

စာပေလောကစာအုပ် အမှတ် ၃၄၅

မင်းသုဝဏ် ကလေးပုံပြင်များ

စာပေလောက စာအုပ်တိုက်
အမှတ် ၁၇၃၊ ၃၃ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
[ဖုန်း - ၂၅၅၁၆၆]
e-mail : splkygn@mptmail.net.mm

မာတိကာ

-။ ဆရာမင်းသုဝဏ်၏ နိဒါန်း	က
၁။ မနောမယလက်စွပ်	၁
၂။ သိုးငယ်	၁၀
၃။ ခိုးသူ သုံးယောက်	၁၆
၄။ ကြက်ဖနဲ့ ပဲကြီးစေ့	၁၉
၅။ လိုတရ ခရသင်း	၂၃
၆။ သူခိုး သူတော်ကောင်း	၂၇
၇။ ခွေးပညာရှိ	၃၂
၈။ ကျောက်ခဲ သလဲ သားမိုက်မဲ	၃၈
၉။ မျိုးချင်းတူမှ ကြည်ဖြူသည်	၄၁
၁၀။ လာဘ်မင်းသမီး	၄၅
၁၁။ ရွှေပေးတဲ့ မြွေကြီး	၅၇
၁၂။ ရသေ့ဗေဒင်	၆၁
၁၃။ လူမိုက် ကံကောင်း	၆၆
၁၄။ အမှုတ်မှားတဲ့ မျောက် နဲ့ အပြောမှားတဲ့ ငှက်	၇၁

၁၅။ မင်းသမီးအစစ်	၇၅
၁၆။ ယုန်ပညာရှိ အောင်ဇေယျ	၈၁
၁၇။ နေဝင်ရိုးရီ	၈၆
၁၈။ ဘူးဘူးနဲ့ မိကျောင်း	၉၀
၁၉။ ငတွေဝေ နဲ့ ယုန်ကလေး	၉၅
၂၀။ တစ်ကိုယ်ကောင်းနိုင်သော ဘီလူးကြီး	၉၉
၂၁။ သီချင်းသည် ချိုးကလေး	၁၀၈
၂၂။ မျက်စိတစ်ရာ နဲ့ ကင်းသမား	၁၁၆
၂၃။ ရွှေခဲ ကြက်တူရွှေ	၁၂၁
၂၄။ အမီးမလှုပ် ငဖြူဒုတ်	၁၂၈
၂၅။ ကြက်ဖကလေး အောက်အီးအွတ်	၁၃၅
၂၆။ သမီးလိမ္မာ မဟာရွှေသွေး	၁၄၂
-။ စာရေးသူ၏ စာပေနှင့် ဘဝဖြစ်စဉ် မှတ်တမ်း	၁၅၀
-။ စာရေးသူ၏ ထုတ်ဝေပြီး စာအုပ်များ	၁၅၆

နိဒါန်း

ကျွန်ုပ်သည် ဤပုံပြင်တို့ကို ရေးသားပြန်ဆိုသည်မှာ ကိုယ်ချင်းစာတရားကို သတိပြုမိသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ကလေးဘဝအခါက ပုံနားထောင်ရန် အလွန်ဝါသနာပါပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏ဖခင်သည် ဇာတ်နိပါတ်များကို ပြောပြလေ့ရှိပါသည်။ မိခင်သည် သူ့ဘိုးဘေးဘီဘင်တို့၏ အဖြစ်အပျက်များကို ပုံပြင်သဖွယ် ဇာတ်ကွက်ဆင်ကာ ပြောပြလေ့ရှိပါသည်။ အဘွားသည် နိုးရာပုံပြင်များကို ပြောပြလေ့ရှိပါသည်။

အမှန်မှာ အဘွားသည် ကျွန်ုပ်ကို မိခင် ဖခင်တို့ထက် အလိုလိုက်သည်။ ထိုကြောင့်လည်း ကျွန်ုပ်သည် အဘွားနှင့် အနေများခဲ့သည်။ ညဦးအခါများတွင် အဘွားသည် တိုင်ဖုံးကို မှီ၍ ကွမ်းထောင်းရင်း၊ ကွမ်းဝါးရင်း ပုံပြောသည်။ ကျွန်ုပ် သည် အိမ်ခါးပန်းကို ခေါင်းအုံးကာ ပုံနားထောင်သည်။ အတန်ကြာလျှင် ကျွန်ုပ် အိပ်ပျော်သွား၍ အိပ်မက်တိုင်းပြည် သို့ ရောက်သည်။

ညစဉ်နှင့်အမျှ ပုံပြောရဖန်များသောအခါ အဘွားတွင် ပုံတိုပတ်စများ ကုန်ခန်းသည်။ ထိုအခါ အဟောင်းကို အသစ် လုပ်၍ ပြောပြရသည်။ သို့သော် အဘွားသည် ညည်းသည် ညူသည် ငြင်းဆန်သည် ဟူ၍ ကျွန်ုပ် မမှတ်မိခဲ့။ တစ်ခါ တစ်ရံ ပုံရှည်ရှည်ပြောပါဟု ကျွန်ုပ်ကပူဆာလျှင် မဆုံးနိုင် သော ဤပုံပြင်ကို ပြောပြတတ်ပါသည်။

‘ရှေးရှေးတုန်းက တဲကြီးတစ်ခုထဲမှာ သစ်ငုတ်တိုကြီး တစ်ခု ရှိသတဲ့၊ တစ်နေတော့ နံနက်အခါ မျောက်ကြီးတစ် ကောင်ဟာ အဲဒီ သစ်ငုတ်တိုပေါ်မှာထိုင်ပြီး နေဆာလှုံသတဲ့၊ အဲဒီတုန်းက လင်းတကြီး တစ်ကောင်ဟာ ပျံဆင်းလာပြီး သစ်ငုတ်အမှတ်နဲ့ မျောက်ရဲ့ ဦးခေါင်းပေါ်မှာ နားသတဲ့၊ သည်တော့ မျောက်ကြီးဟာ လန့်ပြီး ဖက်တာပေါ့၊ မျောက်က ဖက်လေ လင်းတက ပျံလေနဲ့၊ ပျံလေ ဖက်လေ၊ ဖက်လေ ပျံလေ၊ ပျံလေ ဖက်လေ၊ ဖက်လေ ပျံလေ’။

ကျွန်ုပ်က ‘ပုံ မပြီးသေးဘူးလား’ဟု မေးလျှင် ‘ဘယ်မှာ ပြီးနိုင်ပါ့မလဲ၊ ပျံလေ ဖက်လေ၊ ဖက်လေ ပျံလေ၊ ပျံလေ ဖက်လေ . . . .’ဟု ရယ်ကာ မောကာ ပြောရင်း ကျွန်ုပ်ကို ပုတ်သိပ်၍ အိပ်ပျော်သွားရသည်။

တစ်ခါတစ်လေ ပုံနားထောင်ရင်း အင်း လိုက်ရမည်
ဟု ကတိတောင်း၍ အောက်ပါပုံတို့ကို ပြောပြတတ်သည်။

‘ရှေးရှေးတုန်းကတဲ့ (အင်း) မုဆိုးကြီးတစ်ယောက်ဟာ
(အင်း) စာကလေးတွေကိုဖမ်းပြီး (အင်း) ခြင်းတောင်းကြီး
တစ်ခုထဲမှာ (အင်း) လှောင်ထားတဲ့ (အင်း) ဟိုတိုး သည်တိုး
လုပ်ရင်း (အင်း) အပေါက် တစ်ပေါက်ကိုတွေ့လို့ (အင်း)
ဖြတ်ခနဲ ပျံထွက်သွားသတဲ့ (အင်း) နောက်ပြီးတော့ နောက်
တစ်ကောင်ကလဲ ဖြတ်ဆိုပြီး ထွက်ပြန်သတဲ့ (အင်း)၊ နောက်
ပြီးတော့ နောက်တစ်ကောင်ကလဲ ဖြတ် (အင်း)၊ ဖြတ် (အင်း)
ဖြတ် (အင်း)။’

ကျွန်ုပ်က ‘ပုံ မဆုံးသေးဘူးလား’ဟု မေးသောအခါ
‘ဘယ်မှာ ဆုံးပါဦးမလဲ၊ စာကလေးတွေ အများကြီးကျန်သေး
တယ်၊ ဟော အခုပဲ တစ်ကောင်ထွက်ပြန်ပြီ ဖြတ် (အင်း)၊
နောက်တစ်ကောင် ထွက်ပြန်ပြီး၊ ဖြတ် (အင်း)။’ ဤသို့
တဖြတ်ဖြတ် တအင်းအင်းနှင့် ကျွန်ုပ် အိပ်ပျော်သော ဘဝသို့
ရောက်ရသည်။

ဤကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်ကလည်း ပုံကြိုက်သည်။ အဘွားက
လည်း ပုံပြောသည်။ ထိုနည်းတူစွာ ယခုတလော ကလေးတို့
သည်လည်း ပုံကြိုက်ကြလိမ့်မည်ဟု ကိုယ်ချင်းစာကာ ဤ
ပုံပြင်တို့ကို ရေးသားပြန်ဆိုပါသည်။

ဤတွင် ကျေးဇူးမကင်းသူအချို့ကို ဖော်ပြရန်လိုပါ
သေးသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဤပုံပြင်တို့ကို ရေးသားပြန်ဆိုရာ၌
တစ်ခါတစ်ရံ မအားလပ်သည့်အခါနှင့် ကြုံသည်။ တစ်ခါ
တစ်ရံ မောပန်းသည့်အခါနှင့် ကြုံသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ

ပျင်းသည့်အခါနှင့် ကြုံသည်။ မည်သည့်အခါမျိုးနှင့် ကြုံကြုံ
မရေးဖြစ်လျှင် ရေးဖြင်အောင် တိုက်တွန်းသော၊ တောင်းပန်
သော၊ ပူဆာသော သူတို့ကား ကလေးဂျာနယ် အယ်ဒီတာ
အဆက်ဆက်တို့ ဖြစ်ကြပေသည်။ သူတို့ကြောင့် ဤမျှ
လောက် ရေးသားပြန်ဆိုမိသည်ကို သတိရသဖြင့် သူတို့ကို
ကျေးဇူးတင်ကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ပါသည်။

ထို့နောက်တွင်ကား ဆက်လက်ပြောပြရန်မရှိတော့ပါ။
လူကလေး၊ လုံမလေးတို့သည် ဤပုံပြင်များကိုဖတ်၍ အပျင်း
ပြေကြပါစေ၊ ပျော်ရွှင်ကြပါစေ၊ ကောင်းမြတ်ဖြူစင်သော
စိတ်ကို မွေးမြူနိုင်ကြပါစေဟု ဆုတောင်းရန် နိဂုံးချုပ်လိုက်
ပါသည်။

မင်းသူဝဏ်
သပြေညိုရိပ်သာ
၂၄၊ ၄၊ ၁၉၆၅။

မနောမယ လက်စွပ်

ရှေးရှေးတုန်းက သူဌေးကြီးတစ်ဦးမှာ သားတစ်ယောက်ရှိသတဲ့။ အဲဒီသား အချိန်တန်လို့ အရွယ်ရောက်တော့ သူဌေးကြီးက ငွေအသပြာသုံးရာပေးပြီး ‘ကဲ ငါ့သား၊ တစ်တိုင်း တစ်နိုင်ငံ သွားပြီး ကုန်ကူးပါချေ’ လို့ ခိုင်းသတဲ့။ အဲဒီတော့ သူဌေးသားဟာ ငွေကိုယူပြီး ခရီးထွက်တာပေါ့။

ခရီးအတော်သွားမိတော့မှ လမ်းမှာ လူတစ်စုဟာ ခွေးတစ်ကောင်နဲ့ စကားများနေကြတာကို တွေ့ရတယ်။ တချို့က ခွေးကို သတ်ပစ်မယ်လို့ ပြောတယ်။ တချို့က မသတ်ရဘူးလို့ တားတယ်။ သနားကြင်နာစိတ်ရှိတဲ့ သူဌေးသားကတော့ ‘ကဲဗျာ၊ ခင်ဗျားတို့ စကားများမနေကြပါနဲ့၊ ဒီခွေးကို ကျွန်တော် ဝယ်ပါမယ်၊ ရော့ ငွေတစ်ရာ’ ဆိုပြီး ခွေးကလေးကို ခေါ်သွားသတဲ့။

နောက် ခရီးအတော်သွားမိပြန်တော့ လမ်းမှာ လူတစ်စုဟာ ကြောင်တစ်ကောင်နဲ့ စကားများနေကြတာကို တွေ့ရပြန်တယ်။ တချို့က ကြောင်ကို သတ်ပစ်မယ်လို့ ပြောတယ်။ တချို့က မသတ်ရဘူးလို့ တားတယ်။ သနားကြင်နာစိတ်ရှိတဲ့ သူဌေးသားကတော့ ‘ကဲဗျာ၊ ခင်ဗျားတို့ စကားများ မနေကြပါနဲ့၊ ဒီကြောင်ကို ကျွန်တော်ဝယ်ပါမယ်၊ ရော့ ငွေတစ်ရာ’ ဆိုပြီး ကြောင်ကလေးကို ခေါ်သွားသတဲ့။

နောက် ခရီးအတော်သွားမိပြန်တော့ လမ်းမှာ လူတစ်စုဟာ မြွေ တစ်ကောင်နဲ့ စကားများနေကြတာကို တွေ့ရပြန်တယ်။ တချို့က မြွေကို သတ်ပစ်မယ်လို့ ပြောတယ်။ တချို့က မသတ်ရဘူးလို့ တားတယ်။ သနားကြင်နာစိတ်ရှိတဲ့ သူဌေးသားကတော့ ‘ကဲဗျာ၊ ခင်ဗျားတို့ စကား များမနေကြပါနဲ့၊ ဒီမြွေကို ကျွန်တော် ဝယ်ပါ့မယ်၊ ရော့ ငွေတစ်ရာ’ ဆိုပြီး မြွေကလေးကို ခေါ်သွားသတဲ့။

သူဌေးကြီးပေးလိုက်တာက ငွေသုံးရာ။ ခွေးကိုဝယ်တော့ ငွေတစ်ရာ၊ ကြောင်ကိုဝယ်တော့ ငွေတစ်ရာ၊ မြွေကိုဝယ်တော့ ငွေတစ်ရာ။ အဲဒီတော့ သူ့အိတ်ထဲမှာ ငွေဗလာဖြစ်တာပေါ့။ ဒါကြောင့် သူဌေးသားလည်း တစ်တိုင်း တစ်နိုင်ငံကို ခရီးဆက်မသွားတော့။ မိဘအိမ်ကို ပြန်တာပေါ့လေ။ အိမ်ကို ရောက်လို့ အဖြစ်အပျက်တွေကို ပြန်ပြောပြတော့ သူဌေးကြီးကဆူတာပေါ့။ ‘ကဲ၊ မင်း ဒီလောက်မိုက်တဲ့ အကောင်၊ ငါ့အိမ်ပေါ်မှာ မနေနဲ့၊ နွားရုံထဲမှာ သွားနေ’ လို့ နှင်ချလိုက်ပါလေရော။ သူဌေးသားလဲ ခွေးကလေး၊ ကြောင် ကလေး၊ မြွေကလေးကို ခေါ်ပြီး နွားရုံထဲ သွားနေတာပေါ့။ သူ့အိပ်ရာက ကောက်ရိုးပုံ။ သူ့အိပ်ဖော် အိပ်ဖက်တွေက ခွေးရယ်၊ ကြောင်ရယ်၊ မြွေရယ်။ အဲသည်သတ္တဝါတွေက သူ့ကို အင်မတန် ချစ်ကြသတဲ့။ အိပ်တဲ့အခါဆိုရင် ခွေးကလေးက ခေါင်းရင်းက အိပ်သတဲ့။ ကြောင်ကလေးက ခြေရင်းက အိပ်သတဲ့။ မြွေကလေးက ယှဉ်ပြီး အိပ်သတဲ့။

တစ်နေ့ကျတော့ သူတို့တစ်တွေ စကားစမြည်ပြောကြရင်း မြွေကလေး က သူ့သခင် သူဌေးသားကို ပြောသတဲ့။ ‘သခင်၊ ကျွန်တော်ဟာ မြွေမင်းကြီး နာဂရာဇာရဲ့သား ဖြစ်ပါတယ်၊ တစ်နေ့သောအခါ ကျွန်တော် လူ့ပြည်ကို လာတုန်း လူတစ်စုက ဝိုင်းဖမ်းပြီး သတ်တော့မယ်လုပ်နေခိုက် ကံကောင်း ထောက်မလို့ သခင်က ကယ်ဆယ်လိုက်တဲ့အတွက် ကျွန်တော် အသက်

ချမ်းသာရာ ရပါတယ်။ ကျွန်တော့်မှာ မိမွေးတဲ့အသက်၊ ဖမွေးတဲ့အသက် မရှိပါဘူး။ သခင်ကယ်တဲ့ အသက်ပဲ ရှိပါတယ်။ သခင်ကျေးဇူးကို ကျွန်တော် ဆပ်ချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော့် ဖခင် နာဂရာဇာကြီးကလည်း သခင်ကို အင်မတန် ကျေးဇူးတင်မှာပဲ’ လို့ ပြောသတဲ့။ ဒီတော့ သူဌေးသားက ‘နာဂရာဇာကြီး ဘယ်မှာနေသလဲ၊ ကျုပ်လဲ တွေ့နိုင်ရင် တွေ့ချင်ပါတယ်’ လို့ ပြောသတဲ့။

ဒီတော့ မြွေကလေးက ဆက်ပြီးပြောတယ်။ ‘ဟောဟိုက တောင်ညိုညို ကြီးကို မြင်ပါသလား သခင်၊ အဲဒီတောင်ညိုညိုကြီးရဲ့ ခြေရင်းမှာ နတ်ရေ တွင်း နတ်ရေထွက်တစ်ခု ရှိပါတယ်။ အဲဒီ နတ်ရေတွင်း နတ်ရေထွက်ထဲကို ငုပ်ဆင်းလိုက်ရင် ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ကိုရောက်တာပါပဲ။ သခင် လိုက်မယ် ဆိုရင် ကျွန်တော် ခေါ်သွားပါ့မယ်။ ကျွန်တော့်ဖခင် မြွေမင်းက ကျေးဇူးဆပ်မှာတော့ အမှန်ပါပဲ။ ဘာကိုလိုချင်သလဲလို့မေးရင် မြွေမင်းရဲ့ လက်ယာလက်က လက်စွပ်ရယ်၊ ရွှေထမင်းအိုးနဲ့ ရွှေယောက်မရယ် ပေးပါ လို့ တောင်းပါ။ အဲဒီလက်စွပ်က မနောမယလက်စွပ်ပါ။ ရွှေဗိမာန်ကြီး ဖန်ဆင်းပေးနိုင်ပါတယ်။ ရွှေထမင်းအိုးနဲ့ ရွှေယောက်မကလည်း တောင့်တလို့ ရှိရင် နတ်ထမင်း နတ်ဟင်းကို ပေးနိုင်ပါတယ်’ လို့ ပြောပြတယ်။ အဲဒီအခါ သူဌေးသားလဲ သူ့မိတ်ဆွေ သုံးယောက်နဲ့အတူ တောင်ညိုညိုကြီးဆီကို သွားတာပေါ့။ တောင်ခြေရင်းကိုရောက်လို့ နတ်ရေတွင်း နတ်ရေထွက်ကို တွေ့တော့ ‘ကဲ၊ မင်းတို့ ဒီမှာခဏနေခဲ့ကြ၊ ကျုပ် နာဂရာဇာကြီးနဲ့ သွား တွေ့ဦးမယ်’ လို့ ခွေးကလေးနဲ့ ကြောင်ကလေးကိုမှာပြီး သူဌေးသားလည်း မြွေကလေးနဲ့အတူ ရေထဲ ငုပ်ဆင်းသွားပါရောတဲ့။

မြွေတိုင်းပြည်ကိုရောက်တော့ မြို့တံခါးကနေပြီး မြွေကလေးက သူ့ ဖခင် နာဂရာဇာထံကို လူလွတ်ပြီး လျှောက်ထားသတဲ့။ ဒီတော့ နာဂရာဇာ က ‘လူသားနဲ့ သားတော်တို့ ရှေ့တော်ကို ဝင်ခဲ့ရမယ်’ လို့ အမိန့်ပေးသတဲ့။

ဒါပေမယ့် မြွေကလေးက လျှောက်ထားသတဲ့။ ‘ကျွန်တော်ဟာ အခုအခါမှာ အသက်သခင်ဖြစ်တဲ့ လူသားရဲ့ ကျေးကျွန်ဖြစ်ပါတယ်။ ခမည်းတော် ကိုယ်တိုင် လာရောက်ကြိုဆိုပြီး ကျွေးကျွန်ဘဝက ရွေးယူပါမှ ခမည်းတော်ရဲ့ ရှေ့တော်ကို ဝင်နိုင်ပါလိမ့်မယ်’ လို့ လျှောက်သတဲ့။

မြွေကလေးက သူဌေးသားကို ကျေးဇူးဆပ်ချင်လို့ ဇာတ်ဆင်နေတာ ပေါ့လေ။ အဲဒီအခါမှာ နာဂရာဇာ မြွေမင်းကြီးဟာ မြို့တံခါးကို ထွက်လာပြီး သားတော်ကို ဖက်ယမ်းနမ်းရှုပ်သတဲ့။ သူဌေးသားကို နှုတ်ခွန်းဆက်သပြီး ခရီးဦးကြိုဆိုသတဲ့။ အဲဒီလိုနဲ့ သူဌေးသားဟာ မြွေတိုင်းပြည်မှာ အတော် ကြာကြာနေတုန်း နာဂရာဇာရဲ့ မနောမယလက်စွပ်ရယ်၊ ရွှေထမင်းအိုးနဲ့ ရွှေယောက်မရယ်ကို ကျေးဇူးဆပ်တဲ့အနေနဲ့ မြွေမင်းကပေးလို့ ရသတဲ့။ နောက်တော့ နတ်ရေတွင်း နတ်ရေထွက်လမ်းက လူ့ပြည်ကို ပြန်လာပြီး သူ့အပေါင်းအဖော် ခွေးတို့ ကြောင်တို့နဲ့ ပြန်တွေ့တာပေါ့။ မကြာခင်မှာပဲ သူဌေးသားက မနောမယလက်စွပ်ကို ကိုင်ပြီး တောင့်တလိုက်တဲ့အခါ အင်မတန်ခမ်းနားတဲ့ ရွှေဗိမာန်ကြီး ရောက်လာသတဲ့။ ရွှေဗိမာန်ထဲမှာ မင်းသမီးလေးတစ်ပါးလည်း ပါလာသတဲ့။ နောက်တော့ ရွှေထမင်းအိုးနဲ့ ရွှေယောက်မကိုကိုင်ပြီး တောင့်တလိုက်တဲ့အခါမှာလည်း စားကောင်း သောက် ဖွယ် နတ်ထမင်း နတ်ဟင်းတွေ ရောက်လာသတဲ့။ အဲဒီအခါ သူဌေးသား ဟာ မင်းသမီးကလေးနဲ့ လက်ထပ်ပြီး ရွှေဗိမာန်ကြီးထဲမှာ နေတာပေါ့။

တစ်နေ့ကျတော့ မင်းသမီးလေးဟာ ဆံတော်ရှင်းရင်းနဲ့ ကျွတ်ထွက် လာတဲ့ ရွှေဆံပင်ကလေးတွေကို ကျည်တောက်တစ်ခုမှာသွတ်ပြီး မြစ်ထဲ ပစ်လိုက်သတဲ့။ ကျည်တောက်ကလေးလည်း မြစ်ညာကနေပြီး မြစ်ကြောကို ပေါလော ပေါလောနဲ့ မျောသွားတာပေါ့။ တစ်တိုင်း တစ်နိုင်ငံကို ရောက် တော့ မင်းသားကလေးတစ်ပါး ရေကစားဆင်းရင်းနဲ့ အဲဒီကျည်တောက်ကို

တွေ့တာနဲ့ ဆယ်ကြည့်သတဲ့။ အင်မတန် လှပနူးညံ့တဲ့ ရွှေဆံပင်ကလေးတွေကို တွေ့တော့ မင်းသားကလေးဟာ မမြင်ရတဲ့ ဆံပင်ရှင် မင်းသမီးကို စွဲလမ်းပြီး မအိပ်နိုင် မစားနိုင်နဲ့ တမှိုင့်မှိုင့် တတွေတွေ နေတော့တာပဲတဲ့။ အဲဒီအခါမှာ မင်းသားကလေးရဲ့ ခမည်းတော်ဟာ စိတ်ပူတော်မူတာနဲ့ မင်းသားကလေးရဲ့ အရိုးတော် ဘီလူးမကြီးဆီမှာ အကြံဉာဏ်တောင်းရတာပေါ့။ သည်တော့ သည်ဘီလူးမကြီးက ပျားယောင်ဆောင်ပြီး တဝီဝီနဲ့ ဖြစ်ညာကို ဆန်ပြီး ပျံသတဲ့။ ဘီလူးမကြီးဟာ အဲဒီလိုမပျံခင် မင်းသမီးကလေးရဲ့ ရွှေဆံပင်ကို နမ်းကြည့်တယ်။ ရွှေဆံပင်ကလေးက ဆီအနံ့ကို သိတော့ ဒီအနံ့အတိုင်း ပျားယောင်ဆောင်ပြီး လိုက်တာကိုး။ နောက်ဆုံးတော့ မင်းသမီးဆီကို ရောက်တာပေါ့။ ရောက်တဲ့အခါ အမယ်အိုယောင်ဆောင်တဲ့ပြီး တောင်ငှေးကလေးကို တတောက်တောက်နဲ့ မင်းသမီးနေတဲ့ ရွှေဗိမာန်တွင်းကို ဝင်သွားသတဲ့။ မင်းသမီးကလေးနဲ့တွေ့တော့ လိမ်တာပေါ့လေ။ ‘မင်းသမီးကလေး၊ ကျွန်ုပ်ဟာ အခြားသူ မဟုတ်ဘူး၊ မင်းသမီးကလေးရဲ့အရိုးတော်ဖြစ်တယ်၊ မင်းသမီးကလေး မွေးကာစက ကွဲသွားလို့ မမှတ်မိတာပါ’ လို့ လိမ်ပြောပြီး မင်းသမီးကလေးကို ပွေ့ဖက်နမ်းရှုပ်လုပ်သတဲ့။ မင်းသမီးကလေးကလည်း ခပ်ရိုးရိုးဆိုတော့ အဟုတ် မှတ်ပြီး ရွှေဗိမာန်ထဲမှာ အရိုးတော်အဖြစ်နဲ့ ထားတာပေါ့။ သုံးလေးရက်လောက်ရှိတော့ ဘီလူးမက မနောမယလက်စွပ်အကြောင်း မေးသတဲ့။ သူဌေးသားလက်မှာ ဝတ်ထားတယ်လို့ မင်းသမီးက ပြောတော့ ‘ယူထားပါလား သမီးရယ်၊ မောင်တော်က ခဏခဏ သမင်လိုက်ထွက်နေတာ မတော်တဆများတော့မှာ ကျပျောက်ရင် မခက်ပေဘူးလား’ လို့ အကျိုးလိုယောင်နဲ့ ပြောသတဲ့။ အဲဒါကို အဟုတ်မှတ်လို့ မင်းသမီးက သူ့ယောက်ျားဆီက လက်စွပ်ကို တောင်းယူထားလိုက်တာပေါ့။

နောက်တစ်နေ့ကျတော့ ဘီလူးမက မနောမယလက်စွပ်ကို ကိုင်ကြည့်စမ်းပါရစေလို့ ပြောသတဲ့။ ရိုးသားတဲ့မင်းသမီးကလည်း ချွတ်ပေးသတဲ့။ အဲဒီအခါ ဘီလူးမဟာ ပျားယောင်ဆောင်ပြီး လက်စွပ်ကို ခိုးပြေးပါလေရော။ သူ့တူတော်နေတဲ့ အိမ်တော်ကိုရောက်တော့မှ လက်စွပ်ကို တူတော်ရဲ့ လက်ထဲကို ထည့်လိုက်သတဲ့။ ဒီအခါ တူတော် မင်းသားလဲ ရွှင်ပြုံးလာပြီး လက်စွပ်ကိုကိုင်လို့ တောင့်တတာပေါ့။ တောင့်တလိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ မြစ်ညာက ရွှေဗိမာန်ကြီးဟာ မင်းသမီးကလေးနဲ့အတူ နန်းတော်ဝင်းထဲကို ရောက်လာတာပဲတဲ့။ မင်းသားလည်း ဗိမာန်ထဲကိုဝင်ပြီး မင်းသမီးကို အတင်းအဓမ္မ သုံးခွန်းသောစကား ပြောပါလေရောတဲ့။ မင်းသမီးလည်း အတန်တန် ငြင်းသတဲ့။ ငြင်းပေမယ့် မရနိုင်တဲ့အဆုံးရောက်တော့ တစ်လ လေးသီတင်းဆိုင်းငံ့ရင် မင်းသားနဲ့လက်ထပ်ပါ့မယ်လို့ ကတိပေးလိုက်ရသတဲ့။

အဲဒီ အတောအတွင်းမှာ သူဌေးသားဟာ သမင်လိုက်ရာကပြန်လာပြီး ရွှေဗိမာန်ကို မတွေ့တော့ ရင်ကွဲပက်လက်နဲ့ ဝမ်းနည်းပူဆွေးရတာပေါ့။ နောက်ဆုံး အကြံကုန်တဲ့အခါ သူ့အသက်ကို သူ သတ်သေမယ်ဆိုပြီး ဓားကို ကိုင်သတဲ့။ အဲဒီအခါ ခွေးကလေးနဲ့ ကြောင်ကလေးက ပုန်းနေရာက ပြေးထွက်လာပြီး ‘အို သခင်၊ သည်းခံပါ၊ သည်းခံပါ၊ ကျွန်တော်တို့ကို တစ်လ လေးသီတင်း အချိန်ပေးရင် မင်းသမီးကို ရအောင်ရှာပေးပါ့မယ်’ လို့ ပြောကြသတဲ့။ အဲဒီလိုပြောပြီး ခွေးနဲ့ ကြောင်ဟာ သတင်း တမေးမေးနဲ့ လိုက်ရှာလိုက်တာ မင်းသမီးကလေး စံစားနေတဲ့ နန်းတော်ထဲကို ရောက်သွားပါလေရောတဲ့။ ညအချိန်ရောက်တော့ မင်းသမီးဟာ လေသာပြတင်းပေါက်ကို ဖွင့်ပြီး သူဌေးသားကို မျှော်မှန်း လွမ်းဆွတ်နေတုန်း ကြောင်ကလေးက ထရံက တက်သွားသတဲ့။ ကြောင်ကလေးကိုမြင်တော့ မင်းသမီးလေးလည်း မှတ်မိပြီး ဝမ်းသာအားရနဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေကို ပြောပြတာပေါ့။ နောက်

တော့ ကြောင်ကလေးက မနောမယလက်စွပ် ဘယ်မှာရှိသလဲလို့ မေးသတဲ့။
 ဘီလူးမကြီးရဲ့ ဝမ်းဗိုက်ထဲမှာ ရှိတယ်လို့ မင်းသမီးက ပြန်ပြောတော့
 ‘ကောင်းပြီ၊ ကျွန်တော် ရအောင်ယူမယ်၊ လက်စွပ်ကိုရရင် အားလုံး ကိစ္စ
 ပြီးတာပါပဲ’ လို့ ပြောပြီး ကြောင်ကလေးဟာ ထရံကပဲ ဆင်းသွားသတဲ့။

အဲဒီနေ့မှာပဲ ကြွက်မင်းကြီးရဲ့ သားတော်အကြီးရဲ့ လက်ထပ်ပွဲရှိတယ်
 ဆိုကိုး။ ဒါကြောင့် ကြောင်ကလေးဟာ ကြွက်တွင်းမှာ သေချင်ယောင်
 ဆောင်နေသတဲ့။ ကြွက်ပရိသတ်ကြီး ထွက်လာတဲ့အခါ ကြောင်ကလေးက
 ကြွက်သတို့သားကို ဖမ်းလိုက်တာပေါ့။ အဲဒီတော့ ကြွက်မင်းကြီးက
 မျက်ရည် တတွေတွေကျပြီး သူ့သားတော်ကို လွတ်ဖို့အကြောင်း တောင်းပန်
 တာပေါ့။ အဲဒီအခါ ကြောင်ကလေးက ပြောသတဲ့။ ‘ဘီလူးမကြီးရဲ့ ဝမ်းဗိုက်
 ထဲမှာရှိတဲ့ မနောမယလက်စွပ်ကို ရအောင်ယူပေးရင် သားတော် ကြွက်
 မင်းသားကို လွတ်မယ်’ လို့ ပြောလိုက်သတဲ့။

ညကျတော့ ကြွက်တွေဟာ ဘီလူးမရဲ့အခန်းထဲကို တန်းစီပြီး
 သွားကြတာပေါ့။ ဘီလူးမကြီးဟာ ပါးစပ်ကြီး အပြဲသားနဲ့ တခေါခေါ
 ဟောက်ပြီး အိပ်ပျော်နေတာတွေ့တော့ ကြွက်ကလေးတစ်ကောင်က မျက်နှာ
 ပေါ်ကို အသာတက်တဲ့ပြီး အာခေါင်ထဲကို ကြွက်မြီးကလေးနဲ့ မွေလိုက်
 သတဲ့။ အဲဒီအခါမှာ ဘီလူးမကြီးလည်း လည်ချောင်းယားပြီး ချောင်းဆိုး
 လိုက်တာ ဝမ်းဗိုက်ထဲက မနောမယလက်စွပ်ဟာ စဉ်ထွက်သွားပါလေ
 ရောတဲ့။ ဒီတော့ ကြွက်တွေဟာ လက်စွပ်ကိုချီပြီး ကြောင်ရှိရာကို ပြေးကြ
 တာပေါ့။ အဲဒီအခါ ကြောင်ကလေးက လက်စွပ်ကိုယူပြီး ကြွက်မင်းသားကို
 လွတ်လိုက်သတဲ့။

အဲဒီတော့မှ ကြောင်ကလေးနဲ့ ခွေးကလေးဟာ လက်စွပ်ကိုယူပြီး
 သူဌေးသား ရှိရာကို ပြန်ကြတာပေါ့။ သူဌေးသား လက်စွပ်ကိုရတော့

တစ်လ လေးသီတင်းပြည့်ဖို့ တစ်ညနေပဲ ရှိတော့သတဲ့။ အဲဒါကြောင့် ချက်ချင်းပဲ လက်စွပ်ကို ငုံ့တဲ့ပြီး တောင့်တလိုက်တာ ရွှေမိမာန်ကြီးနဲ့ မင်းသမီးကလေး တစ်ခါတည်း ရောက်လာတာပေါ့။ အဲဒီတော့မှ ခွေးကလေးရယ်၊ ကြောင်ကလေးရယ်၊ သူဌေးသားရယ်၊ မင်းသမီးရယ် ပျော်ပျော်ပါးပါးနဲ့ ရွှေမိမာန်ကြီးထဲမှာ အေးချမ်းစွာ နေကြပါလေရောတဲ့။

[အိန္ဒိယပုံပြင် ။ ။ ဧပြီ၊ ၁၉၆၀]

သိုးငယ်

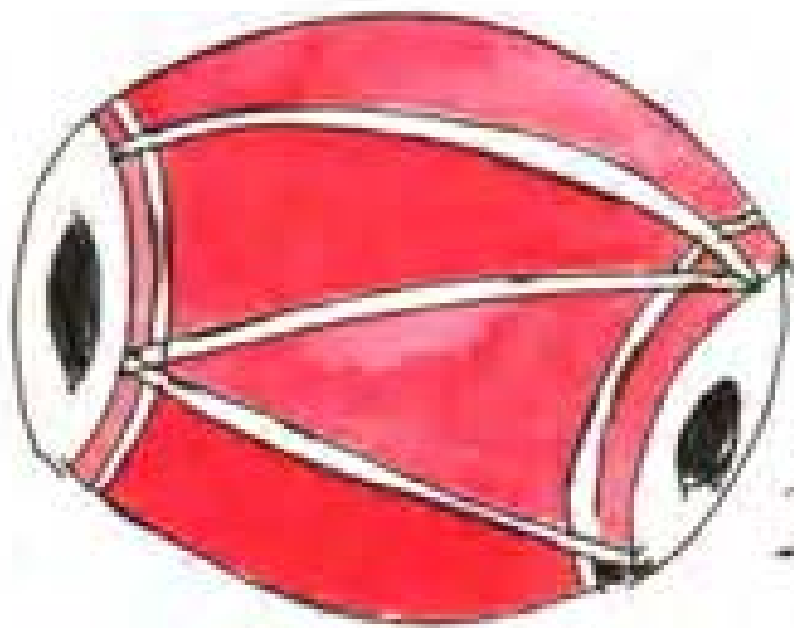
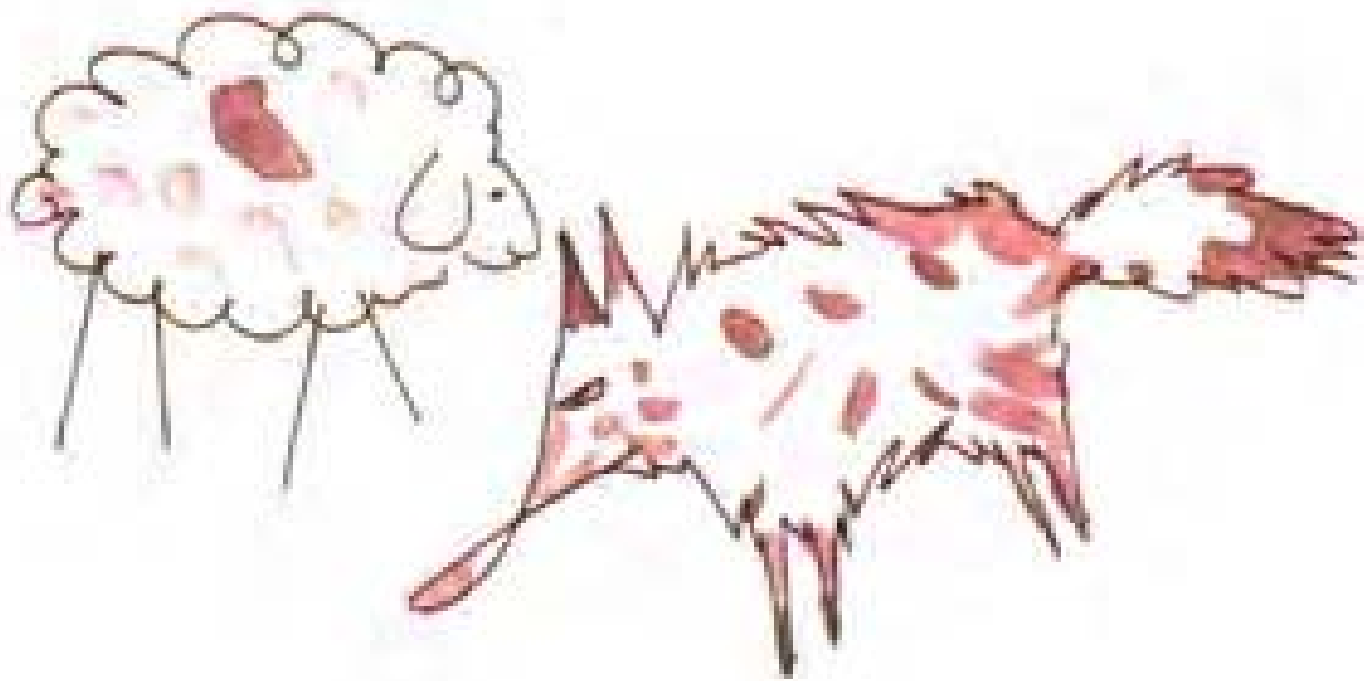
တစ်ခါတုန်းက သိုးငယ် သေးသေးလေးတစ်ကောင် ရှိသတဲ့။ သူဟာ ခြေထောက်ကလေးတွေ ခနော်နီ ခနော်နဲ့ နဲ့ ဟိုခုန် သည်ပေါက်လုပ်ပြီး အင်မတန် ပျော်တတ်သတဲ့။

တစ်နေ့ကျတော့ သူ့အဘွားဆီကို သွားလည်မယ်ဆိုပြီး ထွက်လာတာ လမ်းမှာ တောခွေးတစ်ကောင်နဲ့ သွားတိုးနေပါလေရော။ တောခွေးကလည်း တစ်လုပ်စာလောက်ရှိတဲ့ သိုးငယ်ကလေးကိုကြည့်ပြီး ‘သိုးငယ်၊ သိုးငယ်၊ ဟေ့ သိုးငယ်၊ မင်းကို ငါ စားရမယ်’ လို့ ပြောသတဲ့။

ဒါပေမယ့် သိုးငယ်ကလေးကတော့ ဆွေ့ခနဲ တစ်ချက်ခုန်ပြီး ဟောဒီလို ဆိုလိုက်သတဲ့။

အဘွားအိမ်ကို ကျုပ်သွားမယ်
ဝသောအခါမှကွယ်
ကျုပ်အသားကို ဝါးလို့ရယ်
စားလိုက်ပါတော့ဟယ်။

တောခွေးက ဒီတော့ အင်း အဟုတ်သားပဲလို့ အောက်မေ့တာနဲ့ လွှတ်လိုက်သတဲ့။ အတော်ကလေးသွားပြီးတော့ လင်းတကြီးတစ်ကောင် နဲ့ တွေ့ပြန်ပါလေရော။ လင်းတကြီးက တစ်လုပ်စာလောက်ရှိတဲ့ သိုးငယ်

Drum
T. 1717
1717

ကလေးကို ကြည့်ပြီး ‘သိုးငယ် သိုးငယ်၊ ဟေ့ သိုးငယ်၊ မင်းကို ငါက စားရမယ်’ လို့ ပြောသတဲ့။

ဒီတော့လည်း သိုးငယ်ကလေးက ဆွေ့ခနဲ တစ်ချက်ခုန်တဲ့ပြီး ဟောဒီလို ဆိုလိုက်သတဲ့။

အဘွားအိမ်ကို ကျုပ်သွားမယ်
ဝသောအခါမှကွယ်
ကျုပ်အသားကို ဝါးလို့ရယ်
စားလိုက်ပါတော့ဟယ်။

လင်းတကြီးက ဒီတော့ အင်း၊ အဟုတ်သားပဲလို့ အောက်မေ့တာနဲ့ လွှတ်လိုက်သတဲ့။ ဒီလိုပဲ သူ ဆက်သွားတော့ လမ်းမှာ ကျားကြီးကိုလည်း တွေ့တယ်။ ဝံပုလွေကြီးကိုလည်း တွေ့တယ်။ ခွေးကြီးနဲ့ လင်းယုန်ငှက်ကြီး တို့ကိုလည်း တွေ့တယ်။ အဲဒီအကောင်ကြီးတွေကလည်း တစ်လှည့်စာလောက်ရှိတဲ့ သိုးငယ်ကလေး ကိုကြည့်ပြီး ‘သိုးငယ်၊ သိုးငယ်၊ ဟေ့ သိုးငယ်၊ မင်းကို ငါက စားရမယ်’ လို့ ပြောကြသတဲ့။

ဒါပေမယ့် သိုးငယ်ကလေးကတော့ ရှေးကလိုပဲ ဆွေ့ခနဲ တစ်ချက် ခုန်တဲ့ပြီး ဟောဒီလို ဆိုလိုက်သတဲ့။

အဘွားအိမ်ကို ကျုပ်သွားမယ်
ဝသောအခါမှကွယ်
ကျုပ်အသားကို ဝါးလို့ရယ်
စားလိုက်ပါတော့ဟယ် တဲ့။

နောက်ဆုံးတော့ သိုးငယ်ဟာ သူ့အဘွားအိမ်ကို ရောက်သွားတာပေါ့။ အဘွားကို တွေ့တယ်ဆိုရင်ပဲ မရပ်မဆိုင်းဘဲ ပြောလိုက်သတဲ့။ ‘အဘွား၊ ကျွန်တော့်ကိုယ်ကို ဝအောင်လုပ်ပေးမယ်လို့ ကတိပေးခဲ့တယ်၊ ကတိကို

ဖျက်လို့ မကောင်းဘူး၊ ဒါကြောင့် ကျွန်တော့်ကို စပါးပုတ်ထဲမှာ ထားစမ်းပါ’ တဲ့။

ဒီတော့ သူ့အဘွားက သူ့ကို စပါးပုတ်ထဲမှာ ထည့်ထားတာပေါ့။ သိုးကလေးဟာ အတော် အစားကြီးသတဲ့။ တစ်ချိန်လုံး စပါးတွေကို တဝါးတည်း ဝါးပြီး စားလိုက်တာ သူ့ကိုယ်ကလေးဟာ ပုတ်ကလေးဖြစ်ပြီး မလှုပ်နိုင်၊ မရှားနိုင်သလို ဖြစ်လာတော့သတဲ့။ ဒီတော့ သူ့အဘွားက ‘ကဲ၊ ငါ့မြေး၊ ကတိပေးခဲ့တဲ့အတိုင်း ဝပြီ မဟုတ်လား၊ သွားပေတော့’ လို့ ပြောတာပေါ့။

သိုးကလေးက အိမ်ပြန်ရင် လမ်းမှာ သတ္တဝါကြီးတစ်ကောင်ကောင်နဲ့ တွေ့မှာပဲ၊ တွေ့ရင် သူတို့အစားကို ခံရတော့မှာပဲလို့ သိတာနဲ့ ‘အဘွားရယ်၊ ကျွန်တော့် ညီကလေး သေတုန်းက ဆုတ်ထားတဲ့ သားရေနဲ့ ဒိုးပတ်ကလေး ကြက်ပေးပါလား၊ ဒီတော့ ကျွန်တော် ဒိုးပတ်ထဲမှာ ဝင်နေပြီး လှိမ့်သွားရင် ဘယ်သူမှ မသိလို့ အိမ်ကို ကောင်းကောင်းပြန်ရောက်မှာပေါ့’ လို့ ပြောသတဲ့။

အဲဒါကြောင့် သူ့အဘွားက ဒိုးပတ်ကလေးကြက်ပြီး အထဲမှာနေလို့ ကောင်းအောင် သိုးမွေးနုကလေးတွေကို ထည့်သတဲ့။ သိုးကလေးလည်း ဒိုးပတ်ထဲမှာ ဇိမ်နဲ့ဝင်နေပြီး လှိမ့်သွားတာပေါ့။ လှိမ့်သွားလို့ မကြာခင်ပဲ လင်းယုန်ကြီးနဲ့ သွားတိုးတာပေါ့။ ဒီတော့ လင်းယုန်ကြီးက မေးသတဲ့။

ဒိုးပတ်ငယ် ဒိုးပတ်ငယ်
သိုးကလေး ဘယ်မှာ ရှိပါတယ်
ပြောစမ်းပါလားကွယ် လို့။

လင်းယုန်ကြီးရဲ့ အသံကိုကြားတော့ သိုးငယ်က ဒိုးပတ်ထဲကနေပြီး ပြောလိုက်သတဲ့။

သိုးငယ်ကလေး တစ်ကောင်ရယ်
 မီးပုံထဲကို ကျသွားတယ်၊
 သင်လည်း သူ့လိုပါပဲကွယ်
 မီးပုံထဲကို ကျလိမ့်မယ်၊
 တူနယ် တဲ့နယ် တူနယ် တဲ့နယ်။

ဒီတော့ လင်းယုန်ကြီးလည်း သူ့အစာပျောက်သွားလို့ စိတ်ပျက်ပြီး
 တစ်ကောင်တည်း မှိုင်ကျန်ရစ်ခဲ့သတဲ့။ သိုးငယ်ကတော့ ဝမ်းထဲမှာ ကျိတ်
 ရယ်ပြီး ‘တူနယ် တဲ့နယ် တူနယ် တဲ့နယ်’ လို့ဆိုရင်း လှိမ့်သွားပြန်သတဲ့။

နောက်မှတွေ့တဲ့ သတ္တဝါကြီးတွေကလည်း အရင်ကလိုပဲ မေးတာပေါ့။
 ဒိုးပတ်ငယ် ဒိုးပတ်ငယ်
 သိုးကလေး ဘယ်မှာ ရှိပါတယ်
 ပြောစမ်းပါလားကွယ် လို့။

အဲဒီလို မေးတိုင်း မေးတိုင်း သိုးငယ်ကလည်း ဟောဒီလို ပြန်ပြောသတဲ့။
 သိုးငယ်ကလေးတစ်ကောင်ရယ်
 မီးပုံထဲကို ကျသွားတယ်၊
 သင်လည်း သူ့လိုပါပဲကွယ်
 မီးပုံထဲကို ကျလိမ့်မယ်။
 တူနယ် တဲ့နယ် တူနယ် တဲ့နယ် လို့။

နောက်ဆုံး တောခွေးကြီးနဲ့ သွားတွေ့တယ်။ တောခွေးကြီးက
 မျက်နှာပေါက် ခပ်ဆိုးဆိုးနဲ့ မေးလိုက်သတဲ့။
 ဒိုးပတ်ငယ် ဒိုးပတ်ငယ်
 သိုးကလေး ဘယ်မှာ ရှိပါတယ်
 ပြောစမ်းပါလားကွယ် လို့။

သိုးငယ်လည်း ဒိုးပတ်ထဲမှာ သိုးမွေးပေါ်အိပ်ပြီး ဇိမ်ကလေးနဲ့ ပြန်ဖြေ
လိုက်သတဲ့။

သိုးငယ်ကလေးတစ်ကောင်ရယ်
မီးပုံထဲကို ကျသွားတယ်၊
သင်လည်း သူ့လိုပါပဲကွယ်
မီးပုံထဲကို ကျလိမ့်မယ်၊
တူနယ်...။

ဒီလိုဖြေလို့မှ မဆုံးသေးဘူး တောခွေးကြီးက သူ့အသံကို ရိပ်မိသွား
တာနဲ့ ‘သယ်၊ နင်က ပုန်းနေလို့ လွတ်မယ်မှတ်သလား၊ ထွက်ခွဲ’ လို့
အော်တဲ့ပြီး ဒိုးပတ်ငယ်ရဲ့သားရေကို ဆုတ်ဖြဲပြီး သိုးငယ်ကို ကိုက်စား
လိုက်ပါရောတဲ့။

[အိန္ဒိယပုံပြင် ။ ။ ဒီဇင်ဘာ၊ ၁၉၅၉]

ခိုးသူသုံးယောက်

တစ်ခါတုန်းက ရွာတစ်ရွာတွင် အထည်သည် ၁၀ ယောက် ရှိလေသည်။ သူတို့သည် မကြာခဏ ရွာမှထွက်ကာ အတူတကွ လှည့်လည် အထည် ရောင်းတတ်သည်။ တစ်နေ့သ၌ သူတို့သည် ရပ်ဝေးတွင် အထည်ရောင်း ပြီးနောက် ငွေအိတ်များကို ထမ်းလျက် ပြန်လာကြရာ သူတို့ရွာအနီးရှိ တောအုပ်သို့ ရောက်လာကြလေသည်။

ထိုတောအုပ်တွင် ခိုးသူကြီး သုံးယောက်တို့သည် ပုန်းခို၍ ခရီးသွား တို့ထံမှ ရွှေ ငွေ ပစ္စည်းတို့ကို ဓားပြ လုယူလျက်ရှိသည်ကို သူတို့ မသိကြ ချေ။ သူတို့ တောအုပ်အလယ်သို့ ရောက်လျှင် ခိုးသူကြီး သုံးယောက်သည် ပုန်းခိုရာမှ ထွက်လာ၍ ဓားပြ ခြိမ်းခြောက်ကာ ပါသမျှ ရွှေ ငွေ ပစ္စည်း တို့ကို ထုတ်ပေးရန် တောင်းဆိုလေသည်။ အထည်သည်တို့မှာ လက်နက် တစ်စုံတစ်ရာမပါ။ ထို့ကြောင့် သူတို့က လူများစုပင် ဖြစ်သော်လည်း အရှုံးပေးရကာ ပါသမျှ ငွေအိတ်များကို ခိုးသူတို့အား ပေးလိုက်ရလေ၏။ ခိုးသူတို့ကား ငွေအိတ်များကိုရရှိနှင့် မကျေနပ်ကြ။ အင်္ကျီ အဝတ်အစား များကိုပါ ချွတ်ယူပြီးလျှင် ဗြက်တစ်ထွာ အနံတစ်တောင်မျှရှိသော နံငယ်ပိုင်း ကိုသာလျှင် တစ်ယောက်တစ်ထည် အရှက်လုံရုံဝတ်ရန် ပေးလေသည်။

လက်နက် တစ်စုံတစ်ရာပါမလာသော အထည်သည်များကို ခြိမ်းခြောက် လုယက်နိုင်သည့်အတွက် ခိုးသူတို့သည် သွေးကြီး မွေးကြီး ဖြစ်လာကြသည်။ သူတို့၏ ဓားလက်နက်များကို ကြောက်လန့်၍ ခိုက်ခိုက်တုန်နေသော အထည်သည်များ ရှေ့တွင် ခိုးသူတို့သည် ရှင်ဘုရင်ကြီးများပမာ ထိုင်ကြပြီးလျှင် အထည်သည်များကို သီချင်းဆို၍ ကပြရမည်ဟု ခိုင်းစေကြပြန်လေသည်။ အထည်သည်တို့လည်း ကံဆိုးလေခြင်းဟု ညည်းညူကြလေသည်။ ပါသမျှပစ္စည်းကိုလည်း ပေးလိုက်ကြရပြီး၊ နံငယ်ပိုင်းကလေးသာ ကျန်တော့သည်။ ယခုတစ်ဖန် အဆိုအက ခိုင်းပြန်သည်။

သို့သော်လည်း အထည်သည် ၁၀ ယောက်တွင် ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သော လူသည် ပညာရှိလေသည်။ သူသည် ကြောက်ရွံ့၍ မေ့မေ့လျော့လျော့ ငေးငေးမောမော မနေ။ သူတို့၏ အဖြစ်အပျက်ကို စဉ်းစားဆင်ခြင်သည်။ သူတို့ပစ္စည်းများကို ပေးလိုက်ရပြီ။ ယခု ဆိုရ ကရဦးမည်။ ခိုးသူများသည် ရှင်ဘုရင်ကြီးများပမာ ထိုင်နေကြသည်။ ဤအချက်များကို စဉ်းစားဆင်ခြင်ရာတွင် ခိုးသူများသည် ဓားလက်နက်များကို မြေကြီးပေါ်တွင် စုပုံထားသည်ကို သူသတိပြုမိသည်။ ထိုအခါ သူသည် ခေါင်းဆောင်၍ လက်မြောက်ကာ ကပြပြီးလျှင် သီချင်းမှာ

‘တို့အိတ်ထဲမှာ ငွေတစ်ဆယ်
 အထည်သည်မှာ ပိတ်သုံးအုပ်
 တစ်အုပ်သုံးကျပ် ဝယ်ပါလေ
 တစ်ကျပ် ကျန်ပါသေး။
 တူ တေ နေ့တေး တေ နေ့တေး’

သူက ဆိုပြသောအခါ ကျန်သောအထည်သည်များက လိုက်၍ဆိုကြသည်။

ပထမတွင် သီချင်း၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သူတို့ နားမလည်ကြ။ သူတို့ ခေါင်းဆောင်သည် ကြောက်လန့်၍ ရူးသွားသောကြောင့် ဆိုမိဆိုရာကို ဆိုသည်ဟု ထင်ကြသည်။ သို့သော်လည်း သုံးကြိမ် လေးကြိမ်လောက် ဆိုမိကြသောအခါ အဓိပ္ပာယ် နားလည်လာကြသဖြင့် သူတို့ ၁၀ ယောက် သည် သုံးယောက်စီ သုံးယောက်စီ အစုခွဲလိုက်ကြသည်။ ကရင်း ခုန်ရင်း သီချင်းဆိုရင်းနှင့် ငေးနေသော ခိုးသူသုံးဦးအနားသို့ ကပ်သွားကြသည်။ သူတို့၏ ခေါင်းဆောင်က ‘တူတေ နေ့တေး တေ နေ့တေး’ဟု ဆိုလျက် မျက်စိပစ်လိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ခိုးသူ တစ်ယောက် တစ်ယောက်ကို သူတို့က သုံးယောက် သုံးယောက်စီ ဝိုင်းဖမ်းကာ ချုပ်လိုက်ကြလေတော့ သည်။ ထိုအခါ ခေါင်းဆောင်အထည်သည်ကြီးသည် ခြောက်တောင်လောက် ရှိသော စောင်ကြီးကို အလျားလိုက် သုံးခုဆုတ်ကာ ခိုးသူများကို ဝက်တုပ် သကဲ့သို့ ခြေလက်တို့ကို နာနာကြီး တုပ်လိုက်လေသည်။ မလှုပ်နိုင်သော အခါ ဆန်အိတ်များပမာ မြေပေါ်တွင် လှိမ့်၍ တွန်းလိုက်သေးသည်။

ထို့နောက် အထည်သည်များသည် မိမိတို့၏ ပစ္စည်းများကို သိမ်းယူ ကာ ခိုးသူတို့၏ ဓားလက်နက်များကိုလည်း ကောက်ယူလျက် ရွာသို့ပြန်သွား ကြလေသည်။ အိမ်သူအိမ်သား မိတ်ဆွေများနှင့် တွေ့၍ စကားစပ်မိသော အခါ သူတို့သည် ခိုးသူများအကြောင်းကို ပြောပြ၍ ရယ်ကြ မောကြလေ သတည်း။

[အိန္ဒိယရှေးဟောင်းပုံပြင် ။ ။ ဩဂုတ်၊ ၁၉၅၉]

ကြက်ဖ နဲ့ ပဲကြီးစေ့

ရှေးသရောအခါ ရွာတစ်ရွာတွင် ကြက်ဖတစ်ကောင်နှင့် ကြက်မတစ်ကောင် ရှိကြလေသည်။ တစ်နေ့သ၌ ကြက်ဖသည် မြေကြီးကိုယက်၍ အစာရှာရာ တွင် ပဲကြီးစေ့တစ်စေ့ကိုတွေ့၍ ‘ရှင် ကြက်မ၊ ရှင် ကြက်မ၊ ဟောသည် မှာ ပဲကြီးစေ့ တစ်စေ့၊ လာစားလှည့်ပါ’ ဟု လှမ်း၍ ပြောလိုက်သည်။

‘ရှင်ကြက်ဖပဲ စားလိုက်ပါ’ ဟု ကြက်မက လှမ်း၍ပြောလိုက်လျှင် ကြက်ဖသည် ပဲကြီးစေ့ကို နှုတ်သီးဖြင့် ကောက်ယူပြီးလျှင် မျိုလိုက်သည်။ သို့သော်လည်း ပဲကြီးစေ့သည် ဝမ်းထဲသို့ မကျဘဲ လည်ချောင်းထဲတွင် တစ်၍ ခံနေလေသည်။

ထိုအခါ ကြက်ဖက ‘ရှင်ကြက်မ၊ မြစ်ဆီကိုသွားပြီး သောက်ရေနည်း နည်း တောင်းပါလေ’ ဟု ခိုင်းလေသည်။

ထို့ကြောင့် ကြက်မသည် မြစ်ဆီသို့ပြေး၍ ရေတောင်းလျှင် မြစ်က ဤသို့ ပြန်ပြောလေသည်။ ‘သစ်ပင်ဆီကိုသွားပြီး သစ်ရွက်တစ်ရွက် တောင်းပေးလျှင် ကျွန်ုပ် ရေကို ပေးပါမည်’ ဟု ပြောလေသည်။

ထို့ကြောင့် ကြက်မသည် သစ်ပင်ဆီသို့ ပြေး၍ သစ်ရွက်တောင်းလျှင် သစ်ပင်က ဤသို့ ပြောပြန်လေသည်။ ‘တောင်သူကြီးသမီးဆီကိုသွားပြီး အပ်ချည် တောင်းပေးလျှင် ကျွန်ုပ် သစ်ရွက်ပေးပါမည်’ ဟု ပြောလေသည်။

ထို့ကြောင့် ကြက်မသည် တောင်သူကြီးသမီးဆီကိုပြေး၍ အပ်ချည် တောင်းလျှင် တောင်သူကြီးသမီးက ဤသို့ ပြောပြန်လေသည်။ ‘ဘီးသည် ဆီကိုသွားပြီး ခေါင်းဖြီးဖို့ ဘီးတောင်းပေးလျှင် ကျွန်ုပ် အပ်ချည်ကို ပေးပါမည်’ ဟု ပြောလေသည်။

ထို့ကြောင့် ကြက်မသည် ဘီးသည်ဆီကို ပြေး၍ ဘီးတောင်းလျှင် ဘီးသည်က ဤသို့ ပြောပြန်သည်။ ‘မုန့်သည်ဆီကိုသွားပြီး မုန့်တောင်းပေးလျှင် ကျွန်ုပ် ဘီးကို ပေးပါမည်’ဟု ပြောလေသည်။

ထို့ကြောင့် ကြက်မသည် မုန့်သည်ဆီသို့ ပြေး၍ မုန့်တောင်းလျှင် မုန့်သည်က ဤသို့ ပြန်ပြောလေသည်။ ‘ထင်းခွေသမားဆီကိုသွားပြီး ထင်းတောင်းပေးလျှင် ကျွန်ုပ် မုန့်ကိုပေးပါမည်’ဟု ပြောလေသည်။

ထို့ကြောင့် ကြက်မသည် ထင်းခွေသမားဆီသို့ မောကြီးပန်းကြီးနှင့် ပြေးသွား၍ ဤသို့ တောင်းပန်လေသည်။ ‘အို၊ ထင်းခွေသမား လူယောက်ျား၊ မုန့်သည်ကိုပေးဖို့ ထင်းတစ်စည်း ကျွန်ုပ်အား ပေးပါ။ မုန့်သည်သည်ဘီးသည်ကိုပေးဖို့ မုန့်ကို ကျွန်ုပ်အား ပေးပါလိမ့်မည်။ ဘီးသည်သည် တောင်သူကြီးသမီးကို ပေးဖို့ ဘီးကို ကျွန်ုပ်အား ပေးပါလိမ့်မည်။ တောင်သူကြီးသမီးသည် သစ်ပင်ကိုပေးဖို့ အပ်ချည်ကို ကျွန်ုပ်အား ပေးပါလိမ့်မည်။ သစ်ပင်သည် မြစ်ကိုပေးဖို့ သစ်ရွက်ကို ကျွန်ုပ်အား ပေးပါလိမ့်မည်။ မြစ်သည် ကြက်ဖကို ပေးဖို့ ရေကို ကျွန်ုပ်အား ပေးပါလိမ့်မည်။ ကြက်ဖလည်ချောင်းထဲတွင် ပဲကြီးတစ်စေ့ တစ်၍ ခံနေပါသည်’ဟု ကြက်မသည် အကျယ်ရှင်း၍ ပြောပြီးလျှင် ထင်းခွေသမားကို တောင်းပန်လေသည်။

ထိုအခါ ထင်းခွေသမားသည် ကြက်မအား ထင်းတစ်စည်းပေးလိုက်သည်။ ကြက်မသည် ထင်းစည်းကို မုန့်သည်ဖို့ယူသွားသည်။ မုန့်သည်သည် ဘီးသည်ဖို့ မုန့်ကို ပေးလိုက်သည်။ ဘီးသည်သည် တောင်သူကြီး သမီးဖို့

ဘီးကိုပေးလိုက်သည်။ တောင်သူကြီး သမီးသည် သစ်ပင်ဖို့ အပ်ချည်ကို ပေးလိုက်သည်။ သစ်ပင်သည် မြစ်ဖို့ သစ်ရွက်ကို ပေးလိုက်သည်။ မြစ်သည် ကြက်ဖဖို့ ရေကို ပေးလိုက်သည်။

ကြက်ဖသည် ရေကို သောက်ချလိုက်သောအခါ ပဲကြီးစေ့သည် ဝမ်းထဲသို့ ကျသွားသဖြင့် အားရပျော်ရွှင်စွာ ‘အောက် အီး အီး အွတ်’ ဟု တွန်လိုက်လေသည်။

[အိန္ဒိယရေးဟောင်းပုံပြင် ။ ။ ဇူလိုင်၊ ၁၉၅၉]

လို တ ရ ခရသင်း

တစ်ခါတုန်းက မြို့တစ်မြို့မှာ လယ်သမားတစ်ယောက်ရှိသတဲ့။ သူ့ခမျာမှာ သူ့ဌေးစဉ်းလဲတစ်ယောက်က ညှဉ်းဆဲသဖြင့် အလွန် ဒုက္ခရောက်ရရှာသည်။ သူ့လယ်က စပါးအထွက် ကောင်းကောင်း ညံ့ညံ့၊ သူ့မှာတော့ ဆင်းရဲတွင်းက မထွက်။ သူ့ဌေးစဉ်းလဲမှာသာ တစ်နေ့တခြား စီးပွားတက်သည်။ နောက်ဆုံး သူ့အိတ်ထဲမှာ တစ်ပြားတစ်ချပ်မျှ မကျန်အောင် မွဲသွားသောအခါ လယ်သမားသည် သူ့ဌေးဆီသို့ သွား၍ ဤသို့မေးသည်။

‘သူ့ဌေးကြီး၊ ကျောက်ခဲကို ဆီကြိတ်လို့ မရပါဘူး၊ အခုလဲ ကျုပ်မှာ ဘာမှ မရှိလို့ ခင်ဗျား ကျုပ်ဆီက ဘာမှ ရနိုင်တော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ သည်တော့ သူ့ဌေးဖြစ်နိုင်တဲ့နည်းများရှိရင် ပြောမပြနိုင်ဘူးလား’ ဟု မေးသည်။

‘အို မိတ်ဆွေရယ်၊ စီးပွားချမ်းသာကို ရာမနတ်က ပေးတာပေါ့၊ ရာမနတ် ဆီမှာ သွားတောင်းပါလား’ ဟု သူ့ဌေးက ပြန်ပြောလိုက်သည်။

ထိုအခါ လယ်သမားသည် အိမ်ပြန်သွား၍ ခရီးသွားရင်း စားရအောင် မသိုးမုန့်သုံးခု လုပ်ပြီးလျှင် ရာမနတ်ကိုရှာရန် ခရီးထွက်သွားလေသည်။

ပထမ သူသည် ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်ကိုတွေ့၍ မုန့်တစ်ခုပေးပြီးလျှင် ရာမနတ် နေရာအရပ်ကို လမ်းပြရန် မေးသည်။ သို့သော် ပုဏ္ဏားသည်

မုန့်ကိုသာ ယူပြီးလျှင် စကားတစ်ခွန်းမျှ ပြန်မပြောဘဲ ထွက်သွားသည်။
 နောက် သူသည် ယောဂီတစ်ဦးကိုတွေ့၍ မုန့်တစ်ခုပေးပြီးလျှင် ရာမနတ်
 နေရာအရပ်ကို လမ်းပြရန်မေးပြန်သည်။ ယောဂီကလည်း ဘာမျှ ပြန်မပြော။
 နောက်ဆုံး သစ်တစ်ပင်ရင်းတွင် ထိုင်နေသော ဆင်းရဲသားတစ်ယောက်ကို
 တွေ့၍ သနားသဖြင့် ကျန်သေးသော မသိုးမုန့်ကို ပေးပြီးလျှင် စကားစမြည်
 ပြောရင်း ဆင်းရဲသား အနားတွင် သူ ထိုင်လိုက်သည်။

‘မိတ်ဆွေ၊ ဘယ်ကိုသွားမလို့လဲ’ ဟု ဆင်းရဲသားက မေးသည်။

‘ဪ၊ ကျုပ်ခရီးက အတော်ရှည်ပါတယ်၊ ရာမနတ်ကို ရှာချင်လို့
 အိမ်က ထွက်လာတာပဲ၊ ရာမနတ်ရှိတဲ့ အရပ်ကိုများ မိတ်ဆွေ သိပါ
 သလား’ ဟု လယ်သမားက သိလိုသိငြား မေးလိုက်သည်။

‘အို၊ သိပါသော်ကောဗျာ၊ ရာမနတ်ဆိုတာ တခြားမဟုတ်ဘူး၊
 ကျုပ်ပဲဗျာ၊ ကျုပ်ကို ဘာဖြစ်လို့ ရှာချင်တာလဲ’ ဟု ဆင်းရဲသားက ပြုံး၍
 ပြန်ဖြေသည်။

ထိုအခါ လယ်သမားက သူ့အဖြစ်အပျက်ကို အကုန်လုံး ပြောပြသည်။
 ရာမနတ်လည်း လယ်သမားကို အလွန်သနားသဖြင့် ခရုသင်းတစ်ခုကို
 ပေးပြီးလျှင် သက်ပြန်မှုတ်နည်းကို သင်ပေးပြီးနောက် ဤသို့မှာသည်။

‘ကဲ၊ မှတ်ထား၊ ကျုပ်ပြောမယ်၊ မိတ်ဆွေ တစ်ခုခုကိုလိုချင်ရင်
 စိတ်ထဲက တောင့်တလိုက်ပြီး ခရုသင်းကို သက်ပြန် ခုနစ်ကြိမ်မှုတ်လိုက်၊
 လိုတာကို ရလိမ့်မယ်၊ ဒါပေမယ့် သူဌေးစဉ်းလဲကိုတော့ သတိထား၊
 စဉ်းလဲတဲ့လူကို နတ်တွေ သိကြားတွေလဲ မတတ်နိုင်ဘူး’ ဟု မှာလိုက်သည်။

လယ်သမားသည် ဝမ်းသာအားရနှင့် အိမ်ပြန်သွားသည်။ သူ ဝမ်းသာ
 အားရနှင့် တပြုံးပြုံးတရွှင်ရွှင် ဖြစ်လာသည်ကို သူဌေးစဉ်းလဲက ချက်ချင်း
 သတိထားမိသည်။ ‘သည်လယ်သမားတော့ အခုလို တရွှင်ရွှင် တပြုံးပြုံး

ဖြစ်နေတာကိုထောက်ရင် တစ်ခုခု ကော်ပေါက်တိုးလာပြီ ထင်တယ်’လို့ တွေးလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် သူဌေးသည် လယ်သမားအိမ်သို့ သွားပြီးလျှင် လယ်သမား ကော်ပေါက်တိုးလာပုံကို သိပြီးယောင်ဆောင်၍ လှည့်ကာ ပတ်ကာ ပြောလေရာ လူရိုးကြီး လယ်သမားလည်း အဖြစ်အပျက်အလုံးစုံကို ထုတ်ပြောမိတော့သည်။ ကံကောင်းထောက်မ၍ ခရသင်းကို သက်ပြန်မှုတ် ရမည့်အကြောင်းကိုကား မပြောမိဘဲ မေ့သွားလေသည်။

သို့သော် သူဌေးစဉ်းလဲသည် ထိုခရသင်းကို တစ်နည်းနည်းနှင့် အရယူမည်ဟု အကြံထုတ်နေသဖြင့် အလစ်ကြိုသောအခါ တစ်ညတွင် ခရသင်းကို ခိုးယူလိုက်သည်။ ခရသင်းကိုရသောအခါ သူသည် ဗိုက်ကြီး ပေါက်ကွဲသွားတော့မတတ် အမျိုးမျိုး မှုတ်ကြည့်သည်။ သို့သော်လည်း မှုတ်နည်း မမှန်သဖြင့် အကျိုးမထူးသောကြောင့် နောက်ဆုံးတွင် လက်လျှော့ လိုက်ရသည်။ သို့ဖြင့် တစ်နေ့သောအခါ သူဌေးစဉ်းလဲသည် လယ်သမား ထံသို့သွား၍ ဤသို့ ပြောသည်။

‘မိတ်ဆွေ လယ်သမား၊ ခင်ဗျားရဲ့ ခရသင်းဟာ ကျုပ်ဆီမှာရှိတယ်၊ ဒါပေမယ့် ကျုပ် အသုံးပြုလို့မရဘူး၊ ခရသင်းဟာ ခင်ဗျားဆီမှာ မရှိတော့ ခင်ဗျားလဲ အသုံးမပြုနိုင်ဘူး၊ သည်တော့ ခင်ဗျားလဲ အကျိုးမရှိဘူး၊ ကျုပ်လဲ အကျိုးမရှိဘူးပေါ့၊ ကဲ၊ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်စလုံး အကျိုးရှိရအောင် ခင်ဗျား ကျုပ်စကားကို နားထောင်ပါ၊ ကျုပ်က ခင်ဗျားကို ခရသင်းပြန်ပေးမယ်၊ ခင်ဗျား သုံးချင်သလိုသုံး၊ ဒါပေမယ့် ခရသင်းက ခင်ဗျားကို ဆုတစ်ခု ပေးရင် ကျုပ်ကို နှစ်ခုပေးအောင် ဆောင်ရွက်ပေးပါမယ်လို့ ခင်ဗျား ကတိပေး ရမယ်၊ ဟုတ်ပလား’ဟု နားချ ပြောဆိုလေသည်။

‘အို၊ တစ်သက်မပေးဘူး၊ အရင်ကလဲ ခင်ဗျား သည်လိုနဲ့ ကျုပ်ကို မွဲပြာ ကျအောင် လုပ်ခဲ့ပြီ’ဟု လယ်သမားက ပြန်ပြောသောအခါ သူဌေးစဉ်းလဲက

‘သည်လိုလဲ မဟုတ်ဘူးလေ၊ အခုတစ်ခါတော့ ခင်ဗျားလဲ ဝေစုရမှာပဲ မဟုတ်လား၊ ခင်ဗျား လိုချင်တာကို ရနေရင် ကျုပ် သူဌေးဖြစ်နေတော့ကော ဘာဖြစ်သေးသလဲဗျ’ ဟု ဆက်လက် နားချပြန်သည်။

ထိုသို့ နားချဖန်များသောအခါ လယ်သမားသည် သဘောတူလိုက် ရတော့သည်။ ထိုနေ့မှစ၍ လယ်သမားသည် မိမိလိုချင်သည်ကိုတောင့်တ၍ ခရုသင်းကို မှုတ်လျှင် သူက တစ်ခုရ၍ သူဌေးက နှစ်ခုရလေတော့သည်။ လယ်သမားလည်း မခံချိမခံသာနှင့် မိမိလိုချင်သည်ကို ရနေပါသော်လည်း မပျော်ရွှင်နိုင်ရှာပေ။

မကြာခင်ပင် နွေရာသီသို့ ရောက်လျှင် နေအလွန်ပူသဖြင့် လယ်သမား ၏ စပါးပင်များ ညှိုးလာသည်။ ထို့ကြောင့် ရေတွင်းကို တောင့်တကာ ခရုသင်းကို မှုတ်သည်။ လယ်သမားက ရေတွင်းတစ်တွင်းရသည်။ သူဌေး စဉ်းလဲက နှစ်တွင်း ရသည်။ လယ်သမားမှာ အထူးပင် မခံချိ မခံသာ ဖြစ်လာသည်။ ထို့ကြောင့် သူသည် ခရုသင်းကိုကိုင်ကာ သက်ပြန်ခုနစ်ချက် မှုတ်လိုက်ပြန်ပြီးလျှင် ‘အို ရာမ နတ်မင်း၊ ကျွန်ုပ်သည် မျက်စိတစ်ဖက်ကန်း သောသူ ဖြစ်ရပါလို၏’ ဟု ဆုတောင်းလိုက်သည်။ သူ၏ မျက်စိတစ်လုံး ကွယ်သွားသည်။ သူဌေးစဉ်းလဲ၏ မျက်စိနှစ်လုံးလည်း ကွယ်သွားသည်။ ထိုအခါ သူဌေးစဉ်းလဲသည် ရေတွင်းနှစ်ခု ကြားတွင်စမ်း၍ သွားရာ ရေတွင်း တစ်ခုထဲသို့ လိမ့်ကျပြီးလျှင် သေလေတော့၏။

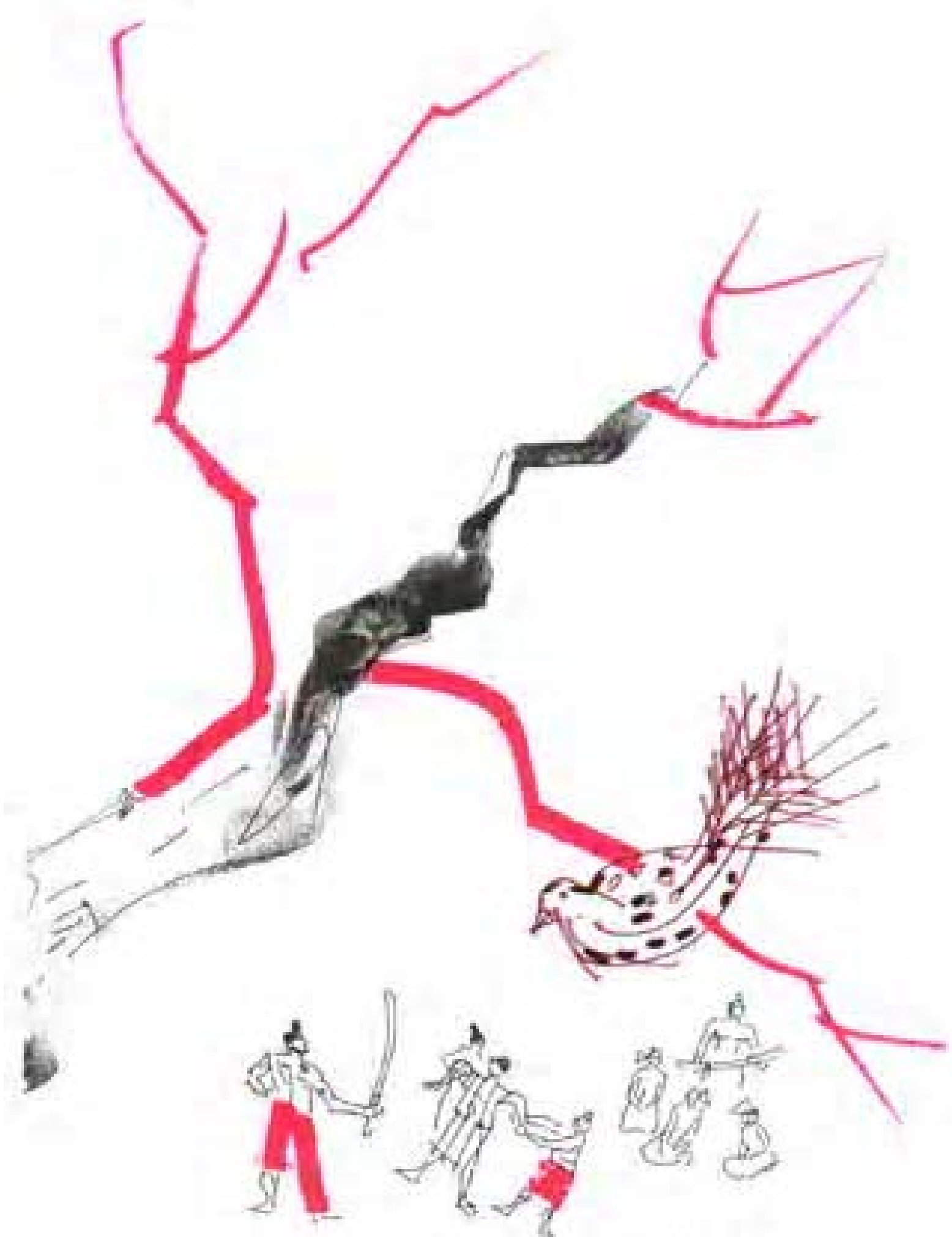
တစ်သက်လုံး သူဌေးစဉ်းလဲ၏ ညှဉ်းဆဲခြင်းကို ခံလာရရှာသော လယ် သမားသည် နောက်ဆုံး၌ သူဌေးစဉ်းလဲပေါ်တွင် အနိုင်ရလိုက်သည်။ သို့သော်လည်း မျက်စိတစ်လုံးကား အဆုံးခံလိုက်ရသေးသတည်း။

[အိန္ဒိယပုံပြင် ။ ။ စက်တင်ဘာ၊ ၁၉၅၉]

သူနိုး သူတော်ကောင်း

ရှေးရှေးတုန်းက မင်းသားတစ်ပါးဟာ ကုန်သည်သား တစ်ယောက်၊ ပညာရှိသား တစ်ယောက်နဲ့ အပေါင်းအသင်းလုပ်သတဲ့။ သူတို့ သုံးယောက် သားဟာ အပျော်အပါးနဲ့ အချိန်ကုန်ကြသတဲ့။ အားအားရှိတိုင်း ဥယျာဉ်တွေ၊ ပန်းခြံတွေ၊ ပွဲလမ်းသဘင်တွေမှာ ကစားကြ၊ ပျော်ကြ၊ ပါးကြ၊ နောက်ကြ၊ ပြောင်ကြ လုပ်နေတာပဲတဲ့။ မင်းသားဆိုတာကလဲ မင်းသားတို့ တတ်အပ်တဲ့ လေးအတတ်၊ မြားအတတ်၊ ဆင်အတတ်၊ မြင်းအတတ်ကို လေ့လာ သင်ကြားမှု မရှိဘူးတဲ့။ ကုန်သည်သားကလဲ ရောင်းမယ်၊ ဝယ်မယ်၊ ပွဲစား လုပ်မယ်၊ ငွေရှာမယ် တစ်ခါမှ မစဉ်းစားဘူးတဲ့။ ပညာရှိသားကလဲ စာပေ လိုက်စားမယ်၊ ဂဏန်းတွက်မယ်၊ ရေးသားစီကုံးမယ်လို့ ဘယ်တော့မှ မကြိုးစားဘူးတဲ့။ ဒီတော့ မင်းသားကို မင်းကြီးက ဆူတာပေါ့။ ကုန်သည် သားကို ကုန်သည်က ကြိမ်းတာပေါ့။ ပညာရှိသားကို ပညာရှိက အပြစ်တင် တာပေါ့။ အဲဒီတော့ သူတို့သုံးယောက်ဟာ တိုင်ပင်ကြပြီး ထွက်ပြေးကြပါ လေရောတဲ့။

လမ်းခရီးရောက်တော့ ‘ကဲ၊ ဘယ်တိုင်းဘယ်ပြည်သွားပြီး ဘာလုပ်ကြ ရင် ကောင်းမလဲ’လို့ တိုင်ပင်ကြတဲ့အခါ ကုန်သည်သားက ပြောသတဲ့။

1949

‘လောကမှာ ငွေမရှိရင် ဘာမှလုပ်လို့မရဘူး၊ ငွေရှိရင် ကြံတိုင်းအောင်တာပဲ၊ ဒီတော့ တို့တစ်တွေ ပတ္တမြားတောင်ကို သွားပြီး ပြည်တန်ပတ္တမြားရှာရင် မကောင်းဘူးလား’ လို့ ပြောသတဲ့။ အဲဒီအကြံကို သူတို့ သဘောကျသတဲ့။ ပတ္တမြားတောင်ကို သွားကြတာပေါ့။

တောင်ကိုရောက်လို့ တစ်ယောက်တစ်ကွဲစီလိုက်ရှာကြတော့ သူတို့ကံ က အင်မတန် ကောင်းတဲ့အတွက် တစ်ယောက်ကို ပြည်တန်ပတ္တမြား တစ်လုံးစီ ရကြသတဲ့။ ဒါပေမယ့် ပတ္တမြားတောင်သွားတဲ့ တောလမ်းခရီးမှာ သူခိုးတွေ၊ ဓားပြတွေ၊ တောပုန်းတွေက အင်မတန် ပေါပါတယ်။ ပတ္တမြားရှာ လာတဲ့ လူတွေကို အပြန်လမ်းက ဖမ်းဖမ်းပြီး လုကြ၊ တိုက်ကြ၊ သတ်ဖြတ် ကြသတဲ့။ အဲဒါကြောင့် မင်းသားနဲ့ အဖော်နှစ်ယောက်ဟာ ဘာလုပ်ရမှန်း မသိဘူးပေါ့။ နောက်တော့မှ ကုန်သည်သားက အကြံပေးသတဲ့။ ‘ကဲ၊ ဒီပတ္တမြားတွေကို ဝမ်းထဲမျိုသွားရရင် ဘယ်သူမှ ရှာလို့တွေ့မှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ မျိုသွားကြရအောင်’ လို့ အကြံပေးသတဲ့။

အဲဒီအကြံအတိုင်း ညစာစားတဲ့အခါ ထမင်းဖြူထဲမှာ ပတ္တမြားထည့်ပြီး မျိုချလိုက်ကြတာပေါ့လေ။ ဒါပေမယ့် တောင်စောင်းမှာ ပုန်းခိုပြီးချောင်းနေတဲ့ သူခိုးတစ်ယောက်က သူတို့ ပတ္တမြားမျိုတာကို မြင်သွားတာကိုး။ မြင်တော့ အကြံရသတဲ့။ ‘ဒီလူတွေနဲ့ အပေါင်းအသင်းလုပ်ပြီး ဒီတောင်က သွားမယ်၊ လမ်းမှာ သူတို့ မောပန်းလို့ အိပ်ပျော်တဲ့အခါ ဝမ်းကိုဖောက်ပြီး ပတ္တမြား တွေကို အပိုင်စီးမယ်’ လို့ အကြံရသတဲ့။

ဒီလို အကြံရတယ်ဆိုရင်ပဲ သူခိုးဟာ တောင်စောင်းကဆင်းပြီး မိတ်ဆွေဖွဲ့တာပေါ့။ ‘အရှင်တို့၊ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်း ဒီတော ဒီတောင်ကို ဖြတ် မသွားရဲတဲ့အတွက် အရှင်တို့နဲ့ အတူလိုက်ပါရစေ’ လို့ မျက်နှာသေလေးနဲ့ တောင်းပန်သတဲ့။ မင်းသားတို့ သုံးယောက်ကလဲ အကောင်းမှတ်ပြီး သူ့ကို လက်ခံလိုက်ကြတာပေါ့လေ။

ပတ္တမြားတောင် တောလမ်းနံဘေးမှာ ခိုးသူရွာတစ်ခုရှိသတဲ့။ ခရီးသည်တွေက အဲဒီရွာကို ဖြတ်သွားရင် ခိုးသူကြီးအိမ်မှာ လှောင်အိမ်နဲ့မွေးထားတဲ့ ငှက်ကြီးတစ်ကောင်က သီချင်းဆိုသတဲ့။ ခိုးသူကြီးက အဲဒီ ငှက်ကြီးဆိုတဲ့ သီချင်းကို နားလည်သတဲ့။ အဓိပ္ပာယ် ကောက်တတ်သတဲ့။ မင်းသားနဲ့ အဖော်သုံးယောက်ဟာ အဲဒီရွာထဲကို ရောက်လာတော့ ငှက်ကြီးက ထုံးစံအတိုင်း သီချင်းဆိုတာပေါ့။ ဒီတော့ ခိုးသူကြီးက ‘ဟောဒီ ခရီးသည်တွေမှာ ပတ္တမြားတွေပါလာတယ်၊ ဖမ်းကြ၊ ဆီးကြ’ လို့ လက်အောက် ငယ်သားတွေကို အမိန့်ပေးတာပေါ့။ ဖမ်းလို့မိတော့ တစ်ကိုယ်လုံး လှန်လှောပြီး ရှာသတဲ့။ ဒါပေမယ့် ဘာကိုမှ မတွေ့ရဘူးတဲ့။ ဒီတော့ မင်းသားတို့လေးယောက်ကို လွှတ်လိုက်တာပေါ့။ အဲဒီအခါ ငှက်ကြီးက ရှေးကလိုပဲ သီချင်းဆိုပြန်သတဲ့။ ခိုးသူကြီးလဲ မင်းသားတို့ကို ဖမ်းပြီး ရှာကြပြန်သတဲ့။ ဒါပေမယ့် ဘာမှ မတွေ့ရလို့ ပြန်လွှတ်လိုက်ပြန်သတဲ့။ ငှက်ကြီးကလဲ ရှေးကလိုပဲ သီချင်းဆိုပြန်တာပေါ့။ ဒီတော့ ခိုးသူကြီးက တွေးသတဲ့။ ‘ဒီငှက်ကြီးဟာ ဘယ်အခါမှ မဟုတ်တာကို မပြောဘူး၊ ဒီတစ်ခါလဲ သူပြောတာ မှန်မှာပဲ၊ လူတွေကို ပြန်ဖမ်းရရင် ကောင်းမယ်’ လို့ တွေးပြီး ဖမ်းပြန်တာပေါ့လေ။ မိလာတဲ့အခါ ကျတော့ လက်ပြန်ကြိုး တုပ်ထားပြီး ‘ဟေ့ လူတို့၊ မင်းတို့ကိုယ်ပေါ်မှာတော့ ဘာအဖိုးတန်တာကိုမှ မတွေ့ရဘူး၊ ဒါပေမယ့် ဝမ်းထဲမှာ ပတ္တမြားတွေ ရှိတာတော့ အမှန်ပဲ၊ ဒီတော့ ဟောဒီတောင်စွယ်မှာ နေကွယ်ရင် မင်းတို့ ဝမ်းကို ဟောဒီဓားနဲ့ခွဲပြီး ပတ္တမြားကို ယူရလိမ့်မယ်၊ ကောင်းကောင်း မှတ်ထားကြ’ လို့ ပြောပြီး တခြားကို ထွက်သွားသတဲ့။

အဲဒီအခါ မင်းသားတို့နဲ့အတူတူကပ်ပြီး လိုက်တာတဲ့သူခိုးက စဉ်းစားသတဲ့။ ‘အင်း၊ သူတို့ဝမ်းကို အရင်ခွဲရင် ပတ္တမြားတွေမှာ အမှန်ပဲ၊ တွေ့ရင် ငါ့ဝမ်းကို ခွဲမှာ မုချပဲ၊ ဒါပေမယ့် ငါ့ဝမ်းကို အရင်ခွဲရင်တော့ ပတ္တမြားတွေမှာ မဟုတ်ဘူး၊ မတွေ့ရင်တော့ သူတို့ကို လွှတ်လိုက်မှာပဲ၊ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ်

ငါတော့ သေရမှာအမှန်ပဲ။ ဒီတော့ သေခါနီး စိတ်ကောင်းထားရင် နတ်သားကြီး ဖြစ်လိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ ပညာရှိစကားလို ငါလဲ စိတ်ကောင်းထားမှပဲ’ လို့ စဉ်းစားသတဲ့။

အချိန်ကျတော့ ခိုးသူကြီးလဲ ဓားကို တဝင့်ဝင့်နဲ့ လာတာပေါ့လေ။ တောင်စွယ်မှာ ကွယ်တော့မယ့် နေရောင်ထဲမှာ ဓားကြီးဟာ တလက်လက်နဲ့။ ဒါပေမယ့် သူခိုးဟာ အရဲတင်းပြီး ‘အို ခိုးသူကြီး၊ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေများရဲ့ ဝမ်းကိုခွဲတာ ကျွန်တော် မကြည့်ရက်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော့်ဝမ်းကို ပထမခွဲပါ’ လို့ တောင်းပန်သတဲ့။ ခိုးသူကြီးကလဲ သဘောတူတာနဲ့ သူခိုးရဲ့ ဝမ်းကို ခွဲပြီး ရှာတာပေါ့။ အူထဲမှာ ရှာ၊ အသည်းထဲမှာ ရှာ၊ နှလုံးသားထဲမှာ ရှာ၊ နေရာတကာ ရှာတာပဲ။ ဒါပေမယ့် ပတ္တမြားကို မတွေ့ဘူးတဲ့။ ရှိမှ မရှိပဲကိုး။ ဒီတော့မှ ခိုးသူကြီးက ‘အင်း၊ ငါလဲ ငှက်မိုက်စကားကို ယုံစားမိ လို့ သူများအသက် ကို သတ်မိပြီ။ ကျန်လူတွေဝမ်းထဲမှာ ပတ္တမြားရှိမှာတော့ မဟုတ်ပါဘူး’ လို့ နောင်တတရားရပြီး မင်းသား၊ ကုန်သည်သား၊ ပညာရှိသား တို့ကို လွှတ်လိုက်သတဲ့။ အဲဒီ အသေခံသွားတဲ့ သူခိုးဟာ သူခိုးပေမယ့် သူခိုးသူတော်ကောင်းလို့ မှတ်ရတော့တာပေါ့။

[အိန္ဒိယပုံပြင် ။ ။ ဩဂုတ်၊ ၁၉၆၀]

ခွေးပညာရှိ

ရှေးရှေးတုန်းက မုဆိုးထောင်ထားတဲ့ ထောင်ချောက်ထဲမှာ ကျားတစ်ကောင် မိနေသတဲ့။ ကျားလဲ မုဆိုးမလာခင် လွတ်အောင်ဆိုပြီး ထောင်ချောက်ကို ပါးစပ်နဲ့ကိုက်၊ လက်သည်းနဲ့ကုတ်၊ ကိုယ်လုံးနဲ့ တိုက်သတဲ့။ ဒါပေမယ့် ထောင်ချောက်က အင်မတန်ခိုင်တော့ တံခါးလဲ မပွင့်၊ ကျိုးလဲ မကျိုး၊ ပေါက်လဲ မပေါက်ဘူးတဲ့။ ဒါနဲ့ ဝမ်းနည်းပက်လက်နဲ့ ထိုင်ပြီး မှိုင်းနေတုန်း ပုဏ္ဏားတစ်ယောက် လမ်းလျှောက် လာတာကို မြင်တာနဲ့ ‘အို၊ သူတော်ကောင်း ပုဏ္ဏားကြီး၊ ထောင်ချောက်တံခါးကို ဖွင့်ပေးစမ်းပါ’ လို့ တောင်းပန်သတဲ့။

‘ဖွင့်မပေးရဲပါဘူး၊ ဖွင့်ပေးရင် ကျုပ်ကို စားမှာပေါ့’ လို့ ပုဏ္ဏားက ပြန်ပြောတယ်။

‘မစားပါဘူး ပုဏ္ဏားကြီးရယ်၊ မစားရုံတင်မကပါဘူး၊ ကျွန်တော့် အသက်ကို ကယ်တဲ့အတွက် တစ်သက်လုံး ကျွန်ခံပြီး ကျေးဇူးဆပ်ပါဦးမယ်’ လို့ ကျားက ပြန်ပြောသတဲ့။

ဒီလိုပြောရင်းနဲ့ ကျားငစဉ်းလဲဟာ ရှိုက်ကြီးတငင်နဲ့ ငိုပါလေရောတဲ့။ ကျိန်လိုက်တာလဲ ဘုရားစူး၊ မိုးကြိုးပစ်၊ အကုန်ပါပဲတဲ့။ ဒီတော့ ပုဏ္ဏားလဲ သနားလာတာပေါ့။ အဲဒါနဲ့ တိုတိုပြောရမယ်ဆိုရင် ထောင်ချောက်တံခါးကို

ဖွင့်ပေးလိုက်တာပေါ့။ ထောင်ချောက်အပြင်ကိုရောက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ကျားလဲ ဝုန်းလို့ ဟိန်းတဲ့ပြီး ပုဏ္ဏားကိုဖမ်းတာပေါ့။ ‘ဟဲ့ ပုဏ္ဏား၊ နင့်လောက် မိုက်တဲ့လူများ လောကမှာ ရှိသေးသလား၊ ငါ ထောင်ချောက်ထဲမှာ ရုန်းရ ကန်ရနဲ့ ဝမ်းဟာနေတာ အခု နင့်ကို စားရမှ ဝတော့မှာပဲ’ လို့ ပြောသတဲ့။

ဒီတော့ ပုဏ္ဏားလဲ ကြောက်အားလန့်အားနဲ့ အသက်ချမ်းသာပေးဖို့ တောင်းပန်တာပေါ့။ အကြိမ်ကြိမ် တောင်းပန်တော့မှ ကျားဆီက ကတိတစ်ခု ရသတဲ့။

ဘာကတိလဲဆိုတော့ ကျားလုပ်ပုံဟာ တရားသလား၊ မတရားဘူးလား ဆိုတာကို ပထမဆုံး တွေ့ရတဲ့ အရာသုံးခုဆီမှာ မေးပြီး အဆုံးအဖြတ် ခံရမယ်။ အဲဒီ အရာသုံးခုက တရားတယ်ဆိုရင် ပုဏ္ဏားဟာ ကျားစားခံရ မယ်။ မတရားဘူးလို့ ဆိုရင် ပုဏ္ဏားကို ကျားက ချမ်းသာပေးမယ်။ အဲဒီ ကတိကိုရသတဲ့။

အဲဒီအခါ ပုဏ္ဏားက ညောင်ပင်ကြီးကို မေးသတဲ့။ ညောင်ပင်ကြီးကလဲ အေးစက်စက်နဲ့ ဟောဒီလိုပြန်ပြောသတဲ့။ ‘အသင် ပုဏ္ဏား၊ လောကမှာ ကျေးဇူးသိတတ်တဲ့ သူရယ်လို့ အရှားသားပဲ၊ ကျုပ်ကိုကြည့်ပါ၊ ကျုပ်ဟာ ခရီးသွားတွေကို အရိပ်အာဝါသပေးတယ် မဟုတ်လား၊ ဒါပေမယ့် သူတို့က ကျုပ်ကို ကျေးဇူး မတင်တဲ့အပြင် ကျုပ်အကိုင်းတွေကို ချိုးပြီး နွားစာ ကျွေးသေးတယ် မဟုတ်လား၊ အို ညည်းညူမနေပါနဲ့ အသင်ပုဏ္ဏား၊ အစားသာခံလိုက်ပါ’ တဲ့။ ညောင်ပင်က ပြောတယ်။

ဒီတော့ ပုဏ္ဏားလဲ ရင်လေးလေးနဲ့ ကွင်းထဲလျှောက်ရှာတော့ ဆီဆုံ လှည့်နေတဲ့ ကွဲကြီးကို သွားတွေ့သတဲ့။ ကွဲကြီးကိုလည်း သူ့အဖြစ်အပျက် တွေကို ပြောပြတာပေါ့လေ။ ဒါပေမယ့် ကွဲကြီးကလည်း ခပ်အေးအေးပဲ၊ ဟောဒီလို ပြန်ပြောလိုက်သတဲ့။

‘အို ပုဏ္ဏားကြီး၊ ကျေးဇူးကန်းတာဟာ အဆန်း မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျုပ် အရွယ်ပျိုတုန်းက နို့ချိုထွက်တော့ ကျုပ်ကို နှမ်းဖတ်ကျွေးပြီး ဆန်ဆေးရေ တိုက်တယ်၊ အခု အရွယ်အိုလို့ နို့ချိုမထွက်တော့ ချောင်းရေသောက်ပြီး မြက်ခြောက် စားနေပါပကော’ လို့ ပြောလိုက်သတဲ့။

ပုဏ္ဏားလဲ စိတ်ပျက်ပျက်နဲ့ လမ်းမကြီးကို သူ့အကြောင်းပြောပြီး အကူအညီ တောင်းပြန်သတဲ့။ လမ်းမကလဲ မထူးပါဘူး။ ‘ပုဏ္ဏားကြီး၊ ကျေးဇူး သိတတ်တဲ့လူကို ရှာရင် မောရုံရှိတော့မှာပေါ့၊ ကျုပ်ဟာ လူတိုင်း အတွက် အသုံးကျတယ် မဟုတ်လား၊ ဒါပေမယ့် လူတွေဟာ ကျုပ်အပေါ်မှာ လမ်းလျှောက်ပြီး ဆေးလိပ်ပြာ ချွေခဲ့တာပဲ၊ တံတွေးလဲ ထွေးခဲ့တာပဲ၊ မဟုတ်ဘူးလား’ လို့ ပြောလိုက်သတဲ့။

ဒီတော့ ပုဏ္ဏားလဲ စိတ်ပျက်ပျက်နဲ့ ကျားဆီကို ခြေဦးလှည့်ပြီးအပြန်မှာ ချုံပုတ်တစ်ခုထဲကနေပြီး တောခွေးတစ်ကောင်က ခေါ်သတဲ့။ ‘ဗျို ပုဏ္ဏားကြီး၊ မျက်နှာညှိုးညှိုးငယ်ငယ်နဲ့ ဘာများဖြစ်လို့လဲ’ လို့ မေးသတဲ့။ ဒီအခါ ပုဏ္ဏားကလဲ ဖြစ်သမျှကို တစ်ခုမကျန် ပြောပြတာပေါ့။ ပုဏ္ဏားက ခရေစေ့တွင်းကျ ပြန်ပြောလို့လဲပြီးရော တောခွေးက ‘အမယ်လေး၊ ပုဏ္ဏား ကြီးရဲ့ အဖြစ်အပျက်ကလဲ သပွတ်အူထက် ရှုပ်ပါသေးကလား၊ ကျုပ်တော့ ဖြင့် ဘာကိုမှ နားမလည်နိုင်ဘူး၊ ပြန်ပြောဦးဗျာ’ လို့ ပြောသတဲ့။

ပုဏ္ဏားလဲ အစကအဆုံးအထိ တစ်လုံးမကျန်ပြန်ပြောသတဲ့။ တောခွေး ကလဲ စိတ်ရှုပ်တဲ့ အမူအရာနဲ့ ခေါင်းကိုခါပြီး ‘အင်း၊ အတော်နားလည်ဖို့ ခက်တာပဲ၊ ပုဏ္ဏားကြီး ပြောသမျှဟာ ဟောဒီနားပေါက်ဝင်ပြီး ဟောဒီနား ပေါက်က ထွက်သွားတယ်လို့ ထင်တာပဲ၊ ဖြစ်တဲ့နေရာကို သွားကြည့်မှ နားလည်နိုင်မယ်ထင်တယ်၊ ကဲ၊ ဖြစ်တဲ့နေရာကို လိုက်ပြစမ်းပါ’ လို့ ပြောသတဲ့။

အဲဒါနဲ့ပဲ ပုဏ္ဏားနဲ့ တောခွေးဟာ ကျားကြီးစောင့်နေတဲ့ ထောင်ချောက် ဆီကို သွားကြသတဲ့။ ကျားကြီးလဲ ပုဏ္ဏားကို စားမယ် တကဲကဲနဲ့ အစွယ် ကိုချွန်၊ လက်သည်းကိုသွေး လုပ်နေသတဲ့။

‘ဟယ် ပုဏ္ဏားယုတ်၊ နင်သွားတာလဲ ကြာလှပြီ၊ ငါ့ဝမ်းဟာလဲ ဆာလှပြီ၊ အသင် ဘယ်ပြေးမတုံး၊ သေဖို့သာပြင်ပေတော့’လို့ ကြိမ်းသတဲ့။ ဒီတော့ ပုဏ္ဏားက ‘အရှင်ကျားကြီး၊ ခဏလောက်တော့ သည်းခံပါ၊ ဟောဒီ မိတ်ဆွေ တောခွေးက သိချင်လို့ အဖြစ်အပျက်ကို ရှင်းပြပါရစေဦး’လို့ တောင်းပန်သတဲ့။

ကျားက သဘောတူလိုက်တယ်။ ပုဏ္ဏားကလဲ အစအဆုံး ပြန်ပြော ပြသတဲ့။ ပြီးတဲ့အခါကျတော့ တောခွေးက ‘ဪ၊ ငါ့ဉာဏ်နှယ် တုံးလိုက် လေခြင်း၊ ကဲဗျာ၊ ပြန်ပြောစမ်းပါဦး မိတ်ဆွေ၊ ပုဏ္ဏားကို ထောင်ချောက်ထဲမှာ ကျားကြီးက လမ်းလျှောက်လာ ဟုတ်ပါစဗျာ’လို့ ပြောသတဲ့။

ဒီတော့ ကျားကြီးက ‘ဖွီ တယ်မိုက်တဲ့ ခွေးအပဲ၊ ငါက ထောင်ချောက် ထဲမှာကွ၊ ငါက ထောင်ချောက်ထဲမှာ’လို့ ဒေါတွေ မာန်တွေနဲ့ ပြောတာပေါ့။

အဲဒီအခါ တောခွေးက ကြောက်ချင်ယောင်ဆောင်ပြီး ဒူးတုန်တုန် လက်တုန်တုန်နဲ့ ‘အင်း ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော်က ထောင်ချောက်ထဲမှာ၊ ဪ၊ ယောင်လို့ ယောင်လို့၊ ကျားကြီးက ပုဏ္ဏားအထဲမှာ ထောင်ချောက်က လမ်းလျှောက်လာ၊ အေးလေ၊ မဟုတ်သေးပါဘူး၊ ငါ့နှယ် မိုက်ပါဘိတော့၊ သည်းခံပါ ကျားကြီးရယ်၊ ကျွန်တော်က ဉာဏ်တုံးလို့ နားလည်နိုင်မယ် မဟုတ်ပါဘူး’လို့ တောင်းပန်သတဲ့။ ဒီတော့ ကျားကြီးလဲ ဒေါသထွက်ပြီး ‘နားလည်ရမယ်၊ ဟောဒီမှာကြည့် ငါလုပ် ပြမယ်၊ ငါက ဘယ်သူလဲ၊ ကျားကြီးပေါ့၊ ဟုတ်လား’လို့ မေးသတဲ့။

‘ဟုတ်ပါတယ် ကျားကြီး ခင်ဗျား’

‘ဟောဒါက ဘယ်သူလဲ၊ ပုဏ္ဏားပေါ့ ဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ကျားကြီး ခင်ဗျား’
 ‘ကောင်းပြီ၊ ဟောဒါက ဘာလဲ၊ ထောင်ချောက်ပေါ့ ဟုတ်ကဲ့လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ကျားကြီးခင်ဗျား’
 ‘ငါက ဟောဒီထောင်ချောက်ထဲမှာ နားလည်ရဲ့လား’
 ‘ဟုတ်ကဲ့၊ မဟုတ်ဘူး၊ အင်း၊ ပြောစမ်းပါဦး ခင်ဗျား’
 ‘နားဝေးပါဘိက္ခာ’လို့ ကျားကြီးက စိတ်ရှုပ်တော့ ငေါက်လိုက်သတဲ့။
 ‘ဟုတ်ကဲ့၊ ကျားကြီးက ထောင်ချောက်ထဲကို ဘယ်လိုများ ရောက်သွား
 ပါသလဲ ခင်ဗျား’လို့ တောခွေးက ထပ်မေးသတဲ့။

‘ထုံးစံအတိုင်း ရောက်တာပေါ့ကွာ၊ မေးစရာလိုသေးသလား’လို့
 ကျားက ပြောသတဲ့။ ‘ထုံးစံအတိုင်းဆိုတာ ဘယ်လိုများလဲဗျာ၊ မသိရဘူး
 လား’ လို့ တောခွေးက မေးပြန်တာပေါ့။

ဒီလိုမေးတော့ ကျားကြီးလဲ စိတ်ဆိုးသထက်ဆိုးလာလို့ ထောင်ချောက်
 ထဲကို ပြေးဝင်တဲ့ပြီး ‘ဟောဒီလိုကွ၊ ဟောဒီလို၊ သိပလား’လို့ ပြောသတဲ့။
 အဲဒီအခါ တောခွေးကလဲ ထောင်ချောက်တံခါးကို အသာကလေး ကျိခနဲ
 ပိတ်ချလိုက်ပြီး ‘ဪ ဒီလိုကိုး၊ ကျားကြီးက ထောင်ချောက်ထဲမှာ၊ ပုဏ္ဏား
 ကြီးက လမ်းလျှောက်လာ၊ အကောင်းသားပဲဗျာ’လို့ ပြောပြောဆိုဆိုနဲ့
 ချုံပုတ်ထဲကို ပြန်ဝင်သွားပါလေရောတဲ့။

[အိန္ဒိယပုံပြင် ။ ။ အောက်တိုဘာ၊ ၁၉၅၉]

ကျောက်ခဲ သလဲ သားမိုက်မဲ

ရှေးရှေးတုန်းက သူဌေးကြီးတစ်ဦးမှာ သားယောက်ျားလေးတွေ ရှိသတဲ့။ အဲဒီသူဌေးကြီးဟာ အိုမင်းမစွမ်းရှိလို့ သွားက ကျိုး၊ ဆံပင်က ဖြူ၊ နားက ထိုင်း၊ ခါးက ကိုင်း ဖြစ်ရုံမကဘူး ခဏ ခဏ ဖျားလိုက်နာလိုက်ဖြစ်နေတော့ သေတော့မှာပဲလို့ ထင်တာနဲ့ သားတွေကိုခေါ်ပြီး လူကြီးစုံရာရှေ့မှာ လယ်တွေ၊ ယာတွေ၊ ရွှေငွေ ပစ္စည်းတွေကို အမွေအဖြစ်နဲ့ ခွဲဝေပေးလိုက် သတဲ့။

သို့သော်လဲ သူဌေးအိုကြီးဟာ အင်မတန် အသက်ပြင်းတယ်။ သေကံ မရောက် သက်မပျောက် ဆိုသလို ဖျားသာဖျားတယ်၊ နာသာနာတယ် မသေဘူးတဲ့။ တစ်နှစ်ကုန် တစ်နှစ်ကူးပေမယ့် မသေဘူးဆိုတဲ့ ဇွဲနဲ့ အသက် ရှည်နေတာပဲတဲ့။ အဲဒီလို အသက်ရှည်လေ သူ့ခမျာ ဒုက္ခရောက်လေပေါ့။ အိုလို့ မင်းလို့ ဒုက္ခ ရောက်ရတာက တစ်မျိုး၊ ဖျားနာလို့ ဒုက္ခရောက်ရတာက တစ်မျိုး၊ သားတွေက မသဒ္ဓါလို့ ငြိုငြင် ကျိန်ဆဲတာကို ခံရတဲ့အတွက် ဒုက္ခရောက်ရတာက တစ်မျိုး၊ သူ့ခမျာမှာ သေခါနီးမှ အတော်ကို ပင်ပန်း ဆင်းရဲရှာသတဲ့။

ဟိုအရင်တုန်းကတော့ အမွေမရသေးလို့ သားတွေဟာ မျက်နှာလို ချွေးရနဲ့ အဖေအိုကြီးကို သူ့ထက်ငါ သာအောင် လုပ်ကျွေးပြုစုကြတယ်။

အခု အမွေရပြီးပြီ ဆိုတော့ အဖေအိုကြီးကို ဂရုမစိုက်ကြတော့ဘူး။
မြန်မြန်သေရင် မြန်မြန်အေးမှာ ပဲလို့ အောက်မွေပြီး အသက်ရှည်နေတာကိုပဲ
မနာလိုဖြစ်နေတဲ့အတွက် ငြိုငြင် ကျိန်ဆဲကြသတဲ့။

တစ်နေ့ကျတော့ သူဌေးအိုကြီးဆီကို မိတ်ဆွေဟောင်းတစ်ယောက်ဟာ
မာကြောင်း သာကြောင်း သတင်းမေးရင်း ရောက်လာသတဲ့။ သူတို့နှစ်ဦး
တွေ့ကြတဲ့အခါ ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်တွေကို မြိန်ရေယုက်ရေနဲ့ ပြောကြ
တာပေါ့။ ဒီလို ပြောရင်းနဲ့ သူဌေးအိုကြီးက သားတွေကို အမွေခွဲပြီးတဲ့
အကြောင်း၊ သားတွေက မသဒ္ဓါလို့ ငြိုငြင် ကျိန်ဆဲတဲ့အကြောင်းတွေကို
အသည်းနာနာရှိတာနဲ့ ပြောပြတာပေါ့။ အဲဒီတော့ မိတ်ဆွေလဲ စိတ်မကောင်း
ဘူးပေါ့။ အဲဒါကြောင့် ‘အကြံထုတ်ပါဦးမယ်၊ အကြံရတဲ့အခါ အကူအညီ
ပေးပါမယ်’လို့ မှာကြားပြီး ပြန်သွားသတဲ့။

ရက်အနည်းငယ်ကြာတော့ အဲဒီမိတ်ဆွေဟာ သူဌေးအိုကြီးအိမ်ကို
လှည်းစီးပြီး ရောက်လာသတဲ့။ ရောက်တယ်ဆိုရင်ပဲ ကျောက်ခဲနဲ့ သလဲတွေ
အပြည့်ထည့်ထားတဲ့ အိတ်ကြီးတွေကို ထမ်းချလာပြီး သူဌေးအိုကြီးရဲ့
အိပ်ရာနားမှာ ထားသတဲ့။ ထားပြီးတော့ ဟောဒီလို ပြောတာကိုး။

‘ကဲ၊ သူဌေးကြီး၊ ကျွန်တော်လာတဲ့သတင်းကို သူဌေးကြီးရဲ့သားတွေ
ကြားကြလိမ့်မယ်၊ ကြားရင် မေးမြန်းစုံစမ်းကြလိမ့်မယ်၊ အဲဒီအခါ သူဌေးကြီး
က ဟန်လုပ်ဖို့ အရေးကြီးတယ်၊ ဟုတ်ရဲ့လား၊ အခု ကျွန်တော်လာတာ
ဟာ သူဌေးကြီးရဲ့ အကြွေးတွေကို ဆပ်ဖို့လာတာလို့ပြောပါ၊ ဟောဒီ
ကျောက်ခဲသလဲ အိတ်တွေကို ငွေအိတ်တွေပါလို့ပြောပါ၊ ဒီတော့ သူဌေးကြီး
ဆီမှာ ငွေတွေအများကြီး ရှိသေးတယ်လို့ မှတ်ကြလိမ့်မယ်၊ အဲဒီအခါ
သူဌေးကြီးရဲ့ သားတွေဟာ သူဌေးကြီးကို ဂရုမစိုက်ကြလိမ့်မယ်၊ ဒါပေမယ့်
အိတ်ကြီးတွေကိုတော့ မကိုင်စေနဲ့နော်၊ လုံလုံခြုံခြုံ သိမ်းထားပါ၊ ကဲ

ကျွန်တော် သွားလိုက်ဦးမယ်’လို့ ပြောပြောဆိုဆိုနဲ့ လှည်းစီးပြီး ပြန်သွား
ရောတဲ့။

အဲဒီနေ့မှာပဲ သူဌေးအိုကြီးရဲ့ သားမိုက်တွေဟာ သတင်းကြားကြ
တာပေါ့။ သူဌေးအိုကြီး အိပ်ခန်းထဲမှာ ငွေအိတ်ကြီးတွေ ရောက်နေတယ်လို့
ကြားတော့ အဲဒီ သားလုပ်တဲ့သူတွေဟာ သွားရည်တများများကျပြီး သူဌေး
အိုကြီးကို မျက်နှာ လုပ်ကြပြန်တာပေါ့လေ။ အရှက်က နည်းပါဘိတော့။
အချိုတစ်မျိုး၊ အချဉ်တစ်မျိုး၊ အပူတစ်မျိုး၊ အအေးတစ်မျိုး၊ စားစရာ
သောက်စရာတွေကို ကြီးကြီးစားစား ချက်ပြုတ်ပြီး ပွဲကြီးပွဲငယ်နဲ့ ကျွေးကြ
တိုက်ကြ ပြုစုကြသတဲ့။ အဲဒီလိုနဲ့ အဘိုးကြီးဟာ အသက်ရှည်သွားလိုက်တာ
မီးစာကုန် ဆီခန်းဆိုသလို နောက်ဆုံး မတတ်နိုင်တော့မှ သေရှာသတဲ့။

အဘိုးကြီးလဲ သေရော တစ်ချိန်လုံး မျက်စောင်းထိုးနေကြတဲ့ သူ့သား
တွေဟာ သူ့ထက်ငါ အရင်ဦးအောင် အလှအယက်နဲ့ အိပ်ခန်းထဲပြေးဝင်
တဲ့ပြီး အိတ်ကြီးတွေကို ဖွင့်လိုက်ကြတာ အထဲမှာ ဘာတွေကို တွေ့ရသလဲ
ဆိုတော့ ကျောက်ခဲနဲ့ သလဲချည်းပဲတဲ့။

[အိန္ဒိယပုံပြင် ။ ။ ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၁၉၆၀]

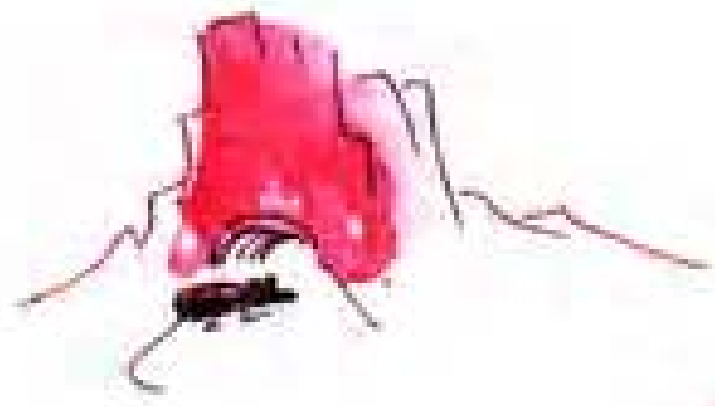
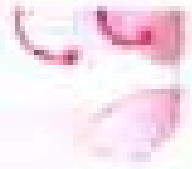
မျိုးချင်းတူမှ ကြည်ဖြူသည်

ဂင်္ဂါမြစ်၏ လှိုင်းလုံးတို့သည် ပုလဲရောင် ရေမြှုပ်တို့ဖြင့် ပြောက်ကျားရှိသည်။
မြစ်ကမ်းနဖူး၌ ရသေ့တို့ တရားကျင့်ရာ ကျောင်းသင်္ခမ်းရှိသည်။ ရသေ့
တို့သည် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ကျမ်းစာတို့ကို လေ့လာသင်ကြားကြသည်။ ဂါထာ
မန္တာန်တို့ကို ရွတ်ဖတ်သီဆိုကြသည်။ ယစ်နတ်ကို ပူဇော် ပသကြသည်။
ပင်ပန်းဆင်းရဲမှုကို သည်းခံခြီးခြံကြသည်။ သူတို့သည် သစ်ဥ၊ သစ်ဖု၊ သစ်သီး၊
သစ်ရွက်ကိုသာ စားကြသဖြင့် ပိန်ကြိုကြသည်။ သစ်ခေါက်ထည်ကိုသာ
ခါးတွင် ဝတ်ကြသဖြင့် ကိုယ်တုံးလုံးကဲ့သို့ ဖြစ်ကြသည်။

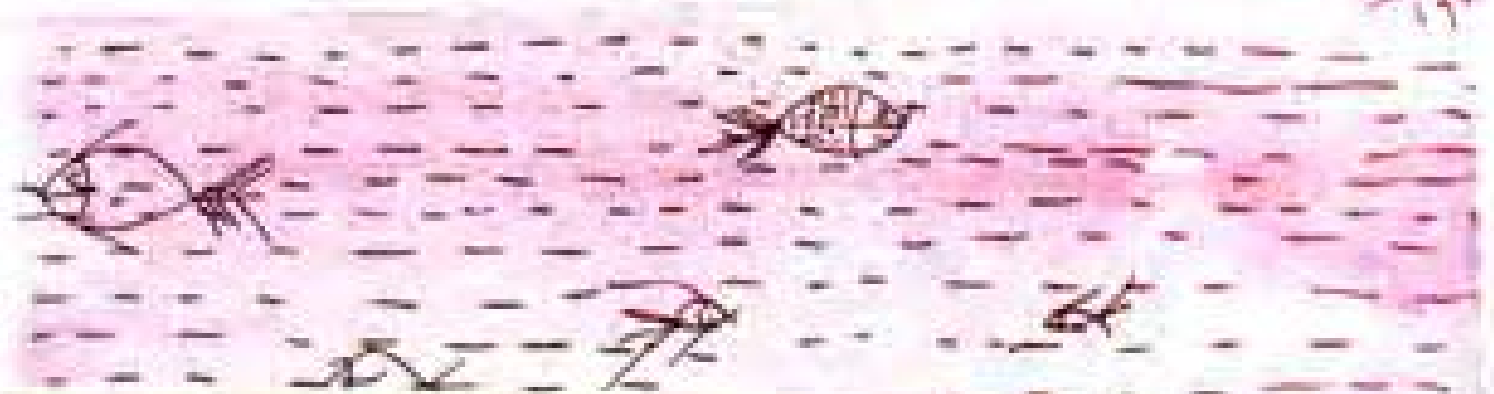
တစ်နေ့သောအခါ ရသေ့ဆရာကြီးသည် ဂင်္ဂါမြစ်၏ရေစင်ကို ချိုးသုံး၍
ခံတွင်းကို ဆေးကြောနေခိုက်တွင် စွန်သုတ်လာသော ကြွက်မငယ်တစ်ကောင်
သည် ရသေ့ဆရာကြီး၏ လက်တွင်းသို့ ကျလာလေသည်။ ဆရာကြီးသည်
ကြွက်မငယ်ကို ညောင်ရွက်ပေါ်တွင် တင်ထားပြီးလျှင် မိမိ၏ တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ်
ဖြင့် လူ မိန်းမကလေးဖြစ်အောင် ဖန်ဆင်းကာ ကျောင်းသင်္ခမ်းသို့ခေါ်ဆောင်
မွေးမြူထားလေသည်။ သူ့ကို မယ်ကြွက်မဟူ၍ ခေါ်ကြပါစို့။

မယ်ကြွက်မ အရွယ်သို့ရောက်သောအခါ ယောက်ျားပေးစားမှ မိဘ
ဝတ္တရား ကျေပွန်တော့မည်ဟု စဉ်းစားမိ၍ ရသေ့ကြီးသည် ယောက်ျားရွေးရန်

Handwritten text in the bottom right corner, possibly a signature or date, including the number '17'.

မယ်ကြွက်မကို ပြောလေသည်။ ပထမဦးစွာ ဆရာကြီးသည် နေနတ်သားကို ခေါ်၍ မယ်ကြွက်မကို ပြသည်။ ထိုအခါ မယ်ကြွက်မက ဆိုသည်။

‘ဖခင်၊ နေနတ်သားသည် ပူပြင်းလှ၍ ကျွန်တော်မ မချစ်နိုင်ပါ။ နေနတ်သားထက် မြတ်သူကို ရှာပေးပါဦး’

ထိုအခါ နေနတ်သားက ဆိုသည်။

‘ကျွန်ုပ်ထက် မြတ်သူကား တိမ်နတ်သားသာ ဖြစ်တော့သည်။ မိုးတိမ်များ ဖုံးအုပ်သောအခါ ကျွန်ုပ် မထွန်းပနိုင်ပါ’

ထို့ကြောင့် ဆရာကြီးသည် တိမ်နတ်သားကိုခေါ်၍ မယ်ကြွက်မကို ပြသည်။ ထိုအခါ မယ်ကြွက်မက ဆိုသည်။

‘ဖခင်၊ တိမ်နတ်သားသည် မည်းနက်၍ အေးစက်လှပါသည်။ ကျွန်တော်မ မချစ်နိုင်ပါ။ သူ့ထက် မြတ်သူကို ရှာပေးပါဦး’

ထိုအခါ တိမ်နတ်သားက ဆိုသည်။

‘ကျွန်ုပ်ထက် မြတ်သူကား လေနတ်သားသာ ဖြစ်တော့သည်။ ကျွန်ုပ် သည် နေမင်းကို ဖုံးအုပ်နိုင်သော်လည်း လေတိုက်သောအခါ လွင့်မျောရ ပါသည်’

ထို့ကြောင့် ဆရာကြီးသည် လေနတ်သားကိုခေါ်၍ မယ်ကြွက်မကို ပြသည်။ ထိုအခါ မယ်ကြွက်မက ဆိုသည်။

‘ဖခင်၊ လေနတ်သားသည် မတည်မငြိမ်ပါ။ အမြဲလှုပ်ရှား ရွေ့သွား လျက် ရှိပါ၍ ကျွန်တော်မ မချစ်နိုင်ပါ။ သူ့ထက် မြတ်သူကို ရှာပေးပါဦး’

ထိုအခါ လေနတ်သားက ဆိုသည်။

‘ကျွန်ုပ်ထက် မြတ်သူကား တောင်နတ်သားသာ ဖြစ်ပါတော့သည်။ ကျွန်ုပ် မည်သို့ပင် တန်ခိုးကြီးသော်လည်း တောင်ကြီးခံနေလျှင် မတိုက်ခတ် နိုင်ပါ’

ထို့ကြောင့် ဆရာကြီးသည် တောင်နတ်သားကို ခေါ်၍ မယ်ကြွက်မကို ပြသည်။ ထိုအခါ မယ်ကြွက်မက ဆိုသည်။

‘ဖခင်၊ တောင်နတ်သားသည် အလွန်ကြမ်းတမ်း မာတောင့်လှပါသည်။ ကျွန်တော်မ မချစ်နိုင်ပါ။ သူ့ထက် မြတ်သူကို ရှာပေးပါဦး’

ထိုအခါ တောင်နတ်သားက ဆိုသည်။

‘ကျွန်ုပ်ထက် မြတ်သူကား ကြွက်သာဖြစ်တော့သည်။ ကျွန်ုပ် မည်မျှပင် ကြမ်းတမ်း မာတောင့်သော်လည်း ကြွက်ဖောက်လျှင် ပေါက်ရတော့သည်’

ထို့ကြောင့် ဆရာကြီးသည် ကြွက်ကိုခေါ်၍ မယ်ကြွက်မကို ပြသည်။ မယ်ကြွက်မသည် ကြွက်ကို မြင်လျှင် မြင်ခြင်းပင် မေတ္တာသက်ဝင် ချစ်ခင် ခြင်းဖြစ်သဖြင့် ‘ဖခင်၊ ဤသူသည် ကျွန်တော်မ၏ ဖူးစာရှင် ဖြစ်တော့သည်။ ဤမျက်စိပြူးကလေးနှင့် လှပတင့်တယ်သော ယောက်ျားကို ကျွန်တော်မ၏ သခင်အဖြစ် ရွေးချယ်လိုပါ၏’ ဟု ဆိုလေသည်။

ထိုအခါ ရသေ့ကြီးသည် ‘မျိုးချင်းတူမှ ကြည်ဖြူသည်။ မျိုးတူဖြစ်မှ ကြင်ချစ်သည်’ ဟု အကြိမ်ကြိမ်ရွတ်ဆိုကာ မယ်ကြွက်မကို ကြွက်အဖြစ် ပြန်လည် ဖန်ဆင်း၍ ကြွက်ကလေးနှင့် ပေးစားလိုက်လေသတည်း။

[အိန္ဒိယပုံပြင် ။ ။ အောက်တိုဘာ၊ ၁၉၆၀]

လာဘ် မင်းသမီး

တိုင်းပြည်တစ်ပြည်မှာ ရာဇာတစ်ဦး ရှိသတဲ့။ ရာဇာဆိုတာ ကုလားစကား၊ မြန်မာလိုတော့ ရှင်ဘုရင်ပေါ့။ ရာဇာမှာ သားတော်တစ်ပါးရှိတယ်။ အဲဒီ သားတော်ကလေးဟာ တောကစား အင်မတန်ဝါသနာပါလို့ နေ့တိုင်း တောကစား ထွက်သတဲ့။ တောကစားတယ်ဆိုတာ အမဲလိုက်တာပေါ့။ တစ်နေ့ကျတော့ သူ့မယ်တော် ရာနီက ပြောသတဲ့။ ရာနီဆိုတာက မိဖုရားကို ပြောတာ။

‘သားတော်မောင်၊ အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက် အရပ် လေးမျက်နှာ ရှိတဲ့အထဲက အရှေ့အရပ်၊ အနောက်အရပ်၊ တောင်အရပ်တို့မှာ သားတော်မောင် သဘောရှိရာကိုသွားပြီး တောကစားပါ။ သို့သော် မြောက် အရပ်ကိုတော့ မသွားပါလေနဲ့’လို့ တားမြစ် ပြောဆိုသတဲ့။

ဘာကြောင့် ဒီလိုတားမြစ်ပြောဆိုသလဲဆိုတော့ မြောက်အရပ်မှာ ‘လာဘ်’ လို့ ခေါ်တဲ့ မင်းသမီးချောကလေးတစ်ပါးရှိသတဲ့။ ဒီမင်းသမီး ကလေးရဲ့သတင်းကို ကြားရင် မင်းသားကလေးဟာ မယ်တော် ခမည်းတော် နှစ်ပါးကို ပစ်ထားခဲ့ပြီး မင်းသမီးကလေးရှိရာကို ထွက်သွားမှာ စိုးရိမ်လို့ ဒီလို တားမြစ်ပြောဆိုသတဲ့။

ပထမတော့ မင်းသားကလေးဟာ မယ်တော်ရဲ့ စကားကို နားထောင် ပြီး မြောက်အရပ်ကို မသွားဘူးတဲ့။ ဒါပေမယ့် တစ်နေ့ကျတော့ သူ့မယ်တော်

ဟာ ဘာဖြစ်လို့များ မြောက်အရပ်ကို မသွားစေချင်ပါလိမ့်လို့ တွေးမိပြီး သွားချင်၊ သိချင်တဲ့ စိတ်တွေ ပေါ်လာသတဲ့။ ဒါကြောင့် မင်းသားကလေးဟာ လေးကိုထမ်းပြီး မြောက်အရပ်ကို ထွက်သွားပါလေရောတဲ့။ တောတစ်ခုထဲကို ရောက်တော့ တခြား တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်တွေကို မတွေ့ရဘဲ သစ်ပင်တွေ ပေါ်မှာ တဆူဆူ တညံ့ညံ့နဲ့ အော်မြည်နေကြတဲ့ ကြက်တူရွေးတွေကိုသာ တွေ့ရတော့ မင်းသားကလေးက လေးနဲ့ပစ်တာပေါ့။ ပစ်တော့ ကြက်တူရွေးတွေ ပျံပြေးကြသတဲ့။ ကြက်တူရွေး ရာဇာကြီးတစ်ကောင်သာ ကျန်ရစ်ခဲ့သတဲ့။ သူ့နာမည်က ‘ဟိရာမန်’ ဆိုပဲ။

ဟိရာမန် ကြက်တူရွေးက တခြား ကြက်တူရွေးတွေ ပြန်ပြေးတာ မြင်တော့ ‘အသင်တို့၊ မင်းသားက လေးနဲ့ပစ်လို့ ငါ့ကို ချန်ပြီး ပြန်ပြေးကြတော့မှာလား၊ ဒီလိုဆိုရင် လာဘ် မင်းသမီးလေးကို ငါ တိုင်စားရလိမ့်မယ်’လို့ ဟစ်ပြီး ပြောလိုက်သတဲ့။

အဲဒီတော့ ကြက်တူရွေးတွေဟာ သူတို့ရာဇာဆီကို ပြန်လာကြပြန်ရောတဲ့။ မင်းသားကလေးလဲ ကြက်တူရွေး စကားတတ်တာကိုး။ ကြားရတော့ အံ့ဩပြီး လှမ်းမေးလိုက်သတဲ့။ ‘အို ရွှေခဲတို့၊ မင်းသမီး လာဘ်ဆိုတာ ဘယ်သူလဲကွယ်၊ ဘယ်မှာနေသလဲကွယ်’လို့ လှမ်းမေးလိုက်သတဲ့။ ဒါပေမယ့် ကြက်တူရွေးတွေက ဘာမှပြန်မပြောဘဲ ပျံသွားကြပါလေရောတဲ့။

ဒီတော့ မင်းသားလေးဟာ ဝမ်းနည်းပက်လက်နဲ့ နန်းတော်ကိုပြန်လာပြီး အိပ်လို့လဲမပျော် စားလို့လဲမဝင်နဲ့ တမှိုင့်မှိုင့်တတွေတွေ ဖြစ်နေပါလေရောတဲ့။ နောက်တော့ မအောင့်နိုင်လို့ မယ်တော် ခမည်းတော်တို့ကို ဖွင့်ပြီး မေးရတော့တာပေါ့။ သို့သော်လဲ မယ်တော် ခမည်းတော်တို့က မင်းသမီးလာဘ် နေတဲ့အရပ်ကို မသိပါဘူး။ မသွားချင်ပါနဲ့လို့ တားမြစ်ကြတယ်။ တစ်ကြိမ်တားလဲ တားမရ၊ နှစ်ကြိမ်တားလဲ တားမရဖြစ်နေတော့ နောက်ဆုံးမှာ ခွင့်ပြုလိုက်ရတာပေါ့။

မင်းသားကလေး မြောက်အရပ်ကို ထွက်ခွာသွားခါနီးတော့ ခမည်းတော် ရာဇာကြီးက ဝတ်လဲတော် အဖိုးထိုက် အဖိုးတန်တွေကို ပေးသတဲ့။ မြင်းတစ်စီးလည်း ပေးသတဲ့။ မယ်တော် ရာနီကြီးကတော့ လမ်းခရီးမှာ ဆာရင်စားဖို့ဆိုပြီး မုန့်ချိုကွင်း ရွှေချည်ပဝါနဲ့ ထုပ်ပြီး ပေးလိုက်သတဲ့။

မင်းသားလဲ လေးကိုထမ်း၊ မုန့်ထုပ်ကိုလွယ်၊ မြင်းကိုစီးပြီး တောလမ်းအတိုင်း ထွက်သွားလိုက်တာ တောနက်ရာကိုရောက်တော့ အရိပ်ကောင်းကောင်းနဲ့ ရေကန်တစ်ခုကို တွေ့ရသတဲ့။ အဲဒီအခါမှာ နေကလဲမြင့်၊ ခရီးကလဲ ပန်းလာတော့ မင်းသားဟာ မြင်းပေါ်ကဆင်းပြီး သစ်ပင်ရိပ်မှာ ခဏနားနေရင်း မုန့်စားမယ်လို့ လုပ်တာပေါ့လေ။ မုန့်ထုပ်ထဲက မုန့်ချိုကွင်းတစ်ခုကိုယူပြီး ကြည့်လိုက်တော့ ပုရွက်ဆိတ်တစ်ကောင် ပါလာတာကို မြင်သတဲ့။ နောက်တစ်ကွင်းကို ယူကြည့်ပြန်တော့လဲ ပုရွက်ဆိတ်တစ်ကောင် ပါလာတာကို မြင်ပြန်သတဲ့။ အဲဒါကြောင့် မုန့်ချိုကွင်း နှစ်ကွင်းကို မြေကြီးပေါ်မှာ ချထားလိုက်သတဲ့။ နောက်ကို ဆက်ပြီးယူပြန်တော့လဲ မုန့်ချိုကွင်းတွေသာကုန်ရော ပုရွက်ဆိတ် တစ်ကောင်စီနဲ့ချည်း တွေ့ရသတဲ့။ ဒီတော့ မင်းသားက ‘ပုရွက်ဆိတ်ကလေးတွေကို သနားပါတယ်၊ စားကြပါစေ’ဆိုပြီး မုန့်တွေအကုန်လုံးကို မြေကြီးပေါ်မှာ ပုံထားလိုက်ပါရောတဲ့။ အဲဒီအခါ ပုရွက်ဆိတ်ရာဇာကြီးက နှုတ်ခမ်းမွှေးကိုထောင်ပြီး ပြောလိုက်သတဲ့။ ‘အသင် လူမင်းသား၊ အသင်ဟာ ကျွန်ုပ်တို့အပေါ်မှာ အင်မတန် သနားညှာတာပါပေတယ်၊ နောင်အခါ ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ အကူအညီကိုလိုရင် ကျွန်ုပ်တို့ကို တမ်းတလိုက်ပါ၊ ကျွန်ုပ်တို့ လာရောက်ကူညီပါ့မယ်’လို့ ပြောသတဲ့။

မင်းသားလဲ ပုရွက်ဆိတ်တွေကို နှုတ်ဆက်ပြီး မြင်းပေါ်တက်လို့ ခရီးဆက်ပြန်ရောတဲ့။ အတော်ကြာတော့ တောကြီးတစ်ခုထဲကို ရောက်ပြန်သတဲ့။ တောထဲမှာ ကျားကြီးတစ်ကောင်ဟာ တဝုန်းဝုန်းနဲ့ ဟိန်းနေတာကို တွေ့တော့ ‘အသင်ကျားကြီး၊ ဘာဖြစ်လို့ ဟိန်းနေသလဲ’လို့ မင်းသားက

မေးသတဲ့။ ‘ကျွန်ုပ် ခြေဖဝါးမှာ ဆူးစူးနေတာ ဆယ့်နှစ်နှစ်ရှိပါပြီ၊ ဒါကြောင့် ဟိန်းနေပါတယ်’လို့ ကျားက ပြန်ပြောသတဲ့။ ဒီတော့ မင်းသားကလေးဟာ မြင်းပေါ်က ဆင်းပြီး ကျားရဲ့ ခြေဖဝါးထဲက ဆူးကို ထွင်ပေးလိုက်သတဲ့။ အဲဒီအခါ ကျားကြီးက ကျေးဇူးတင်လွန်းလို့ ‘အသင် လူမင်းသား၊ အရေး အကြောင်းရှိလို့ ကျွန်ုပ်ရဲ့ အကူအညီကိုလိုရင် တမ်းတလိုက်ပါ။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျားလင်မယား လာပြီး ကူညီပါ့မယ်’လို့ မှာလိုက်သတဲ့။

မင်းသားလဲ ဆက်ပြီး မြင်းစိုင်းသွားလိုက်တာ အတန်ကြာတော့ တောအုပ်ကြီးတစ်ခုကို ရောက်ပြန်ရောတဲ့။ အဲဒီ တောထဲမှာ ပစ္စည်း အဝေ မတည့် လို့ စကားများနေကြတဲ့ ဖက်ီး သူတော်လေးဦးကို သွားတွေ့ရသတဲ့။ ဖက်ီး သူတော်တွေဟာ သူတို့ဆရာကြီး အနိစ္စရောက်သွားလို့ ကျန်တဲ့ ညောင်စောင်း စကြာရယ်၊ လွယ်အိတ် စကြာရယ်၊ ရေအိုး စကြာရယ်၊ ကြိမ်လုံး စကြာနဲ့ ကြိုး စကြာရယ်ကို သူက ဟိုဟာ ရသင့်တယ်၊ ငါက ဒီဟာရသင့် တယ်နဲ့ အငြင်းအခုန်ဖြစ်နေကြသတဲ့။ အဲဒီ စကြာတွေရဲ့ အစွမ်းသတ္တိက ဒီလိုတဲ့။ ညောင်စောင်း စကြာက ထိုင်တဲ့လူကို သွားလိုရာ ရောက်အောင် ပို့နိုင်သတဲ့။ လွယ်အိတ် စကြာက ပိုင်တဲ့လူကို လိုချင်ရာ ရအောင် ပေးနိုင် သတဲ့။ ရေအိုး စကြာက ရေရှာပေးနိုင်သတဲ့။ ကြိမ်လုံး စကြာနဲ့ ကြိုး စကြာ ကတော့ ရန်သူလာတဲ့အခါ အရိုက်ခိုင်းလို့ရတယ်။ အတုပ်ခိုင်းလို့ ရတယ်။

ဖက်ီး သူတော်လေးယောက် ငြင်းခုန်နေတာကိုတွေ့ တော့ မင်းသားက ပြောသတဲ့။ ‘ဦးသူတော်တို့၊ ငြင်းခုန်မနေကြပါနဲ့တော့၊ ကျွန်တော်က မြား လေးစင်းကို အရပ်လေးမျက်နှာရွယ်ပြီး ပစ်လွှတ်မယ်၊ ပထမမြားကိုရအောင် ရှာနိုင်တဲ့ သူတော်က ညောင်စောင်းကိုယူပါ၊ ဒုတိယမြားကို ရအောင်ရှာနိုင်တဲ့ သူတော်က လွယ်အိတ်ကိုယူပါ၊ တတိယမြားကို ရအောင်ရှာနိုင်တဲ့သူတော်က ရေအိုးကို ယူပါ၊ စတုတ္ထမြားကို ရအောင်ရှာနိုင်တဲ့ သူတော်က ကြိမ်လုံးနဲ့ ကြိုးကို ယူပါ’လို့ ပြောသတဲ့။ ဖက်ီးသူတော်တွေကလဲ သဘောတူကြသတဲ့။

အဲဒီတော့ မင်းသားက မြားကျည်တောက်ထဲက မြားလေးစင်းထုတ်ပြီး အရှေ့ဘက်ကို တစ်စင်း၊ အနောက်ဘက်ကို တစ်စင်း၊ တောင်ဘက်ကို တစ်စင်း၊ မြောက်ဘက်ကို တစ်စင်း ပစ်လွှတ်လိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ သူတော်တွေ လဲ သူ့ထက် ငါဦး မြားသွားရာကို လိုက်ကြပါလေရောတဲ့။ သူတော်တွေလဲ ခပ်ဝေးဝေးကို ရောက်ရော မင်းသားလဲ သူ့မြင်းကို တောထဲ မောင်းလွှတ် လိုက်ပြီး ညောင်စောင်းပေါ်ကို တက်ထိုင်လိုက်သတဲ့။ လွယ်အိတ်တို့၊ ရေအိုးတို့၊ ကြိုးတို့၊ ကြိမ်လုံးတို့ကိုလဲယူသတဲ့။ ပြီးတော့မှ ‘အို ညောင်စောင်း၊ ကျွန်ုပ်ကို လာဘ် မင်းသမီးကလေးရဲ့ တိုင်းပြည်သို့ ယူဆောင်ပါလော့’ လို့ ဆိုလိုက်သတဲ့။ ညောင်စောင်းလဲ မိုးပေါ်ကို ပျံတက်သွားပြီး လာဘ်မင်းသမီး တိုင်းပြည်အရောက် ပျံသွားသတဲ့။ ရောက်တော့မှ မြေပေါ်ကို ဆင်းပြီး ရပ်နားသတဲ့။

အဲဒီအခါ မင်းသားက သူတွေ့ရတဲ့လူတွေကို ‘မိတ်ဆွေတို့၊ ဒီတိုင်းပြည် ဟာ ဘယ်သူ့ တိုင်းပြည်ပါလဲ’ လို့ မေးသတဲ့။ လူတွေကလဲ ‘လာဘ် မင်းသမီး တိုင်းပြည်ပါ’ လို့ ဖြေကြားသတဲ့။ အဲဒီတော့ မင်းသားလဲ အမယ်အိုကြီးတစ်ဦး အိမ်ထဲကို ဝင်သွားသတဲ့။ အမယ်အိုက မင်းသားကို မြင်တော့ ‘အမောင်၊ ဘယ်တိုင်းပြည်က ဘယ်သူပါလဲ’ လို့ မေးသတဲ့။ ‘ကျွန်တော်ဟာ နိုင်ငံရပ်ခြား တိုင်းတစ်ပါးကပါ၊ ဓေတ္တခဏ တည်းခိုချင်လို့ ဝင်လာပါတယ်’ လို့ ပြောသတဲ့။

ဒီတော့ အမယ်အိုက ‘အားတော့နာပါရဲ့ အမောင်ရယ်၊ ဒီတိုင်းပြည်မှာ သူစိမ်းတစ်ရံဆံတွေကို လက်မခံရဘူးလို့ ရာဇာကြီးက အမိန့်ထုတ်ထား ပါတယ်’ လို့ ပြန်ပြောသတဲ့။

‘အဘွားရယ်၊ ဒီတစ်ညတော့ တည်းပါရစေ၊ မိုးလဲချုပ်ခါနီးပြီမို့ ကျွန်တော် တောထဲကို ပြန်သွားရင် ကျားစားခံရပါလိမ့်မယ်’ လို့ သနားစရာ တောင်းပန်ရှာသတဲ့။

‘ဒီလိုဖြင့်လဲ တစ်ညတော့ လက်ခံမယ်၊ မိုးလင်းရင် သွားရမယ် အမောင်၊ မတော်လို့ ရာဇာကြီး ရွှေနားတော်ကြားသွားရင် အဘွားကိုဖမ်းပြီး ထောင်သွင်း အကျဉ်းထားပါလိမ့်မယ်’လို့ အမယ်အိုက ပြောသတဲ့။

အမယ်အိုလဲ ဧည့်သည်ရောက်တယ်ဆိုတော့ ကျွေးဖို့ မွေးဖို့ ချက်ပြုတ် မယ် လုပ်တာပေါ့လေ။ မင်းသားက ‘အဘွား၊ စားစရာ ကျွန်တော့်မှာ ပါပါတယ်၊ ဒုက္ခ မရှာပါနဲ့’ ဆိုပြီး လွယ်အိတ်ထဲက နှိုက်ထုတ်လိုက်တာ ရွှေလင်ပန်းနှစ်ချပ်နဲ့ စားကောင်းသောက်ဖွယ်တွေ အပြည့်ထွက်လာသတဲ့။ အမယ်အိုနဲ့မင်းသားလဲ အားရပါးရ ပွဲတော်တည်ကြတာပေါ့။

စားသောက်ပြီးတော့ အမယ်အိုက သောက်ရေသွားခပ်မယ် လုပ်ပြန် တာပေါ့။ ဒီတော့လဲ မင်းသားက ‘အဘွား၊ ဒုက္ခမရှာပါနဲ့’လို့ ပြောပြော ဆိုဆိုနဲ့ပဲ ရေအိုးကို ရေရှာခိုင်းသတဲ့။ ရေအိုးက ရေယူလာတော့ သူတို့ နှစ်ယောက် သောက်ကြတာပေါ့လေ။

စားသောက်ပြီးတဲ့အချိန်မှာ နေမင်းလဲ စုပ်စုပ်ဝင်လို့ မှောင်စပြုလာ ပြီတဲ့။ ဒါကြောင့် မင်းသားက ‘အဘွား၊ မီးထွန်းဘူးလား’လို့ မေးတာပေါ့။

‘အမောင်၊ အဘွားတို့တိုင်းပြည်မှာ မီးထွန်းဖို့ မလိုပါဘူး၊ ဘာကြောင့် လဲဆိုတော့ အဘွားတို့ရဲ့ မင်းသမီးကလေးလာဘံဟာ မိုးချုပ်ရင် နန်းတော် လေသာဆောင်မှာ ထွက်ထိုင်တာပဲ၊ မင်းသမီးကလေးဟာ အလွန်လှပပြီး သူ့ရဲ့ ကိုယ်ရောင်ဟာ အင်မတန်တောက်ပထွန်းလင်းတဲ့အတွက် တစ်တိုင်း ပြည်လုံးဟာ နေ့အချိန်လို လင်းနေတာပါပဲ’ လို့ အမယ်အိုက ပြောသတဲ့။

မိုးချုပ်လို့ မှောင်လာတော့ မင်းသမီးလာဘံဟာ ကျောက်သံ ပတ္တမြား တွေ ဆင်ယင်ပြီး တကယ်ပဲ လေသာဆောင်မှာ ထွက်ထိုင်သတဲ့။ သူ့ ကိုယ်ရောင်ဟာလဲ ဖိုးလမင်း ထွက်ပေါ်လာသလို ထိန်ထိန်လင်းနေတာ ပဲတဲ့။ မင်းသားလဲ မင်းသမီးကို အဝေးကလှမ်းကြည့်ပြီး ပီတိတွေ ဖြစ်နေ တာပေါ့။

သန်းခေါင်ရောက်တဲ့အခါကျတော့ တိုင်းသူပြည်သားတွေဟာ အိပ်ရာ ဝင်ကြရော။ အဲဒီအခါကျမှ မင်းသမီးလဲ လေသာဆောင်ကဆင်းပြီး စက်ရာခန်းထဲကို ဝင်သတဲ့။

မင်းသမီးလာဘ် စက်ရာတော်ထဲမှာ အိပ်ပျော်သွားတဲ့အခါကျတော့ မင်းသားဟာ သူ့ညောင်စောင်းပေါ်ကို တက်ထိုင်ပြီး ‘အို ညောင်စောင်း၊ ကျွန်ုပ်အား မင်းသမီးလာဘ်၏ စက်ရာခန်းသို့ ပို့ဆောင်လော့’ လို့ အမိန့် ပေးလိုက်သတဲ့။ ညောင်စောင်းကလဲ အမိန့်အတိုင်း ပို့ဆောင်တာပေါ့။

စက်ရာခန်းထဲ ရောက်တဲ့အခါ မင်းသားက သူ့လွယ်အိတ်ကိုကိုင်ပြီး ‘အို လွယ်အိတ်၊ ကျွန်ုပ်အားများစွာသော ကွမ်းယာတို့ကို ပေးပါလော့’ လို့ ပြောလိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ ကွမ်းယာတွေ ရောက်လာတာပဲတဲ့။ အဲဒီအခါ မင်းသားဟာ ကွမ်းယာတွေကို အဆောင်တော်ထဲက နေရာတကာမှာ လျှောက်ချထားခဲ့ပြီး ညောင်စောင်းစီးလို့ အမယ်အိုအိမ်ကို ပြန်လာသတဲ့။

နောက်တစ်နေ့ မိုးလင်းလို့ မင်းသမီးရဲ့ အိမ်တော်သူတွေဟာ ကွမ်းယာ တွေကိုတွေ့တော့ အားရပါးရ ကောက်ပြီး စားကြ ဝါးကြတာပေါ့။ ‘ဟဲ့ ပြည့်ဝတို့၊ ဂုဏ္ဍတို့၊ ဒီ ကွမ်းယာတွေကို ဘယ်ကရကြသလဲ’ လို့ မင်းသမီးက မေးတော့ ‘မှန်လှပါ၊ သခင်မရဲ့အဆောင်တော်ထဲက ရကြပါတယ် ဘုရား’ လို့ ဖြေကြသတဲ့။ ညတုန်းက မင်းသား ယူလာတာကို ဘယ်သူမှ မသိကြ ဘူးပေါ့။

နောက်တစ်နေ့ကျတော့ အမယ်အိုက မင်းသားကို သွားပါတော့လို့ နှင်ပြန်တာပေါ့။ မင်းသားကလဲ ဉာဏ်ရှာပြီး ‘မသွားပါရစေနဲ့ဦး’ လို့ တောင်းပန်သတဲ့။ အဲဒါနဲ့ နောက်တစ်ည အမယ်အိုအိမ်မှာ နေရပြန်ရော။

ညရောက်တဲ့အခါ မင်းသမီးလာဘ်လဲ အခါတိုင်းလို လေသာဆောင်မှာ ထွက်ထိုင်။ သန်းခေါင်ရောက်တော့ စက်ရာခန်းထဲကိုဝင်။ သလွန်ပေါ် မှာ အိပ်လို့ ပျော်သွားတာပေါ့။ အဲဒီအခါ မင်းသားဟာ ညောင်စောင်းစီးပြီး

မင်းသမီးဆီကို သွားပြန်တာပေါ့။ ရောက်တဲ့အခါ သူ့လွယ်အိတ်ကို သူက ပြောသတဲ့။ ‘အို လွယ်အိတ်၊ အဖိုးတစ်သိန်းထိုက်တဲ့ မြတဘက်ကို ကျွန်ုပ်အား ပေးပါလော့’လို့ ပြောသတဲ့။ မြတဘက်ကို ရတဲ့အခါကျတော့ မင်းသားက အိပ်ပျော်နေတဲ့ မင်းသမီးကို ခြံပေးပြီး ညောင်စောင်းစီးလို့ အမယ်အိုအိမ်ကို ပြန်လာပြန်ရောတဲ့။

မိုးလင်းလို့ မြတဘက်ကို တွေ့တဲ့အခါ မင်းသမီးလာဘံဟာ အင်မတန် အားရဝမ်းသာဖြစ်ပြီး မယ်တော်ကို လျှောက်သတဲ့။ ‘မယ်မယ်ဘုရား၊ ရှုတော်မူစမ်းပါ။ ခိုဒါ အရှင်ဘုရားက ကျွန်တော်မကို သနားလို့ ဒီမြတဘက် ကို ပေးတော်မူတယ် ထင်ပါရဲ့’လို့ လျှောက်သတဲ့။

မိုးလင်းတော့ အမယ်အိုက မင်းသားကို ‘သွားပါတော့’လို့ နှင်ပြန်တာ ပေါ့။ မင်းသားကလဲ ဉာဏ်ရှာပြီး ‘မသွားပါရစေနဲ့ဦး’လို့ တောင်းပန်ပြန် သတဲ့။ အဲဒါနဲ့ နောက်တစ်ည အမယ်အိုအိမ်မှာ နေရပြန်ရော။

ညကျတော့ မင်းသမီးစက်တော်ခေါ်တဲ့အချိန်မှာ မင်းသားဟာ ညောင် စောင်းကိုစီးပြီး သွားပြန်ရော။ အဆောင်တော်ထဲရောက်တဲ့အခါ ‘အို လွယ်အိတ်၊ ကျွန်ုပ်အား ပြည်တန် လက်စွပ်တစ်ကွင်းပေးပါလော့’လို့ တောင်းသတဲ့။ လက်စွပ်ကိုရတော့ မင်းသားက အိပ်ပျော်နေတဲ့ မင်းသမီးရဲ့ လက်ကို စွပ်ပေးဖို့ ကိုင်လိုက်တဲ့အခါ မင်းသမီးဟာ လန့်နိုးပြီး ‘အလို၊ အသင် ဘယ်သူပါလဲ’ လို့ အလန့်တကြား မေးပါလေရော။ ‘အသင် ဘယ်အရပ်ကလဲ၊ ဘာအတွက် ကျွန်ုပ်ရဲ့ အဆောင်တော်ထဲကို လာရသလဲ’ လို့ မေးတာပေါ့လေ။

အဲဒီအခါ မင်းသားက လက်ဝါးကို ကာပြပြီး ‘မကြောက်ပါနဲ့ အသင် မင်းသမီး၊ ကျွန်ုပ်ဟာ လူဆိုး သူဆိုး မဟုတ်ပါဘူး၊ မင်းသားပါ။ ဟို မဟာမြိုင်တောကြီးထဲမှာနေတဲ့ ဟိရာမန် ကြက်တူရွေးက လမ်းညွှန်လိုက်လို့ အမိ အဖကို စွန့်ပြီး အသင့်ဆီကို ရောက်လာရတာပါ’လို့ ပြန်ပြောသတဲ့။

‘ဪ၊ ရာဇာကြီးရဲ့ သားတော်လို့ဆိုတော့ အသင့်ကို အပြစ်ဒဏ် မခတ်စေပါဘူး၊ အသင်နဲ့ လက်ထပ်ထိမ်းမြားလိုပါတယ်လို့သာ ခမည်းတော် ထံမှာ တောင်းပန်လျှောက်ထားပါမယ်’ လို့ မင်းသမီးက ပြန်ပြောသတဲ့။ အဲဒါနဲ့ မင်းသားလည်း အမယ်အိုအိမ်ကို ပြန်လာခဲ့တာပေါ့လေ။

မိုးလင်းတဲ့အခါ မင်းသမီးလာဘ်လည်း မယ်တော့်ထံပါး ချဉ်းကပ်ပြီး ‘မယ်တော်ဘုရား၊ ရာဇာကြီးတစ်ပါးရဲ့ သားတော်တစ်ပါးဟာ ဒီတိုင်းပြည်ကို ရောက်နေပါတယ်၊ ဘုရားသမီးတော်ကို သူနဲ့ လက်ထပ်ထိမ်းမြားပေးတော် မူပါ’ လို့ ပူဆာလျှောက်ထားသတဲ့။ မယ်တော်ကလည်း ခမည်းတော် ရာဇာကြီး ကို လျှောက်ထားရပြန်တာပေါ့လေ။

ဒီတော့ ရာဇာကြီးက မိန့်တော်မူသတဲ့။ ‘ကောင်းလှပြီ မိဖုရားကြီး၊ မင်းသားက ကျွန်ုပ် သမီးတော်ကို လက်ထပ် ထိမ်းမြားချင်တယ်ဆိုရင် ကျွန်ုပ်ခိုင်းတဲ့ အလုပ်များကို အောင်မြင်စွာ လုပ်ပေးနိုင်မှဖြစ်မယ်၊ မလုပ်ပေး နိုင်ရင် သမီးတော်ကို မရတဲ့အပြင် အသတ်ခံရလိမ့်မယ်လို့ မှတ်ထားပါ၊ ဟော၊ ပထမ ခိုင်းမယ့်အလုပ်ကတော့ ဟောဒီ မုန်ညင်းစေ့ ၁၀ တင်းကို တစ်ညတွင်းမှာ ဆီဖြစ်အောင် ပွတ်ပေးရမယ်၊ မပွတ်ပေးနိုင်ရင် သေဖို့ သာ ပြင်ပေတော့’ လို့ အမိန့်တော်ရှိလိုက်သတဲ့။

အချိန်ကျတော့ မင်းသားကိုခေါ်ပြီး ရာဇာကြီးရဲ့အမိန့်တော်ကို ပြောပြ ကြတာပေါ့လေ။ မင်းသားလည်း ပထမတော့ မကြံတတ်လို့ စိတ်ပျက်ပြီး လက်မှိုင်ချတာပေါ့။ နောက်တော့မှ ပုရွက်ဆိတ်ရာဇာကို ပြေးပြီး သတိရတာ နဲ့ မင်းသားဟာ မုန်ညင်းစေ့ ၁၀ တင်းကို ယူပြီး အမယ်အိုအိမ်ကို ပြန်လာ သတဲ့။

ညရောက်တော့ မင်းသားဟာ ပုရွက်ဆိတ်ရာဇာကို တမ်းတလိုက်တဲ့ အခါ ပုရွက်ဆိတ်တွေ သိန်းသန်း ကုဋေနဲ့ ရောက်လာပါရောတဲ့။ အဲဒီတော့ မင်းသားက မုန်ညင်းဆီကို ညတွင်းချင်းပြီးအောင် ပွတ်ပေးရမယ်လို့

ခိုင်းတာပေါ့။ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ်တွေလည်း တစ်ယောက်တစ်လက်နဲ့ ပွတ်လိုက်ကြတာ မိုးလည်းလင်းရော ပြီးလည်း ပြီးတာပဲတဲ့။

အဲဒီတော့ မင်းသားဟာ ဆီအိုးကိုယူပြီး နန်းတော်ထဲကို ဝင်တာပေါ့။ ရာဇာကြီးလည်း အံ့သြပြီးတော့နေသတဲ့။ ဒါပေမယ့် မကျေနပ်သေးဘူး။ ‘ကောင်းလှပြီ မင်းသား၊ သို့သော် ဒီလောက်စွမ်းရုံနဲ့ ကျွန်ုပ်သမီးကို မပေး နိုင်သေးဘူး၊ နောက် အလုပ်တစ်ခုကို လုပ်ရလိမ့်ဦးမယ်’ လို့ မိန့်တော်မူသတဲ့။

အဲဒီအခါတုန်းက ရာဇာကြီးမှာ တောက ဖမ်းပြီး လှောင်ထားတဲ့ ဘီလူးကြီး နှစ်ကောင်ရှိသတဲ့။ အဲဒီ ဘီလူးကြီးနှစ်ကောင်ကို လွတ်လည်း မပစ်ရဲ ဘူး။ တိုင်းသူ ပြည်သားတွေကို စားပစ်မှာစိုးလို့တဲ့။ သတ်လည်း မသတ်တတ် ဘူး။ ဟော၊ အခုတော့ မင်းသားကို ခိုင်းသတဲ့။ ‘အမောင် မင်းသားငယ်၊ ကျွန်ုပ် လှောင်ထားတဲ့ ဘီလူးနှစ်ကောင်ကို နိုင်အောင်သတ်နိုင်ရင် ကျွန်ုပ် သမီးတော်ကို ပေးမယ့်အပြင် နိုင်ငံကို တစ်ဝက်ခွဲပြီး အိမ်ရှေ့မင်းအရာလည်း အပ်နှင်းမယ်’ လို့ မိန့်တော်မူသတဲ့။

အဲဒီအခါ မင်းသားလည်း အကြံရခက်ပြီး လက်မှိုင့်ချလို့ အမယ်အိုရဲ့ အိမ်ကို ပြန်သွားတာပေါ့။ အိမ်ရောက်တော့မှ သတိရတာနဲ့ သူ ဆူးထွင်ပေးခဲ့ ဖူးတဲ့ ကျားကြီး လင်မယားကို တမ်းတလိုက်သတဲ့။ ကျားကြီးလင်မယား ရောက်လာတဲ့ အခါကျတော့ ဘီလူးနှစ်ကောင်ကို နိုင်အောင် သတ်ပေးနိုင်ပါ့ မလားလို့ မေးသတဲ့။ ကျားတွေကလည်း သတ်ပေးနိုင်ပါတယ်လို့ ပြောသတဲ့။

အဲဒါနဲ့ မင်းသားက လွယ်အိတ်ဆီမှာ ပတ္တမြားဝတ်ရုံနှစ်ထည် တောင်း ပြီး ကျားနှစ်စီးကို ခြံပေးသတဲ့။ ပြီးတော့မှ နန်းတော်ထဲဝင်လို့ ဘီလူးတွေ နဲ့ သတ်တာပေါ့။ ဘီလူးတစ်ပြန် ကျားတစ်ပြန် ကိုက်ကြ၊ ကုတ်ကြ၊ ရုန်းကြ၊ ကန်ကြနဲ့ သတ်လိုက်ကြတာ နန်းရင်ပြင်တစ်ခုလုံးလည်း ဆူဆူညံညံဖြစ်ပြီး သွေးသံတွေက ရဲရဲနဲ့တဲ့။ နောက်ဆုံးကျမှ ကျားတွေကနိုင်လို့ ဘီလူးတွေမှာ ပါးစပ်အပြဲသားနဲ့ သေပွဲဝင်ကြပါလေရောတဲ့။

ဒါနဲ့လဲ ရာဇာကြီးက မကျေနပ်သေးဘူးတဲ့။ ‘ကောင်းလှပြီ မင်းသား၊ သို့သော်လည်း ကျွန်ုပ်ရဲ့စည်တော်ဟာ ကောင်းကင်မှာရှိတယ်၊ ကောင်းကင်ကို တက်ပြီး စည်တော်ကို တီးပြရမယ်’ လို့ ပြောပြန်ရောတဲ့။ မင်းသားလည်း ညောင်စောင်းကိုစီးပြီး တက်တီးတာပေါ့။

ဒါနဲ့လဲ ရာဇာကြီးက မကျေနပ်သေးဘူးတဲ့။ တကယ်အစွမ်းသတ္တိရှိတဲ့ ယောက်ျားကောင်း အာဇာနည်နဲ့မှ သူ့သမီးတော်ကို လက်ထပ်ပေးချင် တာကိုး။ အဲဒါကြောင့် အမိန့်ရှိပြန်သတဲ့။ ‘မင်းသား၊ ကျွန်ုပ် နန်းတော်နားမှာ လဲကျနေတဲ့ ပုဆိုးတစ်ပတ် သစ်လုံးကို ဟောဒီ ဖယောင်းပုဆိန်နဲ့ ခွဲပေးရမယ်’ လို့ အမိန့်ရှိပြန်သတဲ့။ ဒီတစ်ခါတော့ မင်းသားလည်း အတော်အကြပ်တွေ့တာ ပေါ့။ ပုဆိန်က ဖယောင်းဆိုတော့ အလိုလိုမှ ပျော့ခွေနေတဲ့ဟာ ပုဆိုး တစ်ပတ် သစ်တုံးကို ဘယ်လိုခွဲနိုင်ပါ့မလဲ။

ညကျတော့ ညောင်စောင်းစီးပြီး မင်းသမီးဆီကိုသွားလို့ အကြောင်းကို ပြောပြသတဲ့။ ဒီတော့ မင်းသမီးက ‘မပူပါနဲ့ အသင်မင်းသား၊ ကျွန်ုပ်ရဲ့ ဆံပင် တစ်ပင်ကို ယူသွားပါ။ သစ်တုံးဆီကို ရောက်တဲ့အခါ တိုးတိုးပြောပါ။ အို သစ်တုံး၊ ဟောဒီ ဆံပင်ချရာ အရပ်မှာ နှစ်ခြမ်းကွဲပေးဖို့ သမီးတော် လာဘ်က မှာလိုက်တယ်လို့ ပြောပြီး ဆံပင်ကို သစ်တုံးပေါ်မှာချပါ။ ဆံပင်ပေါ် မှာ ပုဆိန်အသွားကို တင်ပါ။ သစ်တုံးကြီး ဖြန်းဖြန်းကွဲပါလိမ့်မယ်’ လို့ ပြောသတဲ့။

နောက်တစ်နေ့မနက်ရောက်တော့ မင်းသားလည်း နန်းတော်ထဲကိုဝင်ပြီး မင်းသမီးမှာတဲ့အတိုင်း လုပ်တာပေါ့။ ဆံမျှင်ကလေးကို သစ်တုံးပေါ်မှာ ဆန့်တင်ပြီး ပုဆိန်သွားနဲ့ ထိတာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် ပုဆိုးတစ်ပတ် သစ်တုံးကြီး ဟာ ဖြန်းခဲဆို ထက်ခြမ်းကွဲသွားတာကိုမြင်တော့ ရာဇာကြီးနဲ့ နန်းသူ နန်းသား အားလုံး မျက်လုံးပြူးပြီး အံ့ဩသွားကြတာပေါ့။

အဲဒီလို အံ့ဖွယ်လေးပါးကို လုပ်ဆောင်ပြီးတော့မှ ရာဇာကြီးက သဘောကျပြီး ‘ကဲ၊ အမောင် သားတော်’ လို့ ခေါ်လိုက်သတဲ့။ ‘ယနေ့ကစပြီး ခုနစ်ရက်မြောက်တဲ့အခါ လက်ထပ်တဲ့နန်းကြီးကို တခမ်းတနား ဆောက်လုပ် ပြီးတော့ မင်းညီ မင်းသားတို့ အလယ်မှာ သမီးတော်နဲ့ လက်ထပ်ထိမ်းမြား ပေးတော်မူမယ်၊ နိုင်ငံတော်ကို တစ်ဝက်ပေးပြီး အိမ်ရှေ့အရာကို အပ်နှင်း မယ်’ လို့ အမိန့်တော် ရှိလိုက်သတဲ့။

လက်ထပ်ထိမ်းမြားပြီးလို့ တစ်လခွဲလောက်ကြာတဲ့အခါ မင်းသားနဲ့ မင်းသမီးလာဘံဟာ မယ်တော် ခမည်းတော်ထံမှာ ခွင့်ပန်ပြီးတော့ ကုလားအုပ် တွေ၊ မြင်းတွေ၊ ကျေးတွေ၊ ကျွန်တွေ အခြံအရံနဲ့ မင်းသားလေးရဲ့ တိုင်းပြည် ကို မိဘကန်တော့ဖို့ ထွက်ခွာသွားကြသတဲ့။

မင်းသားဟာ သူ့ရဲ့ လွယ်အိတ်စကြာ၊ ရေအိုးစကြာ၊ ညောင်စောင်း စကြာ၊ ကြိမ်လုံးစကြာနဲ့ ကြိုးစကြာတွေကို အမြဲဆောင်ထားသတဲ့။ ဒါပေမယ့် သူ့ ဘုန်းတန်ခိုးက အင်မတန်ကြီးလို့ စစ်တိုက်မယ့်လူ မပေါ်တဲ့ အတွက် ကြိမ်လုံးစကြာနဲ့ ကြိုးစကြာကို တစ်ခါမှ အသုံးမပြုရပါဘူးတဲ့။

[အိန္ဒိယပုံပြင် ။ ။ နိုဝင်ဘာ၊ ၁၉၅၉]

ရွှေပေးတဲ့ မြွေကြီး

တစ်ခါတုန်းက ဟရိဒတ္တဆိုတဲ့ ဗြဟ္မဏ ပုဏ္ဏားတစ်ယောက် ရှိသတဲ့။ သူက လယ်လုပ်စားတယ်။ ဒါပေမယ့် လယ်ကအကျိုးမပေးတော့ တယ်ပြီး ဆင်းရဲသတဲ့။ တစ်နေ့ကျတော့ တစ်နေ့လုံး လယ်ထဲမှာ တကုန်းကုန်းနဲ့ အလုပ်လုပ်ပြီး မောမော ရှိတာနဲ့ လယ်ကန်သင်းက သစ်ပင်ရိပ်ကိုဝင်ပြီး တစ်မှေးလောက် အိပ်လိုက်ပါ ဦးမယ်လို့ လှဲလိုက်တာကိုး။ လှဲလိုက်ရုံရှိသေး တယ် အနားမှာရှိတဲ့ ခြံတောင်ပို့ကြီးက မြွေကြီးတစ်ကောင် ပါးပျဉ်းကြီး ခွက်ပြီး ထွက်လာတာကို မြင်ရသတဲ့။ အဲဒီတော့ ပုဏ္ဏားကြီးက တွေးမိသတဲ့။ ဧကန္တ ဒီမြွေကြီးဟာ လယ်စောင့်နတ်ကြီးဖြစ်မှာပဲ။ သူ့ကို ငါ တစ်ခါမှ နွားနို့တစ်ခွန်း မုန့်ချိုတစ်ယှက် မပူဇော်မိဘူး။ ဒါကြောင့်လည်း ငါ ဆင်းရဲနေတာ ထင်ပါရဲ့။ တစ်ခါတည်းသွားပြီး နတ်ကြီးကို ပူဇော်ဖို့ စိစဉ်မှ ဖြစ်တော့မယ် လို့ တွေးမိသတဲ့။

ဒီလိုတွေးမိပြီး ချက်ချင်းပဲ လှဲနေရာက ထ။ တဲကိုပြန်။ ကြေးခွက်တစ်ခု ထဲကို နွားနို့တွေလောင်းထည့်ပြီး ခြံတောင်ပို့ဆီကို သွားတာပဲတဲ့။ ရောက်တော့ တောင်ပို့ ခြေရင်းမှာ နွားနို့ခွက်ကိုချပြီး လယ်စောင့်နတ်ကြီးကို ခေါ်တာပေါ့။

‘အို၊ အရှင် လယ်စောင့်နတ်မင်း၊ ကျွန်တော်တို့ အမိုက်အမဲမို့ လယ်စောင့်နတ်ကြီး ဒီတောင်ပို့မှာနေတာကို သတိမထားမိပါ။ အခုမှ သိရလို့ နွားနို့ဖြူစင် ပုလဲသွင်ကို ခွက်တွင်လောင်း၍ ပူဇော်ပါသည် အရှင်နတ်မင်း၊ သုံးဆောင်ပါလော့၊ သုံးဆောင်ပါလော့’ လို့ ပြောသတဲ့။ အဲဒီလို ပြောပြီး ကြေးခွက်ကို ထားခဲ့သတဲ့။

နောက်တစ်နေ့ မိုးလင်းတော့ ခြံတောင်ပို့ကို ပုဏ္ဏားကြီး သွားကြည့်တာ ပေါ့။ ကြည့်တော့လေ နွားနို့ခွက်ထဲမှာ နွားနို့ မရှိတော့ဘူးတဲ့။ ဒါပေမယ့် ရွှေမန်ကျည်းတောင့်တစ်တောင့်ကို တွေ့ရသတဲ့။ အဲဒီနေ့ကစပြီး ပုဏ္ဏားကြီး ဟာလေ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း ခြံထဲက နွားမကြီးကို နို့ညှစ်၊ ကြေးခွက်ကြီးကို ပြောင်အောင်တိုက်၊ နွားနို့တွေနဲ့ လယ်စောင့်နတ်ကြီး ပူဇော် လုပ်နေတာပဲတဲ့။ ရွှေမန်ကျည်းတောင့်ကိုလည်း တစ်နေ့တစ်တောင့် ရနေတာပဲတဲ့။

အဲဒီလိုနဲ့ တစ်နေ့ကျတော့ ပုဏ္ဏားကြီးဟာ တခြားရွာကို ခရီးထွက်စရာ ရှိလို့ သူ့သားကို နွားနို့နဲ့ နတ်ပူဇော်ဖို့ တာဝန်ပေးခဲ့သတဲ့။ သားကလည်း အဖေမှာတဲ့အတိုင်း ညနေကျတော့ နွားနို့ခွက်ကိုယူ၊ တောင်ပို့ခြေရင်းမှာ ချ၊ အိမ်ပြန်။ နောက်တစ်နေ့ မိုးလင်းတော့ သွားကြည့်သတဲ့။ သွားကြည့်တော့ ရွှေမန်ကျည်းတောင့်ကိုတွေ့တာပေါ့။ ဒီတော့ သူ စဉ်းစားသတဲ့။ ဧကန္တ ဒီတောင်ပို့ထဲမှာ ရွှေမန်ကျည်းတောင့်တွေ အများကြီး ရှိမှာပဲ။ မြွေကို သတ် ရရင် ရွှေတွေကို ငါ အကုန်ရမှာပေါ့လို့ လောဘထွက်ပြီး စဉ်းစားမိသတဲ့။

စဉ်းစားမိတဲ့အတိုင်းပဲ နောက်တစ်နေ့ညနေ နွားနို့ခွက် လာချတဲ့ အခါမှာ ပုဏ္ဏားသားဟာ တဲကိုမပြန်ဘဲ တောင်ပို့အကွယ်က ချောင်းနေ သတဲ့။ မြွေကြီးထွက်လာတော့ ရုတ်တရက် တင်းပုတ်ကြီးနဲ့ ထုလိုက်သတဲ့။ ဒါပေမယ့် ကံကောင်း ထောက်မလို့ မြွေကြီးကို မထိဘူးတဲ့။ မြွေကြီးလည်း အမျက်ချောင်းချောင်းထွက်လာတာနဲ့ ပါးပျဉ်းကြီး ထောင်တဲ့ပြီး ပေါက်လိုက်

တာ ပုဏ္ဏားသားဟာ တစ်ခါတည်း မြေပေါ်ကို ဗုန်းဗုန်းလဲပြီး သေပွဲဝင်ပါ
လေရောတဲ့။ အဲဒီအခါ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေလည်း စုဝေးလာရောက်ကြပြီး
ပုဏ္ဏားထုံးစံအတိုင်း ပုဏ္ဏားသား အမိုက်ကို မီးသင်္ဂြိုဟ်လိုက်ကြတာပေါ့လေ။

နှစ်ရက်လောက်ကြာတော့ ပုဏ္ဏားကြီး ခရီးသွားရာက ပြန်လာတယ်။
သူ့ရဲ့သား အဖြစ်သနစ်အကြောင်းကို ကြားတော့ ပုဏ္ဏားကြီးဟာ အများကြီး
ပူဆွေးဒုက္ခ ရောက်ရတာပေါ့လေ။ ဒါပေမယ့် တစ်နေ့ကျတော့ ပုဏ္ဏားကြီး
ဟာ နွားနို့ခွက်ကြီးကိုယူပြီး ခြံတောင်ပို့က လယ်စောင့်နတ်ကြီးကို ချီးကျူး
ပူဇော်ပြန်သတဲ့။ ပုဏ္ဏားကြီးက ဘယ်လိုချီးကျူးပေမယ့် မြွေကြီးဟာ
ရုတ်တရက် ထွက်မလာဘူး။ အတော်ကြာကြာ အထပ်ထပ်ချီးကျူးတော့မှ
မြွေကြီးဟာ တွင်းဝက ခေါင်းကလေးပြုပြီး ပုဏ္ဏားကြီးကို စကားဆိုသတဲ့။

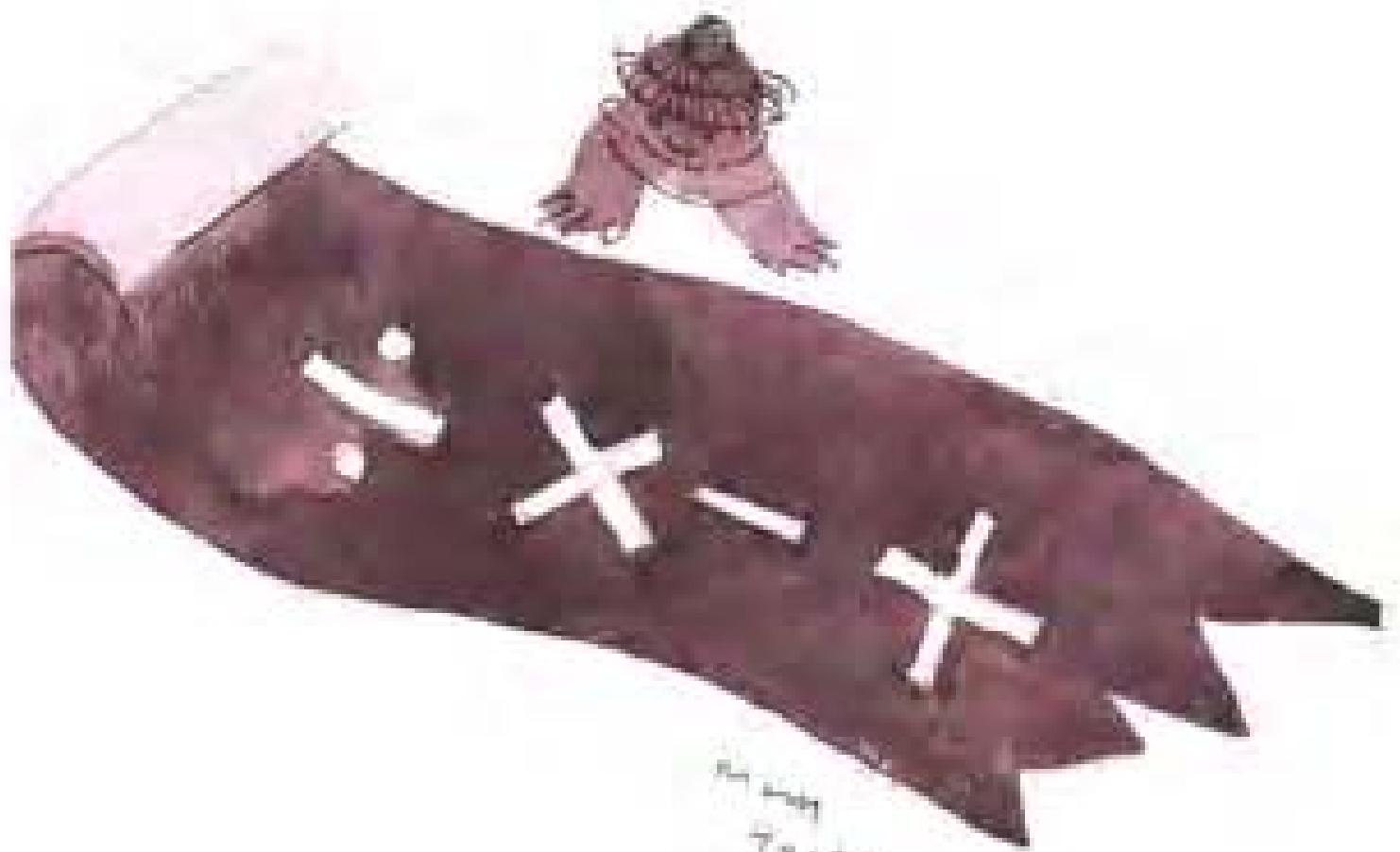
‘ဟယ် ပုဏ္ဏားမိုက်၊ အသင် ယခု ငါ့ထံလာတာဟာ လောဘက
တိုက်တွန်းလို့ လာတာပဲ။ သားသေတာကိုတောင် သတိမရနိုင်ဘူး၊ ယနေ့က
စပြီး အသင်နဲ့ငါဟာ မိတ်ဆွေခင်ပွန်း မဟုတ်တော့ဘူး ဆိုတာကို မှတ်လိုက်
ပါတော့၊ အသင်ရဲ့သားဟာ ငယ်ရွယ်သူမို့ ငါ့ကို တင်းပုတ်နဲ့ထုပြီး
သတ်ဖို့ရန်ကြံစည်တယ်၊ ငါလဲ အမျက်ထွက်လို့ ပေါက်သတ်လိုက်တယ်၊
ဒီတော့ ငါက တင်းပုတ်ကြီးကို မေ့နိုင်ပါ့မလား၊ အသင်ကော သားဆုံးတာကို
မေ့နိုင်ပါ့မလား’

အဲဒီလို ပြောပြောဆိုဆိုနဲ့ မြွေကြီးဟာ ပုဏ္ဏားကြီးကို ပုလဲတစ်လုံး
ပေးပြီး တွင်းထဲကို ဝင်သွားရောတဲ့။ မဝင်ခင် မှာလိုက်သေးသတဲ့။
‘ပုဏ္ဏားကြီး၊ နောက်ကို မလာနဲ့တော့’ လို့ မှာလိုက်သေးသတဲ့။ ပုဏ္ဏားကြီးလည်း
ဝမ်းနည်းပက်လက်နဲ့ မလိမ္မာတဲ့ သားမိုက်ကို ကျိန်ဆဲပြီး ပြန်သွားရရှာသတဲ့။

ရသေ့ ဗေဒင်

တစ်နေ့သောအခါ မောင်စိန်သည် ကျွန်းသေတ္တာဟောင်းကြီး တစ်ခုထဲမှ ပုရပိုက်လွှာ တစ်ခုကို ရလာသည်။ အလွှာပေါ်တွင် ကန့်ကူဆံနှင့် ရေးထားသော စာများပါသည်။ လက်ရေးလှသော်လည်း အိုလှပြီဖြစ်၍ အချို့စာလုံးများ ပျက်နေပြီ။ အချို့ မှိန်နေပြီ။ သို့သော် စက္ကူဖြူပေါ်တွင် မင်မည်းနှင့် ရေးသားပုံနှိပ်သည့် စာများကို ဖတ်နေကျဖြစ်သော မောင်စိန်သည် စက္ကူမည်းတွင် ကန့်ကူဆံနှင့် ရေးထားသည့် စာလုံးဖြူတို့ကို တွေ့ရသောအခါ စိတ်ဝင်စားလာသဖြင့် ကြိုးစား၍ အော်ကျယ်ဟစ်ကျယ် ဖတ်နေလေသည်။ နေရာကား မကျ။ ထိုအခါ အနီးတွင် နှီးထိုးနေသော သူ၏ ဘကြီးသည် ဓားမောက်ကလေးကိုချ၍ ‘ဟေ့ မောင်စိန်၊ ပြစမ်း၊ မင်းဖတ်နေတာက ဌာန်ကရိုဏ်းလဲမကျဘူး၊ ဘကြီးဖတ်ပြမယ်’ ဟု ဆိုကာ ပုရပိုက်လွှာကို လှမ်းယူလိုက်သည်။ ထို့နောက် အသံမထွက်ဘဲ အကြမ်းဖတ် လိုက်သည်။ ထို့နောက် ဤသို့ ပြောလိုက်သည်။

‘မောင်စိန်၊ သည်စာလွှာကို ဘယ်က ရခဲ့သလဲ၊ ဘကြီးတို့အဘိုးရဲ့ ပုရပိုက်လွှာကလေးကွ၊ မောင်စိန်ရဲ့ ဘေးကြီးပေါ့ကွယ်၊ အဲသည်စာထဲမှာ ပါတာက ရသေ့ဗေဒင်ဟောနည်းလို့ ခေါ်တယ်ကွယ်၊ ကဲ ကဲ၊ ငါ့တူကို ဗေဒင်ဟောပြရဦးမှာပေါ့၊ နားထောင်’ ဟု ပြောကာ အောက်ပါ လင်္ကာတို့ ကလေးကို စတင် ဖတ်ရွတ်ပါသည်။

My very
Tender
1899

ရသေ့ ဗေဒင်

‘အိမ်နေကို ပျိုး
ထမ်းပိုးတက်လေ
ငါးတွေကို နှောက်
မြှောက်လော့ မေတ္တာ
ထိုခါနှောဦး
ဆတ်သွားဖူးနှင့်
အထူးလျှို့ဝှက်
လူ့အသက်တည့်။
တစ်ချက်ထို့နောင်
နံသင့်ဆောင်၍
သင့်အောင်ပေါင်းနုတ်
ကြီးအားထုတ်မှု
အဟုတ်အမှန်
ထွက်လိမ့်တည်း’

‘ကဲ၊ ဘကြီးက မောင်စိန်ကို ဂဏန်းတွက်ခိုင်းမယ်၊ အပေါင်း၊ အနုတ်၊
အမြောက်၊ အစား တတ်ကဲ့မဟုတ်လား’

‘တတ်ပါတယ် ဘကြီး’

‘ကောင်းပြီ၊ မောင်စိန်တို့ အတန်းထဲမှာ ကျောင်းသား ဘယ်နှစ်ယောက်
ရှိသလဲ၊ မောင်စိန် အသက် ဘယ်နှစ်နှစ်ရှိပြီဆိုတာကို မောင်စိန်က
မပြောဘဲနဲ့ ဘကြီး သိနိုင်တယ်၊ ယုံရဲ့လား’

‘မယုံဘူး ဘကြီး’

‘ကဲ၊ မယုံရင် ယုံအောင် ရသေ့ဗေဒင် ဟောရတာပေါ့ကွာ၊ ကဲ
ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်မှာ ဘကြီးခိုင်းတာကို တွက်ပေတော့၊ ဟောသည်

လင်္ကာထဲမှာ အိမ်နေကို ပျိုး ဆိုခြင်းကြောင့် အိမ်မှာရှိနေတဲ့လူတွေရဲ့ အရေအတွက်နဲ့ စတင်ပြီး လုပ်ရမယ်တဲ့။ ကဲ မောင်စိန်၊ အတန်းထဲမှာ ရှိနေတဲ့ ကျောင်းသား အရေအတွက်ကို ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်မှာ ရေးလိုက်၊ ဘကြီးကို မပြနဲ့နော်’

မောင်စိန်သည် ၄၅ ဂဏန်းကို ရေးလိုက်သည်။

‘ရေးပြီးပြီလား၊ ကောင်းပြီ၊ ထမ်းပိုးတက်လေ ဆိုခြင်းကြောင့် ရေးထားတဲ့ ဂဏန်းကို နှစ်ဆလုပ်လိုက်၊ လေးဆိုရင် ရှစ်လုပ်ပေါ့၊ ရှစ်ဆိုရင် ၁၆ လုပ်ပေါ့’

မောင်စိန်သည် ၄၅ ၏ နှစ်ဆ ၉၀ ကို ရေးလိုက်သည်။

‘ကဲ၊ နှစ်ဆလုပ်ထားတဲ့ ဂဏန်းမှာ ငါးတွေကို နှောက် ဆိုခြင်းကြောင့် ငါးဂဏန်း ပေါင်းထည့်လိုက်’

မောင်စိန်သည် ၉၅ ဟု ရေးလိုက်သည်။

‘ပေါင်းလို့ရတဲ့ ဂဏန်းကို မြှောက်လော့ မေတ္တာ ဆိုခြင်းကြောင့် မေတ္တာ နှင့် မြှောက်ပေါ့ကွယ်၊ မေတ္တာဆိုတဲ့ မ အက္ခရာက ကြာသပတေးဆိုတော့ ငါးဂဏန်းကွယ်၊ တ အက္ခရာ စနေဆိုတော့ သုည၊ နှစ်ခုပေါင်းတော့ ၅၀ ပေါ့ကွယ်၊ ဒါကြောင့် ၅၀ နှင့် မြှောက်လိုက်ပါ’

မောင်စိန်သည် ၉၅ ကို ၅၀ နှင့် မြှောက်လိုက်ရာ ၄၇၅၀ ရသည်။

‘ထိုခါနှောဦး၊ ဆတ်သွားဖူးနှင့် ဆိုပြန်ခြင်းကြောင့် ဆတ်သွားဖူးဆိုတဲ့ ၃၆၅ ဂဏန်းနှင့် ပေါင်းလိုက်ဦးကွယ်’

မောင်စိန်သည် ၄၇၅၀ တွင် ၃၆၅ ပေါင်းရာ ၅၁၁၅ ရသည်။

‘ပြီးပလားဟေ့၊ ကဲ ကောင်းပြီ၊ အထူးလျှို့ဝှက်၊ လူ့အသက်တည့်လို့ ဆိုခြင်းကြောင့် မောင်စိန်ရဲ့အသက်ကို ဘကြီးမသိရအောင် လျှို့ဝှက်ပြီးတော့ ထပ်ပေါင်းထည့်လိုက်ဦး’

မောင်စိန်သည် မိမိအသက် ၁၂ ကို ပေါင်းထည့်ရာ ၅၁၂၇ ရသည်။

‘အဖြေထွက်တော့မယ်ကွယ့်နော်၊ တစ်ချက်တို့နောင်၊ နံသင့်ဆောင်၍၊
သင့်အောင်ပေါင်းနုတ် ဆိုခြင်းကြောင့် သင့်အောင်ပေါင်း ဆိုတာက ၆၁၅ ကို
ပြောတာကွယ့်၊ အခုနုရထားတဲ့ ဂဏန်းထဲက ၆၁၅ ကို နုတ်တဲ့၊ ကဲ၊
နုတ်လိုက်စမ်း’

မောင်စိန်သည် ၅၁၂၇ ထဲမှ ၆၁၅ ကို နုတ်ရာ ၄၅၁၂ ကို ရသည်။

‘နုတ်ပြီးပလားဟေ့ ပြောစမ်း၊ ဘယ်လောက်ရသလဲ’

‘နုတ်ပြီးပြီ ဘကြီး၊ ၄၅၁၂ ရပါတယ်’

‘ဒါဖြင့်ရင် မောင်စိန် အတန်းထဲမှာ ကျောင်းသား ၄၅ ယောက် ရှိရမယ်၊
မောင်စိန် အသက်ဟာ ၁၂ နှစ် ဖြစ်ရမယ်၊ မှန်ရဲ့လား’

‘မှန်တယ် ဘကြီး၊ သိပ်မှန်တာပဲ၊ ဘယ့်နှယ်လုပ်သိသလဲ’

‘အခု ဘကြီးခိုင်းတဲ့အတိုင်း တွက်ရင် သိရတာပေါ့၊ လင်္ကာကလေးကို
အလွတ်ကျက်ထား၊ လင်္ကာအတိုင်း တွက်ခိုင်းပြီး ရသေ့ဗေဒင်ဟောပေါ့၊
ပိုက်ဆံရတော့ ဘကြီးကို မမေ့နဲ့နော်’ ဟု ဆိုကာ အနားတွင်ချထားသော
ဆေးတံကို ကောက်ယူမီးညှိ သောက်ဖွာလေသည်။

မောင်စိန်လည်း လင်္ကာကို အသံနေ အသံထားနှင့် ကျက်မှတ်လေ
သည်။ ဆေးတံက မီးခိုးနှင့် မောင်စိန်၏ စာကျက်သံတို့သည် လုံးလား
ထွေးလား ဖြစ်လျက်ရှိလေသတည်း။

[အိန္ဒိယပုံပြင်]

လူမိုက် ကံကောင်း

တစ်ခါတုန်းက အိန္ဒိယပြည် ရွာလေးတစ်ရွာမှာ ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်ရှိသတဲ့။ အဲဒီ ပုဏ္ဏားဟာ ဉာဏ်လည်းမရှိဘူး၊ ပိုက်ဆံလည်း မရှိဘူး။ ဒါပေမယ့် သားသမီးတွေတော့ အများကြီးရှိသတဲ့။ ဒီတော့ သူတို့လင်မယား မိသားစုဟာ တစ်ရွာဝင် တစ်ရွာထွက်နဲ့ အရပ်လေးမျက်နှာကိုလှည့်ပြီး တောင်းစားရတာပေါ့။ ဒီလို လှည့်လည် တောင်းစားရင်း မြို့ကြီးတစ်မြို့ကို ရောက်သွားတော့ သူဌေးကြီး တစ်ဦးအိမ်မှာ အလုပ် ဝင်လုပ်ကြသတဲ့။ သူ့သားသမီးတွေက သူဌေးကြီးရဲ့ နွားတွေကို ကျောင်းကြရတယ်။ သူ့မိန်းမက သူဌေးကြီးရဲ့ အိမ်တွင်းအလုပ်တွေကို လုပ်ရတယ်။ သူကတော့ သူဌေးကြီးလက်တိုလက်ရှည်ခိုင်းရတဲ့ လက်ပါးစေ့အနေနဲ့ အမှုထမ်းရသတဲ့။

တစ်နေ့ကျတော့ သူဌေးကြီး သမီးကို မင်္ဂလာဆောင်တဲ့ မင်္ဂလာပွဲကြီးကို ကျင်းပသတဲ့။ မင်္ဂလာပွဲကြီးမှာ သတို့သမီး၊ သတို့သား နှစ်ဦးနှစ်ဖက်က ဆွေတွေမျိုးတွေ အပေါင်းအသင်းတွေဟာ ဝင်ကြ၊ ထွက်ကြ၊ စားကြ၊ သောက်ကြနဲ့ အင်မတန် ပျော်စရာကောင်းတာပေါ့။ လက်ပါးစေ့ပုဏ္ဏားလည်း သူဌေးကြီးက သူ့ကို ခေါ်ပြီး ကျွေးလိမ့်မယ် မွေးလိမ့်မယ်ထင်ပြီး သူ့လျှာက သွားရည်တများများနဲ့ ဖြစ်နေရှာသတဲ့။ ဆီဦးထောပတ်နဲ့လုပ်ထားတဲ့

မုန့်တွေကိုလည်း လည်မျိုခိုက်အောင် စားလိုက်မဟဲ့လို့ ပါးစပ်တပြင်ပြင် လျှာတလျှပ်လျှပ်နဲ့ ဖြစ်နေရှာသတဲ့။ ဒါပေမယ့် သူ့ဌေးကြီးက သူ့ကိုလည်း သတိမရဘူး။ သူ့အိမ်သားတွေကိုလည်း မေ့ထားသတဲ့။

ဒီတော့ ပုဏ္ဏားလည်း စိတ်ပျက်တာပေါ့လေ။ အဲဒါနဲ့ ညကျတော့ သူ့မိန်းမကို ပြောသတဲ့။ ‘ရှင်မရယ်၊ ကျုပ်တို့က ဉာဏ်လည်း မရှိ၊ ပိုက်ဆံလည်းမရှိ၊ ဒီတော့ ဘယ်သူကမှ ကျုပ်တို့ကို လူရာမသွင်းဘူး၊ ခိုင်းစရာရှိရင်တော့ ခိုင်းပါရဲ့၊ ပေးစရာ ကျွေးစရာရှိရင်တော့ ကျုပ်တို့ကို မေ့ထားကြတာပဲ၊ ဒီတော့ ကျုပ် အကြံထုတ်ကြည့်တယ်၊ ကျုပ်ဟာ ဗေဒင်တွက်တတ်တယ်လို့ ဆိုရင် လူတွေ ရိုသေလာကြလိမ့်မယ်၊ အဲဒါကြောင့် ကျုပ်က ဗေဒင် တတ်ချင်ယောင်ဆောင်မယ်၊ ရှင်မက အခွင့်သာရင် သူ့ဌေးကြီးကို ကျုပ် ဗေဒင်တတ်ကြောင်း ပြောပြပါ၊ ဟုတ်ကဲ့လား’ လို့ ခိုင်းသတဲ့။

အဲဒီလို အကြံထုတ်ပြီး ပုဏ္ဏားဟာ အိမ်ထဲက တိတ်တိတ်ထွက်သွား တယ်။ မင်္ဂလာဆောင်အိမ်မှာ လူတွေ အိပ်မောကျလို့ ငြိမ်နေတာကိုသိရ တော့ မြင်းဇောင်းကို ဝင်တဲ့ပြီး သူ့ဌေးကြီးရဲ့သားမက် သတို့သားစီးလာတဲ့ မြင်းကို ဆွဲထုတ်သွားသတဲ့။ အိမ်နဲ့ အတော်ဝေးဝေးကိုရောက်တော့ မြင်းကို လူကွယ်ရာတစ်နေရာမှာ အသာကလေး ဝှက်ထားလိုက်သတဲ့။ မနက်ကျ တော့ သတို့သားရဲ့မြင်း ပျောက်တယ်ဆိုတော့ ရှာလိုက်ကြတာ နှံ့နေတာပဲ။ ဒါပေမယ့် မတွေ့ကြဘူးတဲ့။ မင်္ဂလာဦးအခါမှာ မြင်းပျောက်တယ်ဆိုတော့ နိမိတ်မကောင်းဘူးဆိုပြီး သူ့ဌေးကြီးလည်း စိတ်အင်မတန်ညစ်တယ်။ အဲဒီအခါ မှာ ပုဏ္ဏားရဲ့မယားက သူ့ဌေးကြီးဆီကိုလာပြီး ပြောတာပေါ့လေ။ ‘အရှင် သူ့ဌေးကြီး၊ ကျွန်တော်မရဲ့ယောက်ျားဟာ ဗေဒင်သုံးပုံ တတ်ပါတယ်၊ ပစ္စည်းပျောက် ဟောရမယ်ဆိုရင်လည်း ပထမတန်းပါပဲ၊ မယုံရင် မေးကြည့်ပါ၊ မမှန်ရင် လက်ဖြတ်ခံနိုင်ပါတယ်’ လို့ ပြောသတဲ့။

ဒီတော့ သူဌေးကြီးက ပုဏ္ဏားကြီးကို ခေါ်တာပေါ့။ ပုဏ္ဏားကြီးကလည်း ဟန်ကြီးပန်ကြီးနဲ့ ‘မနေ့ကတော့ ကျွန်တော့်ကို သတိမရဘူး၊ ဒီနေ့ မြင်းပျောက်တော့မှ ကျွန်တော့်ကို ခေါ်တာပေါ့လေ’ လို့ ပြောသတဲ့။ သူဌေးကလည်း လေချိုကလေးသွေးပြီး ‘အေးကွယ်၊ မတော်လို့မေ့သွားတာပါ၊ စိတ်မရှိပါနဲ့၊ မြင်းပျောက်တဲ့ အကြောင်းကို ဟောစမ်းပါဦး’ လို့ပြောသတဲ့။ အဲဒီအခါမှာ ပုဏ္ဏားဟာ ဟန်တစ်လုံး ပန်တစ်လုံးနဲ့ မြေကြီးပေါ်ကို လက်ညှိုးထောက်ပြီး ဟိုခြစ် ဒီခြစ် ဗေဒင်တွက်ချင်ယောင် ဆောင်တာပေါ့။ ပြီးတော့မှ ဣန္ဒြေကြီးကြီးထားပြီး ဟောတာကိုး။ ‘အင်း၊ ဗေဒင်သုံးပုံရဲ့ အလိုအားဖြင့်ဆိုလျှင် သတို့သား၏ မင်္ဂလာမြင်းကို ခိုးသူတို့သည် အကာလ ညအခါတွင် ခေါ်ဆောင်သွား၍ ဤအရပ်မှ မြောက်ဖက်မျက်နှာရွာစည်းရိုး ချုံကွယ်တွင် ဖုံးဝှက်ထားကြပါသတဲ့၊ နေမဝင်ခင် သွားရောက်ယူဆောင်ပါမှ ကိုယ့်မြင်းသည် သူ့မြင်း မဖြစ်မည့်ကိန်း ရှိပါသတဲ့ သူဌေးကြီး’ လို့ ဟောတာကိုး။ ဟောတဲ့အတိုင်းပဲ သွားရှာကြတော့ မြင်းကို တွေ့ကြတာပေါ့။ အဲဒီတော့ လူတွေက ပုဏ္ဏားကို ချီးမွမ်းကြသတဲ့။ သူဌေးကလည်း လက်ပါးစေအဖြစ် မထားတော့ဘဲ ပညာရှိကြီး အနေနဲ့ ကျွေးမွေးပြုစုထားသတဲ့။

တစ်နေ့ကျတော့ ရှင်ဘုရင်ကြီးရဲ့ နန်းတော်ထဲက ကျောက်သံ ပတ္တမြားတွေကို လူခိုးလို့ ပျောက်ပါလေရောတဲ့။ သူခိုးကို လိုက်လံစုံစမ်းလို့ မရတော့ ရှင်ဘုရင်ကြီးက ပုဏ္ဏားကိုခေါ်ပြီး ဗေဒင်တွက်ခိုင်းတာပေါ့။ ဒီတော့ ပုဏ္ဏားဟာ အကြံရခက်တာနဲ့ ‘မနက်ဖန် မိုးသောက်ခါမှ မင်္ဂလာရှိတဲ့အချိန်မှာ ဟောပါရစေ ဘုရား’ လို့ လျှောက်ထားသတဲ့။ အဲဒီအခါ ရှင်ဘုရင်ကြီးက ပုဏ္ဏားကို အဆောင်တော် တစ်ခုထဲမှာ နေစေသတဲ့။ အစောင့်အကြပ်တွေကလဲ အပြင်ဘက်က စောင့်နေကြတာပေါ့။ တတ်ချင်ယောင်ဆောင်နေတဲ့ ပုဏ္ဏားလည်း အများကြီး စိတ်ညစ်တာပေါ့လေ။

အဲဒီ နန်းတော်ထဲမှာ အပျိုတော်တစ်ယောက်ရှိသတဲ့။ သူ့နာမည်က ကုလားလို ‘မိရှာ’ လို့ ခေါ်တယ်။ မြန်မာလိုတော့ ‘မယ်လျှာ’ ပေါ့။ ပါးစပ် ထဲက လျှာပေါ့။ လက်စသပ်တော့ နန်းတွင်းက ကျောက်သံပတ္တမြားတွေကို ခိုးတာက သူ့ကိုး။ အခု ပညာရှိ ပုဏ္ဏားကို ရှင်ဘုရင်က ခေါ်ပြီး မေးတယ် ဆိုတော့ မယ်လျှာလည်း စိန်ပြီး ကြောက်လာတာပေါ့။ အဲဒါကြောင့် ပုဏ္ဏားနေတဲ့ အဆောင်တော်နားကိုသွားပြီး တိတ်တိတ်ခိုး ချောင်းသတဲ့။ အဲဒီအခိုက်မှာ ဆီဦးထောပတ် ကြိုက်တတ်တဲ့ သူ့လျှာကို ပုဏ္ဏားက အပြစ်တင်နေတာကိုး။

‘ဟဲ့ လျှာ၊ ဟဲ့ လျှာ၊ ဒီတစ်ခါ သေရွာသွားဖို့ ပြင်ပေတော့’ လို့ ထပ်ပြန် တလဲလဲ ရွတ်ဆိုပြီး အပြစ်တင်နေသတဲ့။ အဲဒါကို အပျိုတော် မယ်လျှာက ကြားတော့ ‘ငါ ခိုးတာကို သိသွားပါပြီ’ ဆိုပြီး အဆောင်တော် ထဲကို ကြောက်ကြောက်လန့်လန့်နဲ့ ဝင်သတဲ့။ ရောက်တော့ ပုဏ္ဏားကြီး ခြေထောက်ကို ဖက်ပြီး ငိုတာပေါ့။ ‘အို၊ ပုဏ္ဏားကြီး၊ ကျောက်သံပတ္တမြား တွေကို ကျွန်တော်မ ခိုးမိတာ မှန်ပါတယ်၊ ဥယျာဉ်တော်ထဲက သလဲပင် အောက်မှာ မြှုပ်ထားပါတယ်’ လို့ ဖွင့်ပြောတာပေါ့။

အဲဒီတော့ ပုဏ္ဏားက ဟန်တစ်လုံး ပန်တစ်လုံးနဲ့ ‘အို၊ ငါ အကုန်သိပါ တယ်၊ ပြောနေဖို့ မလိုပါဘူး၊ ငါက အရင်ကဖြစ်လာတာကိုလည်း သိတယ်၊ အခုဖြစ်တာကိုလည်း သိတယ်၊ နောက်ဖြစ်မှာကိုလည်း သိတယ်၊ အခု မယ်မင်းက ရှိခိုးတောင်းပန်နေတာမို့ မယ်မင်းကို အပြစ်လွှတ်မယ်၊ ငါ့ကိုသာ ရှိသမျှ ငွေကလေး၊ ရွှေကလေးနဲ့ ကန်တော့’ လို့ ပြောသတဲ့။ အဲဒီလိုနဲ့ ရှင်ဘုရင်ကြီး ရဲ့ ကျောက်သံပတ္တမြားတွေကို ပြန်တွေ့တာပေါ့လေ။ ပုဏ္ဏားလည်း ဆုတော် လာဘ်တော်တွေရပြီး နာမည် သိပ်ကြီးသွားတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် သူ့စိတ်ထဲ မှာ တိတ်တိတ်ကြိတ်ပြီး ကြောက်နေတာကတော့ ‘အင်း၊ ကံကောင်း ထောက်မလို့ ဒီတစ်ခါ ငါလွတ်သွားပြီ၊ နောက်တစ်ခါ ဆိုရင်တော့ အခက် ပါပဲ’ လို့ ဆိုတာပေါ့။

အဲဒီ ရှင်ဘုရင်ကြီးမှာ ပညာရှိအမတ်ကြီးတစ်ပါးရှိသတဲ့။ အမတ်ကြီးက ပုဏ္ဏားကို တယ်ပြီး မယုံဘူး။ ဒါကြောင့် ရှင်ဘုရင်ကို တိုးတိုးလျှောက်သတဲ့။ ‘အရှင်မင်းကြီး၊ ဒီပုဏ္ဏားဟာ ဗေဒင်သုံးပုံ တတ်တယ်ဆိုပေမယ့် ဗေဒင်ကျမ်းတွေကို ဖတ်ရွတ် လေ့လာတာလည်း မတွေ့ရဘူး၊ ဟန်ဆောင်ပြီး လိမ်လည်လှည့်ဖြားနေတယ် ထင်ပါတယ်၊ စုံစမ်းကြည့်ရင် သင့်တော်မယ် ထင်ပါတယ်’ လို့ လျှောက်သတဲ့။ ဒီတော့ ရှင်ဘုရင်ကြီးက သောက်တော်ရေ တကောင်း တစ်ခုထဲမှာ ဖားကလေး တစ်ကောင်ထည့်ပြီး တကောင်းဖုံးနဲ့ ပိတ်သတဲ့။ ပြီးတော့ ပုဏ္ဏားကိုခေါ်ပြီး ‘ကဲ ပုဏ္ဏားကြီး၊ တကောင်းထဲမှာ ဘာရှိတယ်ဆိုတာကို ဟောနိုင်ရင် ဆုလာဘ်ကြီးစွာ ပေးသနားတော်မူမယ်’ လို့ ပြောသတဲ့။ အဲဒီအခါ ပုဏ္ဏားလည်း အလိမ်ပေါ်တော့မှာမို့ သိပ်ကြောက်တာပေါ့။ သိပ်ကြောက်နေတုန်း ဘာမဆိုင် ညာမဆိုင်နဲ့ သူ့အဖေက သူ့ကို ငယ်ငယ်တုန်းက ပြောင်ပြီးခေါ်တဲ့ ငယ်နာမည်ကို သွားပြီး သတိရသတဲ့။ အဲဒီနာမည်က ‘ငရွှေဖား’ တဲ့။ အဲဒါနဲ့ သူ့အမည်ကို သူခေါ်ပြီး ညည်းတာပေါ့။

‘တကောင်းထဲက သောက်တော်ရေ စိမ့်စိမ့်အေးပါပေ၊ အေးပေသော်လည်း ငရွှေဖား ပူပင်သောကများ’ လို့ ညည်းရှာသတဲ့။ အဲဒါကိုကြားတော့ လူတွေက သိပ်သဘောကျတာပေါ့။ ‘မှန်တယ်ဟေ့၊ ဒီပုဏ္ဏားကြီး ဗေဒင် သိပ်မှန်တာပဲ’ လို့ ဝိုင်းပြီး အော်ဟစ်ကြတာပေါ့။ ရှင်ဘုရင်ကြီးကလည်း အဟုတ်မှတ်တာပေါ့။ အဲဒါကြောင့် ပုဏ္ဏားကို ဆုတော်လာဘ်တော်အနေနဲ့ ရွာသုံးရွာ အပိုင်စားပေးသတဲ့။ ရွှေတွေ၊ ငွေတွေ၊ ဝေါတွေ၊ ယာဉ်တွေကိုလည်း သနားတော်မူ သတဲ့။ အဲဒီလိုနဲ့ ပုဏ္ဏားလည်း လူမှိုက်ကံကောင်းဖြစ်ပြီး ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးလေသတဲ့။

[အိန္ဒိယပုံပြင် ။ ။ မတ်၊ ၁၉၆၀]

အမှုတ်မှားတဲ့ မျောက် နဲ့ အပြောမှားတဲ့ ငှက်

တစ်ခါတုန်းက တောအုပ်ကြီးတစ်ခုမှာ မျောက်အုပ်ကြီးတစ်အုပ် နေသတဲ့။ ဆောင်းတွင်းရောက်လို့ တစ်ညနေကျတော့ နေဝင်တယ်ဆိုရင်ပဲ တောရိပ်တောင်ရိပ်နဲ့ ချမ်းစိမ့်လာတာပေါ့။ နောက် မိုးချုပ်လာတော့ ပိုပြီး အေးတာပေါ့။ မိုးချုပ်လေ အေးလေ၊ မှောင်လေ ချမ်းလေနဲ့ မျောက်တွေ အလွန်စိတ်ညစ်ပြီး ဟိုခုန်သည်ခုန် လုပ်နေကြရင်း မြက်တောထဲမှာ မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ်နဲ့ တောက်စားနေတဲ့ ပိုးစုန်းကြူးလေး တစ်ကောင်ကို သွားမြင်ကြသတဲ့။ ဒီတော့ မျောက်ကြီးတစ်ကောင်က ‘ဟေ့ ကော်တာပဲ၊ မြက်တောထဲမှာ မီးတောက်ကလေး တွေ့ရတယ်၊ မြက်ခြောက်တွေအုံပြီး မှုတ်လိုက်ရရင် မီးပုံကြီးဖြစ်လာမှာပဲ၊ ကဲ၊ အချမ်းပျောက်ပြီး အနွေးရောက်အောင် မီးလှုံကြဖို့ မီးဖိုကြရအောင်’ လို့ အော်ပြောလိုက်တော့ သစ်ပင်ပေါ်က မျောက်တွေဟာ တစ်ကောင်ပြီးတစ်ကောင် ခုန်ဆင်းလာလိုက်ကြတာ မှောင်ရိပ်ထဲမှာ အတိုးတိုး အငွေ့ငွေ့နဲ့ ရှုပ်ပွေသွားတာပဲ။ မျောက်အိုတွေ၊ မျောက်ပျိုတွေ၊ မျောက်ထီးတွေ၊ မျောက်မတွေ၊ မျောက်ပေါက်စ ကလေးတွေ၊ သားသည်အမေ မျောက်မကြီးတွေ စုံလို့ပေါ့။ တစ်ကောင်ထက် တစ်ကောင် မီးအနားကို ရောက်အောင် လုကြ ယက်ကြတော့ လဲကြ၊ ပြိုကြ၊ ကုတ်ကြ၊ ခြစ်ကြနဲ့ တစ်တောလုံးကို ဆူညံနေတာပဲတဲ့။

အရှေ့ဆုံးရောက်နေတဲ့ မျောက်ကြီးက ပိုးစုန်းကြူးကလေးကို မြက်ကြားထဲက ဖြည်းဖြည်း ကောက်ယူပြီး မြက်ခြောက်တွေ သစ်ရွက်ခြောက်တွေနဲ့ အုံသတဲ့။ တခြားမျောက်တွေက လက်ကလေးတွေ ရှေ့ပစ်၊ ရင်ကလေးတွေ ရှေ့ကော့၊ ခေါင်းကလေးတွေ ရှေ့တိုးပြီး မီးလှုံကြသတဲ့။ သိပ်ပြီးချမ်းနေတဲ့ မျောက်တစ်ကောင်ကတော့ တကုန်းကုန်းနဲ့ ငုံ့ငုံ့ပြီး အားရပါးရ မှုတ်လိုက်တာ မျက်စိကို ပြူးနေတာပဲတဲ့။ သစ်ရွက်ခြောက်တွေ၊ မြက်ခြောက်တွေကို မီးစွဲပြီး မီးပုံကြီးဖြစ်လာလိမ့်မယ်လို့ မှုတ်ရှာတာပေါ့။ သူ့ခမျာ မောကြီးပန်းကြီးနဲ့သာ မှုတ်ရှာရတယ် ပိုးစုန်းကြူးကတော့မှိတ်တုတ် မှိတ်တုတ်နဲ့ ဘာမှ မထူးခြားဘူးပေါ့။

အဲဒီအခါမှာ သစ်ပင်တစ်ပင်ပေါ်မှာ နားနေတဲ့ ငှက်ကြီးတစ်ကောင်က ပျံဆင်းလာပြီး မီးမှုတ်တဲ့ မျောက်ကို ပြောသတဲ့။ ‘အို မိတ်ဆွေမျောက်၊ အသင် မှုတ်နေတာ မီးမဟုတ်ဘူး၊ ပိုးစုန်းကြူးပါ’ လို့ ပြောသတဲ့။ သူကတော့ သနားလို့ ပြောတာပေါ့လေ။ ဒါပေမယ့် မျောက်ကတော့ နားမထောင်ဘူး။ ဆက်ဆက်ပြီးတော့သာ မှုတ်မြဲတိုင်းမှုတ်သတဲ့။ ငှက်ကြီးကလည်း ဆက်ဆက်ပြီး တော့သာ ‘မီး မဟုတ်ဘူး၊ ပိုးစုန်းကြူး၊ မီးမဟုတ်ဘူး၊ ပိုးစုန်းကြူး’ လို့ အော်သတဲ့။ ဒီတော့ မျောက်က ဒေါသထွက်ပြီး ငှက်ကြီးကို ကျောက်ဆောင် နဲ့ ကိုင်ရိုက်လိုက်တာ ပွဲချင်းပြီး သေပါလေရောတဲ့။

အဲဒါဟာ မျောက်ကလည်း အမှုတ်မှားတာပဲ။ ငှက်ကလည်း အပြောမှားတာပဲ။ အဲဒီလို မဖြစ်ရအောင် ရှေးပညာရှိကြီးတွေက ဒီပုံနဲ့ သတိပေးတာပေါ့။

အဲဒီမျောက်တွေ ပိုးစုန်းကြူးကို မီးတောက်မှတ်ပြီး မှုတ်တာမျိုးကို မြန်မာစာထဲမှာလည်း တွေ့ရတယ်။ ကြီးလို့ ပျို့ ကဗျာတွေကို ဖတ်တဲ့အခါ တွေ့ရင် မှတ်မိအောင် ရေးပေးလိုက်မယ်။ မှတ်ထားကြပါ။ ပိုးစုန်းကြူးလို့ စာထဲမှာရေးပြီး ပိုးစိမ်းဖြူလို့ ခေါ်ကြတယ်။

ယောက်ျားမီးရှု၊ ညဉ့်အခါဝယ်
 ရောင်ဝါထွန်းမြူး၊ ပိုးစုန်းကြူးကို
 မူးတူးမင်တင်၊ ကယ်ကောင်းထင်၍
 တောက်ရှင်နိုးနိုး၊ မှိုက်ကောက်ရိုးဖြင့်
 မှုတ်ကြိုးသံပ၊ လက်မချသို့။

[အိန္ဒိယပုံပြင် ။ ။ ဇူလိုင်၊ ၁၉၆၀]

မင်းသမီးအစစ်

ရှေးရှေးတုန်းက မင်းသားတစ်ပါးသည် ခမည်းတော် မယ်တော်တို့ထံ ဝင်၍ ‘သားတော်မောင်သည် အချိန်အရွယ်ရောက်ပြီ ဖြစ်ပါသောကြောင့် အိမ်ထောင်ဖက်ရှာရန် အခွင့်ပြုတော်မူပါ ဘုရား’ဟု လျှောက်လေသည်။

ထိုအခါ မိဘနှစ်ပါးက ‘သားတော်မောင်နှင့်ထိုက်တန်သော မင်းသမီး အများ နေပြည်တော်တွင်ရှိပါသည်။ နှစ်သက်ရာကို ရွေးယူပါလော့’ဟု မိန့်တော်မူလေသည်။

‘မှန်လှပါ။ နေပြည်တော်တွင်ရှိသော မင်းသမီးများကို မင်းသမီးအစစ် များဟု သားတော်မောင် မထင်ပါ။ အရပ်လေးမျက်နှာသို့ထွက်၍ ရှာရမှ သာလျှင် မင်းသမီးအစစ်ကို တွေ့ရလိမ့်မည် ထင်ကြောင်းပါဘုရား’ဟု လျှောက်လေသည်။

‘သို့ဖြစ်ပါက ဘကြီးတော်မင်းကို အတူခေါ်၍ သားတော်မောင် နှစ်သက်ရာ မင်းသမီးအစစ်ကို ရှာပါလေလော့’ဟု ခမည်းတော် မယ်တော် တို့က အနူးအညွတ် ခွင့်လွှတ်လိုက်ကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် မင်းသားသည် မြင်းဖြူကြီးကိုစီး၍ လည်းကောင်း၊ ဘကြီးတော်မင်းသည် မြည်းငယ်ကို စီး၍လည်းကောင်း နေပြည်တော်မှ ထွက်ကြလေသည်။

11
11

11
11

ပထမသော် မင်းသားတို့သည် မြောက်ဘက် ဆီးနှင်းတိုင်းပြည်သို့ သွားကြလေသည်။ ထိုအရပ်တွင် လှည့်လည်ရှာဖွေကြသောအခါ အမျိုးသမီး တစ်ဦးနှင့် တွေ့လေသည်။ ထိုအမျိုးသမီးက မင်းသားအား ‘အရှင်မင်းသား၊ ကျွန်တော်မသည် မင်းသမီး မယ်မိုးထိုး ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်မကို လက်ထပ်၍ သိမ်းပိုက်မည်ဆိုပါလျှင် ဆီးနှင်းတိုင်းပြည်ကို တစ်ဝက် ပိုင်ရပါလိမ့်မည်’ ဟု ပြောလေသည်။ သို့သော်လည်း မင်းသားက မင်းသမီး မယ်မိုးထိုးကို မြင့်လွန်းလှ၍ မင်းသမီးအစစ် မဟုတ်နိုင်ဟုဆိုကာ ထွက်ခွာ ခဲ့လေသည်။

နေခြည်တိုင်းပြည်သို့ သွားကြလေသည်။ ထိုအရပ်တွင် လှည့်လည် ရှာဖွေကြသောအခါ အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် တွေ့လေသည်။ ထိုအမျိုးသမီးက မင်းသားအား ‘အရှင်မင်းသား၊ ကျွန်တော်မသည် မယ်ပုညာန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်မကို လက်ထပ်၍ သိမ်းပိုက်မည်ဆိုပါက ဤနေခြည်တိုင်းပြည်၏ အိမ်ရှေ့မင်းရာထူးကို ရပါလိမ့်မည်’ ဟု ပြောလေသည်။ သို့သော်လည်း မင်းသားက မင်းသမီး မယ်ပုညာန်သည် အရပ်နိမ့်လွန်းလှ၍ မင်းသမီးအစစ် မဟုတ်နိုင်ဟုဆိုကာ ထွက်ခွာလေသည်။

ထို့နောက် မင်းသားတို့သည် အရှေ့ဘက် နေထွက်နိုင်ငံသို့ သွားကြ လေသည်။ ထိုအရပ်တွင် လှည့်လည်ရှာဖွေကြသောအခါ အမျိုးသမီးတစ်ဦး နှင့် တွေ့လေသည်။ ထိုအမျိုးသမီးက မင်းသားအား ‘အရှင်မင်းသား၊ ကျွန်တော်မသည် မင်းသမီး မယ်ဝတုတ် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်မကို လက်ထပ်၍ သိမ်းပိုက်မည် ဆိုပါက ဤနေထွက်နိုင်ငံ၏ စစ်သေနာပတိ ရာထူးကို ရပါလိမ့်မည်’ ဟု ပြောလေသည်။ သို့သော်လည်း မင်းသားက ဤမင်းသမီး မယ်ဝတုတ်သည် မင်းသမီး အစစ် မဟုတ်နိုင်ဟုဆိုကာ ထွက်ခွာလေသည်။

ထို့နောက် မင်းသားတို့သည် အနောက်ဘက်နေဝင်နိုင်သည့် သွားကြ
 လေသည်။ ထိုအရပ်တွင် လှည့်လည်ရှာဖွေကြသောအခါ အမျိုးသမီးတစ်ဦး
 နှင့် တွေ့လေသည်။ ထိုအမျိုးသမီးက မင်းသားအား ‘အရှင်မင်းသား၊
 ကျွန်တော်မသည် မင်းသမီး မယ်ပိန်ညော် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်မကို
 လက်ထပ်၍ သိမ်းပိုက်မည် ဆိုပါက ဤ နေဝင်နိုင်ငံ၏ နန်းရင်းဝန်ရာထူးကို
 ရပါလိမ့်မည်’ ဟု ပြောလေသည်။ သို့သော်လည်း မင်းသားက မင်းသမီး
 မယ်ပိန်ညော်သည် ပိန်လွန်းလှ၍ မင်းသမီး အစစ် မဟုတ်နိုင်ဟုဆိုကာ
 ထွက်ခဲ့လေသည်။

ဤသို့ ဘကြီးတော်မင်းနှင့်အတူ အရပ်လေးများမှာသို့ထွက်ကာ
 မင်းသမီး အစစ်ကို ရှာခဲ့ရာ မောရုံသာရှိ၍ မတွေ့ခဲ့ရသဖြင့် မင်းသားသည်
 စိတ်ပျက် ညှိုးငယ်စွာ မယ်တော် ခမည်းတော်တို့စံရာ နေပြည်တော်သို့ ပြန်ခဲ့
 လေသည်။

တစ်ခုသော ညဦးအချိန်တွင် မင်းမိဖုရားနှစ်ပါးနှင့် သားတော် မင်းသား
 တို့သည် နန်းတော်ဆောင်မကြီးအတွင်း၌ စကားစမြည် ပြောနေကြလေ
 သည်။

အပြင်ဘက်၌ကား လျှပ်ပြက်လျက်ရှိ၏။ မိုးချုန်းလျက်ရှိ၏။ လေကျ
 လျက် ရှိ၏။ မိုးသည်းလျက်ရှိ၏။ ထိုအခါ မိဖုရားကြီးက ‘မိုးတွေရွာ လေတွေ
 တိုက်နှင့် ပျင်းဖွယ်ကောင်းလှသည်။ ပျော်တော်ဆက် အမတ်ကြီးလည်း
 ရောက်မလာပါလား’ ဟု ပြောဆိုနေခိုက် နန်းတော်တံခါးရွက်ကို ခေါက်သံ
 ကြားကြလေသည်။ ပျော်တော်ဆက် အမတ်ကြီး လာသည်ထင်၍ တံခါးကို
 ဖွင့်ပေးလိုက်ကြသောအခါ မိုးရွဲရွဲစိုနေသော အမျိုးသမီးတစ်ဦးက မိုးခိုခွင့်ပြုရန်
 တောင်းပန်သည်ကိုသာ တွေ့ရလေသည်။

ထိုအခါ သနားကြင်နာတတ်သော ရှင်ဘုရင်ကြီးက ‘လာပါ၊ ဝင်ပါ၊ သမီးငယ်က ဘယ်သူများပါလဲ’ ဟု မေးရာ ‘ဘုရားကျွန်မသည် မင်းသမီး တစ်ပါး ဖြစ်ပါသည်’ ဟု အမျိုးသမီးကလျှောက်လေသည်။ မင်းသမီးအစစ်ကို တောင့်တ လိုလားနေကြသော မိဖုရားကြီးနှင့် သားတော်တို့မှာလည်း အလွန်ဝမ်းသာအားရ ရှိကြလေသည်။

ထို့နောက် မိဖုရားကြီးသည် ထိုအမျိုးသမီးကလေး မင်းသမီးအစစ် ဟုတ် မဟုတ်ကို စုံစမ်းလိုသဖြင့် အပျိုတော်တို့ကို ခေါ်ကာ အမျိုးသမီး ကလေးအိပ်ရန် သလွန်တော် အပြင်ခိုင်းလေသည်။ ပထမဦးစွာ မွေ့ရာတစ်ခု ထက်တွင် စားတော်ပဲတစ်စွဲကို ထားစေသည်။ ထို့နောက် ဝှမ်းနုမွေ့ရာ ၂၀ ကို အပေါ်က ထပ်၍ခင်းစေသည်။ ထိုသို့ပြင်ပြီးသောအခါ အမျိုးသမီး ကလေးကိုခေါ်၍ အိပ်စေလေသည်။

အမျိုးသမီးကလေးသည် ရေမိုးချိုး ဝတ်ကောင်းဝတ်သန့်လဲလှယ်၍ ဘုရားပုထိုး ရှိခိုးဆုတောင်းကာ ထူးဆန်းလှစွာသော ထိုအိပ်ရာကြီးထက်သို့ တက်လေသည်။ နေ့အချိန်က မိုးရွာထဲတွင် မောပန်းလာသဖြင့် အားရပါးရ အိပ်ပါတော့မည်ဟု လှဲချလိုက်သောအခါ အိပ်၍မရ၊ ကျောအောက်က စလုံးစခု တစ်ခုခံနေသည်ဟု ထင်မိလေသည်။ လက်ယာဘက်စောင်း၍ အိပ်ပြန်၏။ လက်ယာဘက် စလုံးစခု ခံနေပြန်၏။ လက်ဝဲဘက် စောင်း၍ အိပ်ပြန်၏။ လက်ဝဲဘက်က စလုံးစခု ခံနေပြန်၏။ သို့ဖြင့် သန်းခေါင်ချိန်သို့ ရောက်၏။ လင်းကြက်တွန်သံကို ကြားရ၏။ နေထွက်တစ်ပြုသို့ ရောက် သောအခါ မိဖုရားကြီးသည် အိပ်ခန်းတွင်းသို့ ဝင်လာသည်။ စင်းသော မျက်တောင်၊ ဝေသော မျက်စိ၊ ညှိုးသော မျက်နှာဖြင့် နွမ်းလျနေသော အမျိုးသမီးကလေးကို မြင်ရသောအခါ မိဖုရားကြီးက ‘အလို သမီးငယ်၊ ညက ကောင်းကောင်း မအိပ်ဘူးလား’ ဟု မေးလေသည်။ ‘မှန်လှပါ၊ ညက

တစ်ညလုံး တစ်မှေးမှ မပျော်ပါ။ သည်အိပ်ရာအောက်မှာ ဘာရှိသည် မသိ၊ ကျောအောက်က စလုံးစုနှင့် တစ်ကိုယ်လုံးကို နာနေပါပြီ’ ဟု လျှောက်ထားသောအခါ မိဖုရားကြီးသည် ပြုံး၍ အခန်းမှထွက်သွားပြီးနောက် ရှင်ဘုရင်ကြီး ဆီသို့ရောက်လျှင် ‘မင်းသမီးအစစ်ကို တွေ့ရပြီ’ ဟု ပြောလေသည်။ အမျိုးသမီးကလေးသည် လွန်ခဲ့သော ညက အလွန်ထူထပ်စွာသော မွေ့ရာအောက်တွင် စားတော်ပဲတစ်စေ့ထားသည်ကိုပင် သိသည်ဆိုသော သတင်းကို သိရသောအခါ သားတော်မင်းသားသည်လည်း ‘မင်းသမီးကို တွေ့ရပြီ’ ဟု ဝန်ခံလိုက်လေသည်။ နောက်မကြာမီပင် မင်းမိဖုရားနှစ်ပါးတို့သည် ထိုအမျိုးသမီးကလေးကို မင်းသားကလေးနှင့် ထိမ်းမြားလက်ထပ် ပေးလိုက်လေသတည်း။

[စက်တင်ဘာ၊ ၁၉၅၅]

ယုန်ပညာရှိ အောင်ဇေယျ

ရှေးရှေးတုန်းက တောနက်ကြီးတစ်ခုမှာ ဆင်ဘုရင်ကြီးတစ်ပါးဟာ ဆင်အပေါင်းကို အုပ်ချုပ်ပြီး မင်းလုပ်နေသတဲ့။

တစ်ခါတော့ သူတို့နေတဲ့ တောနက်ကြီးမှာ မိုးအကြီးအကျယ် ခေါင်ပါလေရောတဲ့။ မိုးခေါင်တယ်ဆိုတာ မိုးရွာချိန်မှာ မရွာဘဲ ခြောက်နေတာကို ပြောတာပေါ့။ အဲဒီတော့ အင်းတွေ၊ အိုင်တွေ၊ ရေထွက်တွေ၊ စမ်းချောင်းတွေဟာ အကုန်ခန်းကုန် သတဲ့။ ဒါကြောင့်မို့ ဆင်တွေဟာ ဆင်ဘုရင်ကြီး ရှိရာကိုလာပြီး တောင်းပန်ကြတာပေါ့။

‘အို ဆင်မင်းမြတ်၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သားတွေ သမီးတွေဟာ ရေငတ်ပြီး သေကြတာလည်း အတုံးအရုံးပဲ၊ သေခါနီးဖြစ်နေတာလည်း အများအပြားပဲ၊ ရေငတ်မွတ် ခြင်းဘေးမှ ဆင်မင်းကြီး မကယ်တင်ရင် ကျွန်တော်တို့ ဆင်အပေါင်းဟာ ကောင်းကောင်းကြီး သေရပါတော့မယ်’လို့ တောင်းပန်ကြသတဲ့။ ဒီတော့ ဆင်ဘုရင်ကြီးက လေကဲ့သို့လျင်မြန်ပေါ့ပါးတဲ့ ဆင်တွေကို ခေါ်ပြီး အရပ်ရှစ်မျက်နှာမှာ ရေရှာထွက်ရမယ်လို့ ခိုင်းလိုက်သတဲ့။

အရှေ့မျက်နှာကို ထွက်သွားကြတဲ့ ဆင်တစ်စုဟာ ရသေ့ ကျောင်းသစ်မ်း တစ်ခုအနားမှာ ရွှေလမင်းကန်လို့ခေါ်တဲ့ ရေကန်ကြီးတစ်ခုကို

တွေ့ကြသတဲ့။ ရေနန်ကြီးဟာ ကြည်လင်အေးမြတဲ့ ရေတွေနဲ့ ပြည့်လို့တဲ့။
 ကြာဖက်တွေ၊ ကြာဖူးတွေ၊ ကြာပွင့်တွေ၊ ကြာခွက်တွေလည်း သိပ်ပေါတာပဲတဲ့။
 ဟင်္သာငှက်၊ ကြို့ကြာ ငှက်၊ ဥဖျိုင်းငှက်၊ ကြာဖက်နင်းငှက်၊ တင်ကျီးငှက်ဆိုတဲ့
 ရေကျေး ရေငှက်တွေ ကလည်း ကူးကြ၊ ခတ်ကြ၊ ပျံကြ၊ လွှားကြနဲ့ ပျော်စရာ
 ကြီးပဲတဲ့။ လေပြည်ကလေး တိုက်ခတ်လာရင်လဲ လှိုင်းဂယက်ကလေးတွေက
 တဖျပ်ဖျပ်နဲ့ ကမ်းပါးကို ရိုက်ခတ်ကြသတဲ့။ ကန်ပေါင်ရိုးက သစ်ကြီး ဝါးကြီး
 တွေကလည်း အပေါ်က မိုးနေလိုက်တာ နေပြောက်တောင် မထိုးနိုင်လောက်
 အောင်ပဲတဲ့။

အဲဒီ ကန်ကြီးကိုတွေ့ရတော့ ဆင်တွေဟာ ဆင်ဘုရင်ကြီးကို ပြောပြ
 ရအောင်ဆိုပြီး တစ်ခါတည်း ပြေးကြပါလေရောတဲ့။

အဲဒီသတင်းကို ဆင်ဘုရင်ကြီးကြားတော့ ဆင်အပေါင်းခြံရံပြီး
 ကန်ကြီးရှိရာကို ချီတက်ကြတာပေါ့။ ကန်ကြီးကို မြင်တယ်ဆိုရင်ပဲ ရေငတ်
 နေတဲ့ ဆင်တွေဟာ သူ့ထက်ငါ အရင်ဦးအောင် ပြေးတဲ့ပြီး ရေနန်ထဲကို
 ကျွမ်းထိုး ဆင်းကြသတဲ့။ သူတို့ ပြေးကြ၊ လွှားကြ၊ တိုးကြ၊ ရှေ့ကြတော့ကာ
 ရွှေလမင်း ကန်ပေါင်ရိုးမှာ နေကြတဲ့ ယုန်ကလေးတွေဟာ ဆင်တွေရဲ့
 ဖဝါးအောက်မှာ ခေါင်းပြားသူက ပြား၊ ခါးကျိုး သူက ကျိုး၊ ခြေပြတ်သူက
 ပြတ်၊ လက်ပြတ်သူက ပြတ် အတိဒုက္ခရောက်ကြတာပေါ့။ ဆင်တွေကတော့
 ရေနန်ထဲမှာ ထင်သလိုပျော်ပါးပြီး အချိန်တန်တော့ အိမ်ပြန်သွားကြသတဲ့။

အဲဒီအခါမှာ မသေလို့ကျန်ခဲ့တဲ့ ယုန်တွေဟာ အစည်းအဝေးခေါ်ပြီး
 ‘ကဲ၊ ရဲဘော်တို့၊ ဘာလုပ်ကြမလဲ၊ ဘယ်လိုကြံကြမလဲ၊ အတန်ကြာရင်
 ဒီသတ္တဝါတွေ ပြန်လာကြလိမ့်ဦးမှာတော့ မုချပဲ’ လို့ ပြောကြဆိုကြသတဲ့။
 ဒီတော့ အောင်ဇေယျ ခေါ်တဲ့ ယုန်တစ်ကောင်က သူတို့ ယုန်မျိုးတွေမှာ
 သားသေ၊ သမီးသေ၊ လင်သေ၊ မယားသေဖြစ်ပြီး ဒုက္ခကြီးစွာ ရောက်နေတာ

ကို မကြည့်ရက်နိုင်တဲ့အတွက် လူစွမ်းကောင်း အာဇာနည်လုပ်ပြီး ‘အို ယုန်အပေါင်းတို့၊ ဒီ ဆင်သတ္တဝါတွေကို နောက် တစ်ကြိမ် မလာစေရပါဘူး၊ စိတ်ချပါ။ ကျွန်ုပ် သွားပြီး တားမြစ်ပါ့မယ်’ လို့ ကတိပေးသတဲ့။

နောက်တော့ အောင်ဇေယျလည်း သူ့ကတိအတိုင်း ဆင်တွေနေတဲ့ တောအုပ်ကို သွားတာပေါ့။ ဆင်ဘုရင်ကြီးခေါင်းဆောင်တဲ့ ဆင်အုပ်ကြီးလည်း နားရွက်တခတ်ခတ်နဲ့ ရွှေလမင်းကန်ကို လာဖို့တာစုနေကြပြီတဲ့။ ဆင်ဘုရင် ကြီးကလဲ ငှရွှေဝါပန်းတွေ ခင်းပြီး လုပ်ထားတဲ့ အိပ်ရာက ထလာတာမို့ သူ့ကိုယ်မှာ ပန်းဝတ်မှုန်တွေဟာ အပြောက် အပြောက် ကပ်လို့တဲ့။ လျှပ်စစ် နွယ်တွေ ပြက်နေတဲ့ မိုးသားတိမ်တိုက်ကြီးနဲ့ တူတယ်ဆိုပဲ။ သူ ဟီးလိုက်တဲ့ အသံကလည်း မိုးခြိမ်းသံလို တစ်တောလုံး ဟိန်းသွားတာပဲတဲ့။ သူ့အစွယ် နှစ်ချောင်းကလည်း ပျားရည် အရောင်ရှိသတဲ့။ သူ့နားထင်က မုန်ရည်တွေ ယိုနေလို့ မုန်ရည်နံ့သင်းတာနဲ့ပျားတွေကလည်း တဒီးဒီးနဲ့ ပျံဝဲနေကြသတဲ့။

ဆင်ဘုရင်ကြီးကို မြင်ရတော့ အောင်ဇေယျဟာ အတော်ကြောက်လန့် တုန်လှုပ်သွားတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် စိတ်မလျှော့ဘူး။ ကျောက်တောင်ကမ်းပါး ကြီး တစ်ခုအပေါ်ကို ပြေးတက်ပြီး အထက်ကနေ စကားဆိုသတဲ့။

‘အို၊ ဆင်အပေါင်းတို့ရဲ့ အရှင်ဘုရင်မင်းကြီး၊ ကျန်းခံသာလို့ မာတော် မူပါရဲ့လား’ လို့ နှုတ်ခွန်းဆက်ရင်း စကားဆိုသတဲ့။ ဒီတော့ ဆင်ကြီးက အသံလာရာကို လှည့်ပြီး ‘အသင် ဘယ်သူလဲ’ လို့ မေးသတဲ့။ ‘ကျွန်ုပ်ဟာ သံတမန်ကြီးဖြစ်ပါတယ်’ လို့ အောင်ဇေယျက ဖြေသတဲ့။ ‘ဘယ်တိုင်း ပြည်က ဘယ်မင်းရဲ့ သံကြီး တမန်ကြီးပါလဲ’ လို့ ဆင်ကြီးက မေးသတဲ့။ ‘မိုးပေါ်က ရွှေလမင်းကြီးရဲ့ သံကြီး တမန်ကြီး ဖြစ်ပါတယ်’ လို့ အောင်ဇေယျ က ဖြေသတဲ့။ ‘ဒီလိုဖြစ်ရင် အသင့်ရဲ့ ကိစ္စကို ပြောပါ’ လို့ ဆင်ကြီးက ပြောတော့ အောင်ဇေယျက ပြောတာပေါ့။

‘အို၊ ဆင်ဘုရင်ကြီး၊ ကျွန်ုပ်တို့ ယုန်မျိုးဟာ ရွှေလမင်းရဲ့ အမျိုးအနွယ် ဖြစ်ပါတယ်။ ရွှေလမင်းရဲ့အထဲမှာ ယုန်ရုပ်ဆိုတာကို အသင်ဘုရင်ကြီး မသိပါဘူးလား။ ယခု ဆင်ဘုရင်ကြီးတို့တတွေ ရွှေလမင်းကန်မှာ ရေကစား ကြလို့ ယုန်အများ သေကြေပျက်စီးတဲ့အတွက် ရွှေလမင်းဟာ အလွန် အမျက်ထွက်နေပါတယ်။ နောက်တစ်ကြိမ် အသင်ဘုရင်ကြီးတို့ ရေကန်ကို လာရင် အပြစ်ဒဏ် ကြီးစွာပေးမယ်လို့ ရွှေလမင်းက ကျွန်ုပ်ကို စေလွှတ်ပြီး အပြောခိုင်းလို့ ကျွန်ုပ်ဟာ ရွှေလမင်းရဲ့ သံတမန်ကြီးအဖြစ်နဲ့ အသင် ဆင်ဘုရင်ကြီးတို့ဆီကို ရောက်လာရပါတယ်’ လို့ အောင်ဇေယျကပြောသတဲ့။

ဒီစကားကိုကြားတော့ ဆင်ကြီးလည်း ကြောက်သွားတာပေါ့။ ‘အို ယုန်သူငယ်၊ နောက်တစ်ခါ ရေကန်ကို ကျွန်ုပ်တို့ မလာပါဘူး။ ရွှေလမင်းကို တောင်းပန်ပေးပါ’ လို့ ဆင်ဘုရင်ကြီးက ပြောသတဲ့။

ဒီတော့ အောင်ဇေယျက ‘ကောင်းပြီ ဆင်ကြီး၊ ကျွန်ုပ်နောက်ကို လိုက်ခဲ့ ပါ’ ဆိုပြီး ညအချိန် လသာသာမှာ ဆင်ဘုရင်ကြီးကို ရွှေလမင်းကန်ရှိရာ ခေါ်သွားသတဲ့။ ကန်ကိုရောက်တော့ ကန်ရေပြင်မှာ လပြည့်ဝန်းရဲ့အရိပ်ကြီး ကို ဝင်းဝင်းကြီး မြင်ရတာပေါ့။ ဂြိုဟ်တွေ၊ နက္ခတ်တွေ၊ တာရာတွေ ခြံရံပြီး လပြည့်ဝန်းကြီးဟာ အင်မတန် ကျက်သရေရှိသတဲ့။ အဲဒီအခါ ဆင်ကြီးဟာ ပိုပြီး ကြောက်လာတာပေါ့။ ‘ကျွန်ုပ်ကိုယ်ကို သန့်ရှင်းအောင် ဆေးကြောပြီး ရွှေလမင်းကို ကန်တော့ပါတယ်’ လို့ ပြောပြောဆိုဆိုနဲ့ နှာမောင်းကြီးကို ရေစုပ်ဖို့ ရေထဲချလိုက်သတဲ့။ ဒီတော့ ရေပြင်က လှုပ်သွားပြီး လပြည့်ဝန်းကြီးရဲ့အရိပ်ဟာလည်း စိတ်ဆိုးသလို တဖျပ်ဖျပ်လှုပ်လာ တာပေါ့။ လဝန်းတစ်ခုကနေပြီး လဝန်းတွေ အများကြီးလဲ ဖြစ်သွားသတဲ့။ ဒီတော့ ယုန်ကလေးက နောက်ဆုတ်ပြေးတဲ့ပြီး ‘ခက်ကပြီ ဆင်ကြီး၊ ခက်ကပြီ၊ အသင်က ရေကိုထိတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ရွှေလမင်းဟာ ဒေါသ

အမျက် ချောင်းချောင်းထွက်တော့တာပေါ့၊ ကဲ ကြာကြာ မဆိုင်းနဲ့ တောင်းပန် ကန်တော့ပြီး ပြန်ပြေးပေတော့'လို့ ခြောက်တော့တာပေါ့။

ဆင်ဘုရင်ကြီးလည်း ကိုယ်ခန္ဓာကသာကြီးပြီး ဉာဏ်က မကြီးလေတော့ အောင်ဇေယျရဲ့ စကားကို အဟုတ်မှတ်ပြီး ရေကန်စပ်မှာ ဒူးကိုထောက် ခေါင်းကိုညွတ်ပြီး ကန်တော့ရှာသတဲ့။ ကန်တော့လို့လည်းပြီးရော ကတိုက် ကရိုက်နဲ့ ချုံတွေကို တိုးပြီး ပြန်ပြေးပါလေရောတဲ့။ ယုန်ကလေး အောင်ဇေယျ ကတော့ ကန်စပ်မှာ ထိုင်တဲ့ပြီး နားရွက်ကလေးတလှုပ်လှုပ်နဲ့ ရယ်ရင်း ကျန်ခဲ့လေသတဲ့။

[အိန္ဒိယပုံပြင် ။ ။ ဇွန်၊ ၁၉၆၁]

နေဝင်ရိုးရီ

ရှေးရှေးတုန်းက ဘုရင်ကြီးတစ်ပါးမှာ သမီးတော်ကလေးတစ်ပါး ရှိသတဲ့။
အဲဒီ သမီးတော်ကလေးဟာ ပင်လယ်ထဲက ပုလဲလုံးကလေးလို လှတဲ့အတွက်
ကြောင့် ပုလဲဒေဝီလို့ အမည်တွင်သတဲ့။

ဘုရင်ကြီးရဲ့ မြို့အပြင်ဘက်မှာ သချိုင်းကုန်း ရှိသတဲ့။ သချိုင်းကုန်းမှာ
ဘီလူးတစ်ကောင် ရှိသတဲ့။ အဲဒီ သချိုင်းဘီလူးဟာ မိုးချုပ်ခါနီး နေဝင်
ရိုးရီ အချိန်ဆိုရင် မြို့ထဲကိုဝင်လာပြီး အစာရှာသတဲ့။ တစ်နေ့ကျတော့
ပုလဲဒေဝီဟာ အိမ်တော်ရဲ့အပြင်ဘက်မှာ အမှတ်တမဲ့ ကစားနေတာကို
ဘီလူးကြီး မြင်ပါလေရော။ ဒီတော့ ပုလဲဒေဝီက အင်မတန်ချော၊ အင်မတန်
လှတော့ သချိုင်းဘီလူးက ခိုးပြေးဖို့ ကြံတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ပုလဲဒေဝီမှာ
သူ့ဖခင်ကြီး ခမည်းပေးထားတဲ့ ပယောဂလက်ဖွဲ့ကလေး လည်ပင်းမှာ
ဆွဲထားလေတော့ ဘီလူးဟာ အနားကို မကပ်နိုင်ဘူးတဲ့။ ဒါနဲ့လည်း ဘီလူးက
စိတ်မလျှော့ဘူး။ မိုးချုပ်ခါနီး နေဝင်ရိုးရီဆိုရင် ဘီလူးဟာ လူမင်းသားယောင်
ဆောင်ပြီး အိမ်တော်နားမှာ ရစ်ဝဲရစ်ဝဲနဲ့ လှည့်သတဲ့။ တစ်ခါတလေ မြင်းစီး
လို့၊ တစ်ခါတလေ ခြေကျင်လာသတဲ့။ ပုလဲဒေဝီကတော့ လူမင်းသားပဲ
မှတ်တာပေါ့လေ။

တစ်နေ့ကျတော့ ပုလဲဒေဝီက သနားစိတ်ပေါက်လာလို့ မင်းသား ယောင်ဆောင်လာတဲ့ ဘီလူးကို အိမ်တော်ရဲ့ လက်ရန်းကနေပြီး စကားပြော သတဲ့။ ဘီလူးလည်း အနားကပ်လာရာ ပုလဲဒေဝီလည်း ဖျန်းဆိုကြက်သီးတွေ ထပြီး တစ်ကိုယ်လုံး တုန်လာသတဲ့။ ဒီတွင်မှ မင်းသားအစစ် မဟုတ်ဘဲ မကောင်း ဆိုးဝါးမှန်းသိလို့ မင်းသမီးက အပျိုတော်တစ်ယောက်ကိုခေါ်ပြီး ‘မစပယ်ရဲ့၊ ဟောဒီလူဟာ လူအစစ် မဟုတ်ဘူး၊ ညနေတိုင်း နေဝင်ရိုးရီ ရောက်တဲ့အခါ ကျွန်မကို လာလာပြီး ဒုက္ခပေးတဲ့ ဘီလူးပဲ၊ အိမ်တော်သား တွေခေါ်ပြီး မောင်းထုတ်ပါ’ လို့ ခိုင်းသတဲ့။ အဲဒီတော့ အိမ်တော်သားတွေလည်း တုတ်ဆွဲ ဓားဆွဲနဲ့ ‘ဝိုင်းဟ ဆီးဟ’ လို့ အော်ပြီးလိုက်တာပေါ့။ ဘီလူးလည်း နာနာဘာဝ တန်ခိုးနဲ့ ကိုယ်ရောင်ဖျောက်ပြီး အိမ်တော်ဝင်းထဲက ထွက်ပြေး ပါလေရာတဲ့။

သင်္ချိုင်းပြန်ရောက်တော့ ဘီလူးက တွေးသတဲ့။ ‘အင်း၊ မင်းသမီးကို ခိုးယူဖို့ ကြံစည်နေတာဟာ ငါတစ်ယောက်တည်း မဟုတ်ဘဲကိုး၊ နေဝင်ရိုးရီ ဆိုတဲ့ အကောင်ကလည်း ညနေတိုင်း လာနေတယ်ဆိုပဲ၊ ဘယ်လိုအကောင်မျိုး ပါလိမ့်၊ ငါ မြင်းယောင်ဆောင်ပြီး အိမ်တော် မြင်းဇောင်းထဲက ချောင်းကြည့် ရင် ကောင်းလိမ့်မယ်’ လို့ တွေးသတဲ့။

တွေးတဲ့အတိုင်းပဲ ဘီလူးဟာ မြင်းယောင်ဆောင်ပြီး အိမ်တော် မြင်းဇောင်းထဲမှာ မြင်းတွေနဲ့ရောပြီး နေတာပေါ့လေ။ ညရောက်လို့ မှောင်ကျ လာတယ်ဆိုရင်ပဲ မြင်းသူခိုးတစ်ယောက် မြင်းဇောင်းထဲ ဝင်လာသတဲ့။ ကင်းသမားတွေ အလစ်မှာ မြင်းခိုးမလို့ လာတာပေါ့လေ။

မြင်းသူခိုးဟာ မှောင်ထဲမှာ ဝိုးတိုးဝါးတားမြင်ရတဲ့ မြင်းတွေကို လိုက်စမ်းသတဲ့။ ဘယ်မြင်းဟာ ချောသလဲ၊ ဘယ်မြင်းဟာ ကောင်းသလဲလို့ လိုက်ပြီး ရွေးတာပေါ့လေ။ ဘီလူးအယောင်ဆောင်နေတဲ့ မြင်းကိုတွေ့တော့ အကောင်းဆုံးပဲ ဆိုပြီး သူခိုးက ဇက်ခွံတာပေါ့။ ဇက်ခွံတယ်ဆိုတာ

မြင်းကို ဇက်ကြိုးတွေ တပ်တာပေါ့လေ။ ဇက်လဲခွံပြီးရော သူခိုးဟာ မြင်းပေါ် ခုန်တက်ပြီး မြင်းဇောင်းထဲက ထွက်သွားသတဲ့။

အဲဒီအခါ မြင်းယောင်ဆောင်နေတဲ့ ဘီလူးက စဉ်းစားသတဲ့။ ‘အင်း၊ ဧကန္တ အခု ငါ့ကျောပေါ်မှာ စီးတဲ့လူဟာ နေဝင်ရိုးရီဆိုတဲ့ အကောင်ဖြစ်မှာပဲ၊ အတော် အစွမ်းသတ္တိရှိပုံရတယ်’ ဆိုပြီး ဒုန်းစိုင်းပြေးတာပဲတဲ့။ မြင်းပေါ်က သူခိုးလည်း မြင်းက ပြေးလွန်းတော့ လိမ့်ကျမှာစိုးလို့ ဇက်ကြိုးကို အတင်းဆွဲ သတဲ့။ မြင်းကလည်း ဇက်ကြိုးကို ဆွဲလေ ပြေးလေပဲတဲ့။

ဒီတော့ သူခိုးက တွေးသတဲ့။ ‘အင်း၊ ဧကန္တ ငါစီးတဲ့မြင်းဟာ မြင်း အစစ်တော့ မဟုတ်ဘူး၊ ဘီလူးဖြစ်မှာပဲ၊ မြင်းဆိုရင် အခုလောက် ဇက်ကို ဆွဲတာရပ်မှာပေါ့၊ ဘီလူးလက်ကလွတ်အောင် ဘယ်လိုကြံရပါ့မလဲ’ လို့ တွေးပြီး ဟိုကြည့် သည်ကြည့်နဲ့ လိုက်သွားသတဲ့။ ဘီလူးကလည်း လူကို ကြောက်၊ လူကလည်းဘီလူးကိုကြောက် အတန်ကလေးပြေးမိတော့ ညောင်ပင် ကြီး တစ်ပင်အောက် ရောက်သွားသတဲ့။ အဲဒီအခါ သူခိုးက ညောင်ကိုင်းကို တွဲလွဲခိုလိုက်လို့ မြင်းပေါ်က လွတ်ပြီး ကျန်ရစ်ခဲ့သတဲ့။ ဒီတော့မှ သူခိုးလည်း ဟင်းဆိုပြီး သက်ပြင်းကြီးချလိုက်သတဲ့။ ဘီလူးလည်း အတန်ကလေး ပြေးမိ တော့မှ ညောင်ပင်ကို လှည့်ကြည့်ပြီး ဟင်းလို့ သက်ပြင်းချလိုက်သတဲ့။ သက်ပြင်းနှစ်ခုလည်း တောထဲမှာ ဟိန်းသွားရော သူတို့နှစ်ဦးလည်း လိုရာကို ထွက်ခွာသွားကြပါလေရောတဲ့။

[အိန္ဒိယပုံပြင် ။ ။ စက်တင်ဘာ၊ ၁၉၆၀]

ဘူးဘူး နဲ့ မိကျောင်း

တစ်ရံရောအခါ ဘူးဘူးခေါ်သော နွားမတစ်ကောင်သည် ချောင်းကမ်းပါးတွင် မြက်စားနေစဉ် လယ်သူကြီး ဦးမြတ်သာတို့လင်မယား စကားပြောနေသည်ကို နားစွန်နားဖျား ကြားမိလေသည်။ ကြားလျှင်ကြားချင်း ဘူးဘူးသည် မျက်လုံး မျက်ဆန်ပြူး၍ မြက်စားရပ်လိုက်လေသည်။

ထို့နောက် ဗြိုက်တောစပ်တွင် မြက်စားနေသော ညွှန်ညွှန်ခေါ်သည့် ကျွဲမထံသို့ ပြေးသွားကာ ဤသို့ အော်ဟစ် ပြောဆိုလေသည်။

‘ဟေ့ ညွှန်ညွှန်၊ သည်မနက် သတင်းဆိုးတစ်ခု ကြားရတယ်၊ ချောင်းထဲမှာ မိကျောင်းတွေရှိနေသတဲ့၊ ညည်းကလေးတွေကို သိမ်းထားပါ’ ဟု ပြောဆိုလေသည်။

ထိုအခါ ညွှန်ညွှန်က ‘ဘုရားရေ၊ ဆိတ်မ ဘဲဘဲကို သွားပြောဦးမှပဲ၊ သူ့မှာလဲ သားကလေးတွေရှိတယ်’ ဟု ဆိုကာ ညောင်ပင်ရိပ်တွင် အစာစားနေသော ဘဲဘဲထံသို့ ပြေးလေသည်။

‘ဟေ့ ဘဲဘဲ၊ သတင်းဆိုးတွေ ကြားခဲ့ရတယ်၊ ညည်းကလေးတွေကို ချက်ချင်းသိမ်းပါ၊ ချောင်းထဲမှာ မိကျောင်းတွေ ရှိနေတယ်လို့ ဘူးဘူးက ပြောသွားတယ်’ ဟု ဆိုလေသည်။

ထိုအခါ ဘဲဘဲက ‘အမယ်လေး၊ သည်လိုဆိုရင် မြင်းမကြီး ဟီးဟီးကို သွားပြောဦးမှပဲ ဖြစ်မယ်၊ သူ့မှာ သားကလေးတစ်ကောင်ရှိနေတယ်’ ဟု မြင်းသားငယ်ကလေးနှင့် အတူအိပ်နေသော ဟီးဟီးထံသို့ ပြေးလေသည်။

‘ဟေ့ ဟီးဟီး၊ သတင်းကတော့ဖြင့် တယ်မကောင်းဘူး၊ ချောင်းထဲမှာ မိကျောင်းတွေ ရှိနေတယ်လို့ ညွှန်ညွှန်က ပြောသွားတယ်၊ ညည်းကလေးကို ဘယ်မှ မသွားစေနဲ့နော်’ ဟု ပြောလေသည်။

ထိုအခါ ဟီးဟီးက ‘အလိုလေး၊ ဘဲမကြီး ဂတ်ဂတ်မှာလဲ ကလေးတွေနဲ့၊ သွားပြီး သတိပေးဦးမှ ဖြစ်မယ်’ ဟုဆိုကာ ဘဲပေါက်စ ဝါဝါကလေး ၁၀ ကောင်နှင့် ချောင်းဘက်ကိုသွားနေသော ဂတ်ဂတ်ထံသို့ ပြေးလေသည်။

‘ဟေ့ ဂတ်ဂတ်၊ ချောင်းထဲမှာ မိကျောင်းတွေရှိနေသတဲ့၊ ဘဲဘဲက ပြောသွားတယ်၊ ညည်းကလေးတွေကို ချောင်းထဲ မဆင်းစေနဲ့နော်’ ဟု ပြောဆိုလေသည်။

ထိုအခါ ဂတ်ဂတ်က ‘ဟုတ်ကဲ့လား၊ သည်လိုဖြင့် ကြက်သားအုပ်မကြီး ကော့ကော့ကို သွားပြောရဦးမယ်၊ သူ့မှာလဲ ကလေးတွေနဲ့ပဲ’ ဟုဆိုကာ ကြက် ပေါက်ကလေး ခုနစ်ကောင်နှင့် အစာစားနေသော ကော့ကော့ထံသို့ ပြေးလေသည်။

ထိုအခါ ကော့ကော့က ‘မိုးကြိုး ကျားသားတော်၊ သည်လိုဆိုရင် ခွေးမကြီး ဝုတ်ဝုတ် သွားပြောရဦးမယ်၊ သူ့မှာ သားကလေးသုံးကောင် မွေးတာ မကြာသေးဘူး’ ဟု ဆိုကာ လမ်းဘေးတွင်နို့တိုက်နေသော ဝုတ်ဝုတ် ထံသို့ ပြေးလေသည်။

‘ဟေ့ ဝုတ်ဝုတ်၊ သည်နေ့ သတင်းဆိုးတွေကြားရတယ်၊ ချောင်းထဲမှာ မိကျောင်းတွေ ရှိနေသတဲ့၊ ဂတ်ဂတ်က ပြောသွားတယ်’ ဟု ပြောဆိုလေသည်။

ထိုအခါ ဝုတ်ဝုတ်က ‘အမယ်၊ သည်လိုဆိုရင် လယ်သူကြီး ဦးမြတ်သာ ကို သွားပြောဦးမှ ဖြစ်မယ်။ သူ့မှာ သားတစ်ယောက် သမီးတစ်ယောက် ရှိနေတယ်’ဟု ဆိုကာ ဦးမြတ်သာ၏ လယ်တဲရီရာသို့ ပြေးလေသည်။

‘အို ဦးမြတ်သာ၊ သတင်းဆိုးတွေကို ကြားရလို့ ကျွန်မ ပြေးခဲ့ပါတယ်။ ကလေးတွေကို ချောင်းထဲရေချိုးမလွှတ်ပါနဲ့။ ချောင်းထဲမှာ မိကျောင်းတွေ ရှိနေတယ်လို့ ကော့ကော့က ပြောသွားတယ်’ဟု ပြောဆိုလေသည်။

ထိုအခါ ဦးမြတ်သာက ဆိုလေသည်။ ‘အို ဟုတ်မယ် မထင်ပါဘူး။ ကော့ကော့က ရယ်စရာပြောသွားတာ ထင်ပါရဲ့။ ချောင်းထဲမှာ ဘယ် မိကျောင်းမှ မရှိပါဘူး။ ကော့ကော့ကို ငါ့ကိုယ်တိုင် သွားမေးပါဦးမယ်’ဟု ဆိုကာ ဝုတ်ဝုတ်ကို ခေါ်၍ သွားလေသည်။ ကော့ကော့လည်း သားငယ် များကို ပျာယီးပျာယာခေါ်၍ ကြက်ခြံထဲသို့ ပြေးဝင်နေလေသည်။

‘ဟေ့ ကော့ကော့၊ ချောင်းထဲမှာ မိကျောင်းရှိတယ်လို့ နင့်ကို ဘယ်သူက ပြောသလဲ’ဟု မေးလိုက်ရာ ကော့ကော့က ‘ဂတ်ဂတ် ပြောသွား တာပဲ။ တကယ် မရှိဘူးလား’ဟု မေးလေသည်။

‘မရှိပါဘူးဟယ်။ ကဲ ကဲ ဂတ်ဂတ်ကို သွားမေးကြဦးစို့’ဟု ဆိုကာ ဦးမြတ်သာသည် ကော့ကော့နှင့် ဝုတ်ဝုတ်ကို ခေါ်၍ သွားလေသည်။

ချုံဖုတ်တစ်ခုအောက်တွင် ပုန်းနေသော ဂတ်ဂတ်တို့ သားအမိတစ်စုကို တွေ့သောအခါ ဦးမြတ်သာက ‘ဟဲ့ ဂတ်ဂတ်၊ ချောင်းထဲမှာ မိကျောင်း တွေရှိနေတယ်လို့ နင့်ကို ဘယ်သူပြောသလဲ’ဟု မေးလိုက်ရာ ဂတ်ဂတ်က ‘ဟီးဟီး ပြောသွားတယ်။ တကယ် မရှိဘူးလား’ဟု မေးလေသည်။

‘မရှိပါဘူးဟယ်။ ကဲ ကဲ ဟီးဟီးကို သွားမေးကြစို့’ဟု ဆိုကာ ဦးမြတ်သာသည် ကော့ကော့၊ ဝုတ်ဝုတ်နှင့် ဂတ်ဂတ်တို့ကို ခေါ်လျက် ဟီးဟီး ဆီသို့ သွားကြသည်။ ဟီးဟီးကို တွေ့သောအခါ ဟီးဟီးက

ဘဲဘဲ ထံသို့ ညွှန်လိုက်သည်။ ဘဲဘဲထံသို့ ရောက်ပြန်သောအခါ ဘဲဘဲက ညွှန်ညွှန်ထံသို့ ညွှန်လိုက်ပြန်သည်။ ညွှန်ညွှန်ထံသို့ ရောက်သောအခါ ညွှန်ညွှန်က ဘူးဘူးထံသို့ ညွှန်လိုက်သည်။ ဘူးဘူးထံသို့ရောက်သောအခါ ဦးမြတ်သာက ‘ဟဲ့ ဘူးဘူး၊ ချောင်းထဲမှာ မိကျောင်းတွေ ရှိနေတယ်လို့ နင့်ကို ဘယ်သူက ပြောသလဲ’ဟု မေးရာ ဘူးဘူးက ‘ဦးမြတ်သာပဲ ပြောတယ် မဟုတ်လား၊ ဟိုတစ်နေ့က ချောင်းနားမှာ ဦးမြတ်သာက ဦးမြတ်သာ ရဲ့မိန်းမကို ချောင်းထဲမှာ မိကျောင်းတွေရှိနေတယ်လို့ ပြောတာကို ကျွန်မ ကြားမိတာပဲ’ဟု ဆိုလေသည်။

ထိုအခါ ဦးမြတ်သာသည် အူလန် အသည်းလန် ရယ်၍ ‘ဪ၊ ခက်လှချေလား ဘူးဘူးရယ်၊ ငါပြောတာက ရေထဲက မိကျောင်း မဟုတ်ဘူး၊ ချောင်းကမ်းပါးမှာ ပေါက်နေတဲ့ မိကျောင်းကွမ်းဖတ်ပင်တွေ သိပ်များနေတာကို ပြောတာဟာ မိကျောင်းကွမ်းဖတ်ပင်ကို နင် မသိဘူးလား’ဟု မေးလေသည်။ စေတနာကောင်းရှာခဲ့ သော ဘူးဘူးမှာ ခေါင်းငိုက်စိုက်ကျကာ ဘာမျှ မပြောနိုင်ရှာတော့ပေ။ ညွှန်ညွှန်၊ ဘဲဘဲ၊ ဂတ်ဂတ်၊ ကော့ကော့၊ ဝုတ်ဝုတ်တို့ကလည်း ဝိုင်း၍ ရယ်ကြပြန်ရာ ဘူးဘူးမှာ မခံနိုင်ရှာတော့ဘဲ လယ်ကွင်းထဲသို့ ထွက်ပြေးလေတော့သတည်း။

[ဇန်နဝါရီ ။ ။ ၁၉၅၆]

ငတွေဝေ နဲ့ ယုန်ကလေး

တစ်ခါတုန်းက တောတစ်ခုမှာ ခြင်္သေ့တစ်ကောင် ရှိသတဲ့။ အဲဒီ ခြင်္သေ့ဟာ အင်မတန် မာနကြီးတယ်။ သူ့နာမည်က ငတွေဝေတဲ့။ စဉ်းစားဉာဏ်မရှိဘူး။ မိုက်မဲတဲ့အကောင်လို့ ဆိုလိုတာပေါ့။ ငတွေဝေဟာ သတ္တဝါတွေကိုမြင်ရင် မသတ် မဖြတ်ဘဲ မနေနိုင်ဘူးတဲ့။ အမြဲ ဖမ်းဆီး သတ်ဖြတ်နေတာပဲတဲ့။

ဒီတော့ တောသတ္တဝါတွေဟာ မပျော်ကြဘူးပေါ့။ တထိတ်ထိတ် နဲ့နေကြရတယ်။ သွားလည်း တထိတ်ထိတ်၊ စားလည်း တထိတ်ထိတ်၊ အိမ်လည်း တထိတ်ထိတ်နဲ့ဆိုတော့ စိတ်ညစ်ကြတာပေါ့။ တစ်နေ့ကျတော့ သမင်၊ ဒရယ်၊ ချေငယ်၊ စိုင်း၊ ဆတ်၊ ဖွတ်၊ ပဒတ် အစရှိတဲ့ သတ္တဝါတွေဟာ မျက်နှာသေကလေးတွေနဲ့ ဦးခေါင်း ငိုက်စိုက်ချပြီး တောသုံးတောင်ရဲ့သခင် အရှင်ခြင်္သေ့မင်း ရှေ့တော်ကို ဝင်တဲ့လို့ ရှိခိုးတောင်းပန်ကြသတဲ့။

‘အရှင်ခြင်္သေ့မင်း၊ အသနားကင်းမဲ့ပြီး အဓိပ္ပာယ်မရှိတဲ့ သတ်ဖြတ်မှုကို ရှောင်ကြဉ်တော်မူပါ၊ တွေ့တိုင်း မြင်တိုင်း၊ ဖမ်းဆီး သတ်ဖြတ်နေပါလျှင် ကျွန်တော်တို့ တောသား တိရစ္ဆာန်များ ပျက်စီးပြုန်းတီးပါလိမ့်မယ်၊ အရှင် ခြင်္သေ့မင်းလည်း စားစရာမရှိလို့ အတိဒုက္ခ ရောက်ပါလိမ့်မယ်၊ အကယ်၍

အရှင် ခြင်္သေ့မင်း သဘောတူပါလျှင် ကျွန်တော်မျိုးတို့က တစ်နေ့လျှင် သားကောင် တစ်မျိုးစီ တစ်မျိုးစီ အရှင်ခြင်္သေ့မင်း ပွဲတော်တည် စားသောက် ပါရန် ဆက်သပါမယ်’ တဲ့။

အဲဒီစကားကိုကြားတော့ ငတွေဝေက စဉ်းစားပြီးတော့ ပြန်ပြောသတဲ့။

‘အေး မင်းတို့လျှောက်ထားတာ အကောင်းသားပဲ၊ ဒါပေမယ့် မြဲမြဲ မှတ်ထားနော်၊ အချိန်မီ ငါ ပွဲတော်တည်ဖို့ ရောက်မလာလျှင် မင်းတို့အားလုံး ကို ငါ စားပစ်မှာပဲ၊ သိရဲ့လား’ တဲ့။

အဲဒီအခါ တိရစ္ဆာန်တွေက ‘ကောင်းပါပြီ၊ အရှင်ခြင်္သေ့မင်း’ လို့ ကတိ ပေးပြီး စိတ်အေးချမ်းသာစွာနဲ့ ထွက်ခွာသွားကြသတဲ့။ အလျင်ကလို သွား တထိတ်ထိတ်၊ စားတထိတ်ထိတ်၊ အိပ်တထိတ်ထိတ် မဖြစ်တော့ဘူးပေါ့။ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း နေမင်းကြီး မွန်းတည့်ပလားဆိုရင် တိရစ္ဆာန် တစ်မျိုးမျိုးက အလှည့်ကျတဲ့ အကောင်ကို ရွေးပြီး ငတွေဝေစားဖို့ လွတ်ပေးကြသတဲ့။

တစ်နေ့ကျတော့ ခြင်္သေ့အစားခံဖို့အလှည့်ဟာ ယုန်ကလေးတစ်ကောင် အပေါ်မှာ ကျပါရောတဲ့။ ဒီတော့ တောသတ္တဝါတွေက ‘ကဲ၊ ယုန်ကလေး အလှည့်ကျတယ်၊ ခြင်္သေ့ကြီးဆီကို သွားပေတော့’ လို့ ဝမ်းနည်းပန်းနည်းနဲ့ နှုတ်ဆက်ကြသတဲ့။ ဒါပေမယ့် ယုန်ကလေးကတော့ မျက်နှာမပျက်ပါဘူး။ သူက ဉာဏ်ရှိတဲ့ သတ္တဝါပဲ။ သူ ကြံလျှင် ဘာခံနိုင်မှာလဲလို့ သူ ယုံကြည် သတဲ့။

အဲဒါနဲ့ လမ်းမှာ အကြံထုတ်ရင်း ဖြည်းဖြည်း ဖြည်းဖြည်းနဲ့ ခုန်ဆွ ခုန်ဆွ သွားလိုက်တာ အတော်ကို မွန်းတိမ်းသွားမှ ခြင်္သေ့ဆီကို ရောက်သွား သတဲ့။ ခြင်္သေ့ ငတွေဝေကလည်း ဆာလောင်မွတ်သိပ်နေတော့ အင်မတန် စိတ်ဆိုးနေတာပေါ့။ ‘အချိန်လွန်မှ ဒီယုန် ရောက်လာတယ်၊ တိရစ္ဆာန်တွေက ကတိမတည်ဘူး၊ မနက်ဖြန်ကျရင် တောသတ္တဝါအားလုံးကို ငါ ဖမ်းစား

မယ်’လို့ ကြိမ်းဝါးနေတုန်း ယုန်ကလေးက ခပ်ကျုံ့ကျုံ့ကလေး သူ့ရှေ့တော်
မှာ ဝင်ရောက်ခစားသတဲ့။ ခြင်္သေ့က ထမင်းဆာနေတုန်း ယုန်ကလေးက
တစ်လုပ်စာမှ မရှိတော့ ပိုပြီး ဒေါပွတာပေါ့။ အဲဒါနဲ့ ‘ဟယ် ငပြိတ္တာ၊
အကောင်က ငယ်ရတဲ့အထဲ နောက်ကျလိုက်သေးတယ်၊ အဲဒီ အပြစ်ကြောင့်
နင့်ကိုလည်း ငါသတ်မယ်၊ မနက်ဖြန်ကျရင် တောသတ္တဝါအားလုံးကိုလည်း
ငါ စားမယ်’လို့ ငတွေဝေက ဆူသတဲ့။

အဲဒီအခါ ယုန်ကလေးက ရှိခိုးပြီးတော့ ‘အရှင်ခြင်္သေ့မင်း၊ ကျွန်တော်
နောက်ကျရတာဟာ ကျွန်တော့်အပြစ် မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေ
တောသတ္တဝါတွေရဲ့ အပြစ်လည်း မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျွန်တော် အရှင်ခြင်္သေ့မင်း
ဆီကို အချိန်မီအောင် ပြေးလာတဲ့အခါ လမ်းခရီးမှာ ခြင်္သေ့တစ်ကောင်နဲ့
တွေ့လို့ ရပ်နားခဲ့ရပါတယ်၊ သူက သူပိုင်တဲ့တောထဲက သတ္တဝါဟာသူ့ကျွန်
ပဲတဲ့ဆိုပြီး ကျွန်တော့်ကို ဖမ်းမယ် ဆီးမယ် လုပ်ပါတယ်၊ ကျွန်တော်က
ငတွေဝေ အမည်ရှိတဲ့ ခြင်္သေ့ကြီးဆီကို သွားပြီး အကြောင်းကြားပါရစေဦး၊
နောက်မှ ပြန်ခဲ့ပါရစေလို့ တောင်းပန်တော့မှ လွတ်လိုက်ပါတယ်’လို့
ပြောတာပေါ့။ ပြိုင်ဖက် ရန်သူ ခြင်္သေ့တစ်ကောင် ရှိတယ်လို့ကြားတော့
ငတွေဝေဟာ ပိုပြီး ဒေါသဖြစ်တာပေါ့။ ‘ကဲ၊ ကြာကြာ မဆိုင်းနဲ့၊ အဲဒီ
ခြင်္သေ့ရှိတဲ့ဆီကို ငါ့ကို ခေါ်သွားစမ်း၊ သတ္တိပြုရ သေးတာပေါ့’လို့ ငတွေဝေ
က ပြောသတဲ့။ ဒီတော့ ယုန်ကလေးက ရေတွင်းကြီးတစ်ခုဆီကို ခေါ်သွား
ပြီး ‘အရှင်ခြင်္သေ့မင်း၊ ကျွန်တော့်ကို ဖမ်းမယ်လုပ်တဲ့ ခြင်္သေ့ကြီးဟာ ဟောဒီ
တွင်းထဲမှာ နေပါတယ်’လို့ ပြောတော့ ငတွေဝေက ရေတွင်း ထိပ်ကနေပြီး
ငုံ့ကြည့်တာပေါ့၊ ရေပြင်မှာ သူ့အရိပ်ကို သူမြင်တော့ တခြား ခြင်္သေ့မှတ်ပြီး
ဟောက်လိုက်တာ လိုက်သံပါပြီး တစ်တောလုံး ဟိန်းသွားတာပဲတဲ့။ သူ့ကိုယ်
သူပဲ တွင်းထဲက ခြင်္သေ့မှတ်ပြီး ဒေါသကြီးကြီးနဲ့ တွင်းထဲကို ခုန်ချလိုက်တာ

ရေနစ်ပြီး ငတွေဝေဟာ သေပါလေရောတဲ့။ အဲဒီတော့မှ ယုန်ကလေးလည်း
သီချင်းကလေး တကျော်ကျော်နဲ့ သူ့ကျင်းကို သူ ပြန်သွားသတဲ့။ တော
သတ္တဝါတွေလဲ ချမ်းသာရာရကြသတဲ့။

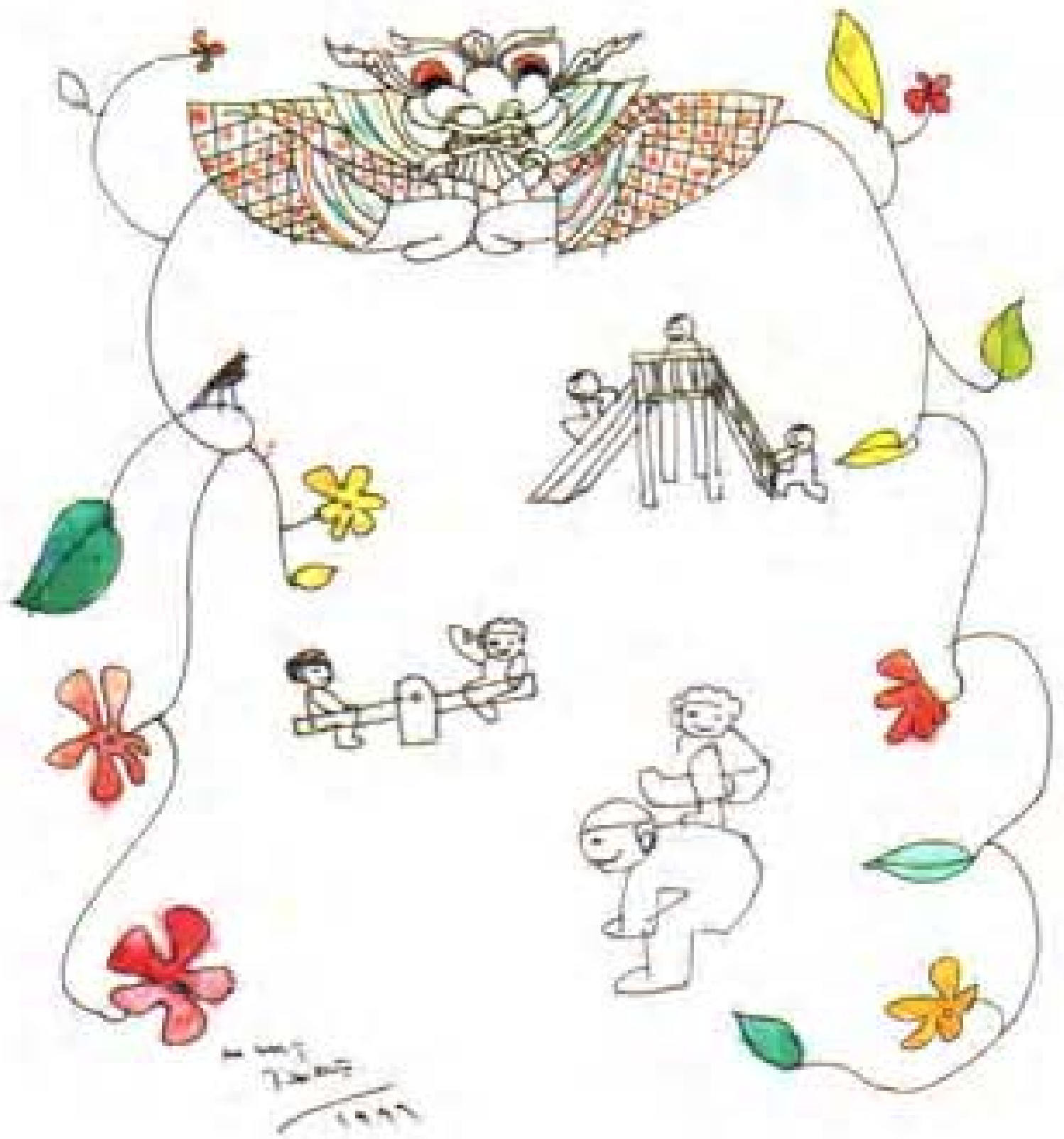
[အိန္ဒိယပုံပြင် ။ ။ နိုဝင်ဘာ၊ ၁၉၆၀]

တစ်ကိုယ်ကောင်းနိုင်သော ဘီလူးကြီး

ညနေတိုင်း ညနေတိုင်း ကျောင်းသူ ကျောင်းသားကလေးတို့သည် ကျောင်းမှ အပြန်တွင် ဘီလူးကြီး၏ ဥယျာဉ်သို့သွား၍ ကစားလေ့ရှိကြသည်။

ဥယျာဉ်တွင်း၌ နူးညံ့စိမ်းမြသော မြက်များပေါက်နေ၍ အလွန်လှပ ကျယ်ဝန်းလေသည်။ မြက်ခင်းထဲတွင် ဟိုတစ်ကွက် သည်တစ်ကွက်နှင့် လှပသော ပန်းကလေးများသည် ကြယ်ပွင့်ကလေးများပမာ ပွင့်နေကြသည်။ မက်မန်းပင် တစ်ဆယ့်နှစ်ပင်တို့လည်း နွေဦးပေါက်တွင် နူးညံ့သော ပန်းရောင် ပုလဲရောင်ပန်းများဖြင့် ပွင့်ကြ၍ သရဒရာသီတွင် သီးကြသည်။ သစ်ပင်များပေါ်တွင် နား၍ ငှက်ကလေးများသည် သာယာကြည်နူးဖွယ်ရာ သီဆို ကြွေးကြော်ကြသောကြောင့် ကလေးများသည် ကစားရပ်ကာ နားစိုက် ထောင်တတ်ကြသည်။ ‘ဥယျာဉ်ထဲမှာ ငါတို့ သိပ်ပျော်တာပဲ’ ဟုလည်း ကလေးများ ပြောကြသည်။

တစ်နေ့သောအခါ ဘီလူးကြီး ခရီးသွားရာမှ ပြန်လာသည်။ သူသည် အခြား ဘီလူးကြီးတစ်ဦးထံသို့ အလည်သွား၍ ခုနစ်နှစ်ကြာသောအခါ သူ့မှာ ပြောစရာ စကားကုန်ပြီဖြစ်၍ သူ့ရဲတိုက်သို့ ပြန်လာခဲ့ခြင်းဖြစ် သည်။ ဥယျာဉ်ထဲသို့ ရောက်သောအခါ ကလေးများကစားနေသည်ကို သူ မြင်သည်။

‘မင်းတို့ ဘာလုပ်နေကြသလဲ’ ဟု သူက အသံကြိမ်းကြီးဖြင့်မေးရာ ကလေးများ ထွက်ပြေးကြသည်။

‘သည်ဟာ ငါ့ဥယျာဉ်ဆိုတာ လူတိုင်းသိတယ်၊ ငါကလွဲရင် ဘယ်သူမှ မလာရဘူး’ ဟု ဘီလူးကြီးကပြောပြီး ဥယျာဉ်ကိုပတ်ကာ အုတ်တံတိုင်းကြီး ခတ်၍ ကြော်ငြာတစ်ခုကိုလည်း ရေးထားသည်။

ဖြတ်သန်း သွားလာသူတို့ကို တရားစွဲဆိုမည်။

ဘီလူးကြီးသည် အလွန်တစ်ကိုယ်ကောင်းနိုင်သည်။

ယခုအခါ သနားစရာကောင်းသော ကလေးတို့မှာ ကစားရန် နေရာ မရှိတော့ပြီ။ သူတို့သည် လမ်းပေါ်မှာ ကစားကြည့်ကြသည်။ သို့သော် လမ်းမှာ အလွန်ဖုန်ထူ၍ ကျောက်ခဲများစူးသောကြောင့် သူတို့သည်မကြိုက် ကြ။ သူတို့သည် ကျောင်းဆင်းသောအခါ အုတ်တံတိုင်းကို ပတ်ချာလှည့် လျှောက်၍ ဥယျာဉ်ထဲ၌ ကစားခဲ့ရသည့် အကြောင်းကို ပြောလေ့ရှိကြသည်။ ‘ဥယျာဉ်ထဲမှာ ငါတို့ သိပ်ပျော်ကြတာပဲ’ ဟု တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် ပြောကြသည်။

ထို့နောက် နွေဦးပေါက်လေသည်။ တစ်နယ်လုံးတွင် ပန်းများပွင့်ကြ၍ ငှက်ကလေးများ မြူးပျော်ကြသည်။ တစ်ကိုယ်ကောင်းနိုင်သော ဘီလူးကြီး၏ ဥယျာဉ်သာလျှင် နွေဦးမပေါက်ဘဲ ဟေမန္တ ဆောင်းရာသီ ရှိနေလေသည်။ ဥယျာဉ်ထဲ၌ ကလေးများမရှိတော့သဖြင့် ငှက်များ တေးမဆိုကြတော့။ ပန်းများလည်း မပွင့်ကြတော့။ တစ်ခါသော် ပန်းကလေးတစ်ပွင့်သည် မြက်ထဲမှ ခေါင်းပြု၍ထွက်လာသည်။ သို့သော် ကြော်ငြာကြီးကို မြင်ရသော အခါ ကလေးများအတွက် ဝမ်းနည်းလှသောကြောင့် မြေကြီးထဲသို့ ပြန်ဝင် သွားပြီးလျှင် အိပ်မြဲ အိပ်ပြန်လေသည်။ ဥယျာဉ်ထဲ၌ မွေ့လျော်နေသူတို့

မှာကား နှင်းပွင့်နှင့် နှင်းခဲများသာ ဖြစ်ကြသည်။ ‘ဤဥယျာဉ်ကို နွေဦးသည် မေ့သွားပြီ၊ ထို့ကြောင့် ငါတို့သည် ဤအရပ်၌ တစ်နှစ်ပတ်လုံး နေကြမည်’ ဟု သူတို့ ကြွေးကြော်ကြသည်။ နှင်းပွင့်သည် မြက်များကို သူ၏ ထူလှသော စောင်ဖြူကြီးဖြင့် လွှမ်းခြုံထားသည်။ သစ်ပင်များကို ငွေရောင်တောက်အောင် ရေးခြယ်ထားသည်။ ထို့နောက် သူတို့သည် မြောက်လေကို သူတို့နှင့်အတူလာနေရန် ဖိတ်ခေါ်၍ မြောက်လေလည်း လာလေသည်။ မြောက်လေသည် သားမွေးကိုခြံ၍ ဥယျာဉ်ထဲတွင် တစ်နေ့လုံး ဆူညံစွာမြည်ဟည်းပြီးလျှင် မီးဖိုခေါင်းတိုင် ပြန်များကို တိုက်ခတ်ပစ်ချသည်။ ‘ဤအရပ်သည် ပျော်ဖွယ်ကောင်းသော အရပ်ဖြစ်သည်၊ မိုးသီးကိုလည်း အလည် ခေါ်ရလျှင် ကောင်းမည်’ ဟု သူက ပြောသည်။ ထို့ကြောင့် မိုးသီး အလည်လာသည်။ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း မိုးသီးသည် သုံးနာရီ၊ သုံးနာရီကြာမျှ ရဲတိုက်ကြီး ခေါင်မိုးပေါ်တွင် တဖြောင်းဖြောင်းကျရာ အုတ်ကြွပ်များကျိုးပျက်သည်။ ထို့နောက် သူသည် ဥယျာဉ်ကို လှည့်ပတ်၍ မြန်မြန်ကြီး ပြေးလေသည်။ သူသည် အဝတ်ဖြူကို ဝတ်သည်။ သူ အသက်ရှူထုတ်လိုက်သော လေသည် ရေခဲနှင့် တူလေသည်။

တစ်နေ့သောအခါ ဘီလူးကြီးသည် ရဲတိုက်ပြတင်းဝ၌ထိုင်ကာ ချမ်းအေး၍ ဖြူဖွေးသော သူ၏ ဥယျာဉ်ကြီးကိုကြည့်ကာ ‘သည်နှစ် နွေဦးပေါက်ခဲလှသည်၊ ဘာကြောင့်ပါလိမ့်၊ မကြာမီ ရာသီဥတုပြောင်းလဲကောင်းပါ၏’ ဟု ညည်းညူလေသည်။

သို့သော် နွေဦးကား မပေါက်။ နွေရာသီလည်း မလာ။ သရဒရာသီတွင် ဥယျာဉ်တိုင်း၌ ရွှေပမာ သစ်သီးများမှည့်ဝင်းကြသည်။ သို့သော်လည်း ဘီလူးကြီး၏ ဥယျာဉ်၌ကား တစ်လုံးမျှ မသီး။ ‘ဘီလူးကြီးသည် တစ်ကိုယ်ကောင်း နိုင်လှသည်’ ဟု သရဒရာသီက ဆိုလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဥယျာဉ်

တွင်း၌ ဟေမန္တ ဆောင်းရာသီ အမြဲတည်ရှိ၍ မြောက်လေ၊ မိုးသီး၊ နှင်းခဲ၊ နှင်းပွင့်တို့သည် သစ်ပင်များအကြား၌ ကခုန်မြူးတူးကြသည်။

တစ်နေ့နံနက်သော် ဘီလူးကြီးသည် အိပ်ရာထဲမှ နိုးနေ၍ သာယာသော တူရိယာသံတစ်ခုကို ကြားသည်။ တူရိယာသံသည် သာယာငြိမ်ညောင်းလှသောကြောင့် ဘုရင့် တူရိယာသည်များ တီးမှုတ်ကြရောသလားဟုပင် ဘီလူးကြီး ထင်မိသည်။ သို့သော် ထိုအရာကား လင်းနက်ငှက်ကလေး သီဆိုသော သီချင်းသံမျှသာဖြစ်သည်။ တူရိယာသံကို မကြားရသည်မှာ ကြာလှပြီဖြစ်၍ လင်းနက်ငှက် ကလေး၏ သီချင်းသံကိုပင် ဘီလူးကြီးသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အသာယာဆုံးသော တူရိယာသံဟု ထင်မိသည်။ ထိုခဏ၌ မိုးသီးများသည် အကအခုန်ကို ရပ်ကြသည်။ မြောက်လေလည်း ကြွေးကြော် မြည်ဟည်းခြင်းကို ရပ်လိုက်လေသည်။ ပွင့်နေသော တံခါးမှလည်း အလွန်မွှေးကြူသော ရနံ့ကလေးတစ်ခုသည် ဘီလူးကြီးဆီသို့ ရောက်လာသည်။ ထိုအခါ ဘီလူးကြီးက ‘နွေဦးပေါက်လာပြီ ထင်သည်’ ဟုဆိုကာ အိပ်ရာမှ ခုန်ထ၍ အပြင်သို့ လှမ်းကြည့်သည်။

ဘာကို သူ မြင်ရပါသလဲ။

အလွန် အံ့ဩဖွယ်ကောင်းသော အခြင်းအရာကို သူ မြင်ရသည်။ အုတ်တံတိုင်း အပေါက်ကလေးတစ်ခုမှ ကလေးများသည် ဥယျာဉ်ထဲသို့ တိုးဝင်လာကြ၍ သစ်ကိုင်းများပေါ်တွင် သူတို့ ထိုင်နေကြသည်။ ဘီလူးကြီး မြင်နိုင်သော သစ်ပင်ဟူသမျှတွင် ကလေးတစ်ယောက်စီ ရှိလေသည်။ သစ်ပင်များသည်လည်း ကလေးများ ပြန်လာသည့်အတွက် ဝမ်းသာလှသောကြောင့် ပင်လုံးကျွတ် ဖူးပွင့်ကြကာ ယိမ်းကနေကြသည်။ ငှက်များလည်း ဟိုသည်လူးလာပျံသန်းကာ ပျော်ရွှင်စွာအော်မြည်နေကြ၍ ပန်းပွင့်များလည်း မြက်ကြားမှ ပေါ်ထွက်လာကာ ရယ်နေကြသည်။ ထောင့်ကွေးကလေး တစ်ခုထဲမှတစ်ပါး ဥယျာဉ်တစ်ခုလုံးတွင် အလွန်သာယာလေသည်။ ထိုထောင့်ကွေး

ကလေးထဲတွင် ဟောမန္တ ဆောင်းရာသီ ရှိနေသေးသည်။ ထောင့်ကွေး ကလေးထဲ၌ လူကလေးတစ်ယောက် ရပ်နေသည်။ သူသည် ငယ်လွန်း၍ သစ်ကိုင်းပေါ်သို့ မတက်နိုင်။ ထို့ကြောင့် သူသည် ငိုယိုကာ သစ်ပင်ကို လှည့်ပတ်နေလေသည်။ သစ်ပင်ကို နှင်းခဲ နှင်းပွင့်များ ဖုံးအုပ်ထားဆဲဖြစ်၍ မြောက်လေသည် အော်မြည်ကာ တိုက်ခတ်နေဆဲ ဖြစ်သည်။ သစ်ပင်က ‘တက်ပါ တက်ပါ’ ဟုပြော၍ အကိုင်းများကိုညွှတ်ပေးသော်လည်း လူကလေး မှာ တက်ဖို့ရန် ငယ်လွန်းနေသည်။

ထိုအခြင်းအရာကိုမြင်ရသော ဘီလူးကြီး၏စိတ်မှာ ညွတ်နူး ကြေကွဲ လာသည်။ ‘ငါ ဘယ်လောက် တစ်ကိုယ်ကောင်းနေနိုင်သလဲ၊ နွေဦးပေါက် လာသည့် အကြောင်းရင်းကို ယခုမှ ငါသိရသည်။ ထိုလူကလေးကို သစ်ပင် ထိပ်ဖျားပေါ်မှာ ငါ တင်ပေးမည်။ ထို့နောက် တံတိုင်းကြီးကို ငါ ဖြိုလိုက် မည်။ ထို့နောက် ငါ့ဥယျာဉ်ကို ကလေးများ ကစားကွင်းတစ်သက်လုံး ဖြစ်စေမည်’ ဟု ဘီလူးကြီး သည် သူ တစ်ကိုယ်ကောင်းနိုင်ခဲ့မိသည့်အတွက် တကယ်ပင် ဝမ်းနည်းသည်။

ထို့ကြောင့် သူသည် ရဲတိုက်ကြီးပေါ်မှ ဆင်းခဲ့၍ အရှေ့တံခါးကို ညင်သာစွာဖွင့်ပြီးလျှင် ဥယျာဉ်ထဲသို့ ထွက်သွားလေသည်။ သို့သော် ကလေး များသည် သူ့ကို မြင်သောအခါ အလွန်ကြောက်ကြသည်။ ထွက်ပြေးကြ သည်။ ဥယျာဉ်ထဲတွင် ဟောမန္တ ဆောင်းဥတု ပြန်ဖြစ်လေသည်။ ထောင့်ကွေး ထဲက လူကလေးသာလျှင် ထွက်မပြေးဘဲ နေရစ်သည်။ အကြောင်းသော် ကား သူ့မှာ ငိုနေ၍ ဘီလူးကြီးလာနေသည်ကို မမြင်ရပေ။ ဘီလူးကြီးသည် သူ့ကျောဘက်သို့ ဖြည်းဖြည်းစွာသွား၍ သူ့ကို ညင်သာစွာချီပြီးလျှင် သစ်ပင် ပေါ်တွင် တင်လေသည်။ ထိုခဏ၌ သစ်ပင်သည် ပန်းတို့ဖြင့် ပွင့်လာ၍ ငှက်များလည်း သစ်ပင်ပေါ်တွင် နားကာ သီဆိုကြသည်။ လူကလေးလည်း ဘီလူးကြီး၏ လည်ပင်းကိုဖက်ကာ နမ်းလေသည်။ အခြားကလေးများသည်

ဘီလူးကြီး၏ ရှေးကကဲ့သို့ မဆိုးတော့သည်ကို မြင်ရသောအခါ ပြန်လာကြ၍ သူတို့နှင့်အတူ နွေဦးလည်း ပါလာလေသည်။ ‘အို ကလေးတို့၊ ဤ ဥယျာဉ်ကား ယနေ့မှစ၍ သင်တို့၏ ဥယျာဉ်ဖြစ်ပြီ’ ဟု ပြောကာ ဘီလူးကြီးသည် ပေါက်ချွန်းကြီးတစ်ခုကိုယူ၍ တံတိုင်းကြီးကို ဖြိုပစ်လိုက်သည်။

နေ့လယ်ချိန် ရွာသူရွာသားများ ဈေးသွားသောအခါ ဘီလူးကြီးသည် ကလေးများနှင့်အတူ အလှဆုံးသော ဥယျာဉ်ကြီးထဲတွင် ကစားနေသည်ကို မြင်ကြရသည်။

ကလေးများသည် ဥယျာဉ်ထဲ၌ တစ်နေ့လုံး ကစားကြ၍ ညချမ်းသို့ ရောက်သောအခါ ဘီလူးကြီးကို နှုတ်ဆက်ပြီးလျှင် အိမ်ကို ပြန်ကြသည်။

ထိုအခါ ‘ကျွန်ုပ် သစ်ပင်ပေါ်ကိုတင်ပေးရသည့် လူကလေး တစ်ယောက်ကော မမြင်ပါလား’ ဟု ဘီလူးကြီးက မေးသည်။ ဘီလူးကြီးသည် သူ့ကိုနမ်းသွားသော လူကလေးကို အလွန်ချစ်လေသည်။

ထိုအခါ ကလေးများက ‘ကျွန်တော်တို့လည်း မသိပါ၊ သူ ထွက်သွားပါသည်’ ဟု ပြန်ပြောကြသည်။

‘သူ့ကိုတွေ့လျှင် မနက်ဖြန် လာဖြစ်အောင်လာပါလို့ ပြောလိုက်ပါ’ ဟု ဘီလူးကြီးက မှာလေသည်။ သို့သော် ထိုလူကလေး ဘယ်မှာနေသည်ကိုလည်း မသိကြ။ သူ့ကို ရှေးကလည်း မမြင်ဘူးပါဟု ကလေးများက ပြန်ပြောသည်။ ထို့ကြောင့် ဘီလူးကြီး အလွန်စိတ်မကောင်းဖြစ်သည်။

ညနေတိုင်း ညနေတိုင်း ကလေးများသည် ကျောင်းလွတ်သောအခါ ဘီလူးကြီးနှင့် လာ၍ ကစားကြသည်။ သို့သော် ဘီလူးကြီးချစ်သော လူကလေးကိုကား မမြင်ကြရတော့။ ဘီလူးကြီးသည် ကလေးများအပေါ်၌ အလွန်ကြင်နာသည်။ သို့သော်လည်း သူ၏ ပထမမိတ်ဆွေကလေးကို တမ်းတနေ၍ သူ့အကြောင်းကို မကြာခဏပြောလေသည်။ ‘သူ့ကို ငါတွေ့ချင်ပါဘိတော့သည်’ ဟု ပြောလေ့ရှိသည်။

ဤသို့ဖြင့် နှစ်ပေါင်းများစွာ ကုန်ကျွမ်းသွားရာ ဘီလူးကြီးလည်း အိုမင်းမစွမ်း ဖြစ်လာသည်။ ကလေးများနှင့် အတူလည်းမကစားနိုင်တော့ပြီ။ ထို့ကြောင့် သူသည်ပက်လက်ကုလားထိုင်ကြီးတစ်ခုတွင် ထိုင်ကာကလေးများကစားသည်ကို ကြည့်၍ ဥယျာဉ်ကိုလည်း သဘောကျနေလေသည်။ ‘ငါ့မှာ ပန်းတွေများစွာ ရှိသည်။ သို့သော်လည်း ကလေးများသည် အလှဆုံးသော ပန်းပွင့်ကလေးများ ဖြစ်သည်’ ဟု ဘီလူးကြီး ပြောတတ်သည်။

တစ်ခုသော ဟေမန္တ ဆောင်းရာသီ နံနက်ခင်းတွင်ဘီလူးကြီးသည် အဝတ်ဆင်ယင်နေခိုက် ပြတင်းမှကြည့်မိသည်။ သူသည် ပထမ ဆောင်းရာသီကို မမုန်းတော့ပြီ။ ဆောင်းရာသီကား နွေဦးရာသီ ခဏ အိပ်ချိန်။ ပန်းပွင့်များ ခဏ အနားယူချိန်မျှဖြစ်သည်ကို သူ သိပြီ။

ထိုသို့ကြည့်နေခိုက် သူသည် မျက်စိကို ပွတ်ကာ သေသေချာချာကြည့်ပြန်သည်။ သူ မြင်ရသောအရာကား အံ့ဩဖွယ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ဥယျာဉ်၏ ထောင့်ကွေးကလေးအတွင်း၌ ဖွေးဖွေးဖြူပွင့်နေသော သစ်တစ်ပင်ကို သူ မြင်သည်။ သစ်ကိုင်းများသည် ရွှေရောင်တောက်နေ၍ ငွေသစ်သီးများသည် တွဲလဲကျနေပြီးလျှင် သစ်ပင်အောက်၌ ဘီလူးကြီးချစ်သော လူကလေးရပ်နေသည်။

ဘီလူးကြီးသည် ရဲတိုက်ပေါ်မှပြေးဆင်းလာ၍ ဥယျာဉ်ထဲသို့ ဝမ်းသာအားရ သွားလေသည်။ ဘီလူးကြီးသည် မြက်ခင်းကိုကျော်ဖြတ်၍ လူကလေးဆီသို့ အပြေးသွားသည်။ လူကလေးအနီးသို့ရောက်သောအခါ ဘီလူးကြီး၏ မျက်နှာသည် ဒေါသဖြင့် နီမြန်းလာ၍ ‘ငါ့သားကို ဘယ်သူရိုက်လိုက်သနည်း’ ဟု မေးသည်။ အကြောင်းသော်ကား လူကလေး၏ လက်ဖဝါးများနှင့် ခြေထောက်တွင် လက်သည်းရာနှစ်ခု ရှိနေသည်ကို သူ မြင်သည်။

‘ငါ့သားကို ဘယ်သူ ဖော်ကားလိုက်သလဲ ပြောပါ။ ငါသွားပြီး သန်လျက်ဖြင့် ခုတ်သတ်မည်’ ဟု ဘီလူးကြီး ပြောသည်။

‘အဘ၊ ဆိုင်းပါဦး၊ ဤအရာများကား မေတ္တာ၏ ဒဏ်ရာများသာ ဖြစ်ပါသည်’ဟု လူကလေးက ပြန်ပြောသည်။

‘အသင် မည်သူဖြစ်သနည်း’ဟု ဘီလူးကြီးသည် မေးပြီးလျှင် အံ့ဩလွန်းသဖြင့် လူကလေး၏ရှေ့တွင် ဒူးထောက်လိုက်သည်။

ထိုအခါလူကလေးသည် ဘီလူးကြီးကိုပြုံးကြည့်ကာ ‘အသင်သည် ကျွန်ုပ်အား ဥယျာဉ်ထဲတွင် ကစားရန် တစ်ခါ အခွင့်ပြုဖူးသည်၊ ယနေ့ကား အသင်သည် နတ်ပြည်ဖြစ်သော အကျွန်ုပ်၏ ဥယျာဉ်သို့ လိုက်ခဲ့ရမည်’ဟု ဆိုလေသည်။

ထိုနေ့ညနေ ကလေးများ ကျောင်းမှပြန်လာ၍ ဥယျာဉ်ထဲသို့ ပြေးဝင်သွားကြသောအခါ ဖြူဖွေးသောပန်းများ ဖုံးအုပ်လျက် သေနေသော ဘီလူးကြီးကို တွေ့ကြရလေသည်။

[အော်စကာ ဝိုင်းလ်ဒ် ၏ The Selfish Giant ကို ပြန်ဆိုသည်။]

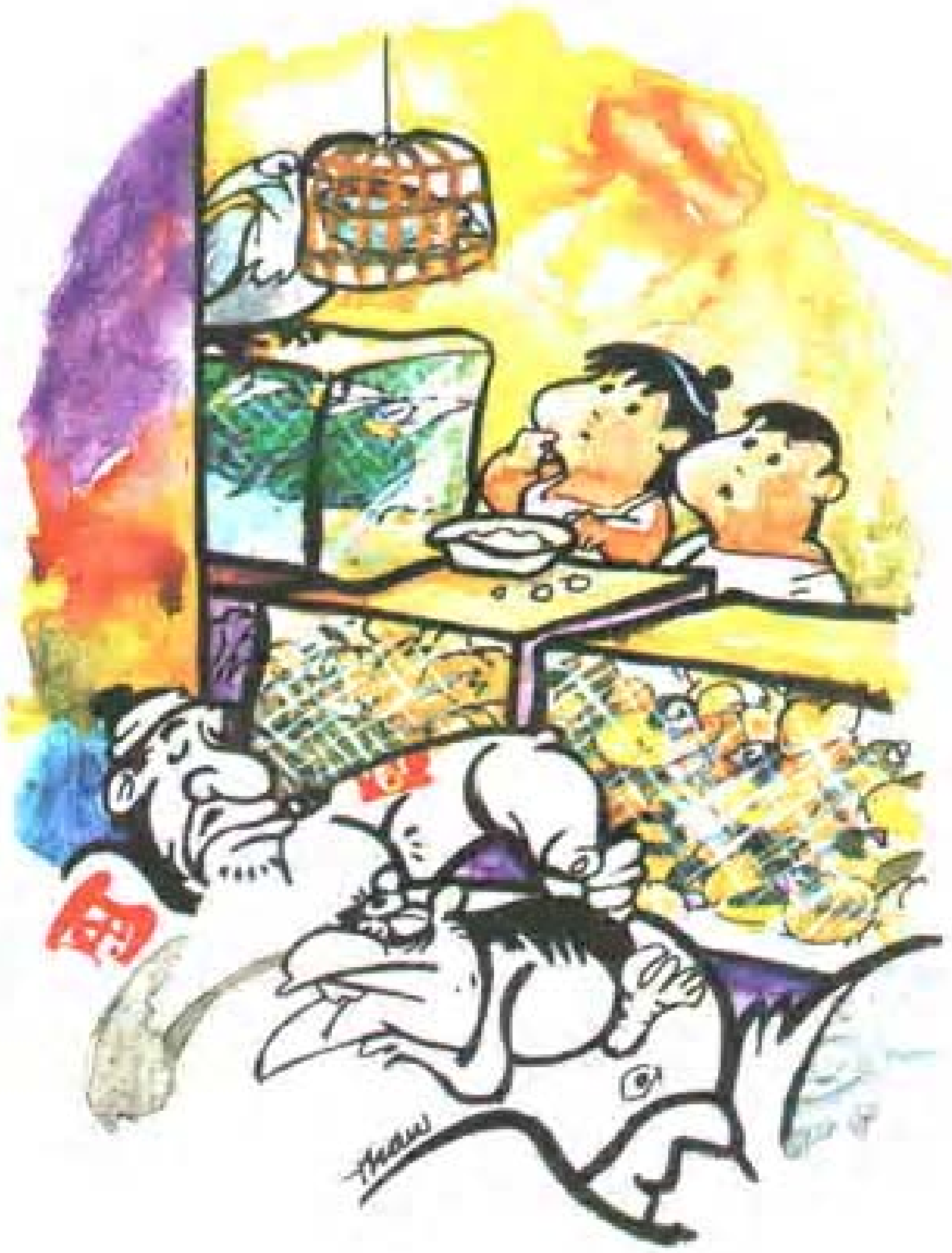
သီချင်းသည် ချိုးကလေး

တစ်ခါတုန်းက လှောင်ချိုင့်ကလေးတစ်ခုထဲမှာ ချိုးကလေးတစ်ကောင် ရှိသတဲ့။ ချိုးကလေးက ချစ်စရာကလေးတဲ့။ ကျောကုန်းက ညိုညို၊ ရင်ပုံက ဖွေးဖွေး၊ လည်ပင်းက ပြောက်ပြောက်နဲ့ဆိုတော့ ချစ်စရာကလေးပေါ့။ တဝှတ်ကူးကူးနဲ့ ကူလိုက်ပြန်တော့လည်း သနားစရာကလေးတဲ့။

သူ ဘာအကြောင်းတွေ ကူသလဲ။ နေရောင်ခြည်အကြောင်း ကူသတဲ့။ ကောင်းကင်ပြာအကြောင်း ကူသတဲ့။ ထနောင်းပင်အကြောင်း ကူသတဲ့။ ပန်းတော်ဖြူအကြောင်း ကူသတဲ့။ ဖိုးတောင်သူတဲကလေးအကြောင်း ကူသတဲ့။

သူ နေရတဲ့ လှောင်ချိုင့်ကလေးက အင်မတန် ကျဉ်းမြောင်းရတဲ့အထဲ မှာ နားစရာ ဝါးတန်းကလေးက ရှိနေလေတော့ သူ့ခမျာမှာ တန်းပေါ်က တန်းအောက်ကို ခုန်ဆင်းဖို့တောင် နေရာမရှိရှာဘူးတဲ့။ အတောင်ခတ်ဖို့တော့ ဝေးရောပေါ့။

နောက်ပြီး သည်လှောင်ချိုင့်ထဲကို ဘယ်လိုများ ကံဆိုးလို့ ရောက်နေ ရပါလိမ့် မလဲဆိုပြီး စိတ်မကောင်းရှာဘူးတဲ့။ သူဟာလေ တစ်မနက်ခင်း

လယ်ကွင်းထဲမှာ အစာရှာနေတုန်း အဖမ်းခံရပြီး အခုလို ငှက်မုဆိုးဆိုင်ကို ရောက်လာရသတဲ့။ ဆိုင်ထဲမှာ ငှက်တွေအများကြီး ရှိသတဲ့။ အများအားဖြင့် တော့ စာကလေးတွေပေါ့။ ဒါကြောင့် ချိုးလှောင်ဖို့ လှောင်ချိုင့်ကြီးကြီး ထားစရာနေရာ မရှိဘူးတဲ့။ ဒါကြောင့် သူ့ခမျာ လှောင်ချိုင့်ငယ်ငယ် ကလေးထဲမှာ ကျဉ်းကျဉ်းကျပ်ကျပ် နေရတာပေါ့။

ချိုးကလေးဟာ တစ်နေ့လုံး ကူနေတာပဲတဲ့။ အခြားလည်း လုပ်စရာ မရှိဘဲကိုး။ သူ့ခမျာ ပျံလည်း မပျံနိုင်၊ ဟိုခုန် သည်ခုန်နဲ့ ခုန်ပြီး အစာလည်း မရှာနိုင်၊ ဆောက်နေကျ ရေအိုင်ကလေးထဲက ကြည်ရေအေးကလေးကိုလည်း သွားပြီး မသောက်နိုင်၊ ရေသောက်ချင်ရင် သံဖြူခွက်ကလေး တစ်ခုထဲက ရေကို သောက်ရတယ်၊ အစာစားချင်ရင် သံဖြူခွက်ကလေးတစ်ခုထဲက အစာကို စားရတယ်၊ ပျင်းစရာကြီးပေါ့။

ချိုးကလေးဟာ နေရောင်ခြည်ကို မြင်ရတယ်၊ ကောင်းကင်ပြာကို မြင်ရတယ်၊ ဒါပေမယ့် သစ်ပင်ဆိုရင် တစ်ပင်မှ မမြင်ရဘူးတဲ့။ ငှက်မုဆိုး ဆိုင်က ရွာလယ်ကောင် ဈေးပိုင်းမှာဖြစ်နေတာကိုး။ သည်တော့ သူနားနေကျ ထနောင်းပင်ကလေးကို သတိရပြီး ထနောင်းပင်ကလေး အကြောင်းကို ကူသတဲ့၊ သူ အစာကောက်နေကျ ပန်းတော်ဖြူ မြက်ခင်းကလေးကိုလွမ်းလို့ ပန်းတော်ဖြူ မြက်ခင်းကလေးအကြောင်းကို ကူသတဲ့၊ နောက်ပြီးတော့ သစ်ခက်ခြောက်ကလေးတွေနဲ့ သူ ဆောက်ခဲ့တဲ့ အသိုက်ကလေးတွေ အကြောင်းကိုလည်း ကူသတဲ့၊ သူ့မယား ချိုးကလေးအကြောင်းကိုလည်း ကူသတဲ့၊ အထူးသဖြင့်တော့ ချိုးမကလေး မကြာခင်က အုထားတဲ့ ချိုးဥကလေး နှစ်လုံးအကြောင်းကို ကူရှာသတဲ့။

ချိုးကလေးဟာ သူ့လယ်ကွင်းကို သူ ပြန်ချင်နေတာပေါ့။ နေထွက်လို့ မိုးလင်းတိုင်း သူပြန်ရလိမ့်မယ်လို့ ထင်မိသတဲ့။ ဒါပေမယ့် လှောင်ချိုင့်ကလေး

ထဲမှာ သူ့ခမျာ အတောင်တောင် မခတ်နိုင်ရှာဘူးတဲ့။ သည်တော့ သူ့နှလုံး
ကလေးဟာ ကွဲခါနီးနေပြီပေါ့။ သို့သော် အကူတော့ မပျက်ဘူးတဲ့။

တဝှတ်ကူ ကူ ကူ။

တဝှတ်ကူ ကူ ကူ။

တဝှတ်ကူ ကူ ကူ။

သူ့ကူသံကို လူတွေက အများအားဖြင့် သဘောကျသတဲ့။ ထန်းလျက်
သည်ကြီး ဒေါ်ပုမကတော့ မနက်တိုင်း ဈေးကအပြန်မှာ ငှက်မုဆိုး ဆိုင်နား
ရပ်ပြီး သူ့ကူသံကို နားထောင်သတဲ့။ ခေါင်းရင်းအိမ်က အဘိုးကြီးကတော့
နားညည်းတယ် ဆိုပြီး ကျိန်ဆဲသတဲ့။ ရွာဆော်မကြီး ဒေါ်သိမ်းတုတ်ကတော့
ချိုးကလေးကို သည်လောက်ကျဉ်းတဲ့ လှောင်ချိုင့်နဲ့ ထားရမလားလို့ အပြစ်ဆို
သတဲ့။

ကျောင်းသားကလေးတွေဟာလည်း ကျောင်းလွတ်ချိန်မှာဆိုရင် လှောင်
ချိုင့်ကလေးနားမှာ ဝိုင်းပြီး နားထောင်ကြသတဲ့။ ချိုးကလေးကတော့
သူတို့ကို ဂရုမစိုက်နိုင်ဘူး။ ရင်ကလေး ကွဲသွားတော့မတတ် တကူတည်း
ကူတာပဲတဲ့။ သူ့ ကူသံကလေးဟာ အသာယာဆုံး ကူသံကလေးတဲ့။

အဲဒါနဲ့ တစ်နေ့တော့ကာ မောင်နှမနှစ်ယောက် ငှက်မုဆိုးအိမ်ရှေ့ကို
ရောက်လာသတဲ့။ သူတို့ မောင်နှမဟာ သန့်သန့်ပြန့်ပြန့်ပဲတဲ့။ ဒါပေမယ့်
အဝတ်အစားကတော့ ခပ်နွမ်းနွမ်းပဲတဲ့။ ယောက်ျားကလေးရဲ့ သင်တိုင်း
ကတော့ဖြင့်ရင် လက်ကလေးတောင် စုတ်နေရှာသတဲ့။ သူတို့နှစ်ယောက်ဟာ
ချိုးကူသံကို ရပ်ပြီး နားထောင်ရင်း မောင်ကလေးက ပြောသတဲ့။ ‘မမရေ၊
ချိုးကလေး ကူနေလိုက်တာ ချစ်စရာမကောင်းဘူးလား’လို့ ပြောသတဲ့။
‘လှောင်ချိုင့်ကလေးကလည်း ကျဉ်းလိုက်တာ အတောင်တော့ ဆန့်လို့ရမှာ
မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါနဲ့တောင် ကူရှာသေးတယ်နော်’လို့ ဆက်ပြောသတဲ့။

‘ဪ၊ လူလို ဘာမှ မလုပ်နိုင်တော့ ကူလိုပဲ နေရတော့တာပဲ ထင်ပါရဲ့ မောင်လေးရယ်’လို့ သူ့အစ်မက ပြောသတဲ့။

ချိုးကလေးကလည်း ကူတာပေါ့လေ။ နေရောင်ခြည်အကြောင်း ကူလိုက်၊ ကောင်းကင်ပြာအကြောင်း ကူလိုက်၊ ထနောင်းပင်အကြောင်း ကူလိုက်၊ ပန်းတော်ဖြူအကြောင်း ကူလိုက်၊ သူချစ်တဲ့ ချိုးမလေးအကြောင်း ကူလိုက်၊ အသိုက်ထဲက ဥကလေးနှစ်လုံးအကြောင်း ကူလိုက်နဲ့ ကူနေလိုက်တာ ရင်ကွဲနာ ကျတော့မလောက်ပဲတဲ့။

သည်တော့ မောင်နှမ နှစ်ယောက်လည်း ဝမ်းနည်းပက်လက် ဖြစ်ကြ တာပေါ့။ ချိုးကလေးကူသံရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို သူတို့ နားလည်ကြတာကိုး။ သူတို့ မောင်နှမလည်း မကြာခဏ စိတ်ဆင်းရဲဖူးတော့ ချိုးကလေး စိတ်ဆင်းရဲ တာကို သူတို့ နားလည်ကြတာပေါ့။ ချိုးကလေးဟာ လိုချင်တာကို မရလို့ ကူနေ တယ်ဆိုတာကို သူတို့ သိကြသတဲ့။ အဲဒါနဲ့ မောင်နှမနှစ်ယောက်သား မျက်ရည်ကလေးတလည်လည်နဲ့ တစ်ယောက်မျက်နှာကို တစ်ယောက် ကြည့်ကြသတဲ့။ ချိုးကလေးကတော့ ဆက်ပြီး ကူမြဲ ကူနေတာပေါ့။

သည်အခါမှာ မောင်ကလေးက ဆိုင်ထဲကိုကြည့်ပြီး ‘သည်ချိုးကလေး ကို ဘယ်လောက်နဲ့ရောင်းမှာလဲ ခင်ဗျာ’လို့ မေးလိုက်သတဲ့။ သည်တော့ ဆိုင်ရှင်က ‘နှစ်ကျပ်ခွဲနဲ့ ရောင်းမယ်’လို့ ပြောလိုက်သတဲ့။

‘များလိုက်တာ ခင်ဗျာ၊ ဒါပေမယ့် မမရေ တစ်နည်းနည်းနဲ့တော့ သည်ငွေကို ရအောင်ရှာပြီး ချိုးကလေးကို ဝယ်ရအောင်နော်၊ ကဲ ကဲ၊ အိမ်ပြန်ပြီး ငွေရဖို့ ကြံကြစို့’လို့ မောင်ကလေးက အစ်မကို ပြောသတဲ့။

အဲသည်လိုနဲ့ နှစ်ရက်ကြာသွားရောတဲ့။ ချိုးကလေးကလည်း ရှေးက လောက် မကူတော့ဘူးတဲ့။ အစာလည်း မစားဘူးတဲ့။ ခေါင်းကလေးစိုက်ပြီး

မိုင်လို့သာ နေတော့သတဲ့။ သည်လှောင်ချိုင့်ကလွတ်ပြီး သူ့ဌာန လယ်ကွင်း ထဲကို ပြန်နိုင်တော့မယ်လို့လည်း မထင်တော့ဘူးတဲ့။

သုံးရက်နေ့ မနက်ကျတော့ မောင်နှမနှစ်ယောက်ဟာ မျက်နှာထား ရွှင်ရွှင်ပြီးပြီးနဲ့ ငှက်မုဆိုးဆိုင်ရှေ့ကို ရောက်လာကြတယ်ဆိုပဲ၊ မောင်ကလေး ရဲ့ အင်္ကျီအိတ်ထဲမှာ ငွေနှစ်ကျပ်ခွဲနဲ့တဲ့။ ဘယ်လိုများ ရလာပါလိမ့်။

သူတို့ မောင်နှမနှစ်ယောက်ဟာ ချိုးကလေးဆီကို ပြန်သွားကတည်းက အိမ်မှာ မနေဘူးတဲ့။ ရွာထဲလျှောက်ပြီး ထင်းပေါက်တဲ့အခါ ပေါက်၊ ရေခပ်တဲ့အခါ ခပ်၊ ကူလီထမ်းတဲ့အခါ ထမ်းလို့ ပိုက်ဆံရှာလိုက်တာ အခု ငွေနှစ်ကျပ်ခွဲ ရလာပြီပေါ့။

ဒါကြောင့် ဟော မောင်ကလေးကလေး ချိုးကလေးကို လှောင်ချိုင့် ကလေးနဲ့ အတူ ငွေနှစ်ကျပ်ခွဲပေးပြီး ဝယ်လိုက်တာပေါ့။ ပြီးတော့ သူတို့ မောင်နှမ ဈေးပိုင်းကနေပြီး ရွာလယ်လမ်းအတိုင်း လျှောက်သွားလိုက်ကြတာ ခဏလည်းကြာရော ရွာထိပ်ကိုရောက်သတဲ့။ ဒါပေမယ့် သူတို့ မရပ်သေးဘူးတဲ့ ဆက်ပြီး ငါးမိုင်လောက်သွားတော့မှ ထနောင်းပင်ကလေးတွေ ပေါက်နေတဲ့ ပန်းတော်ဖြူ မြက်ခင်းကလေးကို ရောက်ကြသတဲ့။

မြက်ခင်းကလေးဟာ နံနက် နေရောင်ခြည်ထဲမှာ တယ်ပြီး သာယာ တယ် ဆိုကိုး။

ဘွတ်ခွဲကလေးတွေကလည်း ချုံတွေထဲမှာ အော်လို့တဲ့။ အဲသည်အခါမှာ ကြောက်ကြောက်လန့်လန့်နဲ့ လှောင်ချိုင့်ထဲကတန်းမှာ ကုပ်ပြီးနေခဲ့တဲ့ ချိုးကလေးဟာ ကူတော့တာပဲတဲ့။ သည်လယ်ကွင်း၊ သည်မြက်ခင်းကို သူသိတာကိုး။ ကူတော့တာပေါ့။ သည်ဌာနမှာပဲ သူက ဥကပေါက်ခဲ့တယ်။ သည်ဌာနမှာပဲ သူ အပျံသင်ခဲ့တယ်။ သည်ဌာနမှာပဲ သူ့ဇနီးနဲ့ ဥကလေး တွေရှိတယ်။ သည်ဌာနကို သူ အင်မတန် ချစ်တာပေါ့။

‘ကဲ မောင်လေးရေ၊ လွတ်ကြစို့’လို့ အစ်မလုပ်သူက ပြောတော့ မောင်ကလေးဟာလေ မြေကြီးပေါ်မှာ ဒူးထောက်ပြီး လှောင်ချိုင့်လေးကို မြက်ခင်းပေါ်မှာ ချသတဲ့။ နောက်ပြီး တံခါးကလေးကို ဖွင့်သတဲ့။ ဖွင့်ပြီး တော့ သူတို့ မောင်နှမက နောက်ဆုတ်ပြီး ရပ်ကြည့်နေသတဲ့။

ချိုးကလေးလည်း တံခါးကလေးပွင့်နေတာမြင်ပေမယ့် ပထမတော့ ဘာလုပ်ရမှန်း မသိလို့ ငေးနေသတဲ့။ နောက်မှ အပေါက်က ခေါင်းကလေး ထုတ်ကြည့်ပြီး ဖြုတ်ဆို ခုန်ထွက်လိုက်သတဲ့။ ဒါပေမယ့် အတောင်မခတ် ရတာကြာတော့ ပျံရမှာတောင် မတတ်သလို ဖြစ်နေရှာသတဲ့။

နောက် ဟိုခုန် သည်ခုန်လုပ်ပြီး ခဏကြာတော့ လှောင်ချိုင့်ထဲမှာ မဟုတ်တော့မှန်းသိပြီး မြက်ခင်းကို ငုံ့ကြည့်လိုက်၊ ကောင်းကင်ပြာကို မော့ကြည့်လိုက် လုပ်နေရာက ထနောင်းပင်ကလေးပေါ်ကို ပျံတက်သွား ရှာသတဲ့။ အို၊ အဲသည်အခါမှာ တဝွတ်ကူး တဝွတ်ကူးနဲ့ ကူလိုက်တာ တစ်ကွင်းလုံးကို ဆူညံသွားတော့မတတ်ဘဲတဲ့။ ပျော်တာကိုး ကူမှာပေါ့။ သူ အခု လွတ်လပ်သွားပြီ။

မောင်နှမ နှစ်ယောက်လည်း စောင့်ကြည့်နေကြရင်း မောင်လေးက ပြောသတဲ့။ ‘မမရယ်၊ ချိုးကလေးတော့ သူ့ ချိုးမလေးနဲ့ တွေ့ရတော့မှာ ပေါ့နော်၊ ဥကလေး နှစ်လုံးကိုလည်း မြင်ရတော့မှာပေါ့’လို့ ပြောသတဲ့။ သည်တော့ အစ်မက ‘အေးပေါ့၊ မောင်လေးရယ်၊ သူတို့ ပြန်တွေ့ပြီး သိပ်ပျော် ကြမှာပေါ့’လို့ ပြန်ပြောသတဲ့။ နောက် ချိုးကလေးကူလို့ ကောင်းတုန်း မောင်လေးလဲ လှောင်ချိုင့်ကို မြေကြီးပေါ်မှာ ရိုက်ချိုးလိုက်ပြီး နေမရင့်ခင် မောင်နှမနှစ်ယောက် ပျော်ပျော်ပြုံးပြုံးနဲ့ ရွာကို ပြန်လာကြသတဲ့။ ချိုးကလေး အကြောင်း ဟောသည် သီချင်းကလေးကို မှတ်ကြကွယ်။

လွတ်လပ်လို့ကူ
ပူလို့ဖြင့် ဟုတ်ဘူး။
ရွှေချိုးဖို တောင်ပံခတ်တယ်
မြိုင်ရပ်မှာမြူး။
ဝွတ်ကူး ဝွတ်ကူး။

[အောက်တိုဘာ၊ ၁၉၅၅]

မျက်စိတစ်ရာ နဲ့ ကင်းသမား

ဥရောပတိုက် မြေထဲပင်လယ်၏ မြောက်ဖက်ကမ်းခြေတွင် ဂရိ တိုင်းပြည်ဟူ၍ တိုင်းပြည်တစ်ပြည် ရှိသည်။ ထိုတိုင်းပြည်၌ နေထိုင်ကြသော ဂရိလူမျိုးတို့သည် ရှေးအခါက များစွာ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးခဲ့ကြသည်။ ဉာဏ်ပညာ ထက်ခဲ့ကြသည်။ ယနေ့ ဥရောပတိုက်၏ ယဉ်ကျေးမှုသည် ထိုဂရိလူမျိုးတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုမှ သက်ဆင်းလာပေသည်။ ဂရိလူမျိုးတို့သည် ပုံပြောဝါသနာပါကြသည်။ ဤမျက်စိတစ်ရာ နဲ့ ကင်းသမား ဆိုသော ပုံမှာ သူတို့ပြောလေ့ရှိသော ပုံတစ်ပုံ ဖြစ်လေသည်။

ရှေးသရောအခါ နတ်မိဖုရားကြီးဂျူနိုသည် အိအောအမည်ရှိသောတောစောင့် နတ်သမီးလေးတစ်ဦးကို ဖမ်းယူ၍ နွားမကလေးဖြစ်အောင် ဖန်ဆင်းထားလေသည်။ ထို့နောက် မိဖုရားကြီးသည် မျက်စိတစ်ရာရှိသော ကင်းသမားအာဂတ်ကို ခေါ်ကာ ထိုနွားမကလေးကို ကျောင်းရန် အပ်လေသည်။

အာဂတ်သည် နွားမကလေးကို လယ်ကွင်းများတွင်လျှောက်၍ကျောင်းလေသည်။ သူ၏တစ်ရာမျှသော မျက်စိတို့ဖြင့်လည်းအစဉ်မပြတ်ကြည့်လျက် နေလေသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုနွားမကလေးကို တစ်ယောက်

حججنا حججنا حججنا حججنا

حججنا

حججنا حججنا

حججنا

حججنا

حججنا

ယောက်က လာရောက်ခေါ်ယူကာ ထွက်ပြေးမည်စိုးသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

နွားမကလေးမှာ နတ်သမီးဘဝမှ နွားဘဝသို့ ရုတ်တရက် ပြောင်းလဲ ဖန်ဆင်းခြင်းကို ခံရသဖြင့် မပျော်နိုင်၊ မရွှင်နိုင်၊ ငေးမှိုင့်လျက်သာရှိသည်။ အမိအဖများကို သတိရအောက်မေ့၍ အမိအဖတို့၏ အမည်ကို တမ်းတဆိုမည်သောအခါ၌ မိမိ၏အသံမှာ နတ်အသံမဟုတ် နွားအသံဖြစ်နေ၍ ထိတ်လန့် ကြောက်ရွံ့မိသည်။ ထို့ကြောင့် နွားမကလေးသည် စကားမဆိုဘဲ နေသည်။ သို့သော်လည်း သူ၏ ဖခင်ကို မြင်ရနိုးနှင့် မျှော်ကိုးကာ မိမိရောက်လေရာ လယ်ကွင်းများ၌ ဟိုကြည့်သည်ကြည့် လှမ်းမျှော် ကြည့်ရှုလျက် ရှိလေသည်။

သူ့ဖခင် ကွင်းထဲသို့ လာပါသည်။ ပျောက်နေသော သမီးကိုရှာရန် ကွင်းထဲသို့ လာပါသည်။

တစ်ခါသော် နွားမကလေးအနီးသို့လာ၍ ကျောက်ပင်သပ်သွားပါသေးသည်။ သို့သော်လည်း မိမိ၏သမီး အိအောမှန်း မသိရှာပေ။ နွားမကလေးကလည်း မိမိသည် အိအော ဖြစ်ပါသည်ဟု မပြောပြနိုင်ရှာပေ။ ထို့ကြောင့် အိအောသည် ဤသို့ ကြံစည်လေ၏။ ‘သည်တစ်ခါ ဖခင် လာရင်တော့ ငါ့ကို သိရအောင် ငါ့အမည်ကို မြေကြီးမှာရေးပြမည်’ဟု ကြံစည်လေသည်။

ဤသို့ကြံစည်ကာ နွားမလေးသည် မိမိအမည်ကို အိအောဟု သဲထဲတွင် ရေးခြစ်လေသည်။ ခဏကြာသောအခါ သူ့ဖခင်သည် အခါတိုင်း ကဲ့သို့ပင် သမီးကိုရှာရန် ရောက်လာရာ နွားမကလေးရှေ့တွင် သမီးအမည်ကို တွေ့ရ၍ များစွာ ဝမ်းနည်းပူဆွေး ဖြစ်မိပေသည်။

ထိုအဖြစ်အပျက်များကို ကင်းသမား အာဂတ်သည် တွေ့မြင်လေ၍ နတ်မိဖုရားကြီး ဂျူနီထံသို့ အကြောင်းကြားလိုက်လေသည်။ ထိုအခါ ဂျူနီက နွားမကလေးကို အထူးဂရုစိုက် ထိန်းသိမ်းရန် အမိန့်ပေးလေသည်။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် တစ်နေ့တွင် တစ်ယောက်ယောက်သည် နွားမကလေးကို ဖမ်းယူ၍ နတ်သမီးကလေးပြန်ဖြစ်အောင် ဖန်ဆင်းလိုက်မည်ကို စိုးသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

ဂျူနီ စိုးရိမ်မိသည်မှာလည်း မမှားပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် နတ်မင်းများသည် တိုင်ပင်၍ နတ်တမန် မာကျူရီကို ခေါ်ပြီးလျှင် ကင်းသမားအာဂတ်ကို အိပ်အောင်လုပ်၍ နတ်သမီးကလေး အိအောကို ကယ်ဆယ်ရန် ခိုင်းစေသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ မာကျူရီသည် သိုးထိန်းသမားယောင်ဝတ်ဆင်၍ အာဂတ်အနားသို့ သွားရောက်ထိုင်နေလေသည်။

နေမင်းသည် ပူလျက်ရှိသည်။ အာဂတ်သည် ပျင်းရိငြီးငွေ့လျက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် အပျင်းပြေ စကားပြောဖော် ပြောဖက်ကို စောင့်မျှော်လျက်ရှိသည်။ ထိုအခိုက် သိုးထိန်းသမားကလေးကို တွေ့၍ ဝမ်းသာအားရနှင့် နှုတ်ခွန်းဆက်ကာ စကားစမြည် ပြောလေတော့သည်။

မာကျူရီလည်း အာဂတ်အနားတွင်ထိုင်ကာ ပျော်စရာ ပုံပြင်ဝတ္ထုများကို ပြောသည်။ နေပူပူတွင် ပုံပြောရလျှင် အာဂတ်သည် အိပ်ငိုက်ကာ အိပ်သွားလိမ့်မည်ဟု မာကျူရီက ထင်သည်။ သို့သော်လည်း အာဂတ်ကား ပုံများကို နားထောင်၍ ကောင်းလှသဖြင့် အိပ်ငိုက်မည့်အစား မျက်လုံးများ ပို၍ပင် ကျယ်လာလေသေးသည်။

ထို့ကြောင့် မာကျူရီသည် ပုံပြောမည့်အစား သီချင်းများကို ဆိုပြသည်။ အာဂတ်သည် ထိုသီချင်းများကို အလွန်သဘောကျ၍ လိုက်ဆိုလေသည်။ ထိုအခါ မာကျူရီသည် ကလေးချော့ ပုခက်လွှဲသီချင်းများကို ဆိုပြသည်။ ထိုအခါ၌လည်း အာဂတ်မှာ အိပ်မငိုက်၊ မျက်စိတစ်ရာလုံး အကြောင်သားနှင့် နားထောင်လျက်သာ ရှိသည်။

ထိုအခါ မာကျူရီသည် ကင်းသမားအား မဆုံးနိုင်သော ပုံရှည်ကြီးတစ်ခုကို ပျင်းစရာကောင်းအောင် ဆွဲ၍ ပြောလေတော့သည်။ အာဂတ်လည်း

ပျင်းလာတော့သည်။ အိပ်ငိုက်လာသည်။ သမ်းလာသည်။ မျက်စိတစ်ရာထဲမှ မျက်စိနှစ်လုံးကို သူ မှိတ်သည်။ မာကျူရီလည်း ဆက်လက်၍ ပုံပြောသည်။ အာဂတ်လည်း ကြိုးစား၍ နားထောင်ပါ၏။ သို့သော်လည်း မတတ်နိုင်ရှာပေ။ အိပ်ငိုက်လာသည်။ သမ်းလာသည်။ နောက်ထပ် မျက်စိနှစ်လုံးကို မှိတ်လိုက်ပြန်သည်။ ဤသို့ဖြင့် မာကျူရီသည် မဆုံးနိုင်သော ပုံရှည်ကြီးကို ပျင်းစရာကောင်းအောင် ဆက်လက် ပြောဆိုလေရာ နောက်ဆုံးတွင် အာဂတ်သည် မျက်စိနှစ်လုံးတည်း ကျန်သည်အထိ မျက်စိများကို မှိတ်လာလေတော့သည်။ ထိုကျန်နေသော မျက်စိနှစ်လုံးမှာလည်း ရီဝေလျက်ရှိလေပြီ။ ထိုအခါ မာကျူရီသည် လယ်ထဲ၌ပေါက်နေသော ဘိန်းပွင့် ကလေးများကို ခူး၍ ဘိန်းဝတ်ဆံများကို အာဂတ်၏ မျက်စိနှစ်လုံးထဲသို့ ထည့်လိုက်ရာ တစ်ခါတည်း အိပ်ပျော်သွားလေတော့သည်။

အာဂတ် အိပ်ပျော်သွားလျှင် မာကျူရီသည် ထိုင်ရာမှထ၍ နွားမကလေးကို ခေါ်ဆောင်သွားပြီးလျှင် နတ်သမီးကလေး ပြန်ဖြစ်အောင် ဖန်ဆင်းပေးလိုက်လေတော့သည်။

အာဂတ်မှာမူကား အိပ်ရာမှနိုး၍ နွားမကလေး မရှိတော့သည်ကို သိလျှင် ထိတ်လန့်တကြားဖြစ်၍ မိဖုရားကြီး ဂျူနီထံ ပြေးပြီးလျှင် တိုင်ကြားလေသည်။

ဂျူနီကလည်း စိတ်ဆိုးသဖြင့် အာဂတ်အား အပြစ်ဆိုပြီးလျှင် ‘ဟယ်ကင်းသမား အာဂတ်၊ သင်သည် ဝတ္တရားပျက်ကွက်လေပြီ။ ထို့ကြောင့် သင်၏ မျက်စိများကို ငါ ယူလိုက်တော့မည်’ ဟု ပြောကာ မျက်စိများကို နတ်၏တန်ခိုးဖြင့် ယူလိုက်လေသည်။ ထို့နောက် မိမိ နန်းတော်ထဲတွင် မွေးထားသော ဥဒေါင်း၏အမြီးတွင် ထိုမျက်စိများကို တပ်ဆင်လိုက်လေရာ ထိုနေ့မှစ၍ ဒေါင်းမြီးတွင် မျက်စိများ ပေါ်လာလေတော့သတည်း။

ရွှေခဲ ကြက်တူရွေး

မှတ်မိပါသေးသည်။ ကျွန်တော်တို့ငယ်ငယ်တုန်းက သူငယ်ချင်း မောင်စိန်နှင့် သူ့ ကြက်တူရွေး ရွှေခဲတို့အကြောင်းကို မှတ်မိပါသေးသည်။

မောင်စိန်သည် တိရစ္ဆာန်အမွှေး ဝါသနာ အလွန်ပါ ပါသည်။ သူ့အိမ်မှာ ကြက်မျိုးစုံ ရှိပါသည်။ တိမ်ညင်ကြက်၊ ယိုးဒယားကြက်၊ ညောင်ကန်ကြက်၊ ကြက်တောင်ပျံတွေဆိုသည်မှာ နံနက်အချိန်တွင် ဆူညံနေအောင် တွန်ကြပါသည်။ စပါးကျီပေါ်တွင် အိမ်လုပ်၍ မွေးထားသော ခိုဖြူ ခိုပြာ နက်တွေကလည်း တဂူးဂူးနှင့် တစ်နေ့လုံး ညည်းနေကြပါသည်။ အိမ်တွင်းကို ကြည့်ပါဦး။ အနောက်ဖက်ခန်းတွင် ယုန်ကလေးတွေ ကန်စွန်းရွက် စားနေသည်ကို အမြဲလိုလို တွေ့ရပါသည်။ သူ မမွေးဘူးသော သားငှက်တိရစ္ဆာန် ဟူ၍ မရှိတော့ဘူးဟုပင် ထင်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ရွာတွင် မောင်စိန်တို့ အိမ်သည် တိရစ္ဆာန်ရုံ ဖြစ်ပါတော့သည်။ ကျွန်တော်တို့ သူငယ်ချင်းတစ်စုသည် ကျောင်းပိတ်ရက်များတွင် သူ့အိမ်တွင်ပင် အချိန်ကုန်ကြပါသည်။

တစ်ခါသော် မောင်စိန်သည် ကြက်တူရွေးတစ်ကောင်ကို မွေးထားပါသည်။ ရွှေခဲဟု အမည်မှည့်ထားပါသည်။ ရွှေခဲသည် လူစကားကို အတော် ပြောတတ်ပါသည်။ နံနက်ခင်းတွင် ဆွမ်းခံလာသော ကျောင်းသားကလေး

များ အော်သည့်အတိုင်း ‘ဆွမ်းတော်ဗျို’ ဟု အော်တတ်သည်။ မုန့်သည်များ အော်သည့်အတိုင်း ‘ထန်းသီးမုန့်၊ ထက်မီးအောက်မီး၊ မုန့်စိမ်းပေါင်း’ စသည် ဖြင့်လည်း အော်တတ်သည်။ ဘကြီးထူး အလည်လာသောအခါ အသံပြ ကြီးနှင့် မေးတတ်သည့်အတိုင်း ‘ဟေ့ ဘာလုပ်နေကြသလဲ’ ဟုလည်း ပြော တတ်သည်။ ထို့ပြင် ကျွန်တော်တို့ တူတူပုန်းတမ်း ကစားရာမှ ကြားဖူးသည့် အတိုင်း ‘တွေ့ပြီ တွေ့ပြီ၊ ထွက်ခဲ့’ ဟူ၍လည်း အော်တတ်ပါသည်။

ရွှေခဲကလေး ရှိတုန်းတွင်ပင် မောင်စိန်၏ မိဘများသည် မောင်စိန်ကို မြို့ကျောင်းတွင် ကျောင်းအိပ်ကျောင်းစား သွားရောက်အပ်နှံဖို့ရန် စီစဉ်ကြ ပါသည်။ ထိုအခါ မောင်စိန်၏ မေမေက ရွှေခဲကို သူတစ်ပါးအား ပေးလိုက် ရလျှင် ကောင်းမည်ဟု ဆိုပါသည်။

‘လူကလေး၊ ရွှေခဲကို မေမေ ဂရုစိုက်အားမှာ မဟုတ်ဘူး၊ လူလေးရဲ့ ယုန်တွေ၊ ကြက်တွေ၊ ခိုတွေကို ကြည့်ရတာနဲ့ပဲ မေမေ အိမ်ကိုပြန်ကြည့်ဖို့ အချိန်ရမှာမဟုတ်ဘူး၊ ဒီတော့ လိုချင်သူရှိရင် ရွှေခဲကို ပေးလိုက်မယ်ကြံတယ်’ ဟု မေမေက ပြောသည်။

‘မပေးပါနဲ့ မေမေရယ်၊ ရွှေခဲကို ကျွန်တော် သိပ်ချစ်တယ်၊ သူ စကားပြောတတ်အောင် ကျွန်တော် ဘယ်လောက် သင်ထားရသလဲ မေမေ၊ မပေးဘူး မဟုတ်လား မေမေ၊ မပေးဘူးနော်၊ ဟုတ်လား’ ဟု ဝမ်းနည်း ပက်လက်နှင့် မောင်စိန်က ချော့မော့ တောင်းပန်ရှာသည်။

သို့သော်လည်း ‘မပေးလို့မဖြစ်ဘူး လူလေး၊ မင်းတိရစ္ဆာန်တွေ ရှိသမျှကို မေမေ မကြည့်အားဘူး၊ မင့်ညီမလေးကိုလည်း ကြည့်ရဦးမယ်၊ နောက်ပြီး ရွှေခဲက အင်မတန် အော်တယ်၊ တစ်နေ့လုံး ဆူညံနေတာပဲ’ ဟု မေမေက ဆိုသည်။

ထိုအခါ မောင်စိန်သည် ငိုသံပါလာပြီး ‘မေမေ ရွှေခဲကိုပေးလိုက်ရင် ကျွန်တော် သိပ်ပြီး ဝမ်းနည်းမှာပဲ၊ မပေးပါနဲ့ မေမေရယ်၊ ရှိခိုးပါရဲ့၊ မပေးပါနဲ့ မေမေရယ်’ ဟု တောင်းပန်ရှာသည်။

‘အေး အေး၊ ကြည့်သေးတာပေါ့ လူလေးရယ်၊ ဘာမှတော့ ကတိ မပေးပါရစေနဲ့ဦး၊ ယူမယ့်လူရှိရင်တော့ ပေးလိုက်ရမှာပဲ ထင်တယ်’ ဟု မေမေက ပြောပြန်သည်။

မောင်စိန်ခမျာ အလွန် စိတ်မကောင်းဖြစ်ရှာပါသည်။ ရွှေခဲသည် သူ့ကို အလွန်ချစ်ပါသည်။ ရွှေခဲသည် သူ့ပခုံးပေါ် ကုတ်ခြစ်တက်၍ သူ့နားရွက် ကလေးကို ကိုက်ကာ ကိုက်ကာ ကစားလေ့ရှိပါသည်။ အို၊ ရွှေခဲကို မေမေ မပေးဖြစ်ပါစေနဲ့။

မြို့ကျောင်းကိုမသွားခင်တစ်ရက်သည် မောင်စိန်အတွက် စိတ်မကောင်း ဆုံးသောရက် ဖြစ်သည်။ မောင်စိန်သည် ထိုနေ့က ယုန်ကလေးတွေကို အစာ ပို၍ ကျွေးသည်။ ကြက်ကလေးများနှင့် တစ်မနက်လုံး ကစားသည်။ မောင်စိန်၏ ခွေးတုတ်ပေါသည် မောင်စိန်အကြောင်းကို သိသည်အလား အမြီးကို ကုပ်၍ နေသည်။

အိမ်တွင် တစ်ခုခု ထူးခြားနေသည်ကို ရွှေခဲလည်း သိပုံရသည်။ ထို့ကြောင့် သူသည် တစ်နေ့လုံး ခါတိုင်းထက်ပို၍ အော်မြည်နေသည်။ သူက အော်လေ မေမေက စိတ်ပျက်လေ၊ တခြားကို ပေးပစ်လိုက်မည်ဟု ပြောလေဖြစ်သဖြင့် မောင်စိန်သည် သူ့ပါးစပ်ကို ပိတ်ရသည်က အမောပင်။

ထိုညက မောင်စိန်သည် မအိပ်နိုင်။ အိပ်ရာထဲတွင် တလူးလူး တလိုမ့်လိုမ့် ရှိသည်။ ခြံထဲက ဇီးကွက်ကလေး၏ မြည်သံကို ကြားသည်။ စပါးကျိုက တောက်တဲ့ကြီး၏ အသံကို ကြားသည်။ ညတာရှည်လှချည်ရဲ့ဟု မောင်စိန် ထင်နေသည်။

ထိုအခိုက် ထူးဆန်းသော အသံတစ်ခုကို သူ ရုတ်တရက် ကြားလိုက်၍ အိပ်ရာထဲတွင် ထထိုင်ကာ နားစွင့်ထောင်မိသည်။ မီးဖိုတံခါး ဖွင့်နေသံနှင့် တူသည်။

‘ဘယ်သူများပါလိမ့်၊ သူခိုးတွေများလား မသိဘူး၊ လှေကားထိပ်ကို သွားပြီး နားထောင်ကြည့်ဦးမယ်’ ဟု မောင်စိန် စဉ်းစားသည်။

အိပ်ရာမှထ၍ လှေကားထိပ်သွားကာ နားစွင့်ထောင်သည်။ ဘာကိုမျှ မကြားရ။ တုတ်ပေါသည် ခြံထဲတွင်ရှိသည်။ သို့သော် ဟောင်ကား မဟောင်။ မီးဖိုတံခါး ဖွင့်သံကြားသည် ထင်မိသည်။ စိတ်ကူးမျှ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ထိုသို့ တွေးပြီးနောက် မောင်စိန်သည် ဆာဆာရှိသည်နှင့် ကြောင်အိမ် ထဲတွင် စားစရာသွားရှာဦးမည်ဟုကြံကာ အိမ်အောက်ထပ်သို့ ဖြည်းဖြည်း ဆင်းခဲ့သည်။ ထမင်းစားခန်းဆီက အသံတစ်ခု ထွက်လာသည်။ မောင်စိန် သည် တိုင်တစ်တိုင်ကို ကွယ်ကာ ပုန်းနေလိုက်သည်။ ထိုနေရာမှနေ၍ ဟိုဟိုသည်သည်ကို ကြည့်သောအခါ ကြယ်ရောင်ဖြင့် လင်းသလိုလို ဖြစ်နေ သော ပြတင်းပေါက်နားတွင် လူနှစ်ယောက်ကို မြင်ရသည်။

‘သူခိုးတွေပဲ၊ ဖေဖေ့ကို ဘယ်လို သွားပြောရပါလိမ့်မလဲ၊ ငါ လှုပ် လိုက်ရင် သူတို့မြင်မှာ အမှန်ပဲ’ ဟုဆိုကာ မောင်စိန် အတွေးရ ကြပ်နေလေ သည်။

သူခိုးနှစ်ယောက်သည် ကြောင်အိမ်ထဲက ပန်းကန်များ၊ ဇွန်းများကို ယူ၍ အိတ်ကြီးထဲသို့ ဖြည်းဖြည်း ထည့်နေကြသည်။ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် လေသံနှင့် စကားပြောနေကြသည်။

ထိုခဏ၌ ရွှေခဲသည် အိပ်ရာမှ လန့်နိုးလာသည်။ ဘာများဖြစ်နေပါ လိမ့်မလဲဟု တွေးတောသောဟန်ဖြင့် သူသည် ဦးခေါင်းကို ကုတ်လေသည်။ သူခိုးများကား သူ့ကို မမြင်နိုင်။ ရွှေခဲ၏ လှောင်ချိုင့်မှာ ထောင့်ကွေး

မှောင်မှိုက်ထဲတွင်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ရွှေခဲသည် ရုတ်တရက် ကျယ်ကျယ် လောင်လောင် အော်လိုက်သည်။

‘ဟေ့ ဘာလုပ်နေကြသလဲ၊ ဟေ့ ဘာလုပ်နေကြသလဲ’ဟု ရွှေခဲက အော်လိုက်သည်။

သူခိုးနှစ်ယောက်သည် အံ့အားသင့်ကာ ခဏရပ်၍ အသံလာရာ ဘက်သို့ လှည့်ကြည့်ကြသည်။ ဘာကိုမျှ မမြင်ရ။

‘ရဲဘော်၊ ဟိုအသံကို ကြားလိုက်ရဲ့လား’ဟု တစ်ယောက်က မေးသည်။

‘ကြားတော့ ကြားတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဘာကိုမျှ မတွေ့ရပါကလား’ဟု တစ်ယောက်က ဖြေသည်။

ထိုအခိုက် ရွှေခဲက ‘တွေ့ပြီ တွေ့ပြီ၊ ထွက်ခဲ့၊ ထွက်ခဲ့’ဟု ကျယ်လောင် စူးရှစွာ အော်လိုက်ပြန်ရာ သူခိုးနှစ်ယောက်သည် အိတ်ကြီးကိုချ၍ ပြတင်းပေါက်မှ ခုန်ဆင်း ထွက်ပြေးလေတော့သည်။ မောင်စိန်လည်း ပြတင်းပေါက်သို့ ပြေး၍ သူခိုးများကို လှမ်းကြည့်သည်။ မှောင်ထဲတွင် ပျောက်သွားခါမှ အိမ်ပေါ်သို့ ပြေးတက်ကာ ဖေဖေကို နှိုးသည်။

‘ဖေဖေ၊ ဖေဖေ၊ အောက်ထပ်ကို လိုက်ခဲ့စမ်းပါ၊ သူခိုးတွေလာတယ်၊ ဒါပေမယ့် ရွှေခဲက အော်လို့ ထွက်ပြေးကုန်ပြီ၊ ရွှေခဲ မလိမ္မာဘူးလား ဖေဖေ’ဟု မောင်စိန်က ပြောသည်။

ခဏအကြာတွင် မေမေနှင့် ဖေဖေ အိမ်အောက်ထပ် ပြတင်းပေါက် နားတွင် တုံးလုံးကြီးလဲနေသော ပန်းကန်အိတ်ကြီးကို ဖွင့်၍ ကြည့်နေလေသည်။

ထိုခဏ၌ ရွှေခဲသည် ‘တွေ့ပြီ၊ တွေ့ပြီ’ဟု အော်ပြီးနောက် ‘ဆွမ်းတော်ဗျို့၊ ဆွမ်းတော်ဗျို့’ဟု ဆိုလိုက်ပြန်လေသည်။

‘ရွှေခဲ လိမ္မာတယ်၊ ရွှေခဲ ရွှေခဲ သိပ်ပြီး လိမ္မာတယ်’ဟု ဖေဖေက ပြော၍ ‘ကဲ လူကလေး၊ မနက် မြို့ကို စောစောသွားစရာရှိသေးတယ်၊ အိပ်တော့၊ အိပ်တော့’ဟု ပြောလေသည်။

ထိုအခါ မောင်စိန်သည် ပန်းကန်များကို သိမ်းဆည်းနေသော မေမေ နားသို့ သွားကာ ‘မေမေ၊ ရွှေခဲကို ပေးပစ်လိုက်ဦးမှာလား ဟင်’ ဟု မေးလေသည်။

‘မပေးတော့ပါဘူး လူလေးရယ်၊ စိတ်ချလက်ချသာ အိပ်ပါတော့’ဟု မေမေ နှစ်သိမ့်စကားပြောလိုက်သောအခါကျမှ မောင်စိန်သည် အိပ်ရာဝင် ကာ အိပ်မောကျသွားလေသည်။

သူခိုးများမှာမူ ပြေးလွှားခိုက် ကင်းများနှင့် တွေ့၍ အဖမ်းခံကြရလေ သည်။ သို့သော် သူတို့ကိုအော်၍ ခြောက်လွတ်လိုက်သူမှာ ရွှေခဲကြက်တူရွေး ဖြစ်သည် ဟူ၍ကား တစ်သက်လုံး သိမသွားကြရရှာပေ။

ရွှေခဲ ကြက်တူရွေး

ကြက်တူရွေး ကြက်တူရွေး၊ ရွှေခဲ ကြက်တူရွေး။
ညီပုလေးက စာအံသင်၊ ရွှေခဲ စာအံသင်။
ညီလေးခင်က စာပြန်တုန်း၊ ရွှေခဲ စာပြန်တုန်း။
ဝလုံးရေးဖို့ ညီလေးထိုင်၊ ရွှေခဲ မရေးနိုင်။
ငေးမှိုင်ရှာပေါ့ ကြက်တူရွေး၊ ရွှေခဲ ကြက်တူရွေး။ ။

[နိုဝင်ဘာ၊ ၁၉၅၅]

အမြီးမလှုပ် ငဖြူဒုတ်

တစ်ခါတုန်းက ကျွန်တော်တို့ရွာတွင် ဖြူဒုတ်ဆိုသော ခွေးတစ်ကောင် ရှိပါသည်။ ဖြူဒုတ်သည် အလွန် ပျင်းပါသည်။ ပျင်းသဖြင့် အလွန်လည်း ပျင်းပါသည်။ တစ်နေ့လုံး တစ်နေ့လုံး ခွေးကတက်မှာ တဟားဟားနှင့် သမ်းကာ အိပ်၍သာ နေပါသည်။ လမ်းလျှောက်ရမှန်းမသိ၊ လည်ပတ်ရမှန်း မသိ၊ သူခိုးလာ၍မျှ ဟောင်ရမှန်း မသိပါ။

တစ်နေ့သောအခါ ထမင်းစားနေခိုက် အမြီးကိုနှုတ်ကြည့်ရာ မနှုတ်ဘဲနှင့် သေနေသည်ကို ဖြူဒုတ် သတိပြုမိပါသည်။ ဖြူဒုတ် များစွာ စိတ်ညစ်သွား ပါသည်။ အမြီးမနှုတ်သော ခွေးသည် အလွန် ရယ်စရာကောင်းပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဖြူဒုတ်သည် တစ်နေ့ တစ်နေ့တွင် မအိပ်နိုင် မလျောင်းနိုင်ဘဲ ငုတ်တုတ်ထိုင်၍ မှိုင့်ကာသာ နေပါတော့သည်။ သူ့ အကြောင်းကို သိသော အခါ ရွာထဲက အခြားသော ခွေးများသည် သူ့ရှိရာသို့လာ၍

‘အမြီးမလှုပ် ငဖြူဒုတ်

ငုတ်တုတ်ထိုင်လို့ မှိုင့်’

ဟု အော်ဟစ် ပြောလျှောက်ကြပါသည်။

Thawka

သို့သော်လည်း ဖြူဒုတ်၏ သူငယ်ချင်း ကုပ်ကျားကတော့ တစ်ညနေ တွင် ဖြူဒုတ်ထံသို့လာ၍ အကြံပေးစကား ပြောကြားပါသည်။ ‘သူငယ်ချင်း၊ အမီးမလှုပ်နိုင်လို့တော့ မဖြစ်ဘူး၊ အမီးမလှုပ်ရင် မိတ်ဆွေလား၊ ရန်သူလား ခွဲခြားပြီး မသိနိုင်ဘူး၊ သည်တော့ မင်းကို ဆွေးမြင်တိုင်းက ဝိုင်းကိုက်နေ တော့မှာပေါ့’ ဟု အကြံပေးစကား ပြောကြားပါသည်။

ဖြူဒုတ်လည်း ဘာလုပ်ရမည် မသိ။ ငုတ်တုတ်ထိုင်ကာသာ နေသည်။ နောက်ဆုံးမှ ကဝေမကြီး ဘွားသူဇာကို ပြေး၍ သတိရမိသည်။ ဘွားသူဇာ ကတော့ဖြင့် ငါ့အမီး သေနေတာကို လှုပ်နိုင်အောင် လုပ်ပေးနိုင်မှာပဲဟုဆိုကာ ဘွားသူဇာ၏ အိမ်သို့ သွားလေသည်။

ရောက်သွား၍ အဖြစ်အပျက်ကို ပြောပြသောအခါ ဘွားသူဇာက ‘အေး၊ ငါ့မှာ အမီးသေနေတာကို ရှင်အောင်ကုနိုင်တဲ့ဆေး ရှိတယ်၊ ဒါပေ မယ့် ငါစားဖို့ ယုန်တစ်ကောင်ဖမ်းပေးမှ ဆေးကိုပေးမယ်’ ဟု ဆိုလေသည်။

ဖြူဒုတ်သည် တောထဲသို့ဝင်၍ ယုန်ကို လိုက်သည်။ တစ်သက်လုံး အပျင်းထူလာသည်ဖြစ်၍ ယခု ယုန်လိုက်ရသောအခါ အလွန် ပင်ပန်းနေ လေသည်။ သို့သော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် ယုန်တစ်ကောင်ရ၍ ဘွားသူဇာ လည်း အမီးလှုပ်ဆေးကို စလူရွက်နှင့် ထုပ်ကာ ပေးလိုက်လေသည်။

ဖြူဒုတ်သည် ဆေးထုပ်ကို နှုတ်သီးဖြင့် ချီလာ၍ လမ်းခရီးတွင် အပျင်းရောဂါထလာ၍ ဟားခနဲ သမ်းမိလေသည်။ သမ်းမိသောအခါ ဆေးထုပ်သည် လွတ်ကျ၍ ပြေသွားလေသည်။ ထိုခဏ၌ လေပွေတိုက် လာ၍ ဆေးမှုန့်တို့သည် လွင့်ပါသွားကာ သစ်ပင်များပေါ်သို့ ရောက်ကြလေ သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုနေ့မှစ၍ သစ်ပင်များပေါ်၌ သစ်ခက်ငယ်များနှင့် သစ်ရွက်များသည် လေထဲတွင် တလှုပ်လှုပ် လှုပ်လျက် ရှိကြလေတော့ သည်။

ဆေးမှုန့်အနည်းငယ်သာ ဖြူဒုတ်၏ နှုတ်ခမ်းမွေးပေါ်သို့ ရောက်သွား
၍ နှုတ်ခမ်းမွေးတို့သည် တလှုပ်လှုပ် လှုပ်လျက်နေကြလေတော့သည်။
နှုတ်ခမ်းမွေး လှုပ်နေသော ဖြူဒုတ်ကို မြင်ကြသောအခါ ခွေးများက

‘နှုတ်ခမ်းမွေး လှုပ်လှုပ်၊ ငဖြူဒုတ်
ငုတ်တုတ်ထိုင်လို့ မှိုင်’

ဟု ပြောင်ကြ လှောင်ကြပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် ဘွားသူဇာဆီသို့သွား၍
ပြောပြသောအခါ ဘွားသူဇာက နှုတ်ခမ်းမွေးများကို အလှုပ်ရပ်အောင်
ဆေးကုပေးလိုက်လေသည်။ ထို့နောက် အမိုးလှုပ်ဆေးကို စလူရွက်နှင့်
ထုပ်ကာ ပြ၍ ‘ကဲ၊ ငါစားဖို့ မှီရှာပေးခဲ့၊ နောက်ပြီး ဟောသည်ဆေးကို
ယူသွား’ဟု ပြောလေသည်။ ဖြူဒုတ်လည်း လယ်ကွင်းထဲတွင် တောင်ပြေး
မြောက်ပြေးနှင့် မှီရှာရာ အလွန် မောခါမှ မှီတစ်ဟင်းချက်ရ၍ ဘွားသူဇာအား
ပေးကာ ဆေးထုပ်ကို နှုတ်သီးဖြင့် ချီယူ ပြန်လာခဲ့လေသည်။

ဖြူဒုတ်မှာ တစ်မနက်လုံးလုံး ကွင်းထဲတွင် ပြေးကာ လွှားကာ
မှီရှာခဲ့ရသဖြင့် မောနေသောကြောင့် လမ်းတွင် အိပ်ငိုက်လာကာ ဟားခနဲ
သမ်းမိပြန် လေသည်။ သမ်းသောအခါ ဆေးထုပ်သည် လွတ်ကျ၍ ပြေသွား
လေသည်။ ထိုခဏ၌ လေပွေ တိုက်လာ၍ အမှုန်တို့သည် လွင့်ပါသွားကာ
ကွင်းထဲတွင် အစာရှာနေသော ငှက်တစ်ကောင်၏ အမိုးပေါ်သို့ ကျလေ
သည်။ ထိုနေ့မှစ၍ ထိုငှက်၏အမိုးသည် တလှုပ်လှုပ် လှုပ်လျက်ရှိလေ
တော့သည်။ ထိုငှက်ကို ယခုအခါ မြေညှောင့်ကောင်ဟု ခေါ်ကြပါသည်။

ဆေးမှုန့်အနည်းငယ်သည် ဖြူဒုတ်၏ နားရွက်ပေါ်သို့ကျကြ၍ နားရွက်
တို့မှာ တလှုပ်လှုပ် လှုပ်လျက် ရှိကြလေတော့သည်။ နားရွက်လှုပ်နေသော
ဖြူဒုတ်ကို မြင်ကြသောအခါ ခွေးများက

‘နားရွက်လှုပ်လှုပ်၊ ငဖြူဒုတ်
ငုတ်တုတ်ထိုင်လို့ မှိုင်း’

ဟု ဆိုကာ ပြောင်ကြ လှောင်ကြပြန်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဖြူဒုတ်သည်
ဘွားသူဇာဆီသို့ သွားပြန်သည်။

ဘွားသူဇာလည်း ဖြူဒုတ်၏ နားရွက်များကို အလှုပ်ရပ်အောင်
ဆေးကုပေးလိုက်သည်။ ထို့နောက် ဘွားသူဇာက ‘ကဲ ဖြူဒုတ်၊ သည်တစ်ခါ
တော့ အမြီးလှုပ်ဆေးကို နှစ်ခွက်စာ ပေးလိုက်ရမှာပဲ၊ ဒါမှ လမ်းကျလို့
ဖိတ်ကုန်တောင် တစ်ဝက်တော့ ကျန်လိမ့်ဦးမယ်၊ ကဲ ကဲ၊ ငါစားဖို့
မျောက်ဥ တူးပေးခဲ့ဦး’ ဟု ခိုင်းလေသည်။ ဖြူဒုတ်လည်း ပျင်းသော်လည်း
မပျင်းသာဘဲ မျောက်ဥများကို တူးပေးလေသည်။

ကဝေမကြီးသည် ဆေးထုပ်ကလေးကိုပေး၍ ‘ဟဲ့ ဖြူဒုတ်၊ သည်တစ်ခါ
ကောင်းကောင်း သတိထားသွား၊ အိမ်မရောက်မချင်း မသမ်းနဲ့နော်၊
ဟုတ်လား’ ဟု မှာလိုက်လေသည်။

သည်တစ်ခါမှာတော့ ဖြူဒုတ်သည် အထူးဂရုစိုက်၍ သွားလေရာ
မသမ်းမဝေဘဲနှင့် အိမ်သို့ပြန်ရောက်လေသည်။ ရောက်သောအခါ
သူငယ်ချင်း ကုပ်ကျားကို ခေါ်၍ အမြီးကို ဆေးထည့်ခိုင်းလေသည်။
သို့သော်လည်း သည်တစ်ခါ ရလာသောဆေးမှာ နှစ်ခွက်စာဖြစ်သည်ကို
သတိမထားမိပေ။ ကုပ်ကျားလည်း ဆေးမှုန့်များကို အမြီးတွင် အားရပါးရ
လောင်း၍ ပွတ်ပေးလေရာ အမြီးမှာတစ်ခါတည်း လှုပ်လာလေတော့သည်။
သို့သော်လည်း ဆေးမှုန့်များမှာ လိုသည်ထက် ပိုနေသောကြောင့် အမြီးမှာ
အလွန်အကျွံ လှုပ်နေလေတော့သည်။ ရပ်ချင်၍လည်း မရပ်နိုင်ရှိလေသည်။
ထို့ကြောင့် ဖြူဒုတ်မှာ စိတ်ညစ်ရပြန်လေသည်။ အိပ်သောအခါလည်း

တလှုပ်တည်း လှုပ်နေသောအမြီးကို မည်သို့ သဘောကျနိုင်ပါမည်နည်း။
ထို့ကြောင့် ဘွားသူဇာဆီသို့ ပြေးလေရပြန်သည်။

ဘွားသူဇာသည် ဖြူဒုတ်ကို မြင်သောအခါ ဤသို့ ပြောလေသည်။
‘ဟဲ့ ဖြူဒုတ်၊ ပထမဦးစွာ မင်းအမြီးကို နှန့်လို့ လှုပ်လို့မရတဲ့အကြောင်းက
တခြား မဟုတ်ဘူး၊ မင်း အပျင်းတစ်လွန်းလို့ပဲ၊ မင်းဟာ တစ်နေ့လုံး
အိပ်ချည်းနေတာပဲ၊ ဘာမှ မလုပ်ဘူး၊ ပျင်းနေတာပဲ၊ ပျင်းတော့ ဖျင်းလာ
တာပေါ့၊ ဖျင်းရာကနေပြီး အမြီးဟာ သေသွားရော၊ သည်တော့ အခု မင်း
ငါ့အိမ်လာပြီး ငါ့အလုပ်တွေကို ဝိုင်းကူလုပ်ပေးရမယ်၊ တစ်လလောက်
လုပ်ပေးရင် မင်းအမြီး ပြန်ပြီး ကောင်းသွားမှာပဲ၊ ဖျတ်ဖျတ်လတ်လတ်
လုပ်ချင်ကိုင်ချင်တဲ့ ခွေးတွေဟာ သူတို့ အမြီးအတွက် ဘယ်တော့မှ
စိတ်မညစ်ရဘူး’ဟု ပြောလေသည်။

ထို့ကြောင့် ဖြူဒုတ်သည် ဘွားသူဇာ၏ အိမ်သို့ သွားနေ၍ အလုပ်
လုပ်ပေးလေသည်။ ရေခပ်ပေးသည်။ ထင်းခွဲပေးသည်။ တံမြက်စည်း
လှည်းပေးသည်။ လှန်းထားသော စပါးများကို ငှက်တွေမလာအောင်
စောင့်ပေးသည်။ ညအချိန်ဆိုလျှင် သူခိုးမလာအောင် ဟောင်ပေးသည်။
ဤကဲ့သို့ ဖျတ်ဖျတ်လတ်လတ် လိုလိုချင်ချင်နှင့် အလုပ် လုပ်နေစဉ်
တစ်နေ့သ၌ သူ့အမြီးသည် အလိုလို နဂိုအတိုင်း ပြန်ကောင်းသွားလေ
တော့သည်။

‘အခု ကျွန်တော့်အမြီးကို လှုပ်ချင်တဲ့အခါ လှုပ်လို့ရတယ်၊ ရပ်ချင်တဲ့
အခါ ရပ်လို့ရတယ်၊ နဂိုအတိုင်း ပြန်ဖြစ်သွားပြီ’ဟု ဝမ်းသာအားရနှင့်
ဖြူဒုတ်သည် ကဝေမကြီးအား ပြောပြလေသည်။

ထိုအခါ ကဝေမကြီးက ‘အေး ကောင်းတယ်၊ ကောင်းတယ်၊ တစ်လ
လဲ ဈေ့ပြီ၊ မင်းသွားပေတော့၊ ဒါပေမယ့် မှတ်ထားနော် ဖြူဒုတ်၊ မသေမချင်း

ကောင်းကောင်းမှတ်ထား၊ မင်းအမြီး သေသွားမှာကြောက်ရင် ဘယ်တော့မှ
မပျင်းနဲ့၊ အလုပ်ကို ကောင်းကောင်းမှန်မှန်လုပ်၊ ဟုတ်လား’ ဟု ပြောရာ
ဖြူဒုတ်က ‘ကျွန်တော် သည်က မသွားချင်တော့ဘူး၊ သည်မှာ နေရတာ
ပျော်တယ်၊ အလုပ်လုပ်ရတာ ပျော်တယ်၊ အဘွားနဲ့ပဲ အတူနေပါရစေ’
ဟု တောင်းပန်လေသည်။

ကျွန်တော်သိသမျှ ပြောရမည်ဆိုလျှင် ဖြူဒုတ်သည် ယခုတိုင်
ကဝေမကြီး ဘွားသူဇာအိမ်မှာ ရှိပါသေးသည်။ သူ့အမြီးလည်း ယနေ့တိုင်
ကောင်းလျက်ပင် ရှိသည်ဟု ကြားရပါသည်။

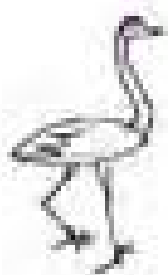
[ဒီဇင်ဘာ၊ ၁၉၅၅]

ကြက်ဖကလေး အောက်အီးအွတ်

ရှေးရှေးတုန်းက ကြောင်ဝါလေး တစ်ကောင်ရယ်၊ ငှက်ကျားကလေး တစ်ကောင်ရယ်၊ ကြက်ဖကလေး တစ်ကောင်ရယ် တောကြီးတစ်ခုထဲက အိမ်ကလေး တစ်ခုတည်းမှာ နေကြသတဲ့။ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း မိုးလင်းပြီဆိုရင် ကြောင်ဝါကလေးနဲ့ ငှက်ကျားကလေးက ပေါက်ဆိန်တွေထမ်းပြီး တောနက်ထဲကို ထင်းခုတ်သွားကြတယ်။ အိမ်မှာတော့ ကြက်ဖကလေး တစ်ကောင်တည်း ကျန်ခဲ့တာပေါ့။ သူတို့ သွားခါနီးပြီဆိုရင် ကြက်ဖကလေးကို မှာကြသတဲ့။ ‘တို့များ တောနက်ထဲကို ထင်းခုတ်သွားမယ်၊ မင်း အိမ်စောင့်ပြီး နေခဲ့၊ ထမင်းလည်း ချက်ထား၊ ငြိမ်ငြိမ်လည်း နေ၊ မြေခွေးလာရင် ပြတင်းပေါက်က ထွက်မကြည့်နဲ့’လို့ မှာခဲ့သတဲ့။

ကြောင်ဝါကလေးနဲ့ ငှက်ကျားကလေး ထင်းခုတ်ထွက်သွားတာကို သိတယ် ဆိုရင်ပဲ မြေခွေးဟာ ကဆုန်ပေါက်ပြေးလာပြီး ပြတင်းပေါက်နားမှာ ထိုင်လို့ သီချင်းဆိုသတဲ့။

ကြက်ဖကလေး အောက်အီးအွတ်
ငှက်မွေးဝတ်လုံ ခြုံလို့ဝတ်။
နီနီတွတ်တွတ် အမောက်ထောင်
ဦးခေါင်းကြီးက လက်လက်ပြောင်။

new
12.08.
1991

အိမ်တောင်ဘက်ကို ထွက်ပါခဲ့

ပဲစေ့ ဂျုံစေ့ ပေးမယ်ကွယ့်။

ကြက်ဖကလေး ပြတင်းပေါက်က ထွက်ကြည့်တော့ မြေခွေးက
အသာဖမ်းပြီး တောထဲကို ပြေးပါလေရောတဲ့။

ဒီတော့ ကြက်ဖကလေးက အော်တယ်။

ငါ့ကို မြေခွေး ဖမ်းလို့ပြေး

မြေဝေး ရပ်ခြား တောင်ကမ်းပါး

ငှက်ကျား ကယ်ပါ ကြောင် ကယ်ပါ တဲ့။

ကြက်ဖကလေး အော်သံကို ကြောင်ဝါကလေးနဲ့ ငှက်ကျားကလေး
တို့က ကြားတော့ မြေခွေးကို အတင်းလိုက်ပြီး ကြက်ဖကလေးကို လုယူကြ
သတဲ့။

နောက်တစ်နေ့ ကြောင်ဝါကလေးနဲ့ ငှက်ကျားကလေး တောထဲကို
သစ်ခုတ် သွားခါနီးတော့ မှာပြန်သတဲ့။ ‘ကြက်ဖကလေး၊ ကြက်ဖကလေး၊
ပြတင်းပေါက်က ထွက်မကြည့်လေနဲ့၊ ဒီနေ့ တို့ အဝေးကြီးသွားရလိမ့်မယ်၊
မင်းအော်သံကို ကြားရမှာ မဟုတ်ဘူး’လို့ မှာသတဲ့။

သူတို့လဲ ထွက်သွားရော မြေခွေးလဲ ရောက်လာပြီး သီချင်းဆိုပြန်
သတဲ့။

ကြက်ဖကလေး အောက်အီးအွတ်

ငှက်မွေးဝတ်လုံ ခြုံလို့ဝတ်။

နီနီတွတ်တွတ် အမောက်ထောင်

ဦးခေါင်းကြီးက လက်လက်ပြောင်။

အိမ်တောင်ဘက်ကို ထွက်ပါခဲ့

ပဲစေ့ ဂျုံစေ့ ပေးမယ်ကွယ့်။

ဒီတစ်ခါတော့ ကြက်ဖကလေးက မလှုပ်ဘူးတဲ့။ ငြိမ်နေတာပေါ့။
ဒီတော့ မြေခွေးက သီချင်းဆိုပြန်တယ်။

ကောင်ကလေးများ အပြေးအလွှား

ဂျုံစေ့ စပါး ကြိလို့သွား။

ကြက်မအများ ကောက်လို့စား

ကြက်ဖကိုကား ပေးမသွား တဲ့။

ကြက်ဖကလေးက ပြတင်းပေါက်က ထွက်ကြည့်ပြီး ပြောသတဲ့။

ဂျုံစေ့စပါး ပေးမသွား

ကြက်ဖကိုများ မုန်းလို့လား တဲ့။

ဒီတော့ မြေခွေးက အသာဖမ်းတဲ့ပြီး ကြက်ဖကလေးကို တောထဲ
ယူပြေးပြန်ရော၊ ကြက်ဖကလေးက အော်ပြန်ရော။

ငါ့ကို မြေခွေး ဖမ်းလို့ပြေး

မြေဝေး ရပ်ခြား တောင်ကမ်းပါး

ငှက်ကျား ကယ်ပါ ကြောင်ကယ်ပါ တဲ့။

ကြောင်ဝါကလေးနဲ့ ငှက်ကျားကလေးက ကြားတော့ မြေခွေးနောက်
ကို လိုက်ကြတာပေါ့။ ကြောင်ဝါကလေးက မြေပြင်ကပြေး၊ ငှက်ကျား
ကလေးက မိုးပေါ်က ပျံတာပေါ့လေ။ မြေခွေးကိုမိတော့ ကြောင်က ကုတ်၊
ငှက်က ဆိတ်နဲ့ ကြက်ဖကလေး လွတ်လာရောတဲ့။

နောက်တစ်နေ့ ထင်းခုတ်သွားခါနီးတော့ မှာပြန်တယ်။ ‘ကြက်ဖလေး၊
မြေခွေးအသံကြားရင် နားပိတ်ထားပါ၊ ပြတင်းပေါက်ကလည်း ထွက်မကြည့်
ပါနဲ့၊ ဒီနေ့ တို့ ခါတိုင်းထက်ဝေးတဲ့ တောကို သွားရမယ်’

ဒီလိုမှာပြီး ကြောင်ဝါကလေးနဲ့ ငှက်ကျားကလေး တောနက်ကြီးထဲကို
ထင်းခုတ်သွားကြပါရော၊ မြေခွေးလဲ အခါတိုင်းလိုလာပြီး ပြတင်းပေါက်
အောက်က တေးဆိုပြန်ရောတဲ့။

ကြက်ဖကလေး အောက်အီးအွတ်
ငှက်မွေးဝတ်လုံ ခြုံလို့ဝတ်။
နီနီတွတ်တွတ် အမောက်ထောင်
ဦးခေါင်းကြီးက လက်လက်ပြောင်။
အိမ်တောင်ဘက်ကို ထွက်ပါခဲ့
ပဲစေ့ ဂျုံစေ့ ပေးမယ်ကွယ် တဲ့။

ကြက်ဖလေးက ကုပ်ပြီး ငြိမ်နေတယ်၊ ဒီတော့ မြေခွေးက ဆိုပြန်
သတဲ့။

ကောင်ကလေးများ အပြေးအလွှား
ဂျုံစေ့ စပါး ကြုံလို့သွား။
ကြက်မအများ ကောက်လို့စား
ကြက်ဖကိုကား၊ ပေးမသွား တဲ့။

ဒါနဲ့လဲ ကြက်ဖကလေးက မလှုပ်ဘူးတဲ့။ အဲဒီတော့ မြေခွေးက
ဆိုပြန်တယ်။

လူကြီးတစ်တွေ ဖြတ်လို့သွား
မြေပဲစေ့တွေ ကြုံလို့သွား။
ကြက်မတစ်တွေ ကောက်လို့စား
ကြက်ဖတွေကို ပေးမစား တဲ့။

အဲဒီအခါမှာ ကြက်ဖကလေးလည်း သတိလစ်ပြီး ပြတင်းပေါက်က
ထွက်ကြည့်ရင်းနဲ့ ဆိုသတဲ့။

မြေပဲစေ့ကို
ပေးမစား
ကြက်ဖတွေကို
မုန်းလို့လား တဲ့။

မြေခွေးက ကြက်ဖကလေးကို ဖြုန်းခနဲ ဖမ်းတဲ့ပြီး မြေဝေးရပ်ခြား
တောင်ကမ်းပါးဆီကို ပြေးပါလေရောတဲ့။

ကြက်ဖကလေးကလဲ အော်တာပေါ့။ အသံကုန်ဟစ်ပြီး ငယ်သံပါ
အောင် အော်တာပဲတဲ့။ ဒါပေမယ့် ကြောင်ဝါကလေးနဲ့ ငှက်ကျားကလေး
တို့က ဟိုတောနက်ကြီးထဲကို ရောက်နေတော့ မကြားကြဘူးပေါ့။ မိုးချုပ်လို့
အိမ်ပြန်လာတော့မှ ကြက်ဖကလေး မရှိတော့တာကို တွေ့သတဲ့။ ကြက်မွေး
ကြက်တောင်ကလေး ကျွတ်ပြီး ကျန်ရစ်ခဲ့တာကိုလည်း ပြတင်းပေါက်နားမှာ
တွေ့သတဲ့။

ဒီတော့ ကြောင်ကလေးနဲ့ ငှက်ကလေးတို့လဲ ခြေရာခံပြီး လိုက်ကြ
တာပေါ့။ ကြောင်ကလေးက ပြေးလို့ ငှက်ကလေးက ပျံလို့ လိုက်ကြရတယ်။
နောက်ဆုံးကျတော့ မြေခွေးဝပ်တဲ့တွင်းကို ရောက်သွားကြတယ်။ အဲဒီအခါ
ကြောင်ဝါကလေးက သီချင်းကလေးဆိုပြီး ပလွေကလေးကို မှုတ်သတဲ့။

နောင်ကြီးမြေခွေး နေဖို့တေး
ချိုချိုအေးအေး ဆိုမယ်လေး
ဝေ့ ဝေ့ ဝေ့ ဝေး ဝေ ဝေး။
နောင်ကြီးနီဘား ပြင်ကိုများ
အစာရှာ သွားလေသလား
ဝါး ဝါ ဝါ ဝါး ဝါ ဝါး။

တေးဆို ပလွေမှုတ်သံကိုကြားတော့ မြေခွေးက တွေးသတဲ့။
‘ဒီလောက်တောင် အေးအေးချိုချို တေးဆိုပြီး ဝေဝေ ဝုတ်ဝုတ် ပလွေမှုတ်တာ
ဘယ်သူများပါလိမ့်’ လို့ တွေးပြီး တွင်းထဲက ထွက်လာတာပေါ့။ အပြင်ဘက်
က ချောင်းနေတဲ့ ကြောင်နဲ့ ငှက်ကလည်း တစ်ခါတည်း ဖမ်းတဲ့ပြီး ကုတ်လိုက်
ခြစ်လိုက် ဆိတ်လိုက် ပေါက်လိုက် လုပ်တော့ နာနာရှိတာနဲ့ မြေခွေးလည်း
သုတ်ခြေတင်ပြီး ထွက်ပြေးရတာပေါ့။

ဒီတော့မှ ကြောင်ဝါကလေးနဲ့ ငှက်ကျားကလေးဟာ ကြက်ဖကလေး
ကိုယူ၊ တောင်းကလေးထဲမှာထည့်ပြီး ထမ်းဆောင်သွားကြသတဲ့။

အဲဒီအခါကစပြီး သူတို့ သူငယ်ချင်း သုံးယောက်သားဟာ တောနက်
ကြီးထဲက အိမ်ကလေးထဲမှာ သင့်သင့်မြတ်မြတ် ပျော်ပျော်ပါးပါး နေလာ
လိုက်ကြတာ ဒီနေ့ထိပါလေရောတဲ့။

[အောက်တိုဘာ၊ ၁၉၅၈]

သမီးလိမ္မာ မဟာရွှေသွေး

ရှေးရှေးတုန်းက ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် အတူတူ ခရီးသွားကြသတဲ့။ တစ်ယောက်က ဆင်းရဲတယ်။ တစ်ယောက်က ချမ်းသာတယ်။ ဆင်းရဲသူက မြင်းမ ဆွဲတဲ့ လှည်းကလေးနဲ့၊ ချမ်းသာသူက မြင်းထီးဆွဲတဲ့ လှည်းကလေးနဲ့ သွားကြလို့ ညမိုးချုပ်တော့ လှည်းဝိုင်းတစ်ခုမှာ စခန်းချပြီး အိပ်ကြသတဲ့။

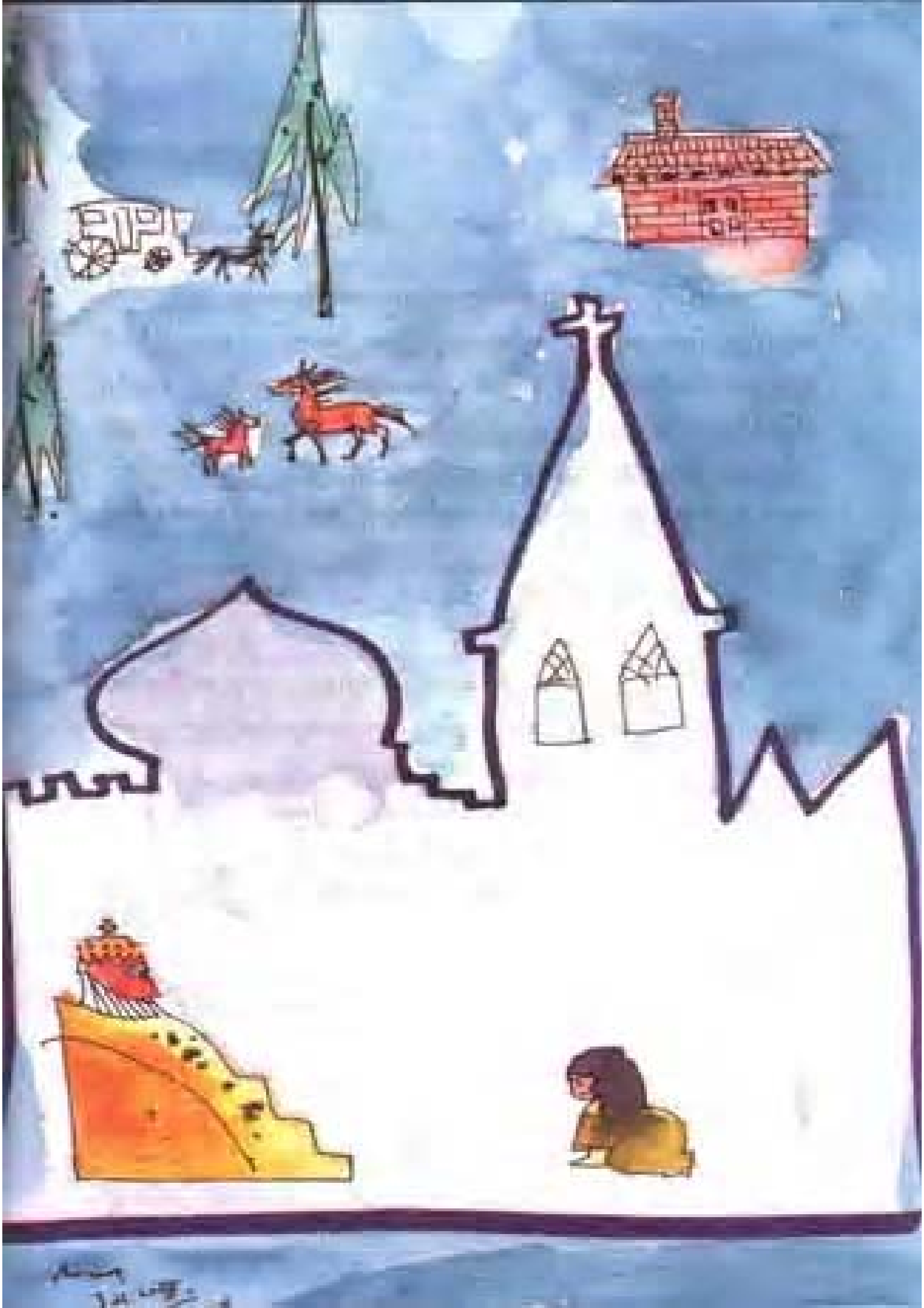
ညသန်းခေါင်လောက်ကျတော့ ဆင်းရဲတဲ့သူရဲ့ မြင်းမက မြင်းကလေးမွေးတယ်။ မြင်းကလေးက ချမ်းသာသူရဲ့ လှည်းအောက်ကိုသွားပြီး ဝပ်နေတယ်။ နောက်တစ်နေ့ မိုးလင်းတော့ ချမ်းသာသူက သူ့ညီ ဆင်းရဲသားကို အိပ်ရာက နှိုးပြီးပြောသတဲ့။

‘ဟေ့ ညီလေး၊ ထစမ်း၊ ငါ့လှည်းက မြင်းကလေးတစ်ကောင် မွေးနေတယ်’

သည်တော့ ဆင်းရဲသားက ထပြီး ပြောတာပေါ့။

‘လှည်းက မြင်းမွေးတယ်လို့ မိုးကြိုးကျားသား၊ ခင်ဗျားပဲ ပြောတတ်ပလေတယ်၊ ကျွန်တော့် မြင်းမက မွေးတဲ့ မြင်းကလေးပါဗျ’

‘မင်း မြင်းမကမွေးရင် သည်မြင်းကလေးဟာ မြင်းမနားမှာ နေမှာပေါ့’

အဲသည်လို ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် စကားများပြီး တရားသူကြီးဆီကို ရောက်ကြပါလေရောတဲ့။ ချမ်းသာသူက ငွေရှိတော့ တရားသူကြီးကို ငွေနဲ့ လာဘ်ထိုးတာပေါ့။ ဆင်းရဲသူကတော့ တရားသူကြီးကို အမှန်ပဲ ပြောနိုင်ရှာတယ်။

နောက်ဆုံးကျတော့ သည်အမှုဟာ ဇာဘုရင်ကြီးဆီကို ရောက်ပါလေရော။ ရုရှားပြည်မှာ ရှေးက ရှင်ဘုရင်တွေကို ဇာလို့ ခေါ်တယ်။ မှတ်ထားကြ။

သည်တော့ ဇာဘုရင်ကြီးက ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်ကို ရှေ့တော်ခေါ်ပြီး စကားထာလေးရပ် ဝှက်သတဲ့။

‘ကမ္ဘာပေါ်မှာ အရှိန်အပြင်းဆုံး အမြန်ဆုံးဟာ ဘာလဲ၊ အဆီအများဆုံးဟာ ဘာလဲ၊ အနူးညံ့ဆုံးဟာ ဘာလဲ၊ ချစ်စရာအကောင်းဆုံးဟာ ဘာလဲ’ စကားထာ အဖြေရှာဖို့ ခွင့်သုံးရက်ပေးတယ်။

‘မောင်မင်းတို့ လေးရက်မြောက်တဲ့အခါ ငါ့ထံကို လာပြီး အဖြေပေးကြ’လို့ ဇာဘုရင်က မှာလိုက်သတဲ့။ ချမ်းသာသူလည်း အဖြေကို စဉ်းစားတာပေါ့။ နောက်တော့ သူ့မိတ်ဆွေ ဂုံးမကြီးကို သတိရတာနဲ့ အကြံသွားတောင်းတယ်။

ဂုံးမကြီးက သူ့ကိုမြင်တော့ ‘မျက်နှာတွေ အိုလို့၊ ဘာအလိုမကျ ဖြစ်လာသလဲ’ လို့ မေးတယ်။

‘ဗျာ၊ ဇာဘုရင်ကြီးက သုံးရက်အတွင်းမှာ စကားထာ လေးရပ်ကို ဖြေရမယ်လို့ ခိုင်းလိုက်လို့ စိတ်ညစ်နေပါတယ်’

‘ကဲ ပြောစမ်းပါဦးလေ၊ ဘာစကားထာတွေများလဲ သိရအောင်’

‘ပထမ စကားထာကတော့ ကမ္ဘာပေါ်မှာ အရှိန်အပြင်းဆုံး အမြန်ဆုံးဟာ ဘာလဲတဲ့’

‘အမယ်လေး ခက်လိုက်တာ၊ ကျုပ်တို့အိမ်က မြင်းနီမကြီးဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ အရှိန်အပြင်းဆုံး၊ အမြန်ဆုံးပေါ့၊ ကြိမ်ကလေးတစ်ချက် တို့ကြည့်စမ်းပါလား၊ ယုန်ကိုတောင် အမိလိုက်နိုင်ပါတယ်’

‘ဟုတ်ပေ့ဗျာ၊ ကဲ နောက်တစ်ခု ဖြေပါဦး၊ ကမ္ဘာပေါ်မှာ အဆီအများဆုံးဟာ ဘာလဲတဲ့’

‘ကျုပ်တို့မွေးထားတဲ့ နှစ်နှစ်သား ဝက်ထီးကလေးဟာ အဆီအများဆုံးပေါ့၊ အဆီဘယ်လောက်များ များသလဲဆိုရင် အခု ထတောင် မထနိုင်တော့ဘူး’

‘ဟုတ်ပေ့ဗျာ၊ ကဲ နောက်တစ်ခု ဖြေပါဦး၊ ကမ္ဘာပေါ်မှာ အနူးညံ့ဆုံးဟာ ဘာလဲတဲ့’

‘ဪ၊ ဒါမှ မဖြေနိုင်ဘူးလား၊ ခက်ခက်ခဲခဲလိုက်လို့ မို့ သွတ်ထားတဲ့ မွေ့ရာဟာ အနူးညံ့ဆုံးပေါ့၊ ဒါထက် ဘယ်ဟာ နူးညံ့နိုင်သေးသလဲ’

‘ဟုတ်ပေ့ဗျာ၊ ကဲ နောက်ဆုံး စကားထာကို ဖြေပေးပါဦး၊ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ချစ်စရာအကောင်းဆုံးဟာ ဘာလဲတဲ့’

‘ကမ္ဘာပေါ်မှာ ချစ်စရာအကောင်းဆုံးဟာလား၊ ကျုပ်မြေးကလေး အီဗန်နုစကပေါ့၊ သူ့ထက်ချစ်စရာကောင်းတာ ဘယ်မှာမှ မရှိဘူး’

‘အင်း၊ အခုမှ စိတ်အေးရတော့တယ်၊ ကျေးဇူးတင်လိုက်တာဗျာ၊ အသက်ရာကျော် ရှည်ပါစေ’ လို့ ပြောပြီး ချမ်းသာသူလည်း ပြန်သွားရောတဲ့။

ဆင်းရဲသူကတော့ မျက်ရည် တတွေတွေနဲ့ ငိုပြီး အိမ်ပြန်သွားတယ်။ အိမ်ပေါက်ရောက်တော့ ခုနစ်နှစ်အရွယ် သူ့သမီးကလေးနဲ့ တွေ့တယ်။ သားသမီးဆိုလို့ သည်တစ်ယောက်ပဲ ရှိသတဲ့။ သူ့အဖေ မျက်နှာမကောင်းတာကို မြင်ရတော့ သမီးကလေးက မေးသတဲ့။

‘ဖေဖေ၊ ဘာဖြစ်လို့ ငိုရသလဲ’

‘မငိုပဲ နေနိုင်ပါ့မလား သမီးရယ်၊ ဇာဘုရင်က ဖေဖေ တစ်သက်လုံး မဖြေနိုင်မယ့် စကားထာ လေးရပ်ကို ဝှက်လိုက်တာကိုး’

‘ဘာ စကားထာလဲ ဖေဖေ၊ သမီးကို ပြောပြစမ်းပါ’

‘အေး ပြောမယ်၊ နားထောင် သမီး၊ အရှိန်အပြင်းဆုံး အမြန်ဆုံးဟာ ဘာလဲတဲ့၊ အဆီအများဆုံးဟာ ဘာလဲတဲ့၊ အနူးညံ့ဆုံးဟာ ဘာလဲတဲ့၊ ချစ်စရာ အကောင်းဆုံးဟာ ဘာလဲတဲ့’

‘ကဲပါ ဖေဖေ၊ ဇာဘုရင်ဆီကိုသွားပြီး ဟောသလို ဖြေလိုက်စမ်းပါ၊ အရှိန် အပြင်းဆုံး အမြန်ဆုံးဟာ လေပေါ့၊ အဆီအများဆုံးဟာ မြေပေါ့၊ သတ္တဝါတွေ အပင်တွေကို မြေကြီးက ကျွေးမွေးနေတယ် မဟုတ်လား၊ အနူးညံ့ဆုံးဟာ လက်ပေါ့၊ လူတွေဟာ ဘယ်မှာပဲအိပ်အိပ် လက်ပေါ်မှာ ခေါင်းအုံးတာပဲ မဟုတ်လား၊ ချစ်စရာအကောင်းဆုံးဟာ အဆိပ်ပေါ့’

ချိန်းတဲ့နေ့ရောက်တော့ ညီအစ်ကို နှစ်ယောက်ဟာ ဇာဘုရင်ရှေ့တော် ကို ဝင်ကြတယ်။ ဇာဘုရင်လည်း သူတို့နှစ်ယောက် ဖြေတဲ့အဖြေတွေကို နားထောင်ပြီးတော့ ဆင်းရဲသူကို မေးသတဲ့။

‘မောင်မင်း၊ သည်အဖြေတွေကို ကိုယ့်ဘာသာ တွေးယူတာလား၊ တစ်ယောက်ယောက်က တွေးပေးတာလား’

‘အရှင်မင်းကြီး၊ ကျွန်တော်မျိုးမှာ ခုနစ်နှစ်အရွယ် သမီးကလေး ရှိပါတယ်၊ သမီးကလေးက ဖြေပေးတာပါ’

မောင်မင်းရဲ့ သမီးကလေးက တယ်ပြီး ပညာရှိတယ်၊ ဟောသည် ပိုးချည်မျှင် တစ်ပင်ကို ယူသွားပြီး မနက်ဖြန်အမိ ကျွန်ုပ်ဖို့ မျက်နှာသုတ်ပဝါ ရက်ပေးရမယ်လို့ ခိုင်းပေးပါ’

ဆင်းရဲသူလည်း ပိုးချည်မျှင်ကိုယူပြီး မျက်နှာ မသာမယာနဲ့ ပြန်လာ သတဲ့။ အိမ်ကိုရောက်လို့ သမီးကို တွေ့တော့ ညည်းတာပေါ့။

‘သမီးရယ်၊ ဖေဖေတော့ ဒုက္ခပါပဲ။ ဇာဘုရင်က ဟောသည် ပိုးချည် မျှင်ကလေးကို သူ့ဖို့ မျက်နှာသုတ်ပဝါ ရက်ပေးရမယ်လို့ သမီးကို ခိုင်း လိုက်တယ်’

‘မပူပါနဲ့ ဖေဖေရယ်’

သမီးအလိမ္မာကပြောပြီး တံမြက်စည်းတံကလေးကို ချိုးသတဲ့။ နောက်ပြီး သူ့အဖေကို လှမ်းပေးပြီး ‘မနက်ဖြန်ကျရင် ဟောသည် တံမြက်စည်းတံကလေးကို ဇာဘုရင်ကြီးဆီယူသွားပြီး ဆက်ပါ။ မျက်နှာ သုတ်ပဝါရက်ရအောင် ရက်ကန်းစင်တစ်ခု အဲသည် တံမြက်စည်းတံနဲ့ လုပ်ပေးပါလို့ ဇာဘုရင်ကို ခိုင်းပါ’ လို့ သမီးကလေးက ဆက်ပြောတယ်။

အဲဒါနဲ့ဆင်းရဲသူလည်း ဇာဘုရင်ဆီကိုသွားပြီး သမီးကလေးမှာလိုက်တဲ့ အတိုင်း လျှောက်တာပေါ့။ အဲသည်အခါ ဇာဘုရင်က သူ့ကို ကြက်ဥ တစ်ရောင်ဆယ်ပေးပြီး ပြောတယ်။

‘ဟောသည် ကြက်ဥတွေကို မောင်မင်းရဲ့သမီးကို ပေးပါ။ မနက်ဖြန် မနက် မိုးလင်းရင် ကြက်ကလေး ၁၅၀ ပေါက်အောင် လုပ်ပေးရမယ်လို့ ခိုင်းပါ’

ဆင်းရဲသူလည်း ခါတိုင်းထက် စိတ်ညစ်ပြီး ပြန်လာတာပေါ့။ အိမ်ရောက် တော့ ပြောသတဲ့။ ‘သမီးရယ် ဖေဖေတော့ ဒုက္ခပါပဲ။ အခက်တစ်ခု ပြေသွားရုံရှိသေး နောက်တစ်ခုက ပေါ်လာပြန်တာပဲ’ လို့ ပြောသတဲ့။ နောက်ပြီး ဇာဘုရင်က ကြက်ဖောက်ခိုင်းတဲ့အကြောင်းကို ပြောပြတယ်။

သည်တော့ သမီးအလိမ္မာကလေးက ‘မပူပါနဲ့ ဖေဖေရယ်’ လို့ ဆိုပြီး ကြက်ဥတွေကို အကုန်ဟင်းချက်သတဲ့။ ညစာဖို့ ပြင်သတဲ့။ ပြီးတော့ သူ့ဖေဖေကို ဇာဘုရင်ဆီကို လွှတ်ပြန်တယ်။

‘ဖေဖေ၊ ဇာဘုရင်ဆီကို အခုသွားပြီး ဟောသည်လို လျှောက်ပါ။ ကြက်ကလေးတွေ တစ်နေ့စာစားဖို့ စပါးစေ့လိုနေတယ်။ သည်တော့

တစ်နေ့တည်းမှာ လယ်ကိုထွန်၊ စပါးကိုစိုက်၊ ကောက်ကိုရိတ်ပြီးတော့ ချက်ချင်းနယ်ပြီး စပါးစေ့ပို့မှ ဖြစ်မယ်လို့ လျှောက်ချည်ပါ'လို့ ခိုင်းတယ်။

ဆင်းရဲသူက သမီးလိမ္မာမှာတဲ့အတိုင်း ဇာဘုရင်ကို လျှောက်တော့ ဇာဘုရင်က ခိုင်းပြန်သတဲ့။

‘မောင်မင်းရဲ့ သမီး အခုလောက် ပညာရှိရင် နက်ဖြန်ခါ ကျွန်ုပ် ရှေ့တော်ကိုဝင်ခဲ့ရမယ်၊ ဝင်တဲ့အခါ အဝတ်လည်း မဝတ်ရဘူး၊ ကိုယ်တုံးလုံးလည်း မလာရဘူး၊ ခြေကျင်လည်း မဟုတ်ဘူး၊ မြင်းလည်း မစီးရဘူး၊ လက်ဆောင်လည်း မယူခဲ့ရဘူး၊ လက်ချည်းလည်း မလာရဘူး’

သည်တော့ ဆင်းရဲသူလည်း အခက်ကြုံလို့ ‘အင်း သည်တစ်ခါတော့ သမီးလည်း ကြံနိုင်တော့မှာ မဟုတ်ဘူး၊ အခုမှ ခက်တော့တာပဲ’လို့ တွေး သတဲ့။ သို့သော်လဲ သမီးလိမ္မာက ဟောသည်လို ပြောတယ်။

‘မပူပါနဲ့ ဖေဖေရယ်၊ မုဆိုးကြီးဆီကိုသွားပြီး ယုန်တစ်တုတ်နဲ့ ငုံးတစ်ကောင် ဝယ်ပေးပါ’လို့ ပြောတယ်။ သူဆင်းရဲလည်း ယုန်တစ်တုတ်နဲ့ ငုံးတစ်ကောင် ဝယ်ပေးသတဲ့။

နောက်တစ်နေ့ကျတော့ သမီးလိမ္မာလည်း အဝတ်တွေကို အကုန်ချွတ်ပြီး ပိုက်ကွန်တစ်ခုကို ခြံသတဲ့။ နောက်ပြီး ငုံးကလေးကို လက်မှာကိုင် ယုန်ရဲ့ ကျောကုန်းပေါ်မှာ တက်စီးပြီး နန်းတော်ကို ဝင်သတဲ့။

ဇာဘုရင်ကြီးလည်း နန်းတော်တံခါးဝက ဆီးကြိုပြီးနှုတ်ဆက်တဲ့အခါ သမီးလိမ္မာက ‘အရှင်မင်းကြီးအတွက် လက်ဆောင်တော် ဆက်ပါတယ်’လို့ ဆိုပြီး ငုံးကလေးကို လှမ်းပေးသတဲ့။ ဇာဘုရင်ကြီးက လှမ်းယူလိုက်တဲ့အခါ ငှက်ကလေးလည်း ဖလူးဆိုပြီး ပျံသွားပါရောတဲ့။

သည်တော့ဘုရင်ကြီးက ‘ကျွန်ုပ် အလိုရှိတဲ့အတိုင်း လုပ်နိုင်ပါပေတယ်၊ ကဲ ပြောစမ်းပါဦး၊ မင်းတို့အဖေဟာ ဆင်းရဲတယ်၊ သည်တော့ ဘယ်လိုများ လုပ်ကိုင် စားသောက်ကြပါသလဲ’လို့ မေးတယ်။

‘မှန်လှပါ။ ဖေဖေဟာ မြစ်ထဲမှာ ပိုက်မထောင်ဘဲ ကုန်းပေါ်မှာ ငါးဖမ်း
ပြီး ကျွေးပါတယ်’လို့ သမီးလိမ္မာက လျှောက်သတဲ့။

‘ကုန်းပေါ်မှာ ငါးဖမ်းတယ်ဆိုလို့ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား၊ ငါးဟာ ရေထဲမှာ
နေတာပဲ’လို့ ဇာဘုရင်ကြီးက ပြောသတဲ့။

‘မှန်လှပါ။ လှည်းက မြင်းကလေးမွေးတယ်ဆိုတာကော ဖြစ်နိုင်ပါ့
မလား၊ မြင်းမကသာ မြင်းကလေး မွေးနိုင်မှာပေါ့’လို့ သမီးလိမ္မာက ဖြေ
သတဲ့။

အဲဒီအခါ ဇာဘုရင်ကြီးလည်း မြင်းကလေးကိုယူပြီး ဆင်းရဲသူကို ပြန်ပေး
လိုက်သတဲ့။

[ရုရှားပုံပြင် ။ ။ နိုဝင်ဘာ၊ ၁၉၅၈]

မင်းသုဝဏ် ၏
စာပေ နှင့် ဘဝဖြစ်စဉ် မှတ်တမ်း

- ၁၉၀၉ (မြန်မာ ၁၂၇၀ ပြည့်နှစ်)** ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀ ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် ဟံသာဝတီခရိုင်၊ ကွမ်းခြံကုန်းမြို့၊ တောင်ဖက်ကမ်းအရှေ့ပိုင်း၌ ကုန်သည်များ ဖြစ်ကြသော ဦးလွမ်းပင် နှင့် ဒေါ်မိတို့မှ မွေးဖွားသည်။ မွေးချင်း ၇ ယောက်အနက် ဒုတိယမြောက်ဖြစ်ပြီး မွန် မြန်မာ မျိုးရိုးဖြစ်သည်။
- ၁၉၁၆ (ခန့်)** အသက် ၇ နှစ်ခန့်တွင် ကွမ်းခြံကုန်းမြို့ ကြားကျောင်းခေါ် ရွှေကျင်ကျောင်းတိုက် (ဆရာဦးဖိုးလှိုင်ကျောင်း) တွင် မြန်မာစာ စတင် သင်ယူသည်။ ကျောင်းအုပ်ဆရာတော်မှာ ဦးဣန္ဒဝံသဖြစ်၍ ဆဋ္ဌမတန်းအထိ နေခဲ့သည်။
- ၁၉၂၁** မ-၁၂၈၃ ခု၊ နယုန်လဆုတ် ၁ ရက်နေ့၊ ကွမ်းခြံကုန်းမြို့ အမျိုးသား ကျောင်း ဖွင့်သောအခါ ကြားကျောင်းမှထွက်၍ ဤကျောင်းသစ်တွင် အင်္ဂလိပ် မြန်မာ ၂ ဘာသာ စတင်သင်ယူသည်။ ကဗျာရေးနည်းကို ဤကျောင်းမှ ကျောင်းနေဖက် ဦးအာကာသန်းထံမှ သင်ယူသည်။ ဆဋ္ဌမတန်းအထိ နေခဲ့သည်။
- ၁၉၂၃** ဇူလိုင် ၃၀ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့ ဆရာမှတ်ကြီးကျောင်း ခေါ် စိန်ဂွန်းကျောင်းကို ဝင်၍ ပဉ္စမတန်း တက်သည်။

၁၉၂၆ မတ်လတွင် အင်္ဂလိပ် မြန်မာ အလယ်တန်း စကောလားရှစ်စာမေးပွဲ တွင် စတုတ္ထရ၍ အောင်သည်။ အဋ္ဌမတန်းမှစ၍ ဆရာမှတ်ကြီး အိပ်ဆောင်တွင် ပရိဖက်ခေါ် ကျောင်းသားမှူး လုပ်ရသည်။ ကျုံးကြီးလမ်း၊ မင်းကြီးကတော် ဒေါ်မြမေ၏ ဗုဒ္ဓဘာသာ မိန်းကလေးကျောင်းတွင် ဖွင့်သည့် ညကျောင်း၌ အပတ်တိုင်း အလှည့်ကျ စာသင်ပေးရသည်။ ဤနှစ်မှာ ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းတွင် ပထမဆုံး ကဗျာဖော်ပြခြင်း ခံရသည်။

၁၉၂၉ မတ်လတွင် ကျင်းပသော ဆယ်တန်းစာမေးပွဲကို ပထဝီဘာသာ ဂုဏ်ထူးနှင့် အောင်သည်။ ဇွန်လတွင် ယူနီဗာစီတီကောလိပ်သို့ ရောက်သည်။ ပဲခူးကျောင်းဆောင် အလယ်ထပ်အခန်း အမှတ် ၉၁ တွင် နေသည်။

၁၉၃၀ ဥပစာတန်းတွင် စပယ်ရှယ်ကျောင်းသားအဖြစ် အရွေးခံရ၍ တစ်နှစ် အတွင်းတွင် ၁၉၃၀ မတ်လမှာ ကျင်းပသော ဥပစာအထက်တန်း စာမေးပွဲကို ဖြေဆိုအောင်မြင်သည်။ ယင်းနှစ် မိုးရာသီထုတ် ကောလိပ် မဂ္ဂဇင်း အတွဲ ၂၀၊ အမှတ် ၁ တွင် ကဗျာများ စတင်ထည့်သွင်းခြင်း ခံရသည်။

၁၉၃၁ မတ်လတွင်ကျင်းပသော ပထမနှစ် ဝိဇ္ဇာ (မြန်မာစာဂုဏ်ထူး) အစမ်း စာမေးပွဲ အောင်သည်။ ထိုနှစ် မိဘများ စီးပွားပျက်၍ ကျောင်းထွက်ပြီး ကွမ်းခြံကုန်းမြို့ အမျိုးသားကျောင်းတွင် ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး ဝင်လုပ်သည်။ ကလေးကဗျာများ စတင်ရေးသည်။ တက္ကသိုလ်ဖွင့်သော် ပါမောက္ခ ဦးဖေမောင်တင် ပြန်ခေါ်၍ အလုပ်မှထွက်ကာ တက္ကသိုလ် ပြန်တက်သည်။

၁၉၃၃ မတ်လတွင် ကျင်းပသော ဝိဇ္ဇာဂုဏ်ထူးတန်းကို မြန်မာစာ ပထမ အဆင့်ဖြင့် အောင်မြင်သည်။
ဇွန်လမှ မေ၊ ၁၉၃၅ အထိ မြန်မာစာဌာနမှာ အချိန်ပိုင်းနည်းပြ ဆရာ လုပ်သည်။ ပဲခူးဆောင်တွင်လည်း ကျောင်းဆောင်နည်းပြဆရာ လုပ်ပြီး မဟာဝိဇ္ဇာတန်းကို အချိန်ပိုင်း တက်သည်။

၁၉၃၅ မတ်လတွင် ကျင်းပသော မဟာဝိဇ္ဇာ မြန်မာစာ ဂုဏ်ထူးစာမေးပွဲကို ဒုတိယအဆင့်ဖြင့် အောင်မြင်သည်။ အချိန်ပြည့် နည်းပြဆရာခန့်ခြင်း ခံရ၍ ပင်းယကျောင်းဆောင်သို့ ပြောင်းပြီး ကျောင်းဆောင်နည်းပြဆရာ လုပ်ရသည်။

အထက်ပါနှစ်များတွင် ၁။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက် မြန်မာ အသင်းအတွင်းရေးမှူး၊ ၂။ တက္ကသိုလ် ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းအတွင်းရေးမှူး၊ ၃။ ကောလိပ် မဂ္ဂဇင်း မြန်မာပိုင်းအယ်ဒီတာ၊ ၄။ ဂန္ထ လောကမဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာ လုပ်ခဲ့သည်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက် ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းကို တက္ကသိုလ် ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်၍ ဓမ္မာရုံ အုတ်မြစ်ချရာ၌ ပါဝင်ခဲ့သည်။

၁၉၃၆ စက်တင်ဘာလတွင် ပညာသင်ဆုရ၍ အင်္ဂလန်ပြည် အောက်စဖို့ တက္ကသိုလ်သို့ သွားရောက် ပညာသင်ယူသည်။ စိန်ကက်သရင်းကျောင်း တွင် သက္ကဋ၊ ပါဠိ၊ တိဗက်၊ အထွေထွေ ဘာသာဗေဒ ပညာရပ်များကို သင်ယူသည်။ အိန္ဒိယကျောင်းတိုက် သက္ကဋပါမောက္ခ အက်ဖ်၊ ဒဗလျူ၊ တွမ္မတ်ထံတွင်လည်းကောင်း၊ အီး၊ အိတ်ချ်၊ ဂျွန်စတန်ထံတွင် လည်းကောင်း စာသင်ယူသည်။

၁၉၃၈ အောက်တိုဘာလတွင် လန်ဒန်တက္ကသိုလ် အရှေ့တိုင်းနှင့် အာဖရိက ဘာသာရပ်များ လေ့လာရေးကျောင်း (School of Oriental and African Studies) သို့ ပြောင်းရွှေ့ ပညာသင်သည်။

၁၉၃၉ ဇူလိုင် ၁၅ ရက်တွင် ကျင်းပသော အောက်စဖို့တက္ကသိုလ် ဘွဲ့နှင်း သဘင်တွင် ဘီလစ် (B. Litt.) ခေါ် စာပေ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ကို ရရှိသည်။ စက်တင်ဘာလတွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်ရောက်သည်။
အောက်တိုဘာ ၁ ရက်နေ့တွင် တက္ကသိုလ် မြန်မာစာဌာန၌ လက်ထောက်ကထိကအဖြစ် အမှုထမ်းသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ပညာပြန့်ပွားရေးအသင်း ကော်မတီဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။

၁၉၄၂ (ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း) ပညာရေးဌာန ဘာသာပြန်စာပေဌာနခွဲတွင် အမှုထမ်းသည်။

ပညာတံခွန်အသင်း၊ အဘိဓာန်လုပ်ငန်းကို ဦးဆောင်လုပ်ကိုင် ရန် ခန့်ထားခြင်းခံရ၍ ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်တွင် ကွမ်းခြံကုန်းမြို့ တွင် စတင် ပြုစုခဲ့သည်။

၁၉၄၅ ဧပြီ ၇ ရက်တွင် စစ်ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် အဘိဓာန်လုပ်ငန်းကို ခေတ္တရပ်ဆိုင်းလိုက်သည်။ ဗြိတိသျှများ ပြန်ရောက်၍ အုပ်ချုပ်ရေးကို ပြန်လည်လုပ်ဆောင်သောအခါ ကွမ်းခြံကုန်းမြောက်ပိုင်းတွင် မြို့အုပ် လုပ်ခိုင်း၍ ၂ လခန့် လုပ်ရသည်။

ဩဂုတ် ၆ ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့ မဂိုလမ်းတွင် အရေးပေါ် တက္ကသိုလ်သင်တန်းများဖွင့်၍ မြန်မာစာ လက်ထောက်ကထိကအဖြစ် အလုပ်ဝင်သည်။

၁၉၄၆ ဇွန် ၁ ရက်တွင် ကထိကအဖြစ် တိုးမြှင့်ခန့်ထားခြင်းခံရသည်။

၁၉၄၇ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဒေလီမြို့သစ်၌ ကျင်းပသော အာရှတိုက် ဆက်ဆံရေး ညီလာခံသို့၊ ဝတ်လုံတော်ရ ဦးကျော်မြင့်ခေါင်းဆောင်သော အဖွဲ့နှင့် တက်ရောက်သည်။ ထိုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံ ဘာသာပြန်စာပေအသင်း ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ ဝေါဟာရ ကော်မတီတွင် ဝင်လုပ်ရသည်။

၁၉၄၈ ဇွန် ၁ ရက်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဘာသာပြန်နှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေ ရေး ဌာန ဖွင့်လှစ်ပြီး ဌာနမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်၍ အဘိဓာန်လုပ်ငန်း ပြန်လုပ်သည်။ ထိုနှစ်အတွင်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံ အခြေခံဥပဒေ မြန်မာစာ စာမူကို စစ်ဆေးလေ့လာ အကြံပေးရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ သုတေသန အသင်း အမှုဆောင်အဖွဲ့တွင် ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်သည်။ ထိုအသင်း ဂျာနယ်တွင် စာတည်းလုပ်သည်။

၁၉၅၂ အမေရိကန်ပြည်၊ နယူးဟော့ဗင်မြို့၊ ယေးလ်တက္ကသိုလ်တွင် ခြောက်လခန့် ဘာသာဗေဒပညာ ဆည်းပူးသည်။

၁၉၅၃ ဇွန် ၁ ရက်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဘာသာပြန်နှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေး ဌာနတွင် စာတည်းမှူးအဖြစ် တိုးမြှင့်ခန့်ထားခြင်းခံရသည်။

၁၉၅၇ အောက်တိုဘာလတွင် မြန်မာနိုင်ငံ ယဉ်ကျေးမှုကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နှင့် အတူ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ ဆိုဗီယက်ရုရှား၊ ပိုလန်၊ ချက်ကိုစလိုဗက်ကီးယား၊ အရှေ့ဂျာမနီနိုင်ငံများသို့ လှည့်လည်ခဲ့သည်။

တိပိဋကပါဠိ မြန်မာ အဘိဓာန်လုပ်ငန်း၊ မွန် မြန်မာ အဘိဓာန်လုပ်ငန်းများတွင် ဝင်ရောက်ကူညီသည်။ စာပေဗိမာန်၏ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းအဖွဲ့၊ စာပေဆုပေးရေးအဖွဲ့၊ သုခမိန်အဖွဲ့၊ ပန်တျာမူမှန်ပြုလုပ်ရေးကော်မီတီ၊ ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်ကော်မီတီ၊ ဥပဒေဘာသာပြန်ကော်မီတီတို့တွင် ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်သည်။

၁၉၆၁ မတ် ၁ ရက်မှ ၁၉၆၂ မေ ၁၂ ရက်အထိ တက္ကသိုလ် မြန်မာစာဌာနတွင် ပါမောက္ခအဖြစ် အမှုထမ်းသည်။

အောက်တိုဘာလတွင် မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နှင့် အတူ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံသို့ သွားရောက်သည်။ တက္ကသိုလ် စာအုပ်ထုတ်ဝေ ဖြန့်ချိရေး ကော်မီတီဥက္ကဋ္ဌ၊ မြန်မာနိုင်ငံ သမိုင်းကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လုပ်ဆောင်သည်။

၁၉၆၂ မေ ၁၃ ရက်တွင် ပါမောက္ခရာထူးကို စွန့်လွှတ်ပြီး၊ ဘာသာပြန်နှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးဌာနတွင် ပြန်လည် အမှုထမ်းသည်။

၁၉၆၆ မြန်မာနိုင်ငံ စာမတတ်သူပပျောက်ရေးအတွက် သက်ကြီးစာသင်နည်း (ဝထကလသ နည်း)ကို တီထွင်သည်။

၁၉၆၈ တက္ကသိုလ်ဘာသာပြန်နှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးဌာန စာတည်းမှူးအဖြစ်မှ အငြိမ်းစားယူ၍၊ ပညာရေးဌာန အထူးအရာရှိအဖြစ် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သည်။

၁၉၇၀ မြန်မာနိုင်ငံ သုတေသနအသင်း နှစ် ၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် အသင်း၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် အရွေးခံရသည်။

၁၉၇၁ မေ ၃၁ ရက်တွင် ပညာရေးအရာရှိအဖြစ်မှ အနားယူသည်။

၁၉၇၅ မှ ၁၉၇၉ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ၊ အိုဆာကာ နိုင်ငံခြားဘာသာသင် တက္ကသိုလ်၌ ဧည့်သည်ပါမောက္ခအဖြစ် သွားရောက် တာဝန်ထမ်းဆောင် ခဲ့သည်။

မင်းသုဝဏ်သည် အောက်ပါ ဘွဲ့ နှင့် ဂုဏ်ထူးများကို ရရှိခဲ့ပါသည်။

၁။ Jamsheji Medal

(၁၉၃၃ ခုတွင် မြန်မာစာ ဝိဇ္ဇာဂုဏ်ထူးတန်းကို ပထမတန်းမှ ထူးချွန်စွာ အောင်မြင်၍ ရရှိသော ဆုတံဆိပ်)

၂။ မဟာဝိဇ္ဇာ၊ ဘီလစ် (အောက်စဖို့)

၃။ ဝဏ္ဏကျော်ထင် (၁၉၅၀ ခုနှစ်)

၄။ သီရိပျံချီ (၁၉၆၂ ခုနှစ်)

